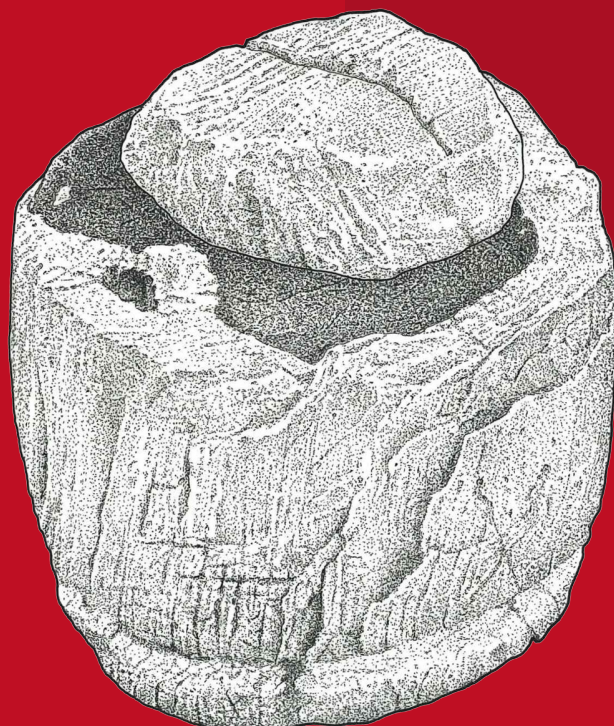

Erfgoedrapport Breda 257

Bavel Eikberg Gilzeweg

Bijlagen en vondstcatalogus deel 1

Gemeente Breda

Bijlage 1: onderzoeksthema's en vragenstellingen

Zoals in paragraaf 5.2 staat vermeld, dient er naast de gebiedsgerichte onderzoeksvragen ook aandacht te worden besteed aan onderstaande onderzoeksthema's en vragenstellingen die vanuit het totale archeologisch onderzoek in Breda-West zijn vertaald.

Landschap

- Hoe zag de paleogeografie er uit? Wat is de geomorfologische achtergrond van het huidige landschap? Wat is de hydrologische ontwikkeling in het gebied?
- Welke ontwikkelingen van het landschap en het milieu vonden gedurende deze periode plaats en welke invloeden hadden deze op het leefmilieu van de mens?

Bodem

- Tot op heden bestaat nog geen compleet beeld van de bodemopbouw in het centrum van Breda. Dit is onder andere het gevolg van het feit dat in de loop van de late middeleeuwen de mens op grote schaal het natuurlijk landschap heeft aangepast door middel van ophogingen. Enerzijds lijkt het landschap een belangrijke rol gespeeld te hebben bij het uitkiezen van de oudste nederzettingkern van Breda, anderzijds heeft men aan het eind van de 13e eeuw en het begin van de 14e eeuw op grote schaal de natuurlijke loop van de Mark teruggedrongen ten behoeve van uitbreiding en verdichting van de middeleeuwse kern. Ook bij de aanleg van de stadsverdediging lijkt het reliëf en landschap een belangrijke rol gespeeld te hebben. Informatie over de exacte wisselwerking tussen het natuurlijk landschap en de ontwikkeling en inrichting ligt op veel plaatsen in het bodemarchief opgeslagen.
- Archeologisch onderzoek naar het gebruik en de functie van beekdalen in het verleden heeft tot nu toe op kleine schaal plaats gevonden. Om beter inzicht te verkrijgen in de relatie en interactie tussen mens en beekdalen is het van belang de bodemopbouw en processen van bodemvorming in beekdalen beter in kaart te brengen.
- De hoger gelegen dekzandruggen zijn van oudsher geliefde plaatsen voor de mens om zich te vestigen. De ontwikkeling van cultuurlagen en esdekken is een belangrijk onderdeel van het archeologisch onderzoek. Op basis van deze ontwikkelingen kan een beter inzicht worden verkregen in het gebruik, de functie en betekenis van het landschap voor de mens.
- In Breda komen niet alleen pleistocene zandgronden voor die worden aangeduid als het Hoge, in het noordelijke deel van Breda komen holocene afzettingen voor, het Lage. In dit deel van Breda komen moeren (veengebieden), dalletjes, dijken, beemden en donken voor. Vooral de beemden zijn een kenmerkend onderdeel van het Lage en werden als grasland werden in het verleden extensief gebruikt als hooilanden en voor het weiden van vee. De functie van en de relatie tussen het Lage en de mens is nog niet intensief onderzocht.

Flora/fauna

- Wat was de aard van de begroeiing van het landschap gedurende de periode late prehistorie tot en met de middeleeuwen en welke invloeden had deze op de leefwijze van de mens?
- Welke wilde dieren kwamen in de vrije natuur in de omgeving van de nederzetting en de nederzetting zelf voor, zowel op het land als in het water en welke invloed hadden deze op de leefwijze van de mens?
- Welke gedomesticeerde dieren kwamen in de omgeving van de nederzetting en in de nederzetting zelf voor, zowel op het land als in het water en welke invloed hadden deze op de leefwijze van de mens?
- Het verkrijgen van informatie over de lange termijnontwikkeling van de vegetatie in de regio; de verhouding tussen de gebruikte en niet-gebruikte ruimte; de agrarische economie; de voedsel economie; het gebruik van ruimte in huizen en op erven.

Bewoning / Nederzetting

- Zijn er nederzettingssporen op het terrein aanwezig en welke datering hebben zij? Geef, indien mogelijk, een fasering binnen de nederzetting.
- Hoe is de bewoning gestructureerd – losse erven of geconcentreerde bewoning? Is het mogelijk complete erven op dit terrein uit enige periode te onderzoeken?
- Wat is de verklaring voor de locatiekeuze ten opzichte van het ‘natuurlijke’ landschap en indien mogelijk het cultuurlandschap?
- Welke relatie is er te leggen tussen eventueel in tijd opvolgende elementen in het landschap (bv nederzettingssporen en begravingen uit uiteenlopende perioden)?
- Is er een koppeling mogelijk tussen de archeologische en de historische gegevens en archieven en welke relevantie of betekenis heeft dit?

Verkaveling

- Zijn er sporen van verkaveling in het terrein, en zo ja wat is de aard en de wijze van aanleg van de verkaveling (sloten, greppels, afrastering, etc.)?
- Wat is de vorm van de verkaveling en omvang van de omgrensde percelen, zowel binnen als buiten een eventuele nederzetting?
- Welke relatie is er te leggen tussen de perceelgrenzen en de vroegste kadasterkaarten?
- Waarvoor zijn de kavels gebruikt?

Infrastructuur

- Komen er in het gebied sporen van paden, wegen en voorden voor en welke relatie hebben deze tot het onderzoeksgebied?
- Komen er in het gebied waterbeheerstructuren voor zoals dijken, gemalen, stuwen en (afwatering)sloten en welke relatie hebben deze tot het onderzoeksgebied?
- Wat is de relatie tussen de gebouwen en de diverse elementen van de infrastructuur?
- Wat is de relatie tussen de vormen van infrastructuur en de historische gegevens over paden en wegen?

Vestingbouw

- Zijn in het onderzoeksgebied sporen van vestingbouw of linies (onverstoord) aanwezig?
- Welke fasen uit de vestingbouw zijn op het terrein aanwezig?
- Zijn de sporen van vestingbouw te koppelen aan de vestingkaarten (uitgave gemeente Breda 2008)?

Complextype/Ensemble

- Hoe kan de locatie beschreven worden in termen van ensembles van sporentypen en -clusters? Het gaat erom ensembles te typeren opgebouwd vanuit de meest eenvoudige vorm tot de meest samengestelde vorm. Deze getypeerde (representatieve of juist uitzonderlijke) ensembles hebben de functie van bouwsteen in de beschrijving van de aard van het gehele complextype.
- Het verkrijgen van inzicht in de lange termijnontwikkeling van de bewoning in de regio en daaraan gerelateerd het gebruik van de ruimte.
- Inzicht krijgen in de begrenzing en het karakter van de bewoningssporen; inzicht krijgen in de ruimtelijke en chronologische relatie tussen bewoningssporen uit verschillende perioden; vraagstukken omtrent continuïteit en discontinuïteit in bewoning beantwoorden; inzicht krijgen in de functie en het gebruik van zones in het landschap, bijvoorbeeld de situering van “site” en “off-site”, nederzetting en grafvelden, dekzandrug en beekdal.

Bijlage 2: periodentabel

paleolithicum (oude steentijd)		tot 8800 voor Chr.
	vroeg-paleolithicum	tot 300000 C 14
	midden-paleolithicum	300000 - 35000 C 14
	laat-paleolithicum	35000 C 14 - 8800 voor Chr.
mesolithicum (midden steentijd)		8800 - 4900 voor Chr.
	vroeg-mesolithicum	8800 - 7100 voor Chr.
	midden-mesolithicum	7100 - 6450 voor Chr.
	laat-mesolithicum	6450 - 4900 voor Chr.
neolithicum (nieuwe steentijd)		5300 - 2000 voor Chr.
	vroeg-neolithicum	5300 - 4200 voor Chr.
	midden-neolithicum	4200 - 2850 voor Chr.
	laat-neolithicum	2850 - 2000 voor Chr.
bronstijd		2000 - 800 voor Chr.
	vroege bronstijd	2000 - 1800 voor Chr.
	midden bronstijd	1800 - 1100 voor Chr.
	late bronstijd	1100 - 800 voor Chr.
ijzertijd		800 - 12 voor Chr.
	vroege ijzertijd	800 - 500 voor Chr.
	midden ijzertijd	500 - 250 voor Chr.
	late ijzertijd	250 - 12 voor Chr.
Romeinse tijd		12 voor Chr. - 450 na Chr.
	vroege Romeinse tijd	12 voor Chr. - 70 na Chr.
	midden Romeinse tijd	70 - 270 na Chr.
	laat Romeinse tijd	270 - 450 na Chr.
middeleeuwen		450 - 1500 na Chr.
	vroege middeleeuwen	450 - 1050 na Chr.
	late middeleeuwen	1050 - 1500 na Chr.
	late middeleeuwen A (LMEA)	1050-1250 na Chr.
	late middeleeuwen B (LMEB)	1250 - 1500 na Chr.
nieuwe tijd		na 1500 na Chr.
	vroege nieuwe tijd (NTA)	1500 - 1650 na Chr.
	midden nieuwe tijd (NTB)	1650 - 1850 na Chr.
	late nieuwe tijd (NTC)	na 1850 na Chr.

Bijlage 3: specialistisch houtonderzoek

Onderzoek aan houtvondsten uit twee waterputten en een greppel, uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd, van het voormalig gehucht Eikberg te Bavel (Gemeente Breda)

T.J.J. Vernimmen

BotanicAll Archeobotanisch Onderzoek, Amsterdam

BotanicAll
Archeobotanisch Onderzoek

1 Inleiding

Tijdens archeologisch onderzoek te Bavel¹ in januari, februari en april 2015 zijn door medewerkers van Team Erfgoed van de Gemeente Breda o.l.v. senior-archeoloog Mw. J. Nollen bewoningssporen onderzocht uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd, die samenhangen met het voormalige boerengehucht Eikberg. In het gebied tussen de Brigidastraat, Gilzeweg en Eikbergseweg zijn o.a. enkele waterputten en greppels opgegraven die bij de historisch bekende nederzetting hoorden. Uit deze grondsporen kwam een grote hoeveelheid vondstmateriaal, waaronder meer dan 170 goed geconserveerde houtvondsten. Omdat hout in deze opgraving in een ruime hoeveelheid is aangetroffen en omdat dit materiaal in de pre-industriële samenleving een nog belangrijker rol speelde dan nu, kan het inzicht geven in het (dagelijks) leven van de bewoners van de Eikberg. In dit rapport wordt een overzicht gepresenteerd van alle houtvondsten, met gegevens over o.a. houtsoort, afmetingen, bewerkings- en gebruikssporen en speciale groeikenmerken. Over bijzondere vondsten wordt verdere uitleg gegeven.

1.1 VRAAGSTELLING

De vragen bij dit onderzoek zijn deels overgenomen en aangepast vanuit het PvE² en verder aangevuld met thema's uit de Leidraad Archeobotanie.³

1.1.1 Bewoning/Nederzetting

- Welke datering hebben de nederzettingssporen op het terrein? Geef, als dat mogelijk is, een fasering binnen de nederzetting.
- Wat is de verklaring voor de locatiekeuze ten opzichte van het 'natuurlijke' landschap en (als dat mogelijk is) het cultuurlandschap?
- Is er een koppeling mogelijk tussen de archeologische en de historische gegevens en archieven en welke relevantie of betekenis heeft dit?

1.1.2 Flora

- Wat was de aard van de begroeiing van het landschap gedurende de late middeleeuwen-nieuwe tijd en welke invloeden had deze op de leefwijze van de mens?
- Het verkrijgen van informatie over de verhouding tussen de gebruikte en niet-gebruikte ruimte; de agrarische economie (incl. bosbouw); de voedsel economie; het gebruik van ruimte in huizen en op erven.

1.1.3 Aanvullende thema's

- Handel (uitwisseling), nijverheid en techniek:
Welke houtsoorten of gebruiksvoorwerpen werden via handel verkregen en welke dingen maakte men zelf? Van welke gereedschappen en technieken werd daarbij gebruik gemaakt?
- Cultuur, kunst en religie:
Valt uit de houten boedel van huis/erf iets op te maken over de status van de bewoners of de (religieuze) groep waartoe ze behoorden? Bezaten de bewoners kunstvoorwerpen en/of deden ze aan handwerk?

¹ Gemeente Breda

² Craane en Peters 2015

³ Kooistra en Brinkkemper 2015

2 Materiaal en methoden

2.1 MATERIAAL

Het materiaal betreft 174 afzonderlijke houtvondsten (zie bijlage 1), die met de hand zijn verzameld uit twee diepe waterputten en één greppel. De afmetingen van de houtvondsten variëren van zeer klein (houtsnippers) tot aanzienlijk (constructiedelen waterputten). Hoewel afkomstig uit zandige bodem, zijn de houtvondsten door de vrij hoge grondwaterstand in de diepe waterputten redelijk tot zeer goed bewaard gebleven. Sommige voorwerpen bestaan uit meerdere onderdelen of fragmenten, die voor zover mogelijk alle afzonderlijk zijn onderzocht. Het totaal van de determinaties komt hierdoor op 176 (zie tabel 1).

2.2 METHODEN

De houtvondsten zijn voor het grootste deel op locatie onderzocht, bij het Archeologisch Centrum in Breda, met assistentie van Mw. J. Peemen (hoofd vondstverwerking) en Dhr. A.J.G. Schut (fotograaf). Alle stukken hout zijn opgemeten en beschreven. Bij dit onderzoek is gelet op bewerkingssporen (welke gereedschappen en technieken zijn gebruikt?) en gebruikssporen (soms aanwijzing voor hergebruik). Van enkele kenmerkende stukken hout en van alle gebruiksvoorwerpen zijn foto's gemaakt, ter registratie en als leidraad bij de beoogde conservering. Al het eikenhout kon ter plaatse worden herkend; van andere houtsoorten dan eik zijn monsters meegenomen ter beoordeling in het microscopie-lab van BotanicAll te Amsterdam. Daar zijn per houtvondst tijdelijke preparaten (handcoupes in water) gemaakt van het *transversale*, *tangentiale* en *radiale* aanzicht⁴, die zijn onderzocht met een Leitz-Wertlar Orthoplan lichtmicroscopie bij vergrotingen tot 400x. Voor de soortbepaling is gebruik gemaakt van determinatieliteratuur⁵ en de online houtanatomische database *InsideWood*. Nadat alle houtsoorten bekend waren, is de houtcatalogus (zie bijlage 1) voor elk van de drie onderzochte grondsporen omgevormd tot een *functioneel hout spectrum*, met de aantallen determinaties per aangetroffen houtsoort en per categorie⁶. Uitspraken over de ecologie van de gevonden soorten zijn gebaseerd op Van der Meijden⁷ en Weeda et al.⁸ Voor de interpretatie van specifieke houten voorwerpen en uitleg over de gebruikstoepassingen van houtsoorten is populairwetenschappelijke literatuur geraadpleegd over het boerenleven in Europa en Nederland tot ca. 1950.

3 Resultaten en discussie

3.1 HOUTSPECTRUM EIKBERG

3.1.1 Algemeen

In de twee waterputten en de greppel is hout van in totaal 20 verschillende bomen en struiken aangetroffen, waarvan 16 inheems (zie tabel 1). Het betreft 17 loofhoutsoorten en drie naaldhoutsoorten. Uit de greppel (S322) komen verhoudingsgewijs weinig houtvondsten. De waterputten S409 en S666 (die ruim 200 m uit elkaar liggen en dus tot niet tot hetzelfde erf hebben behoord) zijn qua inhoud veel rijker, maar niet helemaal vergelijkbaar. Zo komen bijvoorbeeld niet alle houtsoorten van het spectrum voor in beide waterputten. Dit is ook niet zo vreemd, aangezien de opvulling met afval een fase is uit het 'leven' van de waterput en niet de gehele gebruikperiode vertegenwoordigt. Daarnaast is er nog de mogelijkheid dat de waterputten niet gelijktijdig in gebruik zijn geweest. In ieder geval lagen ze op verschillende erven, waar niet noodzakelijkerwijs dezelfde activiteiten plaatsvonden. Uit de totalen per houtsoort wordt duidelijk wat op de Eikberg de meest

⁴ Schweingruber 1978

⁵ Schweingruber 1978, Wheeler 1989

⁶ naar Casparie en Schoneveld 1995

⁷ 2005

⁸ 1985, 1987, 1988, 2000, 2002, 2003 en 2005

Tabel 1. Eikberg-Gilzeweg. Determinaties van houtvondsten uit twee waterputten en een greppel.

Nederlandse naam	WA1 S409	WA2 S666	GR S322	totaal	Latijnse naam
eik	27	69	.	96	<i>Quercus sp.</i>
wilg	3	14	.	17	<i>Salix sp.</i>
els	7	2	.	9	<i>Alnus sp.</i>
peer/appel/meidoorn	4	3	.	7	<i>Pirus/Malus/Crataegus</i>
es	3	3	.	6	<i>Fraxinus excelsior</i>
populier	5	.	.	5	<i>Populus sp.</i>
grove den	1	1	3	5	<i>Pinus sylvestris</i>
dopheide	2	1	.	3	<i>Erica tetralix</i>
iep	.	2	.	2	<i>Ulmus sp.</i>
tamme kastanje	1	1	.	2	<i>Castanea sativa</i>
walnoot	1	.	1	2	<i>Juglans regia</i>
vuilboom	2	.	.	2	<i>Frangula alnus</i>
sleedoorn	.	2	.	2	<i>Prunus spinosa</i>
fijnspar*	1	1	.	2	<i>Picea abies</i>
beuk	1	.	.	1	<i>Fagus sylvatica</i>
berk?	1	.	.	1	<i>cf. Betula sp.</i>
zoete kers-achtige	.	1	.	1	<i>Prunus avium</i> -type
druif*	.	1	.	1	<i>Vitis vinifera</i>
hibiscus?*	.	1	.	1	<i>Malvaceae</i>
zilverspar*	1	.	.	1	<i>Abies alba</i>
houtsoort onbekend	5	5	.	10	<i>indet.</i>
(* = niet-inheems)	66	107	4	176	

gangbare soorten waren. Deze staan bovenin de tabel; de meer bijzondere houtsoorten onderin.

3.1.2 Landschapsreconstructie

De gemeente Breda, waarvan het dorp Bavel en de Eikberg deel uitmaken, ligt vegetatiekundig gezien vrijwel op de grens van twee floradistricten, zoals er in totaal 13 zijn gekarteerd voor Nederland⁹: aan de rand van het *Kempens district* (K) en vlakbij het *Fluviatiel district* (F) ten Noorden daarvan. In de situatie rond 2005 kwamen er in het Kempens district geen volwaardige plantengemeenschappen meer voor van *ruigten*, *struwelen* of *bossen*¹⁰. Dit wil niet zeggen dat het Kempens district boom- en struikloos is, maar het betekent dat de aanwezige vegetaties met bomen of struiken een onvoldoende constante samenstelling hebben om als associatie beschreven te worden.¹¹ Wel kent het Kempens district een aantal plantengemeenschappen van *waterrijke gebieden*¹², *graslanden*, *zomen en droge heiden*¹³ en *binnenlandse pioniermilieus*.¹⁴ Het Fluviatiel district is floristisch gezien zeer rijk (wordt vele malen genoemd in alle delen van de Atlas van Plantengemeenschappen in Nederland¹⁵) en telt daarnaast meerdere associaties van ruigten, struwelen en bossen. De begrenzing en aard van de Nederlandse floradistricten hebben behalve met de aard van de ondergrond (reliëf, bodem, aanwezige waterlichamen) veel te maken met antropogeen handelen. Het laat- en post-middeleeuwse landschap in Nederland was, zo weten we uit geschreven bronnen, in hoge mate door de mens beïnvloed. Echter, hoe open of aangetast het landschap in de omgeving van bijvoorbeeld de Eikberg was, kan alleen duidelijk worden door het gerichte onderzoek van stuifmeel, zaden/vruchten en hout uit die tijd.

⁹ Weeda *et al.* 2005

¹⁰ idem

¹¹ idem

¹² Weeda *et al.* 2000

¹³ Weeda *et al.* 2002

¹⁴ Weeda *et al.* 2003

¹⁵ Weeda *et al.* 2000, 2002, 2003 en 2005

Tabel 2. Eikberg-Gilzeweg. Ecologie van de gevonden inheemse houtsoorten.

soort	referentie:	Van der Meijden 2005	Weeda et al. 1985/87/88
<i>Alnus sp.</i>	els	" <i>A. glutinosa</i> : Op natte tot vrij vochtige, voedselrijke tot matig voedselarme grond; de voornaamste boom in moerasbossen; <i>A. incana</i> : In loofbossen, vooral op vrij natte tot vochtige plaatsen."	beekdal, laagte, laagveen (1985: 93-98)
<i>Betula sp.</i>	berk	" <i>B. pendula</i> : op droge tot vochtige, zure tot matig voedselrijke grond in loof- en naaldbossen, op houtwallen, heiden, langs vennen, op droge duinhellingen; <i>B. pubescens</i> : Op natte tot vochtige, zure tot matig voedselrijke grond, voornamelijk in moerassen, hoogvenen en natte duinvalleien, ook in loofbossen."	open plek, bosrand (1985: 87-93)
<i>Castanea sativa</i>	tamme kastanje	"Op vrij droge tot matig vochtige, zwak zure, vrij voedselrijke grond in loofbossen, vooral in heuvelgebieden."	hellingbos (1985: 103-105)
<i>Erica tetralix</i>	dopheide	"Op natte tot vochtige, zure grond op heiden, in hoogvenen, schrale graslanden, soms in lichte bossen."	hoogveen, moeras, grasland, bos, hooiland (1988: 33-37)
<i>Fagus sylvatica</i>	beuk	"Op vochtige tot vrij droge, matig voedselarme tot matig voedselrijke, al of niet kalkrijke grond in loofbossen; ook veel aangeplant."	rivierdal (hoge delen) (1985: 105-109)
<i>Frangula alnus</i>	sporkehout	"Op natte tot vochtige, zure grond in lichte loofbossen en struikgewas, in moerasbossen, veenmoerassen en op kapvlakten."	beekdal, broekbos, duinen (1987: 178)
<i>Fraxinus excelsior</i>	es	"Op natte tot tamelijk vochtige, voedselrijke grond in loofbossen."	hellingbos, oeverwal, laagveen, rivierzoom (1988: 80-84)
<i>Juglans regia</i>	walnoot	"In lichte bossen en struikgewas, in bermen, vaak alleenstaand. Ook vaak aangeplant in tuinen en parken."	(cultuurgewas)
<i>Pinus sylvestris</i>	grove den	"In de late middeleeuwen verdwenen; sinds de 16e eeuw veel aangeplant in bossen en vaak verwilderd. Ingeburgerd op heiden, in zandverstuivingen en in hoogvenen."	hoogveen, stuifzand (1985: 54-57)
<i>Populus sp.</i>	populier	" <i>P. alba</i> : op vochtige, voedselrijke, meestal kalkhoudende grond in loofbossen en struikgewas; <i>P. tremula</i> : op droge tot matig vochtige, zwak zure tot kalkhoudende grond aan bosranden, in hakhout en struikgewas en op kapvlakten."	rivierdal, open plek, bosrand (1985: 80-84)
<i>Prunus avium</i> -type	zoete kers-achtige	"Op vochtige, meer of minder voedselrijke grond in lichte loofbossen en houtwallen en langs wegen."	beekoeverwal, rivierzoom (1987: 102-103)
<i>Prunus spinosa</i>	sleedoorn	"Op vochtige, voedselrijke, vaak kalkhoudende grond in heggen, aan bosranden en op lichte plekken in loofbossen."	steilkant, bosrand, rivierduin (1987: 104-105)
<i>Pyrus, Malus, Crataegus</i>	peer, appel, meidoorn	" <i>P. communis</i> & <i>M. sylvestris</i> : in bossen en bermen, meestal verwilderd. <i>C. monogyna</i> : op vochtige tot droge, meer of minder voedselrijke grond in heggen en struikgewas, ook in bossen. <i>C. laevigata</i> : op vochtige, matig voedselrijke grond in loofbossen, soms in struikgewas."	rivier-/beekdal, hellingbos, bosrand, houtwal, oeverwal, cultuurland (1987: 92, 96-100)
<i>Quercus sp.</i>	eik	" <i>Q. robur</i> : In loofbossen en struikgewas; als opgaande boom vooral op voedselrijke, vochtige grond, als kreupelhout vooral op voedselarme, droge standplaatsen. <i>Q. petraea</i> : in bossen, op droge tot vrij vochtige, vrij voedselarme grond, vooral in heuvelgebieden."	beekdal (1985: 110-118)
<i>Salix sp.</i>	wilg	11 soorten, dus diverse standplaatsen, maar voornamelijk op vochtige-natte plaatsen.	beekdal, veengebied (1985: 64-80)
<i>Ulmus sp.</i>	iep	" <i>U. laevis</i> : Op vochtige, voedselrijke grond langs beken in loofbossen; <i>U. glabra</i> : Op vochtige, voedselrijke grond in loofbossen; <i>U. minor</i> : Op vochtige tot vrij droge, voedselrijke, vaak kalkhoudende grond in bermen en struikgewas."	hellingvoet, langs rivier of beek (1985: 118-123)

Vanwege de grote diversiteit aan soorten die in het houtspectrum van de Eikberg vertegenwoordigd zijn (ook met tak- en stammateriaal, zie laatste alinea) en het relatief grote aantal determinaties, is het zeker geoorloofd iets te zeggen over de begroeiing van het erf en rond de akkers. Er kunnen zelfs voorzichtige uitspraken worden gedaan over het wijdere landschap. Het eerste wat namelijk opvalt, is dat het merendeel van de gevonden inheemse bomen en struiken zich thuis voelen in o.a. beek- en rivierdalen (zie tabel 2). Hierbij is een driedeling te maken tussen 1) soorten van hogere, drogere gronden, 2) soorten van nattere laagtes en 3) soorten van standplaatsen met een gemiddelde vochtigheid:

Ad 1) Zo groeien kastanje (*Castanea sativa*), beuk (*Fagus sylvatica*), walnoot (*Juglans regia*), eik (*Quercus sp.*) en peer/appel/meidoorn (*Pyrus/Malus/Crataegus*) in loofbossen (eiken-beukenbossen) op droge tot vochtige, tamelijk voedselrijke grond.¹⁶ Hierbij valt te denken aan de hogere delen van hellingen van nabijgelegen beekdalen, maar ook aan de dekzandkop van de Eikberg zelf. Het macroresten-onderzoek van Eikberg-Gilzeweg heeft o.a. een halve walnotendop opgeleverd.¹⁷ Mogelijk was er een notenboom aangeplant op het betreffende erf of in een aangrenzende boomgaard.

Ad 2) Soorten die bijvoorbeeld op vochtige tot natte, soms voedselarme of zure grond groeien, in moeras- of broekbos, zijn els (*Alnus sp.*), dopheide (*Erica tetralix*), sporkehout (*Frangula alnus*), populier (*Populus sp.*) en wilg (*Salix sp.*).¹⁸ Deze bomen waren vermoedelijk vooral te vinden in de drassige beekdalen (elzenbroekbos¹⁹), maar soorten als populier en wilg kunnen ook nog afkomstig zijn uit het rivierengebied ten Noorden van de Eikberg. Het pollenonderzoek van Eikberg-Gilzeweg²⁰ heeft pollen van de hennepfamilie (*Cannabaceae*) opgeleverd en het zou hier behalve hennep kunnen gaan om hop (*Humulus lupulus*²¹). Hop is een vochtminnende klimplant die van nature o.a. voorkomt in het hierboven behandelde elzenbroekbos en in het verderop te noemen essen-iepenbos.²²

Ad 3) Enigszins intermediair zijn es (*Fraxinus excelsior*), iep (*Ulmus sp.*), zoete kers (*Prunus avium*-type) en sleedoorn (*Prunus spinosa*). Deze bomen groeien goed op - van natter naar droger - de lagere delen van hellingen, langs rivieren/beken (essen-iepenbos²³) en op oeverwallen en rivierduinen.²⁴ Het zijn licht-minnende soorten, die voor een deel ook op open plekken en aan bosranden groeien (zoete kers en sleedoorn), net als bijvoorbeeld ratelpopulier (*Populus tremula*) en ruwe en zachte berk (*B. pendula* en *B. pubescens*).²⁵ Dat het landschap mede door toedoen van de mens vrij open was, een van de voornaamste conclusies uit het pollenonderzoek van Eikberg-Gilzeweg²⁶, blijkt ook uit de aanwezigheid van takken van grove den (*Pinus sylvestris*). Deze aangeplante, maar doorgaans verwilderde naaldboom groeit op plekken als heiden, zandverstuivingen en hoogvenen, locaties waar de meeste loofbomen zich niet meer kunnen handhaven.²⁷ Daar komt ze voor in combinatie met zachte berk (*Betula pubescens*), zomereik (*Quercus robur*), sporkehout, verschillende wilgensoorten, dopheide, veenmos (*Sphagnum sp.*) en wilde gagel (*Myrica gale*).²⁸ Van de laatste twee planten zijn ook resten (sporen/blaadjes en een vruchtje) aangetroffen tijdens het macroresten-onderzoek van Eikberg-Gilzeweg.³⁰

Het is interessant om te kijken van welke bomen en struiken uit het overzicht natuurlijk, onbewerkt hout is aangetroffen. Het gaat om minimaal 15 soorten: els, tamme kastanje, sporkehout, es, walnoot, een malva-achtige, grove den, peer/appel/meidoorn, populier, een zoete kers-achtige, sleedoorn, eik, wilg, iep en

¹⁶ Van der Meijden 2005, Weeda *et al.* 2005

¹⁷ Hondelink, M. 2016. *Archeobotanisch onderzoek aan twee kuilen en waterputten uit de late middeleeuwen/nieuwe tijd te Bavel-Eikberg*. In: deze bundel.

¹⁸ Van der Meijden 2005

¹⁹ Weeda *et al.* 2005

²⁰ Hondelink 2016

²¹ idem

²² Weeda *et al.* 1985 en 1988

²³ Weeda *et al.* 2005

²⁴ Weeda *et al.* 1985, 1987, 1988

²⁵ Van der Meijden 2005

²⁶ Hondelink 2016

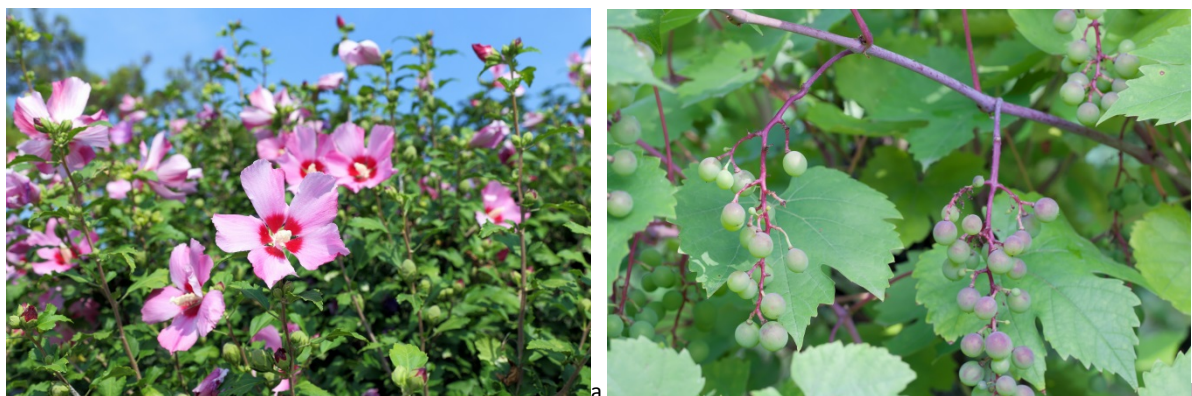
²⁷ Van der Meijden *et al.* 2005

²⁸ Weeda *et al.* 1985 en 1988

druif. Mogelijk groeiden deze op of in de buurt van de Eikberg en zijn ze bijvoorbeeld als snoeiafval of sprokkelhout op het erf en in de waterputten terecht zijn gekomen. Zeker vijf van de genoemde soorten zijn geschikt voor toepassing in heggen en (vlecht)hagen: els, es, meidoorn, eik en iep.²⁹ Het is goed mogelijk dat er gebruik werd gemaakt van dergelijke erfscheidingen om bijvoorbeeld het vee buiten de akkers te houden, maar ook dicht bij de boerderij waren de heggen nodig: om de moestuin en delen van het voorerf te beschermen tegen loslopende dieren.³⁰ Verder staan er vijf soorten bekend als hakhout: els, beuk, sporkehout, es en eik.³¹ Een aantal van deze bomen groeide doorgaans in een uithoek van het erf, waar men snel en gemakkelijk hout kon halen voor allerlei toepassingen: het zogenaamde *geriefbosje*.³²

3.1.3 Uitheemse houtsoorten

Vier van de in het houtspectrum (tabel 1) minst voorkomende loof- en naaldhoutsoorten zijn niet inheems (aangegeven met *). Het gaat hierbij om geïmporteerd handelshout (fijnspar, *Picea abies* en zilverspar, *Abies alba*) en om uitheemse planten die wellicht in cultuur waren op de Eikberg: druif (*Vitis vinifera*) en mogelijk hibiscus (cf. *Hibiscus* sp.). In het laatste geval gaat het om een Malvaceae met in het radiale aanzicht, in de houtstralen zogenaamde tegelvormige cellen (*tile cells*³³). Dit zeer opvallende houtanatomische kenmerk komt niet voor bij de enige inheemse boom uit dezelfde familie, de linde (*Tilia cordata/platyphyllos*³⁴). Andere inheemse Malvaceae, zoals kaasjeskruid, zijn niet houttig maar kruidachtig. Er zou daarom sprake kunnen zijn van een vroege import van bijvoorbeeld *Hibiscus*. Sommige soorten binnen dit geslacht hebben namelijk wel tegelvormige straalcellen.³⁵ Het is niet duidelijk hoe lang de verschillende - overigens niet helemaal winterharde - hibiscussoorten hier al in cultuur zijn als sierplant, maar de eerste exemplaren kwamen vermoedelijk al in de 16^e eeuw naar Europa. In ieder geval wordt de tuinhibiscus (*Hibiscus syriacus*, afb. 1a) genoemd door Rumphius³⁶ en zijn beschrijving maakt duidelijk dat het gaat om een struik ter grootte van onze

Afb. 1a) *Hibiscus syriacus* (Foto G. Pisotckii); b) *Vitis vinifera* (Foto: R. de Man).

hazelaar. Ter vergelijking: het als Malvaceae, cf. *Hibiscus* gedetermineerde takje uit waterput 2 (S666) had een doorsnede van 1,2 cm. De enige andere archeobotanische vondst van (mogelijk) tuinhibiscus in onze streken werd gedaan in de vorm van een enkel, gemineraliseerd zaad uit de vulling van een set middeleeuwse kuilen op een achtererf te Leuven.³⁷ Vanwege de rommelige context en de zeer vroege datering zou het heel goed om een contaminatie van bovenaf kunnen gaan.³⁸ Toch is het niet ondenkbaar dat juist in de zuidelijke streken van

²⁹ Maes 2006

³⁰ Wind 2006

³¹ Maes 2006

³² Wind 2006

³³ Laming en Mennega 1972, Wheeler *et al.* 1989

³⁴ Schweingruber 1978

³⁵ *InsideWood* database

³⁶ 1741

³⁷ Van der Meer 2011

³⁸ idem

ons land en in Vlaanderen de eerste pogingen tot cultivatie van exotische planten werden gedaan. Dit geldt in ieder geval voor de uit het Middellandse Zeegebied afkomstige druif (*Vitis vinifera*, afb. 1b). Het gedetermineerde takje lijkt met 8 mm iets te dik om met een geïmporteerde tros druiven mee te zijn gekomen en waarschijnlijk is het een stukje van de wijnstok zelf. Op een zonnige helling in het Brabantse land of tegen een zuidmuur zijn zeker mogelijkheden voor druiventeelt. Waarschijnlijk had de boerderij op de Eikberg, waartoe de betreffende waterput behoorde een moestuin of boomgaard, waar men dit soort dingen kon uitproberen. Daarnaast was er op het erf blijkbaar ook plaats voor een niet-eetbare plant als hibiscus. Het archeobotanisch onderzoek³⁹ heeft ook blaadjes en een takje van een andere uitheemse sierstruik opgeleverd: buxus (*Buxus sempervirens*).

3.1.4 Functioneel houtspectrum

In de greppel S322 zijn vier takfragmenten aangetroffen (BR-402-15.057HT en BR-402-15.069HT): drie van grove den (grenen, *Pinus sylvestris*) en één van walnoot (*Juglans regia*) (zie tabel 3). De diameter van de takken is gering (tussen 1,3 en 3 cm) en twee van de grenen takken lijken zaagsporen te hebben. Hiermee kan het hout uit deze kuil waarschijnlijk worden geïnterpreteerd als tuin- of snoeiafval. Waterput 1 (S409) bevat behalve snoeiafval ook een flinke hoeveelheid hout die geassocieerd kan worden met het huishouden (zie tabel 4). Daarnaast zijn er bouwmaterialen gevonden. Hierbij gaat het enerzijds om klusafval zoals fragmenten van vervangen planken, anderzijds om materiaal gebruikt voor de constructie van de waterput. In het hout uit waterput 2 (S666), die tot een ander erf behoorde⁴⁰, zien we de eerder genoemde categorieën 'huis', 'erf & land' en 'constructie' terug (tabel 5). Er is echter ook een vierde categorie vertegenwoordigd, te weten de 'werkplaats'. Onder deze categorie vallen bijvoorbeeld de gereedschapsonderdelen die zijn gevonden. De scheiding met huisvuil, waar immers ook gereedschappen aan te pas komen, is misschien niet altijd scherp te trekken. In principe worden met 'werkplaats' alleen activiteiten bedoeld die samenhangen met de agrarische bedrijfsvoering.

3.2 WATERPUT 1 (S409)

3.2.1 Huishouden

3.2.1.1 Tafelgerei

Tot het tafelgerei uit waterput 1 (S409) behoren twee lepels (BR-402-15.142HT en BR-402-15.158HT) en een bord of teljoor (BR-402-15.143HT). De eerste lepel (zie afb. 2a) meet 11,2 x 5,3 x 0,8 cm en is zeer waarschijnlijk gemaakt van berkenhout (cf. *Betula sp.*). Er zijn stukken van beide zijanten afgebroken en de steel lijkt ook niet meer de originele lengte te hebben. Het is dus duidelijk waarom deze lepel is weggegooid. Een nieuwe lepel kon men kopen of zelf maken. Dat laatste werd waarschijnlijk vaak genoeg gedaan. Mogelijk waren er in de omgeving van de Eikberg ook berkenbomen aanwezig, maar toch zijn er geen andere voorwerpen of

³⁹ Hondelink 2016

⁴⁰ pers. communicatie J. Nollen, Team Erfgoed, Gemeente Breda

Afb 2a) lepel 1 (berkenhout); b) lepel 2 (dennenhout) (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda).

fragmenten van berkenhout gevonden. Vanwege de matige kwaliteit en de aanwezigheid van andere houtsoorten was berkenhout waarschijnlijk niet erg interessant om te gebruiken, behalve als brandhout of geriefhout.⁴¹ De tweede lepel, met afmetingen 14,5 x 6,2 x 0,8 cm is bijna puntgaaf (per ongeluk weggegooid met keukenafval?) en heeft een zeer mooie tekening (zie af. 2b). De houtsoort is dennen (zilverspar, *Abies alba*). Daarmee is deze lepel een handelsproduct uit vermoedelijk Zuid-Duitsland. Soortgelijke lepels zijn o.a. gevonden in beerputten in de stad Groningen.⁴² De lepel vertegenwoordigt het enige stukje dennenhout uit de opgraving. Het bord of teljoor (afb. 3) heeft een diameter van 21 cm bij een dikte van ongeveer 1 cm en is gedraaid uit beukenhout (*Fagus sylvatica*). Deze zware houtsoort is bijzonder geschikt voor o.a. draaiwerk⁴³ en levert de beste kwaliteit brandhout. Ook van de beuk zijn vreemd genoeg geen andere houtvondsten gedaan.

Afb. 3) beukenhouten teljoor (Foto: A. Schut, Gemeente Breda).

3.2.1.2 Tonnen

De ton die gebruikt is in de wandconstructie van waterput 1 (S409) (BR-402-15.143HT en BR-402-15.160HT t/m BR-402-15.176HT), wordt hier behandeld onder 'huisraad', omdat het gaat om hergebruikt materiaal voor verpakking en opslag. De ton bestaat uit 18 duigen van eikenhout (*Quercus robur/petraea*) en heeft een afmeting gehad van ongeveer 80 x 60 cm. Het voert te ver om hier in te gaan op de manier waarop tonnen gemaakt worden, maar het kuipersvak was in de late middeleeuwen en de nieuwe tijd nog heel belangrijk, aangezien allerhande levensmiddelen, maar ook veel niet-eetbare zaken in tonnen van allerlei formaten en kwaliteiten werden verhandeld. Opvallend aan deze ton is dat enkele duigen zijn voorzien van een kuipersmerk, maar dat de betreffende tekeningen, die oorspronkelijk door hebben gelopen over meerdere duigen, niet compleet zijn (afb. 4a en b). Dit kan alleen betekenen dat er iets is veranderd aan de samenstelling van deze ton, d.w.z. dat er duigen van twee of meer verschillende tonnen gecombineerd zijn voor de schacht van deze waterput. Een aantal duigen heeft twee of meer geboorde gaten aan de uiteinden (afb. 5a). Deze lijken niet origineel en waarschijnlijk gaat het om een reparatie, d.w.z. een manier om de ton opnieuw in elkaar te zetten of te verstevigen voor toepassing in de waterput. De duigen 1, 3, 5 en 14 (BR-402-15.141HT, BR-402-15.161HT, BR-402-15.163HT01 en BR-402-15.172HT) zijn in principe geschikt voor dendrochronologisch onderzoek, met als kanttekening dat een eventuele match met een jaarringkalender geen kapdatum maar een *post quem* datering zal opleveren. Dit vanwege het ontbreken aan de duigen van 'spinhout' (de niet-verkernde buitenste

⁴¹ Maes 2006

⁴² Helfrich *et al.* 1995

⁴³ Bramwell 1976, Maes 2006

Tabel 3. Functioneel houtspectrum greppel.

<u>houtsoort</u>	<u>klasse:</u>	<u>1</u>	
<i>Pinus sylvestris</i>	grove den	3	takfragmenten
<i>Juglans regia</i>	walnoot	1	takfragment
totaal		4	

1 Erf & Land

1 snoeiafval

Tabel 4. Functioneel houtspectrum waterput 1 (S409).

<u>houtsoort</u>	<u>klasse:</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>7</u>	<u>8</u>	<u>9</u>	<u>10</u>	<u>11</u>	
<i>Quercus sp.</i>	eik	.	18	.	.	.	4	1	4	1	.	28	waterputconstructie (rondhout), tonduigen, pompafsluiting, plankfragmenten, latje
<i>Alnus sp.</i>	els	.	.	.	.	6	.	1	.	.	.	7	pompbuis, takmateriaal
<i>Populus sp.</i>	populier	.	1	.	.	2	.	.	2	.	.	5	takmateriaal, plankfragmenten, 'bom' uit bomgat tonduig
<i>Pirus/Malus/Crataegus</i>	peer/appel/meidoorn	.	.	.	.	3	.	1	.	.	.	4	pompzuiger, takmateriaal
<i>Salix sp.</i>	wilg	.	2	.	.	1	.	.	.	.	.	3	omwikkeling, takmateriaal, stopje uit tonduig
<i>Fraxinus excelsior</i>	es	.	.	.	1	2	.	.	.	.	.	3	takmateriaal, klos
<i>Frangula alnus</i>	spokehout	.	.	.	1	1	.	.	.	.	.	2	takfragment, bewerkt takje (hol)
<i>Erica tetralix</i>	dopheide	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	2	Handvegers
<i>Juglans regia</i>	walnoot	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	1	Fragment
<i>Betula sp.</i>	berk	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	Lepel
<i>Fagus sylvatica</i>	beuk	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	Bord
<i>Castanea sativa</i>	tamme kastanje	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	1	hoepel
<i>Pinus sylvestris</i>	grove den	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	1	lat/lijt
<i>Picea abies</i>	fijnspar	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	1	Plankfragment
<i>Abies alba</i>	zilverspar	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	Lepel
<i>indet.</i>	houtsoort onbekend	.	.	.	.	.	.	.	.	.	5	5	fragmenten (te klein)
totaal		3	22	2	2	16	4	3	7	2	5	66	

1-4 Huis

1 tafelgerei

2 tonnen & manden

3 schoonmaakgerei

4 huisvlijtproducten

5 Erf & Land

5 takmateriaal

6-9 Constructie

6 waterput

7 waterpomp

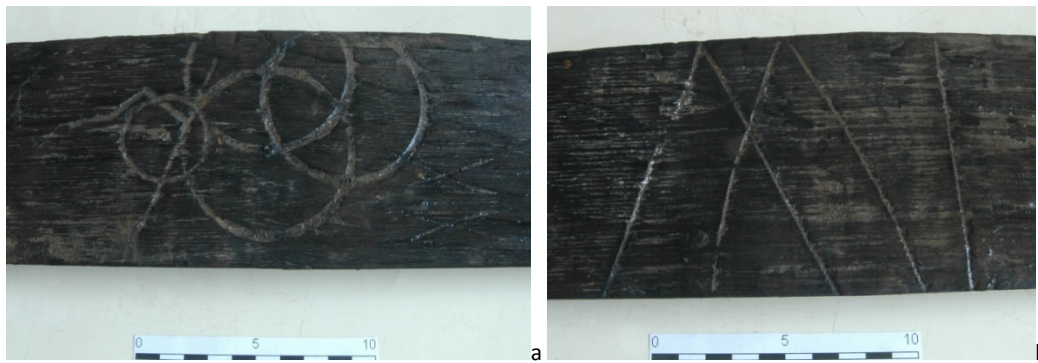
8 planken

9 latten

10 Indet. (fragmenten)**11 Houtspectrum**

Tabel 5. Functioneel houtspectrum waterput 2 (S666).

houtsoort		klasse:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
<i>Quercus sp.</i>	eik		1	.	2	.	.	1	1	7	9	1	4	29	1	1	3	6	1	67	mesheft, tonbodems/deksels, schooltas, wig, wiel, paal, balken, planken, profielplank, latten, deurplanken, greep, veer, boomstammen, takken
<i>Salix sp.</i>	wilg		.	1	2	1	.	.	.	.	3	.	.	1	2	.	.	1	4	15	(lepel)steel, (bezem)steel, hoepel/vlechtwerk- teen, plank, profielplank, deurplank, takken
<i>P/M/C</i>	<i>p/a/m</i>		.	.	.	.	.	.	1	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	3	hamerkop, takmateriaal
<i>Alnus sp.</i>	els		.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	2	boomstronk, tak
<i>Fraxinus excelsior</i>	es		.	.	.	.	.	.	1	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	3	hamersteel, takmateriaal
<i>Ulmus sp.</i>	iep		.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	2	takfragmenten
<i>Prunus spinosa</i>	sleedoorn		.	.	.	.	.	.	1	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	2	paaltje (rondhout), wigje
<i>Castanea sativa</i>	tamme kastanje		.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	1	takje
<i>Prunus avium</i> -type	kers-achtige		.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	1	boomstam
<i>Vitis vinifera</i>	druif		.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	1	takje
Malvaceae	malva-achtigen		.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	1	takfragment
<i>Erica tetralix</i>	dopheide		.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	handvegertje
<i>Picea abies</i>	fijnspar		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	fragment
<i>Pinus sylvestris</i>	grove den		.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	sierlijstfragment
indet.	(geen eik)		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	.	3	deurplanken
indet.	onbekend		.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	2	tak- en schorsfragmenten
totaal			1	1	4	2	1	1	4	7	26	2	4	30	3	1	3	10	6	106	
1-6 Huis		7-8 Werkplaats	9 Erf & Land		10-16 Constructie		17 Indet. (fragm.)		18 Houtspectrum												
1 tafelgerei		7 gereedschap	9 takken & stammen		10 palen																
2 keuken		8 wagendelen			11 balken																
3 tonnen & manden					12 planken																
4 schoonmaakgerei					13 profielplanken																
5 meubilair					14 veren																
6 kinderspullen					15 latten																
					16 deuronderdelen																

Afb. 4a) eiken duig 6, BR-402-15.164HT; b) eiken duig 7, BR-402-15.165HT (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda).

groeiringen van de eik) en 'wankant' (de laatste ring onder de bast⁴⁴). Ook dient bij een eventuele datering rekening te worden gehouden met het feit dat de tonnen mogelijk geruime tijd in omloop zijn geweest. In een van de duigen (BR-402-15.163HT01) bevindt zich een zogenaamde 'bom' (BR-402-15.163HT03) van populierenhout (*Populus sp.*) (afb. 5b en c). Deze ronde, uit een plank gezaagde schijf met een doorsnede van 4,5 a 5 cm en een dikte van 2 cm vormt de afsluiting van het gat voor de tapkraan. Dit maakt duidelijk dat de duig afkomstig

Afb. 5a) eiken duig met secundaire gaten (Foto: T. Vernimmen); b en c) eiken duig 5, BR-402-15.163HT01, met bom en stopje (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda).

is van een vat voor een vloeistof. Vlak naast het bomgat zit een kleiner gat met een stopje of 'zwik' (BR-402-15.163HT02) van wilgenhout (*Salix sp.*) (afb. 5a en b). Dit gaatje diende voor ontluchting, om beter te kunnen tappen: een zogenaamd 'zwikgat'. Een monster van de hoepels die rond de ton zaten (BR-402-15.140HT01) maakt duidelijk dat hiervoor o.a. gebruik is gemaakt van kastanje (*Castanea sativa*), met een omwikkeling (BR-402-15.140HT02) van wilg (*Salix sp.*). De keuze voor kastanje lijkt misschien verrassend, maar in feite zijn alle soepele, jonge scheuten geschikt voor vlechtwerk. Welk hout werd gebruikt, hing af van traditie en beschikbaarheid.

3.2.1.3 Schoonmaakgerei

Tot het schoonmaakgerei behoren twee kleine vegers (BR-402-15.150HT01 en BR-402-15.151HT1-HT0133) (afb. 6) van dopheide (*Erica tetralix*). Dergelijke vegers zijn normale vondsten in beerputten.⁴⁵ Heideplantjes zijn van nature zeer geschikt voor toepassing in een veger. Dat het gaat om dopheide en niet om struikheide (*Calluna vulgaris*), blijkt uit de littekens van de ontbrekende zijtakjes. Deze staan in een krans i.p.v. tegenover elkaar.⁴⁶ Met lengtes van 23 en 19 cm bij een doorsnede van ca. 7 cm lijken de vegertjes wat klein om als vloerbezem te

⁴⁴ Jansma 1995

⁴⁵ Helfrich *et al.* 1995

⁴⁶ Van der Meijden 2005

hebben gediend, maar zijn ze te groot voor zogenaamde pottenboenders (voorlopers van de afwasborstel). Waarschijnlijk gaat het om handvegers, waarmee bijvoorbeeld tafels werden schoongeveegd.

Afb. 6. Vegertje van dopheide, BR-402-15.150HT1-HT0133 (Foto: A. Schut, gemeente Breda).

3.2.1.4 Huisvlijtproducten

De bewoners van de Eikberg verwerkten op enig moment wol en hadden dus mogelijk eigen schapen. Dit wordt althans aannemelijk door de vondst van een klos (BR-402-15.159HT) van essenhout (*Fraxinus excelsior*) (afb. 7a en b). Deze spinklos of bobijn is duidelijk gemaakt om te draaien in de vleugelspil van een modern spinnewiel.⁴⁷ Spinnen was in de middeleeuwen een normale huishoudelijke activiteit, zeker op de boerderij, maar werd in latere eeuwen wat deftiger⁴⁸, d.w.z. dat het ook voor dames van stand een zeer acceptabele bezigheid was. Of de spinklos zelf ook is gemaakt op de Eikberg, is niet duidelijk. In ieder geval is ze gesneden uit een 3 cm dikke, rechte tak en vervolgens hol gemaakt, zodat ze op de pin van het vliegwielt geschoven kon worden. Het lijkt

Afb. 7a en b) essenhouten spinklos of bobijn (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda).

⁴⁷ Seymour 2001

⁴⁸ Seymour 2001

alsof er in het centrum van de klos een buisje van harder materiaal (bot? metaal?) is ingebracht, om slijtage tegen te gaan. Vorm en houtsoort komen overeen met een andere NT-spinklos uit Aarle (Best).⁴⁹

Een bijna onopvallende, maar zeer aparte vondst is die van een uitgehold en bewerkt takje (BR-402-15.157HT02) van sporkehout (*Frangula alnus*) (afb. 8a en b). De takken van deze struik of boom zijn van nature namelijk niet hol, in tegenstelling tot takken van de vlier (*Sambucus* sp.).⁵⁰ Daarbij is het takje aan één uiteinde recht afgezaagd en rondom nauwkeurig in de lengte geschild met een scherp mes, waarbij smalle, langgerekte facetten zijn ontstaan. Is het gebruikt als fluitje of als rietje? Sporkehout is echter licht giftig.⁵¹ Een andere mogelijke toepassing is als spijl in een bijenkast, omdat sporkehout daarvoor door imkers bij uitstek geschikt wordt gevonden.⁵² Houtskool van het fijne sporkehout leent zich daarnaast heel goed voor het maken van buskruit.⁵³ Ten slotte, maar niet onbelangrijk, werden er aan sporkehout magische en heksen werende krachten toegeschreven.⁵⁴

Afb. 8a en b) hol en bewerkt takje van sporkehout (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda).

3.2.2 Erf & land

3.2.2.1 Takmateriaal

Het takafval dat is gevonden is zeer gevarieerd en geeft op zich al een aardig beeld van de bomen en struiken die groeiden op het erf, in de tuin van de boerin, het geriefbosje, de boomgaard en op andere, nabij gelegen stukken land. Zo zijn er takfragmenten van els (*Alnus glutinosa/incana*; BR-402-15.152HT02, BR-402-15.152HT04, BR-402-15.152HT09, BR-402-15.152HT10, BR-402-15.154HT01 en BR-402-15.154HT06), populier (*Populus* sp.; BR-402-15.152HT05), peer/appel/meidoorn (*Pyrus/Malus/Crataegus*; BR-402-15.152HT03 en BR-402-15.157HT03), sporkehout (*Frangula alnus*; BR-402-15.152HT01) en walnoot (*Juglans regia*; BR-402-15.133HT). Aan de ene kant gaat het hier waarschijnlijk om afval van gewoon tuinonderhoud of zelfs afgewaaide takken van bomen op het erf. Aan de andere kant geeft het afval een indruk van het dichtstbijzijnde hak- en sprokkelhout en de mogelijke samenstelling van de hagen of houtwallen die als veekering dienden.

3.2.3 Constructie

3.2.3.1 Waterput

De bakstenen opbouw uit waterput 1 (S409) was gefundeerd op een speciaal hiervoor gemaakte rondhouten eiken (*Quercus robur/petraea*) constructie met pen-gatverbindingen (BR-402-15.138HT, BR-402-15.145HT, BR-402-15.146HT en BR-402-15.147HT; afb. 9), die weer bovenop een ton lag. Voor de constructie zijn vier takken gebruikt met een natuurlijke kromming. Dit geldt vooral voor het grootste constructie-element; de andere drie zijn bijgewerkt om de gewenste vorm te krijgen.

⁴⁹ Tol et al. 2017

⁵⁰ Van der Meijden 2005

⁵¹ Maes 2006

⁵² Neve en Van der Ham 2014

⁵³ Maes 2006

⁵⁴ idem

Afb. 9) eiken constructie uit waterput 1 (S409), bestaande uit vier delen (Foto: A. Schut, Gemeente Breda).

3.2.3.2 Waterpomp

Een zeer bijzondere vondst is een holle buis van elzenhout (*Alnus glutinosa/incana*, afb. 10a) die rechtop midden in de tonput stond (BR-402-15.139HT). Deze buis is gemaakt van een complete, ontschorste boomstam en de geconserveerde lengte is 109 cm. De doorsnede is 16,5 cm, bij een wanddikte van 22,5-42 mm. Onderin de buis, op ca. 22 cm van de onderkant, zit een conische vernauwing (zie afb. 10b). Dit detail maakt duidelijk

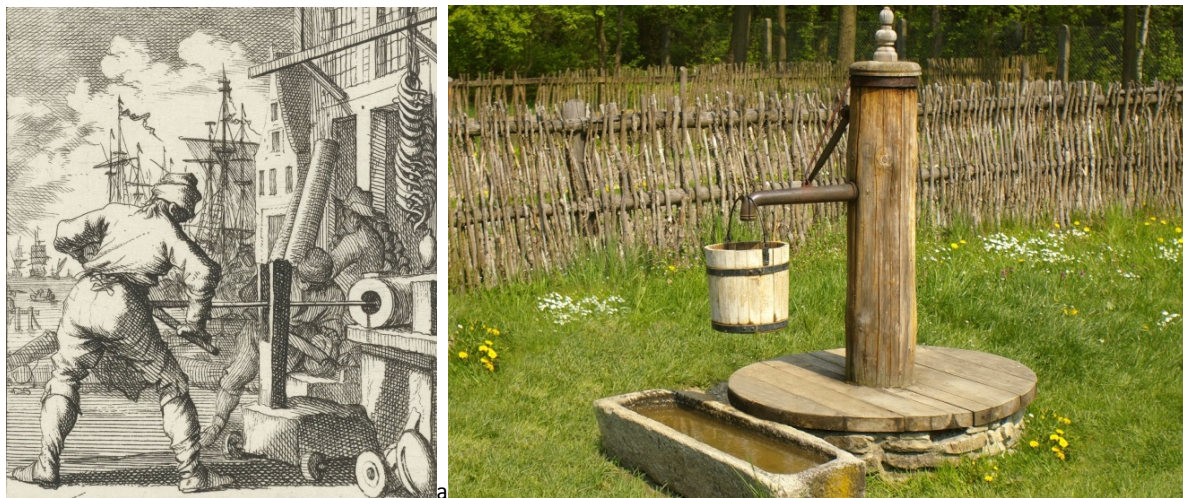

Afb. 10a) elzenhouten pompbuis; b) conische vernauwing (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda).

dat het gaat om een waterpomp. In het deel van de pompbuis boven de insnoering bewoog de pompzuiger op en neer; door het deel eronder werd het water aangezogen. Op ongeveer 34 cm van de bovenkant zat een rond voorwerp met een diameter van 7,8 tot 8,7 cm geklemd in de pompbuis. Het bleek te gaan om een restant van de pompzuiger: de onderkant of 'klep' (BR-402-15.139HT) en deze is gemaakt van het harde hout van peer, appel of meidoorn (*Pyrus/Malus/Crataegus*). De pompzuiger werd op en neer bewogen d.m.v. een ijzeren stang en in het geconserveerde deel van de pompzuiger zitten nog resten hiervan. Ook metaalvondst MT4955 zou wat dat betreft goed bij de pomp kunnen horen.⁵⁵ In een zeefresidu van ca. 0,4 l grond uit de pompzuiger werden stukjes hout gevonden van wederom peer/appel/meidoorn (*Pyrus/Malus/Crataegus*). Het betreft hier resten van het bovendee van de pompzuiger. Ook zaten er in dit residu stukjes leer met stervormige gaatjes. Deze corresponderen met eenzelfde gaatjespatroon op de onderkant van de pompzuiger. Dit maakt duidelijk dat de stukjes leer resten zijn van de 'emmer', een strip leer die met heel veel kleine ijzeren nageltjes rondom de pompzuiger gespijkerd was en waarmee het water omhoog werd gebracht. Aan de onderkant was de pompbuis afgesloten d.m.v. een rechthoekige eiken plank (BR-402-15.148HT) van 29 x 22,5 cm. Deze plank is los van de pompbuis gevonden, maar vertoonde een cirkelvormige afdruk met dezelfde doorsnede. Verspreid over

⁵⁵ pers. communicatie J. Nollen

de cirkel staken vijf nagels uit de plank, die precies passen in vijf gaten op de onderrand van de pompbuis. Aangezien de pompbuis aan de onderkant afgesloten was, kwam het water dus ergens anders binnen: het werd aangezogen door een rechthoekig gat van 16 x 8-9 cm op 23-32 cm van de onderkant van de buis. Waarschijnlijk zat er in of op dit gat nog een rooster of filter, om te voorkomen dat er zand of grind met het water werd meegezogen in de buis.

Afb. 11a) Jan Luykens's "Pompemaaker"; b) antieke waterpomp in Oost-Europa (Foto: D.R. Green, Dreamstime nr. 6487547).

Het vervaardigen van een waterpomp was een specialistische klus, die o.l.v. een daartoe opgeleide 'pompemaaker' werd uitgevoerd (afb. 11a)⁵⁶. Doordat de kennis die hiervoor nodig was van generatie op generatie werd overgeleverd en doordat houten waterpompen in Europa nog tot in het recente verleden in gebruik waren (afb. 11b), zijn er goede informatiebronnen voorhanden die ons vertellen hoe het maken van een pomp precies in zijn werk ging.⁵⁷ Hieruit wordt ook duidelijk dat de basisvorm van zowel de pompbuis (a) als de zuiger (b) altijd hetzelfde is gebleven.

A. Allereerst was er de keuze voor een geschikte boom voor de buis, meestal een iep (*Ulmus sp.*). Dit had o.a. te maken met de noodzaak om een lange, rechte stam te selecteren zonder noesten (daar kon de boor op vastlopen).⁵⁸ Belangrijk was dat het hout groen werd toegepast, dus direct nadat het was gekapt. Het blijft onder water dan beter bewaard en bovendien krijgt het niet de kans om uit te drogen en te barsten (dan zou de pomp gaan lekken).⁵⁹ Voor de waterpomp van de Eikberg is vreemd genoeg geen iep gebruikt, hoewel dit wel in de omgeving aanwezig moet zijn geweest (zie paragraaf 3.1.1 en 3.1.2), maar ook els (*Alnus glutinosa/incana*) is een goede keuze voor toepassing onder water.⁶⁰ Het is goed mogelijk dat er in de directe omgeving van de Eikberg geen iepenstam met de juiste eigenschappen gevonden kon worden en dat men voor de te bereiken grondwaterdiepte kon volstaan met kortere, doch rechte elzenstammen. Het uithollen van de pompbuis, waarbij de horizontaal op schragen liggende boomstam exact waterpas gesteld moest zijn (evenals de lepelboor zelf) was een secuur werk, waar zelfs meerdere mensen aan te pas kwamen en duurde meerdere dagen.⁶¹ In het bijzonder voor het richten van de boor waren twee mensen nodig. Het plaatsen van de voltooide waterpomp tenslotte, waarbij er - afhankelijk van de diepte waarop het grondwater zich bevond - meerdere boomstamsegmenten op elkaar werden gemonteerd, was niet zonder risico, vooral voor degene die onderin de put stond. Het is niet heel waarschijnlijk dat de bewoners van de Eikberg zelf de kennis in huis hadden om een goed werkende waterpomp te maken. Men zal eerder gebruik hebben gemaakt van een

⁵⁶ Luyken 1694

⁵⁷ Rose 1937, Hfdst. 7: *wooden pumps*

⁵⁸ idem

⁵⁹ idem

⁶⁰ Peters 1997

⁶¹ Rose 1937

professionele timmerman, die af en toe langs kwam om de bestaande pomp te repareren of een nieuwe te construeren.⁶² De enige andere pompbuis uit archeologische context werd gevonden in zeventiende-eeuws Utrecht.⁶³ Opmerkelijk genoeg was deze gemaakt van een niet helemaal rechte eikenstam (*Quercus robur/petraea*) en enigszins scheef uitgeboord.⁶⁴ Voor zover bekend bevatte dit buissegment in tegenstelling tot de pompbuis van de Eikberg geen zuiger. Mogelijk ging het dus niet om de waterpomp zelf, maar om een lager gelegen verbindingstuk of waterleiding.

B. De pompzuiger moest vanwege de krachten waar deze aan werd onderworpen van zeer taai, sterk hout worden gemaakt. Vaak was dit ook iepenhout⁶⁵, maar de pompemaker van de Eikberg koos voor het hout van fruitbomen (peer/appel/meidoorn, *Pyrus/Malus/Crataegus*). Dit was zeker voorhanden in de buurt van de Eikberg (zie paragraaf 3.1.1 en 3.1.2). In de bodem van de pompzuiger zit een gat waarin een leren 'klep' moet hebben gezeten, die was verzwaard met lood. Bij het omlaag duwen van de zuiger ging deze klep open, waardoor er water in de boven genoemde leren emmer kon stromen, en bij het naar boven trekken van de

Afb 12a) antieke (rechts) en gerestaureerde pompzuiger; b) pompzuiger met ijzeren trekstang (Foto's: internet).

zuiger sloot de klep zich automatisch. Interessant is dat de pompzuiger - althans het onderste deel dat intact is gevonden - inderdaad een zeer grote gelijkenis laat zien in vorm en afmeting met gerestaureerde pompzuigers (zie afb. 12a en b) uit historische waterpompen in Nederland.⁶⁶ Ook werden vergelijkbare pompzuigers gebruikt in schepen (om het lekwater weg te pompen uit het ruim). Een houten pompzuiger moet, onafhankelijk van de pompbuis, nogal eens worden vervangen. De pompzuiger van de Eikberg kon worden bereikt via het in de eerste alinea genoemde rechthoekige gat ter hoogte van de insnoering (zie afb. 9b). Gezien de afwijkende houtsoort was de pompzuiger mogelijk al eens vervangen. Hierbij werden de metalen onderdelen en mogelijk ook de stukken leer gewoon hergebruikt.⁶⁷

3.2.3.2 Planken

Uit waterput 1 (S409) kwam een zevental plankfragmenten, van drie verschillende houtsoorten. Het gaat om eik (*Quercus robur/petraea*; BR-402-15.154HT04, BR-402-15.154HT07, BR-402-15.154HT08 en BR-402-15.154HT09), populier (*Populus sp.*; BR-402-15.152HT06 en BR-402-15.154HT03) en fijnspar (*Picea abies*; BR-402-15.152HT07). Dit laatste fragment, waarvan het door de sterke aantasting van het hout niet helemaal zeker is of het tot een plank behoorde, is van een uitheemse houtsoort en moet dus op de een of andere manier door handel zijn verkregen. De andere planken, waarvan de vorm, afmeting en mate van aantasting nogal verschilt, kunnen lokaal zijn gemaakt. Zeker de planken van populier, waarvan er één nog de tapse vorm van een tak heeft. Van de eiken planken heeft er één zeer grove jaarringen, wat pleit voor lokaal gegroeid hout dat niet afkomstig is

⁶² idem

⁶³ Lange 2013

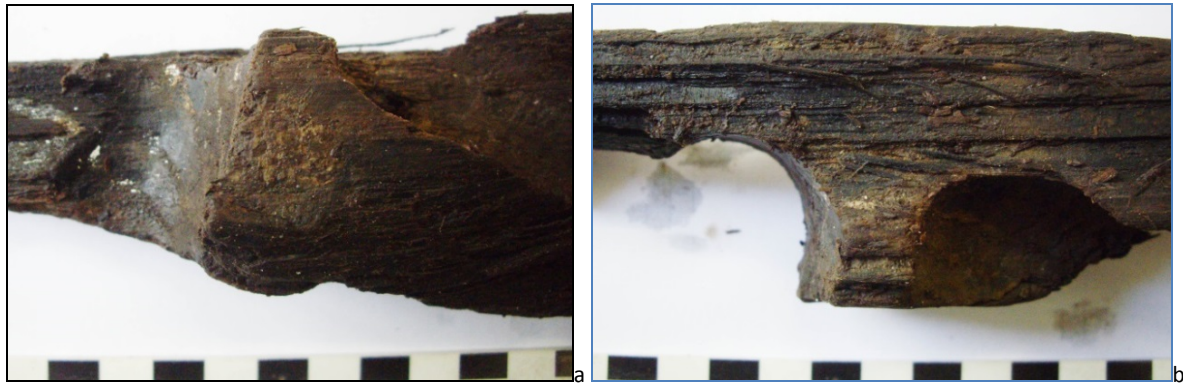
⁶⁴ idem

⁶⁵ Rose 1937

⁶⁶ bron: internet

⁶⁷ Rose 1937

uit een dicht bos. Een andere, gebroken eiken plank heeft twee raadselachtige, schuine doorboringen in een hoek van ongeveer 70 graden ten opzichte van elkaar (afb. 13a en b). De vroegere toepassing van al deze plankresten is niet duidelijk, maar er zijn vele mogelijkheden, zowel binnen als buiten.

Afb. 13a en b) eiken plankfragment met schuine doorboringen (Foto's: T. Vernimmen).

3.2.3.4 Latten

Dat er aandacht werd besteed aan de afwerking van dingen, blijkt uit de vondst van twee fragmenten van latten of lijsten. Het gaat om een half rond latje van eikenhout (*Quercus robur/petraea*; BR-402-15.155HT) met afmetingen 13,5 x 2,3 x 1,5 cm en een stuk profiellijst van grenen (grove den, *Pinus sylvestris*; BR-402-15.152HT08) met afmetingen 9,5 x 2,5 x 1,5 cm.

3.3 WATERPUT 2 (S666)

3.3.1 Huishouden

3.3.1.1 Tafelgerei

Tot het tafelgerei of de keukenbenodigdheden behoorde een klein mes, waarvan het bijna complete eiken heft (*Quercus robur/petraea*; BR-402-15.267HT04; afb. 14a en b) is teruggevonden. Bij de inzet voor het lemmet is het heft naar beide zijanten open en waarschijnlijk was het lemmet op die plek d.m.v. twee schroefjes vastgezet. Dit was tegelijk de zwakke plek van het mesheft, waar het is afgebroken, bij het eerste schroefje op ca. 1/3 van de inzet. Qua grootte (>9,8 x 2 x 1,5 cm) en vorm is dit type mes vergelijkbaar met ons huidige aardappelmesje, maar het kan ook goed aan tafel zijn gebruikt. Zeker op een boerderij zal niet iedereen met chique bestek

Afb. 14a en b) eiken mesheft (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda).

hebben gegeten. Uiteraard waren dit soort kleine messen ook voor allerlei andere doeleinden geschikt, bijvoorbeeld klein houtsnijwerk.

3.3.1.2 Keuken

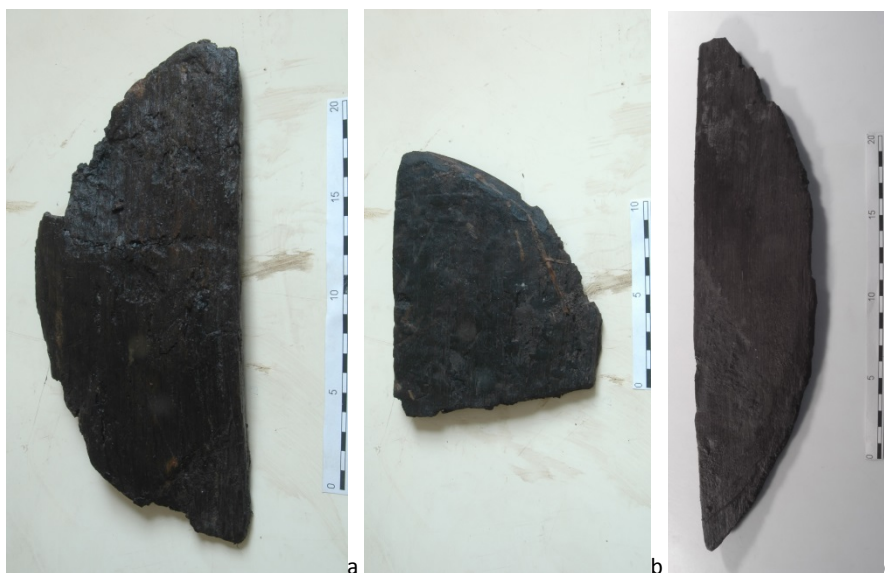
De steel (BR-402-15.267HT03 en BR-402-15.275HT02) van wilgenhout (*Salix sp.*) kan gezien de lengte van minimaal 21 cm heel goed hebben behoord tot een pollepel (afb. 15). In ieder geval was ze te groot om mee te eten. De vorm van de steel, zeer plat en breder uitlopend naar onder toe, lijkt een beetje atypisch. Er zit echter wel enige variatie in de houten lepels die doorgaans in beerputten worden gevonden, zowel qua uiterlijk als qua houtsoort⁶⁸, waarschijnlijk omdat het een universeel voorwerp is, dat men zelf kon maken. Deze lepel van wilgenhout kan een huisvlijtproduct zijn, of op een lokale markt gekocht.

Afb. 15) wilgenhouten steel in twee delen (Foto: A. Schut, Gemeente Breda).

3.3.1.3 Tonnen

Terwijl in waterput 1 (S409) alleen duigen van tonnen zijn gevonden, als onderdeel van de waterputconstructie zelf, komen er uit waterput 2 (S666) uitsluitend stukken van deksels of bodems van tonnen. Alle zijn van eikenhout (*Quercus robur/petraea*). Het gaat om een kwart deksel/bodem van 17,2 x 14 x 1,3 cm (BR-402-15.267HT10; afb. 16a), een halve deksel/bodem van 28 x 13,8 x 1,3 (BR-402-15.267HT12; afb. 16b) en twee losse planken van 27 x 8 x 1,3 cm (BR-402-15.267HT16) en 34 x 13,8 x 1,3 (BR-402-15.267HT22; afb. 16c). De eerste twee hebben mogelijk deel uitgemaakt van hetzelfde deksel of bodem; de twee laatste onderdelen horen misschien ook bij elkaar. De tonnen waarvan de deksels/bodems deel uit hebben gemaakt, hadden een veel kleiner formaat dan de (drank)ton uit waterput 1 (S409). Naar de vroegere inhoud is het natuurlijk gissen, maar te

Afb. 16a) halve eiken tondeksel; b) kwart eiken tondeksel; c) plank van eiken tondeksel (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda).

⁶⁸ Helfrich 1995

denken valt aan voedingsmiddelen die in kleinere hoeveelheden gebruikt werden, zoals haring, boter, meel of gedroogde kruiden. Twee van de drie tondeksels, te weten BR-402-15.267HT10 en BR-402-15.267HT12 zijn in principe geschikt voor dendrochronologisch onderzoek, met als kanttekening dat jaarringanalyse in dit geval alleen een *post quem* datering kan opleveren⁶⁹. De fragmenten van gespleten wilgenteen (*Salix sp.*; BR-402-15.257HT en BR-402-15.267HT63) kunnen behoord hebben tot vlechtwerk (mand, wand) of tot hoepels van tonnen. Eén van de stukjes had een eenzijdig afgeschuind uiteinde, maar dit komt bij beide toepassingen voor.

3.3.1.4 Schoonmaakgerei

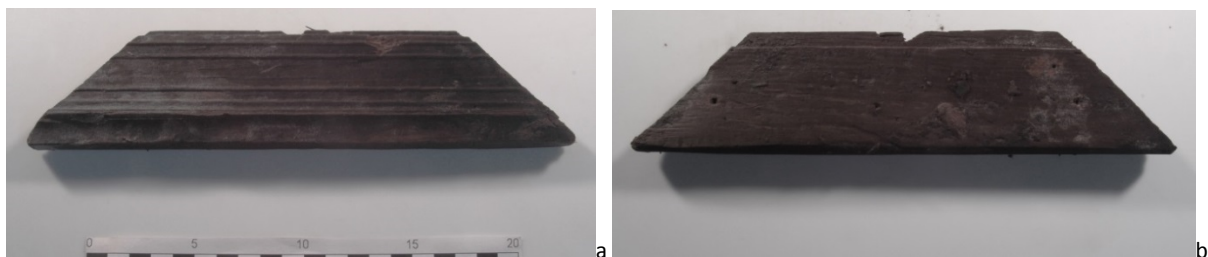
In waterput 2 (S666) werd een vegertje (BR-402-15.267HT06) van dopheide (*Erica tetralix*) gevonden, van eenzelfde type als de twee handvegertjes uit waterput 1 (S409). Deze universele schoonmaakspullen konden vermoedelijk in geen enkel huishouden ontbreken. Of het dikke steelfragment met mooi afgerond uiteinde (BR-402-15.267HT02; afb. 17) van wilgenhout (*Salix sp.*) behoort tot een bezemsteel, is lang niet zeker, maar het lijkt in ieder geval niet sterk genoeg voor een gereedschapssteel. In het boerenbedrijf werd ook veel gebruik gemaakt van grote harken, die men zelf maakte van lokale houtsoorten.⁷⁰ Een andere veelvuldige toepassing van wilgenhout is voor meubels, in het bijzonder stoelen.⁷¹ Enigszins raadselachtig zijn de twee gaatjes in het stuk hout, evenals het feit dat het is afgezaagd.

Afb. 17) wilgenhouten steelfragment (Foto: A. Schut, Gemeente Breda).

3.3.1.5 Meubilair

Er is geen twijfel mogelijk dat het stukje sierlijstfragment (BR-402-15.267HT23) van zilverspar (*Abies alba*) onderdeel is geweest van een lijstje voor een schilderij of spiegel. Het is aan de buitenkant fraai bewerkt (afb. 18a). Aan de binnenkant zien we behalve de spijkergaatjes waar de verschillende lijstdelen aan elkaar zaten, ook een richel waar het opgespannen doek, een paneel of een stuk glas in kon worden gelegd (afb. 18b). Gezien de geringe afmeting (het stukje lijst meet 26 x 6 x 1,6-1,4 cm), kan misschien worden gedacht aan de omlijsting van een portret. De houtsoort is uitheems en dit kan betekenen dat het materiaal voor de lijst, de kant en klare lijst of zelfs het complete schilderij uit het aangrenzende Duitse gebied kwamen. Een mogelijke

Afb. 18a en b) voor- en achterkant dennenhouten lijstfragment (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda).

⁶⁹ Jansma 1995

⁷⁰ Seymour 2001

⁷¹ Moens en De Weerd 2000

plek waar dit ingelijste kunstwerkje - bijvoorbeeld een geborduurde (religieuze) spreuk - kan hebben gehangen, is boven de bedstee.

3.3.1.6 Kinderspullen

Een opmerkelijke vondst is een boekentas (BR-402-15.267HT11, BR-402-15.267HT13 en BR-402-15.267HT45, afb. 19a) van eikenhout (*Quercus robur/petraea*). Dit maakt duidelijk dat er op enig moment een schoolgaand kind woonde op de Eikberg en zegt veel over de sociale status van in ieder geval een deel van de bewoners. Op het schilderij door Jan Steen van een school voor jongens en meisjes⁷² zijn een groot aantal van dit type 'Duitse' boekentassen te bespeuren (afb. 19b). Van de tas zijn twee onderdelen teruggevonden: de gebroken achterwand met ophangoog (hoog aan de muur waren de boeken beschermd tegen vocht en vraat door muizen) en de bodem. Aan de randen van de achterwand en de bodem zijn gaatjes en afdrucken zichtbaar van de nagels waarmee de houten onderdelen aan elkaar waren gezet. Wat echter ontbreekt, zijn de zijanten, de

Afb. 19a) onderdelen van eiken schooltas (Foto: A. Schut, Gemeente Breda); b) "School voor jongens en meisjes" door Jan Steen, 1670 (Wikimedia Commons). In de voorgrond houten schooltassen, o.a. die waar het slapende jongetje op ligt.

bovenkant en het (schuif)deksel. Of en hoe de tas op de rug werd bevestigd (met leren schouderbanden?), wordt aan de hand van deze vondst niet duidelijk, omdat er op de achterwand van de tas geen bevestigingsspooren te zien zijn. Waarschijnlijk werden deze tassen gedragen aan het gat dat ook als ophangoog diende, eventueel d.m.v. een draagriempje. Voorbeelden van houten schooltassen uit verschillende museumcollecties (o.a. Schoolmuseum Dordrecht) en op veilingssites laten zien dat de tassen vaak mooi versierd waren, in het bijzonder met een geschilderd plaatje op de achterklep, en dit maakte het tot een hoogst persoonlijk en waarschijnlijk zeer gekoesterd bezit. Deze houten tassen gingen generaties lang mee. Behalve om de boeken in op te bergen en te vervoeren, diende de houten tas als lessenaartje, in een tijd dat er voor schoolkinderen nog geen tafeltjes waren.⁷³ D.m.v. een non-destructief van het groeiringpatroon op de zijkant van de bodemplank, kon de schooltas dendrochronologisch gedateerd worden ná 1550 AD. Ook werd duidelijk dat het eikenhout afkomstig is uit Midden-Polen.⁷⁴

⁷² gemaakt rond 1670

⁷³ De Roy van Zuydewijn 1982

⁷⁴ Van Daalen 2017

3.3.2 Werkplaats

3.3.2.1 Gereedschap

Op een boerderij wordt veel (zo niet alles) zelf gemaakt en onderhouden, op enkele zeer specialistische klussen na. Tot de dingen die met enige regelmaat door de boer of zijn knechten gedaan zullen zijn, behoren het vlechten van heggen, het timmeren van hekwerken, het beheren van hakhout en het splijten van hout voor allerlei andere toepassingen. Bij deze werkzaamheden horen vaak specifieke gereedschappen.⁷⁵ In waterput 2 (S666) bijvoorbeeld, zijn twee wiggen gevonden: een grote van eik (*Quercus robur/petraea*; BR-402-15.267HT49) (afb. 20a en b) en een kleine van sleedoorn (*Prunus spinosa*; BR-402-15.267HT42) (afb. 20c en d). De kleinste wig kan zijn gebruikt bij het splijten van bijvoorbeeld wilgentenen; de grootste voor bijvoorbeeld omheiningspaaltjes.

Afb. 20a en b) grote wig van eikenhout; c en d) kleine wig van sleedoorn (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda).

Ook zijn er bij de vondsten onderdelen van hamers: een hamerkop van peer/appel/meidoorn (*Pyrus/Malus/Crataegus*; BR-402-15.267HT49) (afb. 21) en een hamersteel van es (*Fraxinus excelsior*; BR-402-15.267HT17) (afb. 22a, b en c). Volgens Schweingruber⁷⁶ worden bepaalde hamerkoppen (klophamers) al sinds de prehistorie van het harde, taaie hout van fruitbomen gemaakt. Mogelijk is deze hamerkop door de bewoners van de Eikberg zelf gesneden van een tak uit de boomgaard. De houten hamer zal zijn gebruikt voor nauwkeurig werk zoals houtbewerking, in combinatie met een beitel of guts. Essenhout is vanwege de

Afb. 21) hamerkop van peren-/appel-/meidoornhout (Foto: A. Schut, Gemeente Breda).

⁷⁵ Seymour 2001

⁷⁶ 1978

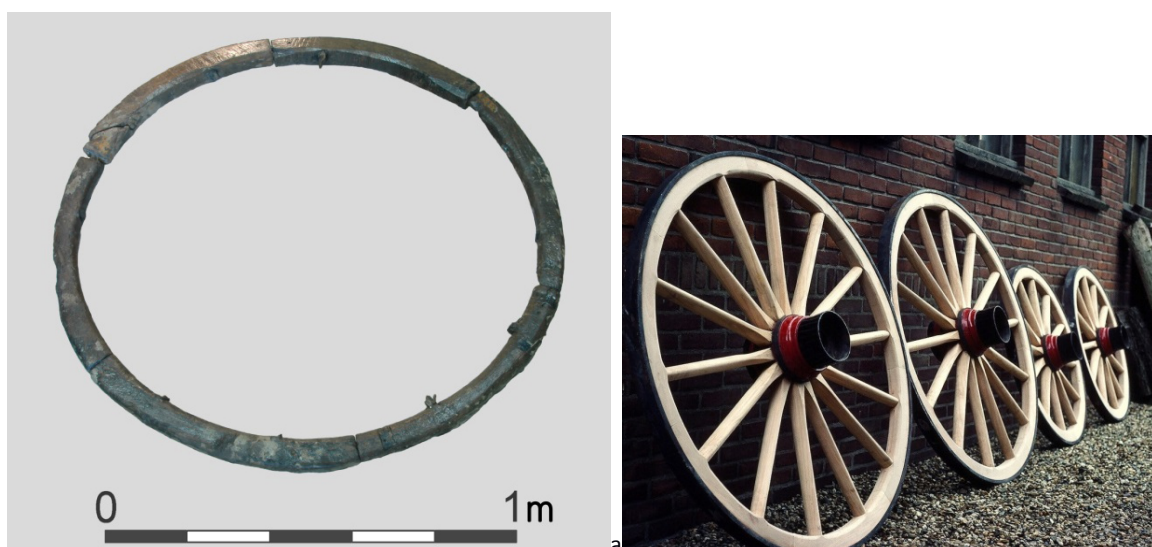
schokbestendigheid inderdaad zeer geschikt voor gereedschapsstelen⁷⁷. De hamerkop en de steel horen echter niet bij elkaar. In de houten hamerkop zit nog een rest van een ronde houten steel met een doorsnede van slechts 2,2 cm. Mogelijk is deze steel afgebroken, omdat ze niet dik en stevig genoeg was. De losse hamersteel, met een lengte van 20 cm en een doorsnede van 2,3 - 2,8 cm, is aan de bovenzijde driehoekig in doorsnede (afb. 22c) voor een stevige bevestiging in de vermoedelijk metalen hamerkop. Gezien het handzame formaat van deze steel, gaat het waarschijnlijk om een gewone timmermanshamer, die werd gebruikt om spijkers/nagels in hout te slaan.

Afb. 22a) hamersteel; b) onderkant; c) bovenkant (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda).

3.3.2.2 Onderdelen van wagens of karren

Voor de fundering voor de plaggenwanden van waterput 2 (S666) is een vrij groot eikenhouten wiel gebruikt (*Quercus robur/petraea*; BR-402-15.268HT01 t/m BR-402-15.268HT07) (afb. 23a). De velg van het wiel bestaat uit zes min of meer gelijke delen (voor maten zie bijlage 1), die bijna naadloos in elkaar passen met eiken pennen in gaten. Elk velgdeel bevat twee eikenhouten spaakresten, waarmee het totaal op 12 spaken komt. De doorsnede van het wiel is 1.40 m. Uit de uitvoerige literatuur over wagens en -karren⁷⁸ wordt duidelijk dat dit wiel zowel afkomstig kan zijn van een kar (een één-assig, tweewielig voertuig met hoge wielen) als van een wagen (vier wielen, waarvan de achterste vaak hoger zijn, afb. 23b). Wagens en karren worden beide voor zeer uiteenlopende doeleinden gebruikt zoals het binnenhalen van de oogst, het vervoer van personen en goederen en het transporteren naar de markt van kleinvee.⁷⁹ Opgemerkt moet worden dat het hier een zeer slank wiel betreft, dat niet geschikt lijkt voor zware lasten.

Afb. 23a) Karre- of wagenwiel (schuin perspectief), bestaand uit 6 velgdelen met elk twee spaken (Foto: A. Schut, Gemeente Breda); b) traditionele wagenwielen van moderne makelij (Foto: internet).

⁷⁷ Maes 2006

⁷⁸ Renaud 2008

⁷⁹ Renaud 2008

3.3.3 Erf & Land

3.3.3.1 Takken en stammen

In waterput 2 (S666) is stam- en takmateriaal gevonden van maar liefst 10 verschillende soorten bomen en struiken. Dit zijn er tweemaal zoveel als in waterput 1 (S409). Het gaat om: I) Stammen en takken van eik (*Quercus robur/petraea*; BR-402-15.267HT09, BR-402-15.267HT18, BR-402-15.267HT40, BR-402-15.267HT48, BR-402-15.270HT01, BR-402-15.275HT03 en BR-402-15.275HT04); II) Een stronk en een tak van els (*Alnus glutinosa/incana*; BR-402-15.275HT01 en BR-402-15.275HT08); III) Een stam van een kers-achtige (*Prunus avium-type*; BR-402-15.270HT04); IV) Takken van wilg (*Salix sp.*; BR-402-15.267HT44, BR-402-15.267HT71, BR-402-15.267HT72 en BR-402-15.275HT05 t/m BR-402-15.275HT07); V) Takken van peer/appel/meidoorn (*Pyrus/Malus/Crataegus*; BR-402-15.267HT55 en BR-402-15.267HT62); VI) Takken van es (*Fraxinus excelsior*; BR-402-15.267HT43 en BR-402-15.267HT73); VII) takfragmenten van iep (*Ulmus sp.*; BR-402-15.266HT01 en BR-402-15.266HT02); VIII) Een takje van tamme kastanje (*Castanea sativa*; BR-402-15.267HT68); IX) Een tak of stam van de druif (*Vitis vinifera*; BR-402-15.267HT67) en X) Een takfragment van een malva-achtige (*Malvaceae*; BR-402-15.267HT35). Het aandeel van vruchtbomen en sierplanten is groot en op één van de stukken werden zaagsporen aangetroffen (BR-402-15.267HT62; afb. 24). Dit doet vermoeden dat het voor een aanzienlijk deel gaat om afval resulterend uit onderhoud van tuin en/of boomgaard. Hierbij kan men ook materiaal hebben geselecteerd om gebruiksvoorwerpen van te maken, zoals de houten hamerkop.

Afb. 24) tak van peren-/appel/meidoornhout, met zaagsporen (Foto: A. Schut, Gemeente Breda).

3.3.4 Constructie

3.3.4.1 Palen

Uit waterput 2 (S666) komen twee resten van paaltjes. De eerste (BR-402-15.261HT) is een zeer onregelmatig bekapte, puntige staak, gemaakt van een ruwe eikentak (*Quercus robur/petraea*). De afmetingen zijn 59,5 x 5,5 x 4,5 cm, waarbij de paal op de plaats van de afgebroken punt nog 2,5 cm breed is. Het tweede (BR-402-15.267HT41) is een rondhouten paaltje van sleedoorn (*Prunus spinosa*), van 35 x 7 cm en met één kapspoor (afb. 25). Van beide paaltjes lijkt het vanwege de ruwe afwerking aannemelijk dat ze buiten zijn toegepast. Mogelijk als omheiningspaaltje; ze zijn te dun om veel draagkracht te hebben.

Afb. 25) eenzijdig aangepunt paaltje van sleedoorn, met kapspoor (Foto: A. Schut, Gemeente Breda).

3.3.4.2 Balken

Onder het constructiemateriaal bevinden zich enkele fragmenten van eiken balken (BR-402-15.270HT02, BR-402-15.270HT03 en BR-402-15.267HT09). Deze laatste is gespleten uit een halve stam (afb. 26a), wat doet vermoeden dat de bewoners van de Eikberg zelf in hun bouw materiaal voorzagen, althans gedeeltelijk. Op de vlakke zijde van dit afgezaagde balkfragment (haardhout?) zijn veel en diepe krassen te zien (afb. 26b). Mogelijk zijn deze origineel, dus uit het leven van de balk in de boerderij. Een andere mogelijkheid is dat het blok hout is gebruikt als hulpmiddel bij bepaalde werkzaamheden, waardoor de krassen zijn ontstaan.

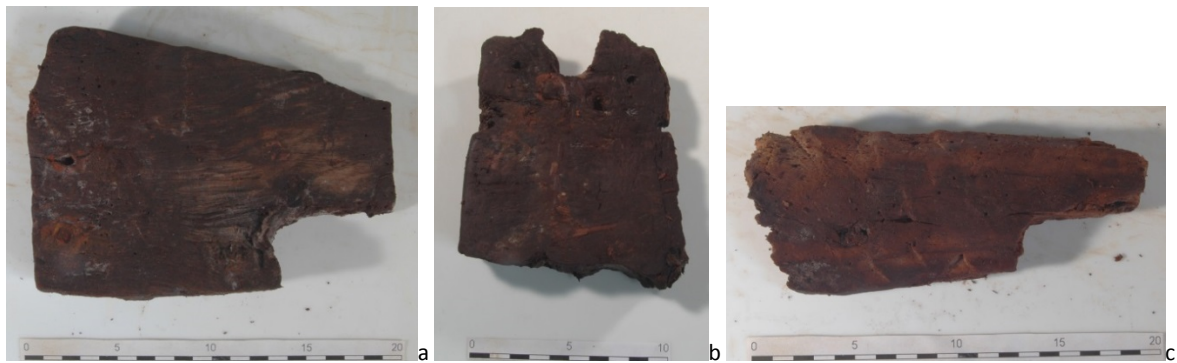
Afb. 26a en b) halfronde eiken balk (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda).

3.3.4.3 Planken

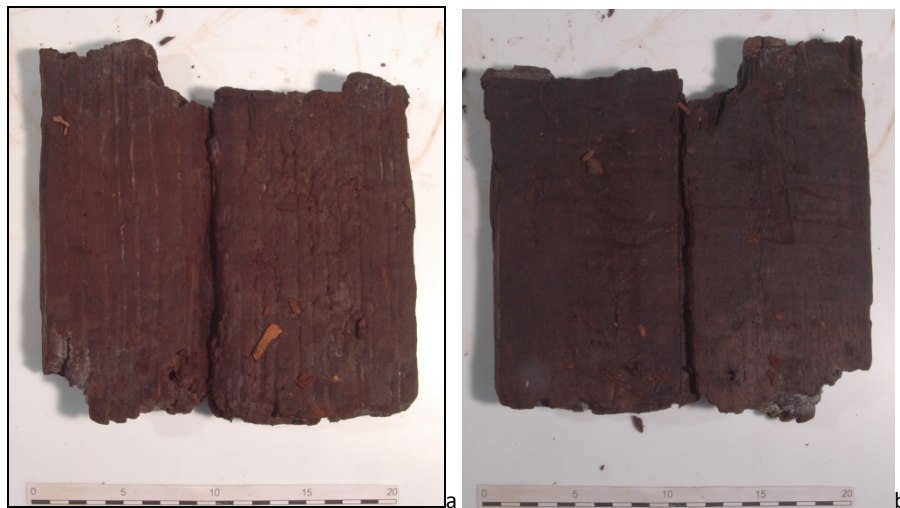
Tussen de houtvondsten bevinden zich maar liefst 29 plank(fragment)en van eik (*Quercus robur*) en een enkele van wilg (*Salix sp.*). De breedte (voor zover origineel) en de dikte variëren enorm (zie bijlage 1), evenals de conservering, waardoor het moeilijk is over deze vondsten iets algemeen te zeggen. Sommige planken hebben gaten of resten van spijkers/nagels (BR-402-15.267HT38 en BR-402-15.267HT47, afb. 27a en b) en het lijkt mogelijk dat ze deel uit hebben gemaakt van een vloer of (tussen)wand. Enkele eiken planken hebben, evenals de wilgen plank (BR-402-15.267HT54, afb. 27c) een zeer grof jaarringpatroon en een duidelijke tak-vorm, wat pleit voor lokaal gegroeid en zelf geoogst hout. Van de eiken planken zijn er enkele 'dosse' gezaagd (groeiringen evenwijdig aan de breedte van de plank) i.p.v. radiaal gespleten (groeiringen haaks op de breedte van de plank). De vraag is of men op de Eikberg de mogelijkheid en kunde had om zelf bomen tot planken te verwerken met een raamzaag (de traditionele manier), of dat die planken van een moderne zagerij komen. Wat opvalt, is de aantasting van de meeste stukken. Sommige hebben zelfs oude breuken (net als bij aardewerk). Zie bijvoorbeeld BR-402-15.267HT19 (afb. 28a en b). Dit betekent dat de plankresten een tijd hebben rondgezworven op bijvoorbeeld het erf, voordat ze werden opgeruimd.

3.3.4.4 Profielplanken

Behalve de bovengenoemde plankfragmenten, zijn er in waterput 2 (S666) ook vier resten van profielplanken gevonden. Ze zijn gemaakt uit eik (*Quercus robur/petraea*, BR-402-15.267HT36 en BR-402-15.267HT59, zie afb. 29 a, b, c en d) en wilg (*Salix sp.*, BR-402-15.267HT53 en BR-402-15.267HT64, zie afb. 29e, f, g en h). Over deze planken kan met enige zekerheid gezegd worden, dat ze afkomstig zijn uit een houten (tussen)muur in woning of stal of

Afb. 27a, b en c) planken uit takken: eik (a en b) en wilg (c) (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda).

Afb. 28a en b) eiken plankresten met oude breuklijn (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda).

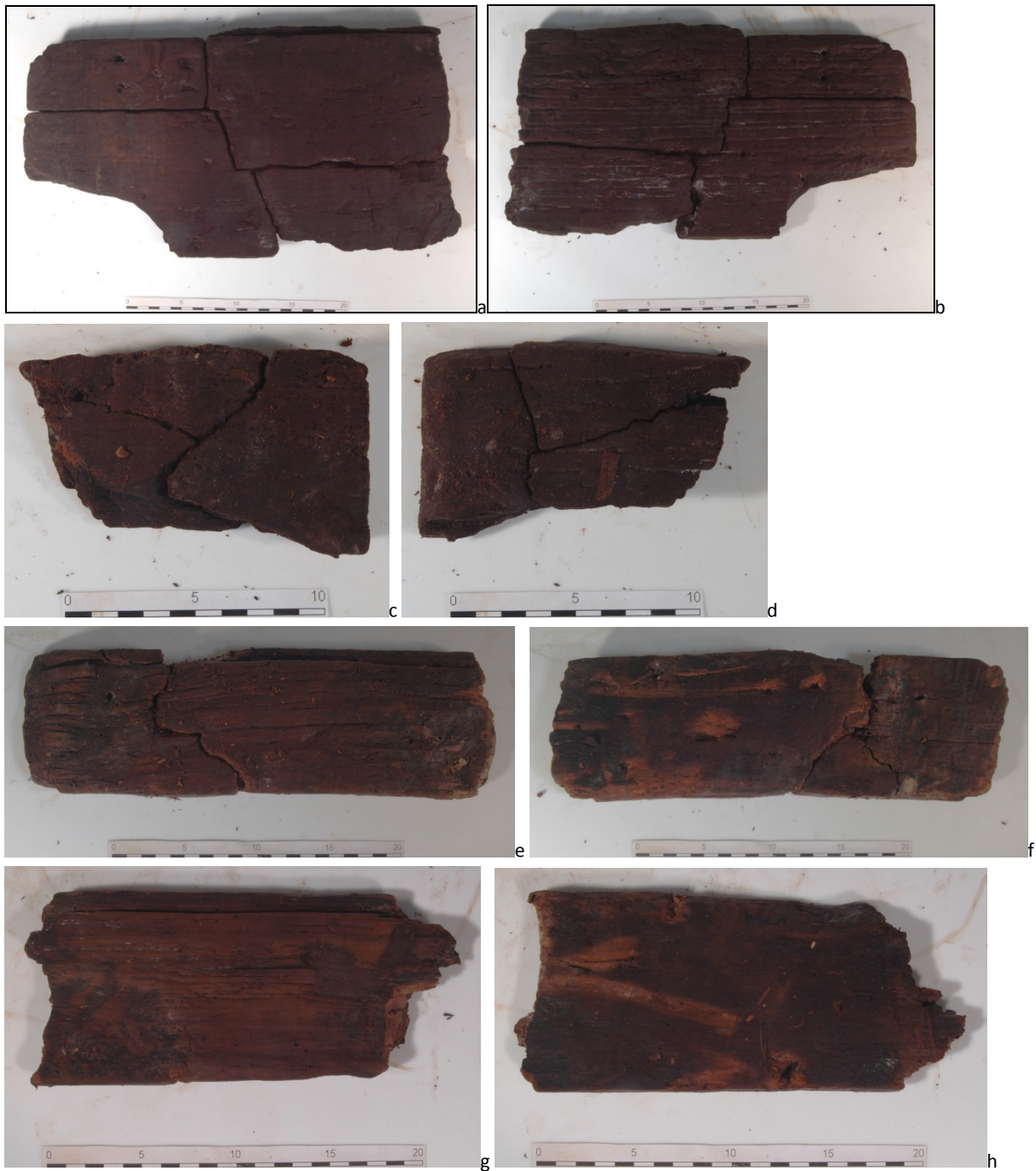
een gelegde houten vloer. Er is één plankfragment met een groef voor een zogenaamde messing-en-groefverbinding (BR-402-15.267HT36). 'Messing' werd niet aangetroffen, maar kan gemakkelijk zijn afgebroken. De overige drie planken hebben een ander type profiel. Ook hier zijn er weer oude breuken te zien, bijvoorbeeld bij BR-402-15.267HT36, en spijkergaten op vreemde plaatsen. Dit doet een eerdere reparatie vermoeden, maar uiteindelijk is deze plank toch vervangen. Gezien de zware slijtage is het een goede vraag op welke plaats in de boerderij deze plank was toegepast (stalwand of vloer van woongedeelte?).

3.3.4.5 Veren

Planken met aan beide zijanten alleen groeven, zoals er hierboven één is beschreven, werden mogelijk aan elkaar gezet met dunne strips (eiken)hout, zogenaamde *veren*. De radiale strip eikenhout van 2 cm breed en 3 mm dik die werd gevonden (BR-402-15.267HT37) lijkt hierop.

3.3.4.6 Latten

Ook hier is weer aan de afwerking van bijvoorbeeld houten wanden (bedsteden?) in de boerderij gedacht. Er zijn twee fragmenten aangetroffen van latjes van eikenhout (*Quercus robur/petraea*): BR-402-15.267HT58 en BR-402-15.267HT66. De laatstgenoemde is schuin afgezaagd en heeft een snij- of zaagspoor. Daarnaast twee latfragmenten van fijnspar (*Picea abies*, BR-402-15.267HT69 en BR-402-15.267HT70), wat betekent dat in ieder geval een deel van het materiaal van elders komt.

Afb. 29a t/m h) resten van eiken en wilgen profielplanken: eik (a t/m d) en wilg (e t/m h) (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda).

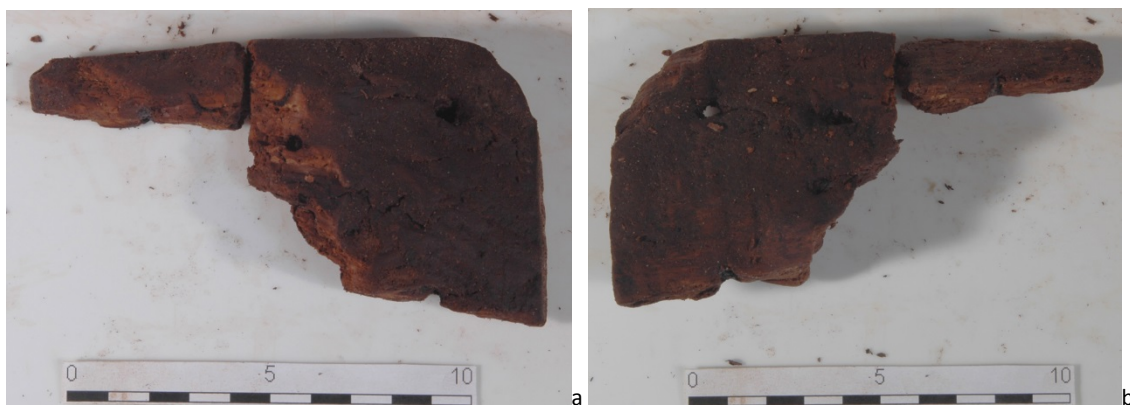
3.3.4.7 Deuronderdelen

Op de bodem van waterput 2 (S666) werd een intrigerende vondst gedaan. Er lag een op het eerste gezicht compleet luik of deurtje (BR-402-15.348HT; afb. 30a), bestaande uit twee verticale en drie horizontale planken, met nog twee resten van horizontale planken of latten. De afmetingen van het deurtje zijn 98 x 50 cm, bij een dikte die varieert tussen 2 en 5 cm. Omdat het deurtje/luik in zijn geheel geconserveerd zal worden, konden geen monsters worden genomen voor bepaling van de houtsoort. Daarom is ter plekke bepaald welke planken van eikenhout (*Quercus robur/petraea*) zijn. Het gaat om de twee verticale planken en twee van de drie horizontale planken. Het is aannemelijk dat al deze onderdelen origineel zijn. Wat betreft de derde (onderste)

Afb. 30) gedeeltelijk eiken deurtje (Foto: T. Vernimmen); b) Glas in lood raam met luik in de gevel van een woning te 's Hertogenbosch (Foto: M. Douwma, Nationale beeldbank).

horizontale plank en de overige plankresten van een lichtgekleurde houtsoort (loofhout of naaldhout?) is het goed mogelijk dat dit reparaties zijn uit de originele gebruikperiode van het deurtje/luik. Vanwege de bescheiden afmetingen is het de vraag wat de functie van dit deurtje, luik (bovenlicht?) of deksel (kist?) is geweest. Er zijn vele mogelijkheden, gezien de ongetwijfeld vele deur- en raamopeningen in de boerderij zelf en van gebouwtjes op het erf. In ieder geval vond men het belangrijk dat het deurtje/luik dicht of op slot kon, getuige de bevestigingsgaten voor metaalbeslag. Wellicht werden er oorspronkelijk kostbaarheden achter weggeborgen of was het een deur van een voorraadkamer. Ook het afsluiten van de ramen tegen beschadiging

Afb. 31a en b) afgeronde hoek van wilgen plank (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda).

en tegen eventuele indringers was natuurlijk belangrijk (afb. 30b). Waarom het deurtje/luik na afdanking op de bodem van de waterput is beland, is niet helemaal duidelijk. Mogelijk heeft het een functie gehad om het water enigszins te filteren en bood het een stevige bodem om op te staan wanneer de waterput schoongemaakt moest worden.⁸⁰ Eén van de weinige parallellen in dit opzicht is het luikje van 50 x 50 cm dat in een Romeinse waterput in Teerns werd aangetroffen.⁸¹

Een andere mogelijk onderdeel van een deur is de driehoekige plankrest (BR-402-15.267HT60, afb. 31a en b) van wilg (*Salix sp.*). Er zijn spijkergaten in te zien en het plankje wordt naar de randen toe dunner. Het is typisch een plankje, dat ergens op gespijkerd zat als verbindingsstuk. De randen zijn afgeschuind om te zorgen dat ze niet te ver boven het oppervlak uitsteken en je er niet met je kleren achter kon blijven haken.

Ten slotte is er nog een enigszins mysterieus voorwerp (BR-402-15.267HT05, af. 32a en b) van eikenhout (*Quercus robur/petraea*). Het heeft een platte onderkant en een bolle bovenkant. Bovenop is het aan de uiteinden afgeschuind (net als het bovengenoemde plankje) en er zitten enkele spijkergaten in, evenals een grote vierkante nagel. Mogelijk kan het voorwerp geïnterpreteerd worden als een verticale handgreep voor een deur). Het grote gat was in dat geval misschien een sleutelgat.

Afb. 32) eiken deurgreep met sleutelgat(?) (Foto's: A. Schut, Gemeente Breda)

⁸⁰ J. de Koning, *Hollandia Archeologen*, persoonlijke communicatie

⁸¹ Waldus 1999

4 Conclusie

Het onderzoek van 174 goed-geconserveerde houtvondsten uit de archeologische opgravingen te Bavel, gemeente Breda in 2015 heeft veel informatie opgeleverd over het boerenleven op en rond de Eikberg in de late middeleeuwen en nieuwe tijd. De houtfragmenten en voorwerpen uit twee waterputten en een greppel maken voor ons vier verschillende activiteitengebieden uit het verleden zichtbaar, te weten 'huis', 'werkplaats', 'erf & land' en 'constructie'. Binnen deze categorieën kunnen in totaal 16 verschillende typen houtvondsten worden onderscheiden, die al dan niet samenhangen met een specifieke activiteit, zoals schoonmaken of timmeren. Daarnaast geven de houtsoorten - 16 inheems, vier geïmporteerd - een redelijk goed beeld van 1) de begroeiing van de Eikberg; 2) het omringende landschap en 3) de bredere omgeving. De onderzoeksvragen uit de inleiding kunnen hiermee voor een groot deel worden beantwoord:

Welke datering hebben de nederzettingssporen op het terrein? Geef, als dat mogelijk is, een fasering binnen de nederzetting.

Aan de ene kant geeft geen van de onderzochte houtvondsten op typologische gronden een precieze datering aan de twee waterputten of de greppel; aan de andere kant kunnen alle houtvondsten als gangbaar worden gezien voor de periode late middeleeuwen-nieuwe tijd. Een grove datering (op ca. 25-50 jaar nauwkeurig) voor de aanleg van beide waterputten kan verkregen worden door dendrochronologisch onderzoek van tondougen (waterput 1, S409) en tondoksels/-bodems (waterput 2, S666). Hoewel beide waterputten mogelijk gelijktijdig in gebruik waren (persoonlijke communicatie J. Nollen, Gemeente Breda), moet worden opgemerkt dat waterput 2 (S666) meer houtvondsten bevatte (langer in gebruik als stortplaats?), waaronder opmerkelijk veel bouw- en tuinafval (renovatie van boerderij en erf?). Eén van de houten voorwerpen uit de vulling van waterput 2 (S666), de schooltas, is dendrochronologisch gedateerd ná 1550 AD. Dit betekent dat deze waterput in de tweede helft van de 16e eeuw in ieder geval nog in gebruik was. Over de greppel kunnen gezien het geringe aantal houtvondsten geen uitspraken worden gedaan wat betreft datering/fasering.

Wat is de verklaring voor de locatiekeuze ten opzichte van het 'natuurlijke' landschap en (als dat mogelijk is) het cultuurlandschap?

Afgezien van het feit dat de Eikberg als kleine natuurlijke verhoging in het landschap een veilige, droge woonplaats bood, waren er aan de locatie ook voordelen verbonden voor de bedrijfsvoering. Hoewel niet dichtbebost, was de omgeving evengoed rijk aan bomen en struiken, getuige de vele soorten (deels zelf geoogst en bewerkt) hout die in de waterputten en greppel werden aangetroffen en die duidelijk voor specifieke toepassingen zijn uitgekozen (zie de hamerkop en de hamersteel). Ook de relatieve nabijheid van andere landschappen en vegetaties (rivierengebied, heide, veen) moet gunstig zijn geweest voor het verkrijgen van allerlei natuurlijke werkmaterialen zoals wilgentenen voor vlechtwerk en heidestruikjes voor vegers. Tenslotte waren er op en rond de Eikberg waarschijnlijk goede mogelijkheden voor de cultivatie van verschillende soorten fruit (sleedoorn, druif, zoete kers en mogelijk appel of peer) en kon men er noten en zaden verzamelen (eikels, beukennoten, kastanjes en walnoten).

Is er een koppeling mogelijk tussen de archeologische en de historische gegevens en archieven en welke relevantie of betekenis heeft dit?

In principe is het niet mogelijk om een relatie aan te tonen tussen de houtvondsten en historische gegevens of gebeurtenissen. De enige uitzondering is misschien het houten voorwerp dat kan worden geïnterpreteerd als een schooltas. Het is belangrijk om te onderzoeken welke kloosterscholen er in de 16^e en 17^e eeuw bestonden in de directe of bredere omgeving van de Eikberg en of deze op dagelijkse basis bereikbaar waren voor de kinderen.

Wat was de aard van de begroeiing van het landschap gedurende de late middeleeuwen-nieuwe tijd en welke invloeden had deze op de leefwijze van de mens?

Op basis van alleen houtvondsten kunnen geen uitspraken worden gedaan over de aard van de begroeiing en over veranderingen daarin; palynologie is hiervoor geschikter.

Het verkrijgen van informatie over de verhouding tussen de gebruikte en niet-gebruikte ruimte; de agrarische economie (incl. bosbouw); de voedsel economie; het gebruik van ruimte in huizen en op erven.

Over de verhouding tussen 'gebruikte' en 'niet-gebruikte' ruimte kunnen geen uitspraken worden gedaan, evenals over de voedsel economie. Macrorestenonderzoek en palynologie zijn voor dit laatste geschiktere methoden. Het houtonderzoek geeft alleen informatie over een deel van het dieet (noten- en vruchtbomen). We mogen aannemen dat men aan actief bosbeheer deed, maar dat kan uit dit houtonderzoek niet zonder meer worden opgemaakt. Daarvoor zijn zeer veel leeftijdsdata nodig van bijvoorbeeld bewerkte rondhouten paaltjes of vlechtwerktenen. De bewerkingsporen die her en der werden aangetroffen op stukken rondhout, maken wel duidelijk dat men zelf hout hakte.

Wat betreft de indeling van huis en erf kan het volgende gezegd worden:

- Er waren mogelijk erfscheidingen in de vorm van vlechthagen, omdat een aantal van de struiksoorten waarvan takken gevonden zijn, hiervoor geschikt zijn. Enkele bijzondere planten, waaronder druif en hibiscus moesten in ieder geval beschermd worden tegen het vee.
- In het woongedeelte en/of het stalgedeelte waren mogelijk houten tussenwanden, getuige de vele plankfragmenten, waarvan een aantal met profiel. Te denken valt aan bedsteden en stalboxen.

Welke houtsoorten of voorwerpen werden via handel verkregen en welke dingen maakte men zelf? Van welke gereedschappen en technieken werd daarbij gebruik gemaakt?

Op basis van de houtsoort kunnen de volgende voorwerpen worden aangemerkt als geïmporteerd: de lepel en het lijstfragment van dennenhout en de latjes van vurenhout. Het vermoedelijke herkomstgebied is Duitsland. Dit geldt mogelijk ook voor de eikenhouten tonnen, waarvan duigen en deksels/bodems zijn gevonden. Gezien het formaat en de gaten voor ontluchting en tapkraan, zou het kunnen gaan om een wijnvat, dat waarschijnlijk compleet met inhoud is gearriveerd. De druivenrank en hibiscustruik zijn eveneens door handel op de Eikberg terecht gekomen. Van eigen makelij zijn mogelijk een hele reeks voorwerpen uit inheemse houtsoorten: de lepel van (vermoedelijk) berkenhout, het wilgenvlechtwerk, de essenhouten spinklos, het bewerkte takje van sporkehout, de eikenhouten constructie uit waterput 1 (S409), de wilgenhouten (lepel)steel, het wilgenhouten (bezem)steelfragment, de wiggen van eikenhout en sleedoorn, de hamerkop van peer-/appel-/meidoornhout, de hamersteel van essenhout en verschillende typen constructiemateriaal zoals planken, paaltjes en balken, evenals de deur. De eiken schooltas of het hout daarvoor (afkomstig uit Polen) zal zijn aangeschaft op een markt. Het gedraaide bord zal ook van iemand anders zijn gekocht (omdat er een draaibank voor nodig is en zeer veel kunde). Van de elzenhouten waterpomp, de pompzuiger van peer-/appel-/meidoornhout en het manshoge wiel van eikenhout kan worden gezegd dat ze weliswaar lokaal vervaardigd zullen zijn, maar absoluut door een vakman, omdat het hier net als bij de kuiperij gaat om zeer gespecialiseerd werk.

Valt uit de houten boedel van huis/erf iets op te maken over de status van de bewoners of de (religieuze) groep waartoe ze behoorden?

De meest opvallende houtvondst uit waterput 1 (S409) is die van een waterpomp inclusief zuiger, iets wat zelden of nooit wordt teruggevonden in archeologische context. Behalve op bijzonder gunstige conserveringsomstandigheden, zou dit kunnen wijzen op het overhaast verlaten van het erf, zonder medenemen van de voor hergebruik geschikte(?) pomp. Bovendien lijkt het erop dat het oppompen van grote hoeveelheden schoon water op deze locatie economisch gezien belangrijk was. Historische bronnen vermelden de aanwezigheid van een brouwerij in de nabije omgeving van de opgravingslocatie. In ieder geval is de vondst van enkele kleine, aan het huishouden gerelateerde gebruiksvoorwerpen hier niet mee in tegenspraak en had men de beschikking over (drank)tonnen voor de constructie van de put. In tegenstelling tot waterput 2, zijn in waterput 1 weinig tot geen houtvondsten gedaan die te maken hebben met werkzaamheden op het erf/in een

tuin of met reparaties aan gebouwen. Hoewel de opvulling van een waterput als een momentopname beschouwd moet worden, zou het toch goed kunnen dat deze waterput niet bij een boerenbedrijf heeft behoord. Uit de houtvondsten van waterput 2 (S666) echter, vooral die uit de categorie 'huis' komt een beeld naar voren van een tamelijk gegoede boerenfamilie, die het zich kon veroorloven om een kind naar school te sturen. Men hoefde niet alles zelf te maken, maar kon dingen kopen, zo getuigen enkele gebruiksvoorwerpen van uitheemse naaldhoutsoorten.

Bezaten de bewoners naast de dagelijkse gebruiksvoorwerpen ook kunst? Deden ze aan handnijverheid?

In de vrije uren deed men vermoedelijk aan het spinnen van wol, het snijden van gebruiksvoorwerpen en het maken van vlechtwerk. Naar wat er in de kleine vierkante of rechthoekige schilderijlijst heeft gezeten kunnen we alleen gissen, maar een van de mogelijkheden is borduurwerk (bijvoorbeeld een spreuk) of een religieuze voorstelling.

Literatuur

Bramwell, M. (ed.), 1976. *The International Book of Wood*. Mitchell Beazley Publishers, London, 276 pp.

Casparie, W.A. en J. Schoneveld, 1995. Het hout in vier beerputten aan het Martinikerkhof. Hfdst. 2 in: Helfrich, K., J.F. Benders en W.A. Casparie (eds.), 1995. *Handzaam hout uit Groninger grond. Houtgebruik in de historische stad*. Stichting Monument & Materiaal, Groningen, 224 pp.

Craane, M.L. en E. Peters, 2015. *Programma van Eisen Breda 2015-19 Bavel Eikberg AO en AB*. Gemeente Breda, Afdeling Ruimte versie 22 april 2015, 37 pp.

De Roy van Zuydewijn, N., 1982. *Antiek van het Nederlandse platteland*. Uitgeverij J.H. Gottmer, Haarlem, 176 pp.

Van Haasteren, M. & M. Groot, 2013. The biography of wells: a functional and ritual life history. *Journal of Archaeology in the Low Countries* 2013 (4): 25-51.

Helfrich, K., J.F. Benders en W.A. Casparie (eds.), 1995. *Handzaam hout uit Groninger grond. Houtgebruik in de historische stad*. Stichting Monument & Materiaal, Groningen, 224 pp.

InsideWood. 2004-onwards. Published on the Internet. <http://insidewood.lib.ncsu.edu/search>.

Jansma, E., 1995. RememberINGS. The Development and Application of Local and Regional Tree- Ring Chronologies of Oak for the Purposes of Archaeological and Historical Research in the Netherlands. Dissertation Amsterdam University. *Nederlandse Archeologische Rapporten* (NAR) 19.

Kooistra, L.I. en O. Brinkkemper 2015. *Leidraad Archeobotanie. Archeologie en resten van planten*. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort, 49 pp.

Laming, P.B. en A.M.W. Mennega, 1972. Verklarende woordenlijst van in de houtanatomie gebruikte termen. Houtinstituut TNO, Delft, 68 pp.

Lange, S., 2013. Hout van de opgraving "LR76 Coehoorn" in Utrecht. *BIAXiaal* 657. BIAx, Zaandam, 33 pp.

Luyken, J. & C. Luyken, 1694. *Spiegel van Het menselijk bedrijf. Vertoond in 100 Afbeeldingen van: Ambachten, Konsten, Hanteeringen en Bedryven*. Amsterdam, 1694.

Maes, B. (red.), 2006. *Inheemse bomen en struiken in Nederland en Vlaanderen - herkenning, verspreiding, geschiedenis en gebruik*. Boom uitgevers, Amsterdam, 376 pp.

Van der Meer, W., 2011. Archeobotanisch onderzoek naar (post)middeleeuwse sporen op de vindplaats Leuven-Fochplein. *BIAXiaal* 542. BIAx, Zaandam, 38 pp + bijlagen.

Van der Meijden, R., 2005. *Heukels' Flora van Nederland*. Noordhoff, Groningen, 685 pp.

Moens, F. en R. de Weerd (red.), 2000. *Bomen en mensen. Een oeroude relatie*. Uitgeverij Boom, Amsterdam, 320 pp.

Neve, A. & R.W.J.M. van der Ham, 2014. *Bijenplanten: nectar en stuifmeel voor honingbijen*. EIS Kenniscentrum insecten en andere ongewervelden, Naturalis Biodiversity Center & KNNV afdeling Delfland, 514 pp.

Peters, T. (vert.), 1997. *Vitruvius: Handboek bouwkunde*. Atheneum-Polak & Van Gennep, Amsterdam, 393 pp.

Renaud, W.F., 2008. *Wagens en karren. Diversiteit van voertuigen op het platteland en de collectie van het Nederlands Openluchtmuseum*. Walburg Pers, Amsterdam, 655 pp.

Rose, W., 1937. *The Village Carpenter. The Classic Memoir of the Life of a Victorian Craftsman*. Cambridge University Press, 146 pp.

Rumphius, G.E., 1741. *Herbarium Amboinense*.

Schoch, W., I. Heller, F.H. Schweingruber & F. Kienast, 2004. *Wood anatomy of central European Species*. Online version: www.woodanatomy.ch

Schweingruber, F.H., 1978: *Mikroskopische Holzanatomie. Formenspektren mitteleuropäischer Stamm- und Zweighölzer zur Bestimmung von rezentem und subfossilem Material*, 3. Auflage (1990). Eidgenössische Forschungsanstalt für Wald, Schnee und Landschaft, Birmensdorf, Schweiz, 226 pp.

Seymour, J., 2001. *The forgotten arts & crafts. Skills from bygone days*. Dorling Kindersley Publishing, New York, 384 pp. (gecombineerde, Amerikaanse heruitgave van twee Britse boeken uit respectievelijk 1984 en 1987: *The forgotten Arts* en *The forgotten Household Crafts*)

Tol, A.J., E. Heunks, L.I. Kooistra, L. Meurkens en J.P.W. Verspay, 2017. Tussen Aarlese weg en Broekstraat. Archeologisch onderzoek van een historisch cultuurlandschap in Aarle, gemeente Best. *Archol Rapport* 280, Archol, Leiden, 932 pp.

Waldus, W., 1999. Vergraven en verdronken. Het archeologisch onderzoek van een overslibde nederzetting uit de late ijzertijd en de Romeinse ijzertijd bij Teerns. *De Vrije Fries* 79: 75-92.

Van Daalen, S., 2017. *Breda, Eikberg. Dendrochronologisch Onderzoek van een schooltas*. Van Daalen Dendrochronologie, Deventer, 7 pp.

Van de Weijer, R., Het einde van het 'houten tijdperk'. Gereedschappen en techniek in Brabant, 1700-1900. Hfdst. 15 in: Helfrich, K., J.F. Benders en W.A. Casparie (eds.), 1995. *Handzaam hout uit Groninger grond. Houtgebruik in de historische stad*. Stichting Monument & Materiaal, Groningen, 224 pp.

Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra, 1985: *Nederlandse oecologische flora. Wilde planten en hun relaties 1*. KNNV Uitgeverij, Zeist, 304 pp.

Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra, 1987: *Nederlandse oecologische flora. Wilde planten en hun relaties 2*. KNNV Uitgeverij, Zeist, 304 pp.

Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra, 1988: *Nederlandse oecologische flora. Wilde planten en hun relaties 3*. KNNV Uitgeverij, Zeist, 302 pp.

Weeda, E.J., J.H.J. Schaminée en L. van Duuren met medewerking van S.M. Hennekens, A.C. Hoegen en A.J.M. Jansen, 2000. *Atlas van plantengemeenschappen in Nederland*, Deel 1. Wateren, moerassen en natte heiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht, 334 pp.

Weeda, E.J., J.H.J. Schaminée en L. van Duuren met medewerking van S.M. Hennekens, A.C. Hoegen en A.J.M. Jansen, 2002. *Atlas van plantengemeenschappen in Nederland*, Deel 2. Graslanden, zomen en droge heiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht, 224 pp.

Weeda, E.J., J.H.J. Schaminée en L. van Duuren met medewerking van S.M. Hennekens, A.C. Hoegen en A.J.M. Jansen, 2003. *Atlas van plantengemeenschappen in Nederland*, Deel 3. Kust en binnenlandse pioniermilieus. KNNV Uitgeverij, Utrecht, 256 pp.

Weeda, E.J., J.H.J. Schaminée en L. van Duuren met medewerking van S.M. Hennekens, A.C. Hoegen en A.J.M. Jansen, 2005. *Atlas van plantengemeenschappen in Nederland*, Deel 4. Bossen, struwelen en ruigten. KNNV Uitgeverij, Utrecht, 282 pp.

Wheeler, E.A, P. Baas & P. Gasson (eds.), 1989. IAWA List of microscopic features for hardwood identification. *IAWA Bulletin* n.s. 10 (3): 219-332.

Wind, I., 2006. *Het vergeten landleven*. Uitgeverij Terra Lannoo, Arnhem, 144 pp.

Zwaenepoel, A., E. Cosyns, B. Maes, & R. van Loon, 2014. *Wilgenkartering in de Brabantse, Sliedrechtse en Dordtse Biesbosch, 2012-2013*. Ecologisch Adviesbureau Maes, wvi & Ecologisch adviesbureau van Loon, i.o.v. Nationaal Park De Biesbosch, 428 p.

Bijlage 1: Houtcatalogus.

Vondstnummer	Wp	Vlak	Spoor	Vull.	Context	Vondsttype	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Dikte (cm)	Diam. (cm)	Houtsoort	Ringen	Dendro	Cons.	Opmerkingen
BR-402-15.057HT	29	1	322	8	greppel	fragment	6,6	.	.	1,3	grove den, Pinus sylvestris	.	.	.	.
BR-402-15.069HT	29	1	322	1	greppel	takfragment	27,0	.	.	3,0	grove den, Pinus sylvestris	.	.	.	Zaagsporen.
BR-402-15.069HT	29	1	322	1	greppel	takfragment	16,0	.	.	1,4	grove den, Pinus sylvestris	.	.	.	Zaagsporen.
BR-402-15.069HT	29	1	322	1	greppel	takfragment	10,0	.	.	2,5	walnoot, Juglans regia	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt.
BR-402-15.138HT	37	2	454	5	waterput	fragment	1,8	2,3	1,0	.	walnoot, Juglans regia	.	.	.	Fragment, gedroogd.
BR-402-15.134HT	37	2	454	5	waterput	takje	2,8	.	.	1,0	loofhout: Pomoideae?	.	.	.	Zeer juveniel hout > moeilijk te determineren.
BR-402-15.138HT	37	2	409	4	waterput	constructie, deel 1	76,0	8,0	6,0	.	eik, Quercus robur/petraea	.	.	ja	Constructie met penen en gaten, deel 1.
BR-402-15.139HT = BR-402-15.139HT1- HT0128	37	2	409	5	waterput	waterpomp	109,0	.	.	17,0-18,0	els, Alnus sp.	.	.	ja	Cilinder met binnendoorsnede 10,2, 8,1 en 11,0. Rest van pompzuiger op 34 cm van bovenrand + gat van 16 x 8 cm op 32-23,2 cm van onderkant.
BR-402-15.139HT = BR-402-15.139HT2- HT0129	37	2	409	5	waterput	pompzuiger	7,0	.	.	8,7-7,8	peer/appel/meidoorn, Pirus/Malus/Crataegus*	.	.	ja	Klep (onderkant), zonder emmer (bovenkant). Uitholling aan binnenzijde: diam. 4,3 cm. Boven aan beide zijden ijzerresten van stang? (*Pomoideae)
BR-402-15.140HT01 = BR-402-15.140HT1	37	2	409	6	waterput	hoepel fragmenten	var.	1,8	1,0	.	tamme kastanje, Castanea sativa	.	.	ja	Gespleten tak (half). Vlechtwerk? Handvat van mand? In combinatie met 140HT02.
BR-402-15.140HT02 = BR-402-15.140HT	37	2	409	6	waterput	omwikkeling	var.	.	.	?	wilg, Salix sp.	.	.	ja	Gespleten teen (buitenkant), met bast. Combinatie met 140HT01.
BR-402-15.141HT	37	2	409	6	waterput	duig 1	78,0	6,8	1,1-1,5	.	eik, Quercus robur/petraea	< 90	ja	.	Spijkgat aan binnenkant.

Vondstnummer	Wp	Vlak	Spoor	Vuul.	Context	Vondsttype	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Dikte (cm)	Diam. (cm)	Houtsoort	Ringen	Dendro	Cons.	Opmerkingen
BR-402-15.142HT = BR-402-15.142HT- HT0143	37	2	409	8	waterput	lepel	11,2	5,3-1,2	0,8- 0,3	.	cf. Betula sp.(berk)	.	.	ja	.
BR-402-15.143HT = BR-402-15.143HT- HT0139	37	2	409	8	waterput	bord	21,0	.	1,0- 1,2	.	beuk, Fagus silvatica	.	.	ja	10-12 mm dik aan de rand (in midden dunner). Gutslijn op 1,5 cm van de rand aangebracht.
BR-402-15.145HT	37	2	409	4	waterput	constructie, deel 2	71,0	9,0-5,0	6,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Constructie met pennen en gaten, deel 2.
BR-402-15.146HT	37	2	409	4	waterput	constructie, deel 3	59,5	7,5-5	6,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Constructie met pennen en gaten, deel 3.
BR-402-15.147HT	37	2	409	4	waterput	constructie, deel 4	100,0	11,5	10,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Constructie met pennen en gaten, deel 4. Niet geschikt voor dendro, want kromme tak.
BR-402-15.148HT = BR-402-15.148HT1- HT0137	37	2	409	5	waterput	plank	29,0	22,0- 22,5	2,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	< 30	.	ja	Cirkelvormige afdruk van ca. 16,5 cm diameter met 5 spijkers rondom. De houten cilinder 15.139 was hierop bevestigd.
BR-402-15.150HT01 = BR-402-15.150HT1- HT0131	37	2	409	8	waterput	handveger	<23,0	.	.	7,5- 6,5	dopheide, Erica tetralix	.	.	ja	Losse takjes, daarom niet schoongemaakt. Monster genomen.
BR-402-15.151HT01 = BR-402-15.151HT1	37	2	409	8	waterput	handveger	ca. 19,0	.	.	ca. 7,0	dopheide, Erica tetralix	.	.	?	Losse takjes, daarom niet schoongemaakt. Kleinste van de drie vegetaties. Monster genomen.
BR-402-15.152HT01 = BR-402-15.152HT	37	2	409	8	waterput	tak fragmenten (7x)	46,5	.	.	2,5	vuilboom, Frangula alnus	.	.	.	Lange tak, bestaande uit ca. 7 fragmenten. Natuurlijk, onbewerkt.
BR-402-15.152HT02 = BR-402-15.152HT	37	2	409	8	waterput	takfragment	18,0	.	.	2,4	els, Alnus sp.	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt.

Vondstnummer	Wp	Vlak	Spoor	Vuul.	Context	Vondsttype	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Dikte (cm)	Diam. (cm)	Houtsoort	Ringen	Dendro	Cons.	Opmerkingen
BR-402-15.152HT03 = BR-402-15.152HT	37	2	409	8	waterput	takfragment	19,0	.	.	1,5	Pirus/Malus/ Crataegus*	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt (*Pomoideae).
BR-402-15.152HT04 = BR-402-15.152HT	37	2	409	8	waterput	takfragment	16,0	.	.	1,6	els, Alnus sp.	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt.
BR-402-15.152HT05 = BR-402-15.152HT	37	2	409	8	waterput	tak fragmenten (2x)	15,7	.	.	1,2	populier, Populus sp.	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt.
BR-402-15.152HT06 = BR-402-15.152HT	37	2	409	8	waterput	plank fragmenten	8,1	7,7	1,5	.	populier, Populus sp.	.	.	.	Bewerkt. Zelfde type plank als 15.154HTc.
BR-402-15.152HT07 = BR-402-15.152HT	37	2	409	8	waterput	plank fragment?	17,0	2,0	2,0	.	fijnspaar, Picea abies	.	.	.	Bewerkt, maar zeer aangetast. Rest van een plank?
BR-402-15.152HT08 = BR-402-15.152HT	37	2	409	8	waterput	bewerkt fragment	9,5	2,5	1,5	.	grove den, Pinus sylvestris	.	.	.	Bewerkt, maar zeer aangetast (houtworm). Typische doorsnede; mogelijk rest van (deur)lijst of lat.
BR-402-15.152HT09 = BR-402-15.152HT	37	2	409	8	waterput	takfragment	12,5	.	.	1,2	els, Alnus sp.	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt.
BR-402-15.152HT10 = BR-402-15.152HT	37	2	409	8	waterput	takfragment	12,3	.	.	0,3	els, Alnus sp.	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt.
BR-402-15.154HT01 = BR-402-15.154HT	37	2	409	8	waterput	takfragment	11,5	.	.	1,0	els, Alnus sp.	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt.
BR-402-15.154HT02 = BR-402-15.154HT	37	2	409	8	waterput	takfragment	8,2	.	.	1,8	wilg, Salix sp.	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt.
BR-402-15.154HT03 = BR-402-15.154HT	37	2	409	8	waterput	plankfragment (3x)	8,0	6,5	1,6	.	populier/wilg, Populus/ Salix	.	.	.	Bewerkt. Dosse gezaagde plank, vanwege de lokale houtsoort waarschijnlijk zelf gezaagd.
BR-402-15.154HT04 = BR-402-15.154HT	37	2	409	8	waterput	plankfragment	33,0	8,0	2,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Taps toelopend en met spijergaatjes.
BR-402-15.154HT05 = BR-402-15.154HT	37	2	409	8	waterput	fragmentjes (5x)	.	.	.	.	indet.	.	.	.	Kleine fragmenten, aangetast en/of onbewerkt.

Vondstnummer	Wp	Vlak	Spoor	Vull.	Context	Vondsttype	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Dikte (cm)	Diam. (cm)	Houtsoort	Ringen	Dendro	Cons.	Opmerkingen
BR-402-15.154HT06 = BR-402-15.154HT	37	2	409	8	waterput	takfragment	7,5	.	.	0,8	els, Alnus sp.	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt.
BR-402-15.154HT07 = BR-402-15.154HT	37	2	409	8	waterput	plankfragment	24,0	5,5	4,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Met twee schuine doorboringen.
BR-402-15.154HT08 = BR-402-15.154HT	37	2	409	8	waterput	plankfragment	22,0	3,5	2,2	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.154HT09 = BR-402-15.154HT	37	2	409	8	waterput	plankfragment	11,5	2,5	2,4	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.155HT	37	2	409	1	waterput	latje halfond	13,5	2,3	1,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Halfond latje voor bevestiging op iets anders
BR-402-15.156HT	37	2	409	7	waterput	takfragment?	11,5	2,5	0,8	.	es, Fraxinus excelsior	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt?
BR-402-15.157HT01 = BR-402-15.157HT1	37	2	409	7	waterput	tak fragmenten	17,5	.	.	1,0- 0,6	es, Fraxinus excelsior	.	.	.	Drie fragmenten van een tak
BR-402-15.157HT02 = BR-402-15.157HT2- HT0123	37	2	409	7	waterput	bewerkt takje, hol	13,0	.	.	1,4	vuilboom, Frangula alnus	.	.	ja	Bewerkt takje: geschild, achthoekig en hol. Fluitje of rietje?
BR-402-15.157HT03 = BR-402-15.157HT3	37	2	409	7	waterput	takje	12,0	.	.	1,4	Pirus/Malus/ Crataegus*	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt (*Pomoideae).
BR-402-15.158HT = BR-402-15.158HT1- HT0138	37	2	409	7	waterput	lepel	14,5	6,2-1,5	0,8- 0,2	.	zilver spar, Abies alba	.	.	ja	.
BR-402-15.159HT = BR-402-15.159HT1- HT0144	37	2	409	7	waterput	klos	9,0	.	.	3	cf. Fraxinus excelsior (es)	.	.	ja	Bobijn (klos) uit een vleugelspil van een spinnewiel. Gemaakt van tak van ca. 3 cm diam. inzetstukjes van harder materiaal (bot?) in kern.
BR-402-15.160HT	37	2	409	6	waterput	duig 2	77,7	7,9-6,5	1,0- 1,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	< 50	.	.	.
BR-402-15.161HT	37	2	409	6	waterput	duig 3	78,0	10,3- 8,4	1,3- 1,6	.	eik, Quercus robur/ petraea	> 90	ja	.	.

Vondstnummer	Wp	Vlak	Spoor	Vull.	Context	Vondsttype	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Dikte (cm)	Diam. (cm)	Houtsoort	Ringen	Dendro	Cons.	Opmerkingen
BR-402-15.162HT	37	2	409	6	waterput	duig 4	78,0	11,8-10,5	1,2-1,6	.	eik, Quercus robur/petraea	< 80	.	.	.
BR-402-15.163HT01 = BR-402-15.163HT	37	2	409	6	waterput	duig 5	78,6	10,4-8,0	0,9-1,9	.	eik, Quercus robur/petraea	> 100	ja	ja	Duig met houten stopje en ronde houten schijf. Groot gat voor kraan en kleiner gat voor ontluchting?
BR-402-15.163HT02 = BR-402-15.163HT	37	2	409	6	waterput	stopje	2,5-2,2	.	.	2,7	wilg, Salix sp.	.	.	ja	Uit kleinste gat duig 5. Stop is gemaakt van een complete tak, transversaal afgezaagd
BR-402-15.163HT03 = BR-402-15.163HT	37	2	409	6	waterput	ronde schijf	2,0	.	.	5,0-4,5	populier, Populus sp.	.	.	ja	Uit grootste gat duig 5. De schijf is gesneden of gezaagd uit een radiale plank
BR-402-15.164HT = BR-402-15.164HT-HT0156	37	2	409	6	waterput	duig 6	78,5	9,8-8,4	1,3-1,5	.	eik, Quercus robur/petraea	< 70	.	ja	Duig met merkteken. Combinatie van 4 cirkels (3 groot, 1 klein), streep en driehoek (vlag?) en getal XIX.
BR-402-15.165HT = BR-402-15.165HT-HT0157	37	2	409	6	waterput	duig 7	78,0	9,8-8,0	1,0-1,8	.	eik, Quercus robur/petraea	< 50	.	ja	Duig met merkteken in het midden. IW = initialen van de maker? Of een getal?
BR-402-15.166HT	37	2	409	6	waterput	duig 8	77,5	10,2-9,3	1,0-1,3	.	eik, Quercus robur/petraea	< 40	.	.	.
BR-402-15.167HT	37	2	409	6	waterput	duig 9	78,0	5,9-1,0	1,0-1,5	.	eik, Quercus robur/petraea	< 30	.	ja	Duig met twee pengaten. Reparatie- of bevestigingsgaten?
BR-402-15.168HT	37	2	409	6	waterput	duig 10	78,0	7,8-6,7	1,0-1,5	.	eik, Quercus robur/petraea	< 50	.	ja	Duig met vier (pen)gaten van 7-8 mm diam.
BR-402-15.169HT	37	2	409	6	waterput	duig 11	77,8	12,7-12,0	1,1-1,5	.	eik, Quercus robur/petraea	< 60	.	.	lets meer aangetast dan de rest van de duigen?
BR-402-15.170HT	37	2	409	6	waterput	duig 12	74,0	8,7-7,2	1,0-1,5	.	eik, Quercus robur/petraea	< 70	.	.	.
BR-402-15.171HT	37	2	409	6	waterput	duig 13	77,0	10,5	1,0-1,5	.	eik, Quercus robur/petraea	< 80	.	.	.
BR-402-15.172HT	37	2	409	6	waterput	duig 14	73,5	9,5-7,6	1,5	.	eik, Quercus robur/petraea	> 80	ja	.	.

Vondstnummer	Wp	Vlak	Spoor	Vull.	Context	Vondsttype	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Dikte (cm)	Diam. (cm)	Houtsoort	Ringen	Dendro	Cons.	Opmerkingen
BR-402-15.173HT	37	2	409	6	waterput	duig 15	77,0	14,1-12,2	1,4	.	eik, Quercus robur/petraea	c. 70	.	.	iets meer aangetast dan de rest v.d. duigen?
BR-402-15.174HT	37	2	409	6	waterput	duig 16	77,4	9,4-8,6	1,0-1,6	.	eik, Quercus robur/petraea	< 50	.	.	.
BR-402-15.175HT	37	2	409	6	waterput	duig 17	77,5	10,4-8,7	1,0-1,6	.	eik, Quercus robur/petraea	< 60	.	.	.
BR-402-15.176HT	37	2	409	6	waterput	duig 18	78,0	12,5-10,0	1,0-1,6	.	eik, Quercus robur/petraea	c. 80	.	.	Spijkergaatjes.
BR-402-15.257HT	41	1	284	32	waterput	takfragment	5,2	.	.	1,2	wilg, Salix sp.	.	.	.	Eenzijdig afgeschuind (1 facet). Hoepelfragment? Rondhout, aangepunt maar punt afgebroken
BR-402-15.261HT	41	1	284	4	waterput	paal	59,5	5,5-2,5	4,5-2,5	.	eik, Quercus robur/petraea	.	.	.	Zeer onregelmatig bekapte en puntige staak, gemaakt van een ruwe tak (omheiningspaaltje?)
BR-402-15.266HT01 = BR-402-15.266HT	41	1	666	2	waterput	takfragment (3x)	24,5	.	.	3,5	iep, Ulmus sp.	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt.
BR-402-15.266HT02 = BR-402-15.266HT	41	1	666	2	waterput	takfragment	6,0	.	.	4,5	iep, Ulmus sp.	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt.
BR-402-15.267HT01 = BR-402-15.267HT1-HT0136	41	1	666	4	waterput	hamerkop	12,3	.	.	3,8	peer/appel/meidoorn, Pirus/Malus/Crataegus*	.	.	ja	Gat van 2,2 cm diameter met steelfragment erin. Schweingrubber: wood for "special handles" and "percussion tools". (*Pomoideae)
BR-402-15.267HT02 = BR-402-15.267HT2-HT0145	41	1	666	4	waterput	voorwerp	10,5	.	.	3,0	wilg, Salix sp.	.	.	?	Steelfragment/handvat met twee spijkergaatjes. Fragment van bezemsteel?
BR-402-15.267HT03 = BR-402-15.267HT3-HT0126	41	1	666	4	waterput	steel fragment	21,0	3,1-1,7	1,7-0,3	?	wilg, Salix sp.	.	.	ja	Steel van een grote lepel. Past aan 15.275HT02!

Vondstnummer	Wp	Vlak	Spoor	Vull.	Context	Vondsttype	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Dikte (cm)	Diam. (cm)	Houtsoort	Ringen	Dendro	Cons.	Opmerkingen
BR-402-15.267HT04 = BR-402-15.267HT4- HT0125	41	1	666	4	waterput	mesheft	9,8	2,0	1,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	?	Afgebroken ergens halverwege inzetholte lenet?
BR-402-15.267HT05 = BR-402-15.267HT5- HT0135	41	1	666	4	waterput	onderdeel	37,0	6,0	5,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	ja	Is dit de helft van de houder van het vliegwiel van een spinnewiel? Of een handgreep van een deur? Doorboring als bij 15.154.
BR-402-15.267HT06 = BR-402-15.267HT6	41	1	666	4	waterput	handvegetie	ca. 23,0	.	.	6-4,5	dopheide, Erica tetralix	.	.	ja	Losse takjes daarom niet schoongemaakt.
BR-402-15.267HT07 = BR-402-15.267HT7	41	1	666	4	waterput	plankje	36,5	9,5	2,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	< 10	.	.	Vierkant gat 5mm (van ijzeren nagel). Dosse gezaagd, dus geen dendro mogelijk (te weinig ringen).
BR-402-15.267HT08 = BR-402-15.267HT8	41	1	999	4	verstoring	plankje	47,0	9,5	2,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	?	.	.	Aan 1 kopse kant 2 spijkergaatje. Zeer grofgringig, lokaal(?) hout
BR-402-15.267HT09 = BR-402-15.267HT9	41	1	666	4	waterput	boomstam	37,0	13,0	7,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	< 30	.	.	Halve tak of jonge stam. Deel van balk? Haardhout? Vreemde bewerkings- of gebruikssporen (krassen).
BR-402-15.267HT10 = BR-402-15.267HT10- HT0142	41	1	666	4	waterput	tonbodem	17,2	14,0	1,3	.	eik, Quercus robur/ petraea	> 80	ja	ja	Kwart van een tonbodem of -deksel. Hooft mogelijk bij 15.267HT12
BR-402-15.267HT11 = BR-402-15.267HT11- HT0130	41	1	666	4	waterput	schooltas	33,5	23,3	1,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	> 120	ja!	ja	Mogelijk is dit de achterplank van een houten schooltas (met ophangoog)

Vondstnummer	Wp	Vlak	Spoor	Vull.	Context	Vondsttype	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Dikte (cm)	Diam. (cm)	Houtsoort	Ringen	Dendro	Cons.	Opmerkingen
BR-402-15.267HT12 = BR-402-15.267HT12- HT0141	41	1	999	4	verstoring	tonbodem	28,0	13,8	1,3- 1,2	.	eik, Quercus robur/ petraea	> 80	ja	ja	Helft(!) van een tonbodem of -deksel. Hoort mogelijk bij 15.267HT10. Vierkant (spijker)gat van 5mm.
BR-402-15.267HT13 = BR-402-15.267HT13- HT0131	41	1	999	4	verstoring	schooltas bodem	23,5	15,2	1,3	.	eik, Quercus robur/ petraea	> 100	ja	ja	Bodemplank van de schooltas (15.267HT11 en HT17-5). Met vierkante nagel met doorsnede 1cm(!)
BR-402-15.267HT14 = BR-402-15.267HT14- HT0134	41	1	666	4	waterput	plankfragment (1/12)	14,5	5,6	1,3	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT15	41	1	666	4	waterput	fragmentjes (2x)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	indet.	.	.	.	Schors. Natuurlijk, onbewerkt.
BR-402-15.267HT16 = BR-402-15.267HT16- HT0152	41	1	666	4	waterput	ton deksel/ bodem	27,0	8,0	1,3	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	?	Zie ook HT12? Welke is dit? Qua afmeting moet dit ook 1 plank van een deksel/bodem zijn.
BR-402-15.267HT17 = BR-402-15.267HT17- HT0124	41	1	666	4	waterput	hamersteel	20,0	.	.	3,2	es, Fraxinus excelsior	.	.	ja	Gladde (gedraaide?) gereedschapssteel, onder rond (diam. 3,2 cm), boven driehoekig (2,8 x 2,3 cm) in doorsnede i.v.m. perfect passen kop.
BR-402-15.267HT18	41	1	666	4	waterput	tak bewerkt	26,5	9,5	5,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Bekapt en met cilindervormig gat van 2,2 cm.

Vondstnummer	Wp	Vlak	Spoor	Vull.	Context	Vondsttype	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Dikte (cm)	Diam. (cm)	Houtsoort	Ringen	Dendro	Cons.	Opmerkingen
BR-402-15.267HT19 = BR-402-15.267HT19- HT0154	41	1	666	4	waterput	plank fragmenten (2x)	21,0	20,0	2,3	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Passen aan elkaar.
BR-402-15.267HT20	41	1	666	4	waterput	plank	70,5	19-12	2,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Klein plankje erop gespijkerd. Zeer grofvingig (locaal) hout (sommige ringen 1 cm!) en zwaar aangetast. Bladresten van Buxus?
BR-402-15.267HT21	41	1	666	4	waterput	plank	72,0	22,5- 9,0	2,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Zeer grofvingig, zwaar aangetast. Spijkerresten aan 1 kopse kant; vloerplank?
BR-402-15.267HT22 = BR-402-15.267HT14	41	1	666	4	waterput	tondeksel	34,0	13,8	?	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	ja	Plank van tondeksel of -bodem > 34 cm diam.
BR-402-15.267HT23 = BR-402-15.267HT23- HT0134	41	1	666	4	waterput	lijstfragment	26,0	6,0	1,6- 1,4	.	grove den, Pinus sylvestris	.	.	ja	1 zijde van een klein lijstje voor een houten paneel, borduurnwerk, olieverfdoek (portret?) of een spiegel.
BR-402-15.267HT24 = BR-402-15.267HT14	41	1	666	4	waterput	plankfragment (2/12)	16,2	8,2	2,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT25 = BR-402-15.267HT14	41	1	666	4	waterput	plankfragment (3/12)	25,0	8,7	2,4	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT26 = BR-402-15.267HT14	41	1	666	4	waterput	plankfragment (4/12)	34,0	6,7	2,4	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.

Vondstnummer	Wp	Vlak	Spoor	Vull.	Context	Vondsttype	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Dikte (cm)	Diam. (cm)	Houtsoort	Ringen	Dendro	Cons.	Opmerkingen
BR-402-15.267HT27 = BR-402-15.267HT14	41	1	666	4	waterput	plankfragment (5/12)	16,5	10,3	2,2		eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT28 = BR-402-15.267HT14	41	1	666	4	waterput	plankfragment (6/12)	22,0	5,8	3,8		eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT29 = BR-402-15.267HT14	41	1	666	4	waterput	plankfragment (7/12)	10,5	6,2	2,0		eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT30 = BR-402-15.267HT14	41	1	666	4	waterput	plankfragment (8/12)	16,0	9,2	2,0		eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT31 = BR-402-15.267HT14	41	1	666	4	waterput	plankfragment (9/12)	3,2	2,1	1,4		eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT32 = BR-402-15.267HT14	41	1	666	4	waterput	plankfragment (10/12)	6,6	4,0	2,0		eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT33 = BR-402-15.267HT14	41	1	666	4	waterput	plankfragment (11/12)	4,0	2,3	1,0		eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT34 = BR-402-15.267HT14	41	1	666	4	waterput	plankfragment (12/12)	3,6	2,0	1,5		eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT35 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	takfragm. (2x)	9,0	2,5	1,2		Malvaceae	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt. Platte tak of wortel.
BR-402-15.267HT36 = BR-402-15.267HT36-HT0127	41	1	666	4	waterput	plankfragm. (4x)	38,0	20,0	2,0		eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Samen 1 plank. Groef aan zijkant; spijkergaten op gekke plekken; oude breuken (afgesleten).

Vondstnummer	Wp	Vlak	Spoor	Vull.	Context	Vondsttype	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Dikte (cm)	Diam. (cm)	Houtsoort	Ringen	Dendro	Cons.	Opmerkingen
BR-402-15.267HT37 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	strip	5,4	2,0	0,3	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Plat, radiaal fragment. Lijkt op veer om vloerdelen aan elkaar te zetten.
BR-402-15.267HT38 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	plank	19,0	14,0-11,5-?	2,3	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT40 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	stronk	20	14,0-10,5	8	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Met houtworm.
BR-402-15.267HT41 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	paaltje	35,0	.	.	7,0	sleedoorn, Prunus spinosa	.	.	.	Met 1 kapspoor.
BR-402-15.267HT42 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	wigje o.i.d.	5,5	3,6	1,7	.	sleedoorn, Prunus spinosa	.	.	.	Wigvormig stukje.
BR-402-15.267HT43 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	takje	12,5	.	.	1,0	es, Fraxinus excelsior	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt.
BR-402-15.267HT44 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	fragmenten 2x	5,5/5,0	3,0/3,7	1,5/ 1,8	.	wilg, Salix sp.	.	.	.	Natuurlijk? Zeer aangetast.
BR-402-15.267HT45 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	plankje	27,0-24,5	6,0	1,2	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	ja	Cirkelvormige bovenrand en spijkergaatjes onder. Andere helft achterkant schooltas (15.267HT11 en HT13).
BR-402-15.267HT46 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	plankfragment	35,5	5,3	1,7	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT47 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	plankfragment	13,5-11,5	11,0-9,0	2,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	2 nagelgaten (1 er nog in) en 2 spijkergaatjes.
BR-402-15.267HT48 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	natuurlijk?	28,5	9,5	7,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Halve boomstam
BR-402-15.267HT49 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	wig?	21,5	7,0	5,5-0,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Groot wigvormig stuk. Duidelijk bewerkt.
BR-402-15.267HT50 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	plankfragment	14,0	10,5	2,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT51 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	plankfragment	27,0	3,5	2,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.

Vondstnummer	Wp	Vlak	Spoor	Vull.	Context	Vondsttype	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Dikte (cm)	Diam. (cm)	Houtsoort	Ringen	Dendro	Cons.	Opmerkingen
BR-402-15.267HT52 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	fragment	19,0	4,3	3,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Zeer aangetast. Niet meer te zien wat voor vorm dit heeft gehad (maar het is geen plank).
BR-402-15.267HT53 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	plank fragmenten	33,0	10,4	2,5	.	wilg, Salix sp.	.	.	.	Plank in twee stukken, met groef en spijkergat.
BR-402-15.267HT54 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	plank uit tak	19,5	8,5	7,5	.	wilg, Salix sp.	.	.	.	Lokaal vervaardigd?
BR-402-15.267HT55 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	tak	28,0	.	.	7,0-5,0	cf. Pirus/Malus/ Crataegus*	.	.	.	Gedeeltelijk bewerkt. (*Pomoideae)
BR-402-15.267HT56 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	balkfragment	28,0	5,0	4,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT57 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	fragment, bewerkt	12,0	5,0	2,2	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Fragment van balkje of lat. Gemaakt van tak of dun stammetje
BR-402-15.267HT58 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	latje	15,0	2,0	1,8	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT59 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	plank fragmenten	13,5	8,0	2,2	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Passen aan elkaar. Restant van profiel.
BR-402-15.267HT60 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	plankrest (hoek)	7,5	7,5	2,0-0,5	.	wilg, Salix sp.	.	.	?	Driehoek met spijkergaten en naar rand toe dunner. Typisch een plankje dat ergens op gespiekerd zat als verbindingstuk.
BR-402-15.267HT61 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	plank fragmentje	5,5	4,8	1,6	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.
BR-402-15.267HT62 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	tak fragmenten	17,5	.	.	6,5-3,0	Pirus/Malus/ Crataegus*	.	.	ja	Passen aan elkaar. De twee uiteinden van de tak zijn afgezaagd; daarvan zijn duidelijke sporen te zien. (*Pomoideae)
BR-402-15.267HT63 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	hoepel fragmenten	11,0	2,3	0,8	.	wilg, Salix sp.	.	.	.	Hoepel- of vlechtwerkfragmenten, 4x.
BR-402-15.267HT64 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	plank fragment	23,0	10,5	2,2	.	wilg, Salix sp.	.	.	.	Plank met profiel aan 1 kant.

Vondstnummer	Wp	Vlak	Spoor	Vull.	Context	Vondsttype	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Dikte (cm)	Diam. (cm)	Houtsoort	Ringen	Dendro	Cons.	Opmerkingen
BR-402-15.267HT65 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	plank rest	19,0	5,0	2,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Zeer aangeast.
BR-402-15.267HT66 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	lat	10,0	3,8	2,2	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Schuin afgezaagd, met snij- of zaagspoor.
BR-402-15.267HT67 = BR-402-15.267HT19- HT0154	41	1	666	4	waterput	takje	5,5	.	.	0,8	druif, Vitis vinifera	.	.	.	Natuurlijk, onbewerkt.
BR-402-15.267HT68 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	takje	4,5	.	.	0,6	kastanje? cf. Castanea sativa	.	.	.	.
BR-402-15.267HT69 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	fragment	8,5	2,8	1,2	.	fijspar, Picea abies	.	.	.	Past aan HT70?
BR-402-15.267HT70 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	fragment	8,5	2,5	1,5	.	fijspar, Picea abies	.	.	.	Past aan HT69?
BR-402-15.267HT71 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	takfragment (2x)	5,5	1,0	0,5	.	wilg, Salix sp.	.	.	.	Gehalveerd takje.
BR-402-15.267HT72 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	takfragment	6,5	.	.	0,5	wilg, Salix sp.	.	.	.	Natuurlijk.
BR-402-15.267HT73 = BR-402-15.267HT	41	1	666	4	waterput	takfragment	5,8	.	.	0,4	es? cf. Fraxinus excelsior	.	.	.	Natuurlijk.
BR-402-15.268HT01 = BR-402-15.268HT	41	1	666	7	waterput	velgdeel 1	84,0	8,0	6,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	ja	1e van 7 velgdelen van een enorm wagenwiel - 170 cm doorsnede - met eikenhouten spaken
BR-402-15.268HT02 = BR-402-15.268HT1	41	1	666	7	waterput	velgdeel 2	74,0	6,0	6,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	ja	2e van 7 velgdelen van een enorm wagenwiel - 170 cm doorsnede - met eikenhouten spaken
BR-402-15.268HT03 = BR-402-15.268HT2	41	1	666	7	waterput	velgdeel 3	75,0	8,0	6,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	ja	3e van 7 velgdelen van een enorm wagenwiel - 170 cm doorsnede - met eikenhouten spaken

Vondstnummer	Wp	Vlak	Spoor	Vull.	Context	Vondsttype	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Dikte (cm)	Diam. (cm)	Houtsoort	Ringen	Dendro	Cons.	Opmerkingen
BR-402-15.268HT04 = BR-402-15.268HT3	41	1	666	7	waterput	velgdeel 4	73,0	7,0	7,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	ja	4e van 7 velgdelen van een enorm wagenwiel - 170 cm doorsnede - met eikenhouten spaken
BR-402-15.268HT05 = BR-402-15.268HT4	41	1	666	7	waterput	velgdeel 5	74,0	8,0	7,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	ja	5e van 7 velgdelen van een enorm wagenwiel - 170 cm doorsnede - met eikenhouten spaken
BR-402-15.268HT06 = BR-402-15.268HT5	41	1	666	7	waterput	velgdeel 6	74,0	8,2	7,3	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	ja	6e van 7 velgdelen van een enorm wagenwiel - 170 cm doorsnede - met eikenhouten spaken
BR-402-15.268HT07 = BR-402-15.268HT6	41	1	666	7	waterput	velgdeel 7	80,0	7,5	6,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	ja	7e van 7 velgdelen van een enorm wagenwiel - 170 cm doorsnede - met eikenhouten spaken
BR-402-15.270HT01 = BR-402-15.270HT1	41	1	666	4	waterput	tak?	73,0	8-3	5,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Compleet verrot. Buitentoepassing?
BR-402-15.270HT02 = BR-402-15.270HT2	41	1	666	4	waterput	balk?	82,0	11,5- 8,0	8,0- 5,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Compleet verrot. Buitentoepassing? Met twee doorboringen van 2 en 2,5 cm doorsnede.
BR-402-15.270HT03 = BR-402-15.270HT3	41	1	666	4	waterput	balkrest	91,5	9,5-6,0	7,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Balkrest met enorme nagel van 1 cm doorsnede.
BR-402-15.270HT04 = BR-402-15.270HT4	41	1	666	4	waterput	boomstam	68,0	.	.	7,0	kers?, cf. Prunus avium	.	.	.	Boomstammetje, afgehaakt.
BR-402-15.270HT05 = BR-402-15.270HT5	41	1	666	4	waterput	plank	49,0	6,0	2,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Echte plank.
BR-402-15.270HT06 = BR-402-15.270HT6	41	1	666	4	waterput	plankrest?	41,5	8,0-2,5 1,5	4,0- 1,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Onbestemde boomrest.
BR-402-15.270HT07 = BR-402-15.270HT7	41	1	666	4	waterput	takrest?	49,5	5,0	2,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Halve tak, aangetast.
BR-402-15.270HT08 = BR-402-15.270HT8	41	1	666	4	waterput	plank	67,5	7,0-3,5	2,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Echte plank, met spijkergat en doorboring.
BR-402-15.270HT09 = BR-402-15.270HT9	41	1	666	4	waterput	plank	58,0	7,5	2,0	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	.

Vondstnummer	Wp	Vlak	Spoor	Vull.	Context	Vondsttype	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Dikte (cm)	Diam. (cm)	Houtsoort	Ringen	Dendro	Cons.	Opmerkingen
BR-402-15.270HT10	41	1	666	4	waterput	plank	57,0	15,5-4,0	2,5	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Grofvingig en in vorm gehakt.
BR-402-15.275HT	41	1	666	4	waterput	schorsfragmenten (5x)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	indet. (eik?)	.	.	.	Natuurlijk.
BR-402-15.275HT01 = BR-402-15.275HT1	41	1	666	4	waterput	boomstam fragment	16,8	10,4	7,1	.	els, Alnus sp.	.	.	.	Natuurlijk. Pit van Prunus sp. erbij
BR-402-15.275HT02 = BR-402-15.275HT2-HT0122	41	1	666	4	waterput	steelfragment	6,0	2,5-1,0	1,0	.	wilg, Salix sp.	.	.	ja	Handvat/ steelfragment. Past aan 15.267HT03!
BR-402-15.275HT03 = BR-402-15.275HT	41	1	666	4	waterput	takfragment	9,2	.	.	1,2	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Natuurlijk.
BR-402-15.275HT04 = BR-402-15.275HT	41	1	666	4	waterput	takfragment	4,0	.	.	1,0	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	.	Natuurlijk.
BR-402-15.275HT05 = BR-402-15.275HT	41	1	666	4	waterput	fragment	3,5	3,5	2,0	.	wilg, Salix sp.	.	.	.	.
BR-402-15.275HT06 = BR-402-15.275HT	41	1	666	4	waterput	fragment	4,0	3,5	1,7	.	wilg, Salix sp.	.	.	.	.
BR-402-15.275HT07 = BR-402-15.275HT	41	1	666	4	waterput	fragment	2,0	1,7	1,0	.	wilg, Salix sp.	.	.	.	.
BR-402-15.275HT08 = BR-402-15.275HT	41	1	666	4	waterput	takfragment	4,0	.	.	0,5	els, Alnus sp.	.	.	.	Natuurlijk.
BR-402-15.348HT = BR-402-15.348HT1-HT0132	41	1	666	4	waterput	deurplank 1	98,0	33,0-31,5-28,0	1,8	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	ja	.
BR-402-15.348HT = BR-402-15.348HT1-HT0132	41	1	666	4	waterput	deurplank 2	89,0	26,0-22,0	1,8	.	(naaldhout)	.	.	ja	.

Vondstnummer	Wp	Vlak	Spoor	Vull.	Context	Vondsttype	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Dikte (cm)	Diam. (cm)	Houtsoort	Ringen	Dendro	Cons.	Opmerkingen
BR-402-15.348HT = BR-402-15.348HT1- HT0132	41	1	666	4	waterput	deurplank 3	48,0	16,5	2,8	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	ja	.
BR-402-15.348HT = BR-402-15.348HT1- HT0132	41	1	666	4	waterput	deurplank 4	49,0	12,5- 11,0	2,1	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	ja	Mogelijk met beslag (zes gaten van 1-1,5 cm diameter).
BR-402-15.348HT = BR-402-15.348HT1- HT0132	41	1	666	4	waterput	deurplank 5	50,0	10,7- 7,5	2,2- 1,6	.	(geen eik)	.	.	ja	.
BR-402-15.348HT = BR-402-15.348HT1- HT0132	41	1	666	4	waterput	deurplank 6	46,0	3,2-3,1	2,1	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	ja	.
BR-402-15.348HT = BR-402-15.348HT1- HT0132	41	1	666	4	waterput	deurplank 7	14,5	2,5	2,0	.	(geen eik)	.	.	ja	.
BR-402-15.348HT = BR-402-15.348HT1- HT0132	41	1	666	4	waterput	deurplank 8	12,0?	3,5-3,0	1,7	.	eik, Quercus robur/ petraea	.	.	ja	.

* In de kolom *Vondstnummer* correspondeert het eerste nummer met de vondsten in de houtcatalogus; in sommige gevallen wordt dit nummer gevolgd door een tweede vondstnummer, die correspondeert met de vondsten zoals deze staan weergegeven in Bijlage x Vondstlijst.

Bijlage 4: dendrochronologisch onderzoek

Breda, Eikberg

Dendrochronologisch onderzoek van een schooltas

Van Daalen Dendrochronologie

Projectnummer: 16.055

Uitgevoerd: juli 2016

Auteur: ir. S. van Daalen

Opdrachtgever: Archeologisch Centrum Breda

Contact:

H.G. Gooszenstraat 1, kamer 15, 7415 CL Deventer

vandaalen@dendro.nl

www.dendro.nl

tel: +31 (0)630114237

Copyright: Archeologisch Centrum Breda/Van Daalen Dendrochronologie

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Archeologisch Centrum Breda en/of Van Daalen Dendrochronologie.

INLEIDING

Bij het archeologisch onderzoek op het terrein van de te realiseren woonwijk Eikberg bij Breda is een houten schooltas aangetroffen. De schooltas bestond uit twee planken zodat deze ook als lessenaar gebruikt worden.

Beide planken zijn aangeboden voor dendrochronologisch onderzoek.

Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het Archeologisch Centrum Breda en vond plaats in juli 2016 op het laboratorium van Van Daalen Dendrochronologie te Deventer.

METHODE

Selectie en vooronderzoek

Voor beide planken is nagegaan of het een dateerbare houtsoort betrof, of het voldoende jaarringen leek te hebben (minimaal 70) en of het jaarringpatroon vrij was van verstoringen.

Waar mogelijk wordt voorkeur gegeven aan monsters met spinhout of wankant (zie hieronder).

Voor monsters waarvan de houtsoort niet met het blote oog bepaald kon worden is aan de hand van microscopische coupes en een determinatiesleutel¹ de houtsoort bepaald.

Meting(en)

De kopse kant van de panelen zijn met een scheermesje geprepareerd om de jaarringen goed zichtbaar te maken.

Met een Sigma Merrill DP3 zijn overlappende macrofoto's genomen om de jaarringen vast te leggen. Millimeterpapier is gebruikt om de schaal en volgorde aan te geven.

De jaarringen zijn ingemeten met daartoe ingerichte software.²

Bij het inmeten is gelet op aanwezigheid van spinhout of wankant.³ Deze informatie wordt gebruikt voor het schatten van een kapjaar of kapinterval. Hierbij worden de volgende situaties onderscheiden (zie tabel 1). De codering is gebaseerd op Baillie (1982, p.61) en wordt toegelicht in bijlage 1.

¹ Schweingruber, 1990.

² Coorecorder. L-Å Larson, Cybis Elektronik & Data AB, Saltsjöbaden (Zweden).

³ De termen spinhout en wankant worden toegelicht in bijlage 1.

Tabel 1. Verschillende schattingsmethoden voor kapintervallen voor een datering in het jaar x.

code	omschrijving	notatie
A	wankant aanwezig, kapinterval vastgesteld buiten groeiseizoen van laatste jaar.	herfst/winter x/x+1
A1	wankant aanwezig, kapinterval vastgesteld tijdens groeiseizoen van laatste jaar.	zomer x
A2	wankant aanwezig; kapinterval vastgesteld in aanvang van volgend groeiseizoen.	lente x+1
B	geen wankant, spinhout deels aanwezig; Bayesiaanse schatting van een kapinterval (alleen voor eik)	mediaan, ($2 \cdot \delta$ interval)
C	alleen spinhoutgrens aanwezig; schatting van een kapinterval (alleen voor eik)	mediaan, ($2 \cdot \delta$ interval)
D	geen spinhout aanwezig (alleen voor eik)	na x+min. aantal spinhout
E	geen spinhout aanwezig	na x

Dateringsonderzoek

De metingen zijn met behulp van dendrochronologische software⁴ met elkaar vergeleken. Voor iedere positie tussen de metingen zijn twee parameters berekend:

1. Student t-waarde. De t-waarde beschrijft de overeenkomst tussen twee getallenreeksen voor een gegeven positie. Hoe hoger deze waarde, hoe sterker de gelijkheid is; een t-waarde hoger dan 5 komt grofweg neer op een kans van 1 op 10.000 dat de gevonden uitslag op toeval berust en kan als een indicatie voor een datering beschouwd worden. Voorafgaand aan het berekenen van de t-waarde worden de jaarringbreedtes logaritmisch getransformeerd⁵ zodat deze een normale verdeling benaderen.
2. *Gleichläufigkeit* (GLK); het percentage van de intervallen tussen twee jaren waarin de meting en referentiecurve gelijktijdig een stijging of daling in het jaarringpatroon laten zien. In de praktijk wordt een GLK van minder dan 62 als zwak beschouwd.

Synchronisaties die aan de statistische vereisten voldoen zijn door de dendrochronoloog visueel beoordeeld. De synchronisatie is vervolgens geaccepteerd of verworpen. Onderlinge dateringen zijn uitgevoerd om metingen uit dezelfde boom te identificeren en/of één of meerdere middelcurven samen te stellen die het dateren faciliteren.

⁴ PAST4. Uitgegeven door SCIEM, Wenen (Oostenrijk). www.sciem.com

⁵ De zogeheten transformatie van Hollstein (Hollstein 1980).

Selectie en vooronderzoek

De twee eiken (*Quercus sp.*) planken zijn voor non-destructief onderzoek aangeleverd. De achterplank kwam niet in aanmerking voor onderzoek omdat het jaarringpatroon door een breuk onderbroken was en de delen aan weerszijden van de breuk niet voldoende jaarringen bevatten om in aanmerking te komen voor onderzoek.

Het jaarringpatroon van het kleinere bodem plankje kon zonder problemen vastgelegd worden (zie tabel 2). Wankant, spinthout of de spinthoutgrens is niet aangetroffen.

Metingen

Tabel 2. Overzicht van de meetgegevens. n: aantal jaarringen, n_(s): aantal spintringen, type: schattingswijze voor het kapinterval conform tabel 1.

vondstnr.	omschrijving	houtsoort	meting	n	n _(s)	type
BR-402-15.267HT11 en HT17	achterplank	eik	-			
BR-402-15.267HT13	bodemplank	eik	16.055.001	88	-	D

Dateringsonderzoek

Synchronisatie van de meting levert goede resultaten op voor een positie in 1542 (zie tabel 3).

De vermelde referentiecurven staan in tabel 4 toegelicht.

Tabel 3. Overzicht van de dateringen met statistische onderbouwing. De grafische weergave van de metingen met de onderstreepte referentiecurve staat in bijlage 2. eind_(m)/eind_(r): positie van de laatste jaarring van de meting/referentie.

meting	eind _(m)	referentie	eind _(r)	overlap	GLK	t-waarde
16.055.001	1542	<u>BALTIC2</u>	1615	88	72,2	7,00
		BALTIC1	1597	88	65,9	4,15

Tabel 4. Overzicht van vermelde referentiecurven.

referentie	omschrijving
BALTIC1	Paneelschilderijen (import uit Balticum of Oost-Europa). Referentiecurve voor eik (1156 - 1597). Hillam, Tyers, 1995.
BALTIC2	Paneelschilderijen (import uit Balticum of Oost-Europa). Referentiecurve voor eik (1257 - 1615). Hillam, Tyers, 1995.

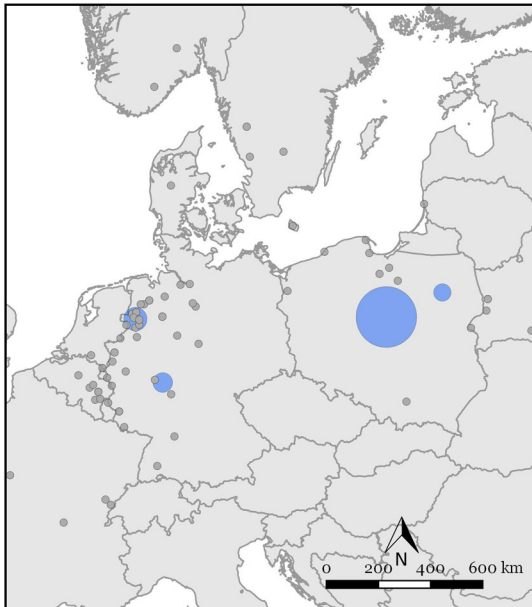
INTERPRETATIE

De datering voor de buitenste jaarring van de plank is niet per definitie hetzelfde als het kapjaar van de boom. In dit geval ontbreekt het spinthout en kan alleen de ondergrens van het kapinterval geschat worden (zie tabel 5).

Tabel 5. Schatting van de kapintervallen. Het type is de schatting volgens tabel 1.

vondstnr.	meting	eind	kapinterval	type
BR-402-15.267HT13	16.055.001	1542	na 1550	D

Het hout voor de bodemplank is afkomstig uit het midden van Polen (zie afb. 1). Dit gebied leverde regelmatig gegroeid eikenhout dat veel toegepast werd in meubilair en paneelschilderijen. De fijne nerf zorgde er voor dat het hout weinig zou werken. Deze eigenschappen, of de status die hiermee gepaard ging, kan een afweging geweest zijn voor de toepassing in de schooltas.

Afbeelding 1. Geografische weergave van de synchronisatiere resultaten. De grootte van de blauwe cirkel geeft de (relatieve) sterkte van de t-waarde aan, een grijze stip geeft aan dat een meting wel voldoende overlap heeft met een referentiecurve, maar een t-waarde lager dan 4 en/of een GLK lager dan 60.

Baillie, M.G.L., 1982: *Tree-ring dating and Archaeology*. ISBN 0-7099-0613-7. Croom Helm Ltd. London.

Bronk Ramsey, C., 2009: Bayesian analysis of radiocarbon dates. In: *Radiocarbon*, 51(1), pp. 337-360.

Hillam, J., Tyers, I., 1995: Reliability and repeatability in dendrochronological analysis: tests using the Fletcher archive of panel-painting data. *Archaeometry*, 37(2), pp. 395-405

Hollstein, E., 1980: *Trierer Grabungen und Forschungen. Band XI*, Rheinisches Landesmuseum Trier. ISBN 3-8053-0096-4. Verlag Philipp von Zabern, Mainz am Rhein.

Pilcher, J.R., Sample preparation, Cross-dating, and Measurement. In: Cook, E.R., Kairiukstis, L.A., (eds) 1990: *Methods of Dendrochronology, Applications in the Environmental Sciences*. Kluwer Academic Publishers. ISBN 0-7923-0586-8.

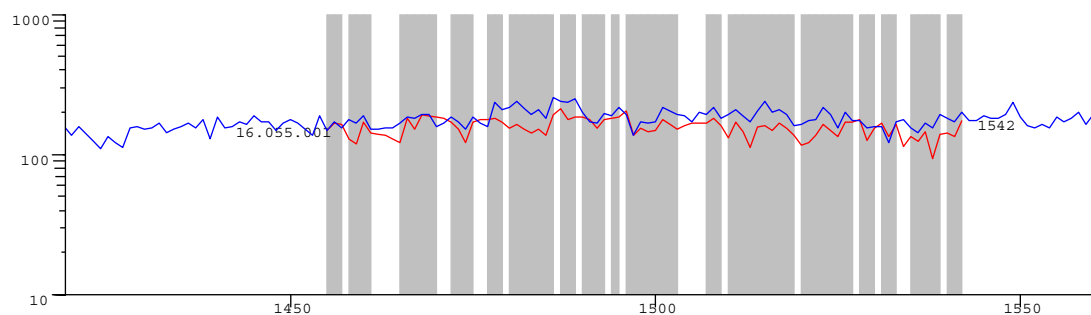
Schweingruber, F.H., 1990: *Mikroskopische Holzanatomie. Formenspektren mitteleuropäischer Stamm- Und Zweigölzer zur Bestimmung von recentem und subfossilem Material*. 226 pp. Zürcher AG. ZugOxf.: 811.1 __ 016 : 810 : 814.7 (4). 3^e druk.

- A. Wankant aanwezig: De jaarringgrens van de buitenste jaarring direct onder de bast maakt het mogelijk het seizoen te bepalen waarin de boom gekapt is. Aanwezigheid van de wankant betekent per definitie dat het spinthout volledig aanwezig is. Het seizoen waarin de boom gekapt is volgt uit de mate waarin de buitenste ring gevormd is:
1. A: De buitenste jaarring is volledig gevormd. Het kapinterval valt buiten het groeiseizoen van de laatste (gedateerde) jaarring.
 2. A1: De buitenste jaarring is niet volledig gevormd. Het kapinterval valt in het groeiseizoen van de laatste (gedateerde) jaarring.
 3. A2: Alleen de aanzet tot de buitenste jaarring is aanwezig. Deze jaarring wordt niet ingemeten. Het kapinterval valt aan het begin van het groeiseizoen volgend op de laatste (ingemeten) jaarring.
- B. Spinthout aanwezig: Het spinthout is de buitenste zone van de stam waar het hout nog niet is omgezet in kernhout. Niet alle houtsoorten vormen kernhout en alleen bij eik is het aantal jaarringen in het spinthout statistisch te omschrijven zodat een schatting gemaakt kan worden van het aantal ontbrekende jaarringen tot de wankant. Voor het bereken van het kapinterval wordt OxCal⁶ gebruikt met door de auteur samengestelde spinthoutstatistieken. Hieruit volgt een jaartal dat het meest waarschijnlijk is (de mediaan), met daarom heen een 2- σ (95,4%) betrouwbaarheidsinterval. Spinthoutstatistieken verschillen zijn niet voor alle herkomstgebieden hetzelfde, waardoor naar gelang de herkomst van het hout andere spinthoutstatistieken toegepast kunnen worden.
- C. Spinthoutgrens aanwezig: Als (een deel van) de contouren van een monster één en dezelfde jaarring volgen dan kan dit geïnterpreteerd worden als de overgang tussen het kernhout en het (niet meer aanwezige) spinthout. Hierbij wordt op dezelfde wijze als hierboven een kapinterval berekend. Hierbij moet de kanttekening geplaatst worden dat dit alleen met redelijke zekerheid vastgesteld kan worden als dit langs een voldoende groot deel van de contouren van het monster zichtbaar is.
- D. Geen spinthout aanwezig: Hierbij is het niet mogelijk een kapinterval te schatten en kan alleen gesteld worden dat in ieder geval een klein aantal spinthoutringen (6 stuks) volgt op het kernhout. De vroegst mogelijke datering wordt dan met een corresponderend aantal jaarringen gecorrigeerd. Dit geldt alleen voor eik.
- E. Geen spinthoutstatistieken beschikbaar of geen kernhoutvorming: Hierbij is het niet mogelijk een kapinterval te schatten en kan alleen gesteld worden dat het kapjaar ná de datering van de buitenste ring valt. Dit wordt zowel toegepast voor houtsoorten die geen kernhout vormen, of waarvoor het aantal spinthoutringen niet rekenkundig te omschrijven is.

⁶ Bronk Ramsey 2009.

BIJLAGE 2

Hier onder staat de meting afgebeeld met de in tabel 3 aangegeven referentie. Op de x-as staan de jaartallen, op de y-as de ringbreedtes op een logaritmische schaal, uitgedrukt in 1/100 mm. Het spinhout is gestippeld aangegeven. De grijze banen geven intervallen met een positieve GLK aan.

Bijlage 5: archeobotanisch onderzoek

**Archeobotanisch onderzoek
aan twee kuilen en
waterputten uit de late
middeleeuwen/nieuwe tijd
te Bavel-Eikberg**

**Eikberg-Gilzeweg
(Gemeente Breda)**

M.M.A. Hondelink
(Archeodienst Noord)

Met bijdragen van:
F. Verbruggen (BIAX Consult)

1 Archeobotanisch onderzoek

1.1 Archeobotanie

1.1.1 Inleiding

In Bavel (gemeente Breda) wordt nieuwbouw gerealiseerd. Bij de werkzaamheden die de sloop van de aanwezige bebouwing en de constructie van de nieuwbouw met zich meebrengen, zal de ondergrond worden verstoord. Hierdoor kunnen eventueel aanwezige archeologische resten in de bodem verloren gaan. Om de archeologische waarden te documenteren en waar mogelijk veilig te stellen, is een archeologisch onderzoek uitgevoerd.

Het inventariserend onderzoek door middel van proefsleuven heeft reeds vijftiende- en zestiende-eeuwse bewoningssporen blootgelegd in de vorm van paalsporen, kuilen en een waterput. Deze sporen zijn gerelateerd aan het gehucht Eikberg, dat zich ter hoogte van het plangebied bevond (Craane 2015).

Bij de archeologische opgraving die op deze IVO-P volgde, hebben archeologen van de gemeente Breda nog diverse andere sporen aangetroffen, waaronder twee waterputten en twee kuilen. Deze vier sporen zijn bemonsterd ten behoeve van archeobotanisch onderzoek. Om de ouderdom van de kuilen te bepalen, is door Archeodienst verkoold materiaal ingestuurd voor 14C-dateringen.¹ Deze dateringen laten zien dat de kuilen dateren in de vijftiende tot zeventiende eeuw. De functie van deze kuilen is niet duidelijk. Mogelijk moeten ze geïnterpreteerd worden als ambachtelijke kuilen of hebben ze een relatie met een potstal. Archeobotanisch onderzoek is uitgevoerd om meer inzicht te krijgen in de functie van deze kuilen. Echter, in de kuilen zijn weinig botanische macroresten aanwezig die meer duidelijkheid zouden kunnen scheppen. De kuilvullingen bevatten wel palynologische resten. Een palynologisch onderzoek aan deze microscopische resten is uitgevoerd teneinde informatie over de kuilen te verkrijgen. De resultaten van het macroresten- en palynologisch onderzoek zijn in dit rapport beschreven.

1.1.2 Vraagstelling

Uit het PvE zijn de voor macroresten relevante onderzoeksvragen overgenomen. Deze zijn aangevuld met extra onderzoeksvragen gericht op het archeobotanisch onderzoek:

- Wat was de aard van de begroeiing van het landschap gedurende de middeleeuwen en welke invloeden had deze op de leefwijze van de mens?

¹ Vondstnummer BR-402-15.215 uit spoor 443 dateert in de periode 1485-1650 n.Chr. (Beta-421102: 310 ± 30 14C-jaar BP) Vondstnummer BR-402-15.340 uit spoor 786 dateert waarschijnlijk in de periode 1431-1521 (87,6%), maar mogelijk in de periode 1591-1620 (12,3%) of 1579-1581 (0,1%) (Beta-421103: 410 ± 30 14C jaar BP). De kalibraties zijn uitgevoerd met behulp van CALIB 7.1 welke gebruikt maakt van de IntCal13 curve (Reimer *et al.* 2013).

- Wat is de functie van de kuilen geweest?
- Was er sprake van lokale akkerbouw?
- Is er (mogelijk) sprake van handel geweest?

1.1.3 Materiaal en methode

1.1.3.1 Macroresten

Tijdens het onderzoek zijn vier monsters genomen uit diverse contexten: twee kuilen en twee waterputten. Daarnaast waren er handmatig losse archeobotanische resten verzameld (Tabel 1.1). Deze monsters zijn bij Archeodienst BV met water gezeefd over een zeefkolom met maaswijdtes 4,0 mm; 2,0 mm; 1,0 mm; 0,5 mm en 0,25 mm. De monsters zijn vervolgens gedetermineerd onder een opvallend-lichtmicroscop (Wild M8Z) met vergrotingen 10x5. De determinatie is uitgevoerd door M. Hondelink van Archeodienst Noord BV.

Voor de determinatie van zaden en vruchten is gebruik gemaakt van de *Digitale Zadenatlas van Nederland* (Cappers *et al.* 2006), de *Digital Atlas of Economic Plants in Archaeology* (Neef *et al.* 2012), evenals het *Handboek voor het determineren van zaden en vruchten* (Cappers & Bekker 2013). Daarnaast is gebruik gemaakt van de referentiecollectie van het Groninger Instituut voor Archeologie en RADAR (de relationele archeobotanische database voor Nederland: Brinkkemper & Van Haaster 1995, editie 2006). Voor het maken van een indeling van wilde planten naar standplaats en in plantengroepen is gebruik gemaakt van de drieëntwintigste druk van de *Heukels' Flora van Nederland* (Van der Meijden 2005), *Veldgids plantengemeenschappen van Nederland* (Schaminée *et al.* 2010) en de *Atlas van Plantengemeenschappen van Nederland* (Weeda *et al.* 1985 - 1994). De naamgeving van de plantensoorten is gebaseerd op deze determinatiewerken.

Vondstnummer	wp.	vl.	sp.	vul.	context	gewicht (gr.)	volume (l)	opmerking
BR-402-15.179 ABM	37	2	409	2	Waterput	404,2	0,9	
BR-402-15.182 ABM	37	2	409	8	Waterput	6424	2,7	
BR-402-15.215 ABM	37	1	443	1	Kuil	10462	4,2	
BR-402-15.267 ABM	41	1	666	4	Waterput	410,7	1,1	
BR-402-15.273 ABM	41	1	666	4	Waterput	3830	6,1	
BR-402-15.276 ABM	41	1	666	4	Waterput	x	x	Losse vondsten
BR-402-15.340 ABM	43	1	786	2	Kuil	x	3,2	

Tabel 1.1: Overzicht van de archeobotanische vondstnummers.

1.1.3.2 Palynologie

Voor het palynologisch onderzoek zijn twee kuilen bemonsterd. De onderzochte kuilen betreffen spoor 443 uit werkput 37 en spoor 786 uit werkput 41 (zie figuur 1).

Vondstnummer BR-402-15.215 is genomen uit vulling 1 van spoor 443. Deze laag bestaat uit donkerbruin-grijs gevlekt, matig humeus en matig siltig zand (Fig. 1.1). Vondstnummer BR-402-15.340 is afkomstig uit de onderste vulling (vulling 2) van spoor 786. Deze vulling is beschreven als grijs-donkerbruin-beige gevlekt, matig siltig zand.

Fig. 1.1: Breda-Eikberg, uit twee kuilen (spoor 443 links en spoor 786 rechts) zijn palynologische monsters genomen (© Gemeente Breda).

Door Archeodienst zijn submonsters van 6,1 gram (vondstnummer BR-402-15.215) en 5,9 gram (vondstnummer BR-402-15.340) genomen (Tab. 1.2). Beide monsters zijn opgewerkt tot niet-draaibare pollenpreparaten volgens de standaardmethode van Erdtman (Erdtman 1960; Fægri *et al.* 1989; met modificaties van Konert 2002). De bereiding is uitgevoerd onder leiding van M. Hagen van het Laboratorium voor Sedimentanalyse van de Vrije Universiteit in Amsterdam. Aan elk monster is een bekende hoeveelheid sporen, twee tabletten met elk 9666 sporen, van een wolfsklauwsoort (*Lycopodium clavatum*) toegevoegd (Stockmarr 1971). Dit maakt het mogelijk om de concentratie pollen en sporen in het preparaat te bepalen.

Vondstnummer	wp.	vl.	sp.	vul.	context	14C-datering gekalibreerd
BR-402-15.215 ABM	37	1	443	1	Kuil	1485-1650 n.Chr.
BR-402-15.340 ABM	43	1	786	2	Kuil	1431-1521 n.Chr. (87,6%) 1579-1581 n.Chr. (0,1%) 1591-1620 n.Chr. (12,3%)

Tab. 1.2: Overzicht bemonsterde sporen voor palynologisch onderzoek. De kalibratie is uitgevoerd met behulp van het programma CALIB 7.1.

De aanwezige pollentypen zijn gedetermineerd door M. van Waijen (vondstnummer BR-402-15.340) en F. Verbruggen (vondstnummer BR-402-15.215), beiden werkzaam bij BIAx

Consult. De determinatie is uitgevoerd met behulp van een doorvallend-lichtmicroscop (Olympus CH en BX41, met vergrotingen tot 1000 maal, eventueel met fasecontrast) aan de hand van de pollencollectie van BIAAX Consult en met behulp van determinatieliteratuur (Beug 2004; Moore *et al.* 1991; Punt *et al.* 1976-2009). De nomenclatuur van de pollen- en sporentypen volgt deze literatuur. De naamgeving van de planten, die het pollen of de sporen produceerden, volgt de drieëntwintigste druk van de *Heukels' Flora van Nederland* (Van der Meijden 2005).

Naast pollen en sporen worden bij palynologisch onderzoek ook vaak microscopische resten van andere organismen aangetroffen, zoals van schimmels of parasieten. Deze zogenaamde niet-pollen palynomorfen, of NPP's kunnen belangrijke aanvullende informatie geven over milieuomstandigheden in het landschap van het verleden. Niet-pollen palynomorfen zijn gedetermineerd aan de hand van determinatieliteratuur (Van Geel 1976; 1998).

De ecologische affiniteiten van de aanwezige plantensoorten zijn bepaald aan de hand van de *Nederlandse Oecologische Flora*, de *Heukels' Flora van Nederland* en de *Standaardlijst van de Nederlandse Flora* (respectievelijk Weeda *et al.* 1985-1994; Van der Meijden 2005 en Tamis *et al.* 2004). Hierbij heeft de huidige relatie tussen de soorten en hun leefmilieu als basis gediend voor de reconstructie van het milieu in het verleden. Om betrouwbare resultaten te verkrijgen, zijn bij de kwantitatieve pollenanalyse minimaal zeshonderd pollen en sporen van landplanten geteld (Moore *et al.* 1991, 168). Voor de bepaling van het relatieve aandeel van de verschillende pollentypen is als uitgangspunt een (totaal)pollensom inclusief sporen van varens en veenmossen, genomen. Van alle palynomorfen (ook die niet in de pollensom zijn opgenomen, zoals niet-pollen palynomorfen), zijn percentages berekend aan de hand van deze pollensom.

1.2 Resultaten

De resultaten van de macrorestenanalyse worden weergegeven in bijlage I. De resultaten van het palynologisch onderzoek aan de twee kuilen zijn weergegeven in bijlage II. De concentratie en conserveringsgraad van de macroresten is in het geval van de waterput goed en in het geval van de kuilen slecht te noemen. De concentratie en conserveringsgraad van de palynologische resten is over het algemeen redelijk. De herkomst van het pollen en de sporen is per kuil samengevat in de vorm van taartdiagrammen (Fig. 1.2), waarbij elke punt een ecologische groep voorstelt. In één oogopslag is duidelijk dat de pollenspectra van beide kuilen sterk op elkaar lijken. Ook de soortensamenstelling binnen de verschillende taartpunten komt goed met elkaar overeen. De resultaten van het palynologisch onderzoek zullen verder dan ook tezamen worden besproken.

1.2.1 Macroresten- en pollenonderzoek van de kuilen

1.2.1.1 Macroresten

Er zijn in BR-402-15.215 ABM (S 443) geen macroresten gevonden van door de mens gecultiveerde gewassen. Wel zijn er enkele slecht geconserveerde, verkoolde vruchten aangetroffen van gewoon varkensgras (*Polygonum aviculare*) en uitstaand/ spiesmelde (*Atriplex patula/prostrata*). Van deze plantensoorten zijn ook pollen aangetroffen. Dit betekent dat de planten in de (nabije) omgeving van de nederzetting hebben gegroeid en dat de zaden en vruchten als omgevingsafval in de kuil terecht zijn gekomen.

Ook in BR-402-15.340 ABM (S 786) zijn zeer weinig zaden en vruchten gevonden. Het betreft onder andere zaden van kool- of raapzaad (*Brassica napus/rapa*), waar mogelijk ook pollen van is aangetroffen. Een bijzondere vondst is de vondst van schorrenzoutgras (*Triglochin maritima*). Schorrenzoutgras is een typische kwelderplant die ook goed gedijt in vochtige tot natte, brakke gebieden (Weeda *et al.* 1991, 240). De aanwezigheid van een dergelijke plant zo ver van de kust lijkt vreemd. Toch is schorrenzoutgras eerder aangetroffen bij opgravingen in de buurt van Breda, namelijk Breda-Saval (Kooistra 2007a) en Breda-Digit Parc (van Beurden 2011). Een verklaring hiervoor is dat deze plant uit het kustgebied is aangevoerd. Uit historisch onderzoek (Leenders 1989) blijkt dat de rivier de Mark in het begin van de 16^e eeuw een getijdenrivier was. In welke mate zout of brak water de vegetatie van Breda en omgeving beïnvloedde, is niet met zekerheid te zeggen. Uit historisch onderzoek blijkt dat de bewoners in het voormalige veengebied ten Westen van Breda turf verbranden om er zout uit te winnen (Leenders 1989, 100-101). Ook heeft palynologisch onderzoek aangetoond dat kweldervegetatie (lamsoor of Engels gras, *Limonium*-groep) in de omgeving van Breda groeide (van Beurden 2007, 12). In een zadenmonster uit een 16^e eeuwse waterput ten zuidoosten van Breda-Saval (vindplaats Bagven) zijn eveneens indicatoren voor brak water gevonden: zilt torkruid (*Oenanthe lachenalii*) en schorrenzoutgras (Gouw & Kooistra 2006, 148). Ook werden bij onderzoek aan een waterput uit de vindplaats Westrik mijten aangetroffen die alleen voorkomen in kweldermilieus (Schelvis 2006, 788). Al deze vindplaatsen met brak-waterindicatoren hebben de overeenkomst dat ze in de buurt van de Mark liggen. Gezien de datering van deze kuil is het mogelijk dat de Mark ook de vegetatie van de site Eikberg-Gilzeweg beïnvloedde. Mogelijk zijn zout- en brakwaterplanten als schorrenzoutgras met het brakke water vanuit de kust landinwaarts zijn afgezet. Hier konden ze kiemen en gedurende een bepaalde tijd deel uitmaken van de lokale vegetatie. Toen de aanvoer van brak water stagneerde, verdwenen deze planten langzaam weer uit de vegetatie.

1.2.1.2 Palynologie

Alvorens in te gaan op de soortensamenstelling van de palynologische resten moeten eerst enkele opmerkingen gemaakt worden over de mogelijke herkomst van het pollen en de sporen in de kuilen. In natuurlijke contexten zal vrijwel alle pollen en sporen afkomstig

zijn van planten die in de omgeving groeiden. Pollen en sporen zijn klein en zeer licht, waardoor ze over het algemeen goed door de lucht verspreiden. Ze geven dan ook een beeld van zowel de lokale als de regionale vegetatie. Bij antropogene contexten zoals de Bavelse kuilen, zal een groot deel van het pollen op natuurlijke wijze in de kuil terecht zijn gekomen.

Bij zulke contexten moeten we er echter op bedacht zijn dat een deel van het pollen en de sporen als gevolg van menselijk handelen in de kuilen terecht kan zijn gekomen. De herkomst van deze palynologische resten is vaak minder eenduidig. Het kan bijvoorbeeld het resultaat zijn van het weggooien van huishoudelijk afval of dorsafval waarin zich pollen bevindt. In het geval van een potstal moeten we naast afval bovendien rekening houden met opgebracht stalbodem materiaal zoals stro of plaggen, de aanvoer van veevoer en de aanwezigheid van mest, waarin zich resten van gegeten planten bevinden. De percentages pollen en sporen in antropogene contexten zijn dus mogelijk anderszins geen evenredige reflectie van de planten uit natuurlijke vegetatietypen in en om de kuilen, maar kunnen vertekend zijn als gevolg van aanvoer van specifieke plantaardige resten. De bodemopbouw van onderzochte sporen kan soms hulp bieden bij de interpretatie, omdat ze inzicht kunnen geven in depositionele en sedimentaire processen. In het geval van de kuilen is er echter weinig houvast wat betreft de opvullingsgeschiedenis. Enige voorzichtigheid bij de interpretatie is daarom geboden.

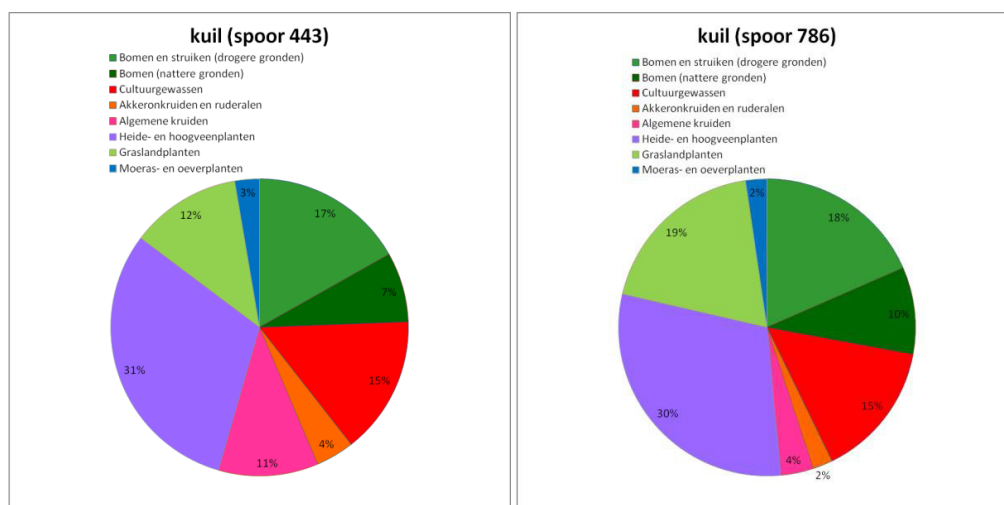

Fig. 1.2: Breda-Eikberg, pollenspectra van de twee kuilen.

Openheid van het landschap

Van alle aanwezige pollen en sporen is ongeveer een kwart afkomstig van bomen en struiken. Vaak wordt de verhouding tussen het aandeel boompollen (*arboreal* pollen of AP) en dat van niet-boompollen (*non-arboreal* pollen of NAP) gebruikt om uitspraken te doen over de mate van bebossing of openheid van het landschap. Wanneer boompollenpercentages lager zijn dan vijftientig procent, spreken we over het algemeen van een open landschap. Boompollen-percentages tussen de vijftientig en vijfenvijftig

procent komen het best overeen met een open bos of een situatie waarin een bosrand nabij is (Groenman-van Waateringe 1986, 197). Het lijkt er dus op dat we te maken hebben met een vrij open landschap, waarin her en der wat bosschages te vinden zijn, maar waarin zeker geen sprake is van een gesloten bos. Zoals eerder gesteld, is er enige voorzichtigheid geboden bij deze interpretatie, omdat we niet precies weten hoe deze sporen zijn opgevuld. Een vergelijking met de resultaten van andere palynologische onderzoeken uit de Bredase regio bevestigen het beeld van een relatief open landschap zonder dichte bossen. Zo komen de boompollenpercentages van materiaal uit laat-middeleeuwse waterkuilen van Breda-Leursebaan ook niet boven de dertig procent en is het boompollenpercentage in een middeleeuwse greppel van Breda-Hoge Mosten met dertig procent vergelijkbaar (Kooistra 2007a, 6; Van Haaster 2010, 5).² In Breda-Digit Parc varieert het boompollenpercentage van de meeste sporen uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd tussen de dertig en vijfenveertig procent (Van Beurden 2011). Het is mogelijk dat de omgeving aldaar iets meer bebost was dan het geval was in Eikberg in dezelfde periode. Anderzijds is het percentage boompollen in een laat-middeleeuwse sloot van Breda-Cingelstraat met twintig procent weer wat lager (Van der Linden & Lange 2013, 9). Kortom, grofweg kunnen we stellen dat de omgeving van Bavel relatief bomenarm zal zijn geweest.

Evenals op vele andere plekken in de laat-middeleeuwse Bredase regio, zoals Breda-Leursebaan, Digit Parc en Hoge Mosten, zijn in de kuilen els (*Alnus*), hazelaar (*Corylus*), eik (*Quercus*) en berk (*Betula*) verantwoordelijk voor het grootste deel van het aanwezige boompollen. Els is een boom van relatief natte gronden en komt veel voor in beekdalen. Palynologisch onderzoek aan het beekdal van de Bethlehemloop en Bagvense Loop/Kruisloop, welke uitmonden in de Mark, heeft laten zien dat elzen daar, in een vergelijkbare periode als van opvulling van de Bavelse kuilen, behoorlijk veel voorkwamen (Kooistra et al. 2008, 26). Eikberg bevond zich tussen de Bavelse Leij in het westen en de Gilzewouwerbeek in het oosten.³ Mogelijk waren in de beekdalen van deze beken restanten elzen(broek)bos te vinden. Aangezien els een grote pollenproducent is en we in Eikberg in de late middeleeuwen/nieuwe tijd te maken lijken te hebben met een relatief open landschap, is het goed denkbaar dat het pollen vanuit beide beekdalen op de onderzoekslocatie terecht is gekomen. Ook is niet uitgesloten dat els (eveneens) lokaal voorkwam, bijvoorbeeld aan een nabijgelegen sloot of andere natte plek.

In de bosschages op droge gronden kwamen vooral hazelaar, berk, eik en den voor. Deze vier soorten zijn alle licht minnend, wat nóg een bewijs levert dat er hier geen sprake was van dichte bossen. Het gehucht Eikberg zal in de late middeleeuwen/nieuwe tijd dan ook niet te midden van een eikenbos hebben gestaan zoals de naam wellicht

² Bij het onderzoek van Van Haaster is de exacte ouderdom van de greppel niet bekend. Mogelijk is de greppel ouder en is het boompollenpercentage om deze reden hoger. Immers, naarmate de bevolking meer hout nodig had in de middeleeuwen werden er meer bomen gekapt.

³ Van de Gilzewouwerbeek is overigens palynologisch onderzoek uitgevoerd aan een vulling die dateert uit het Allerød; zie Van der Linden & Lange 2013.

doet suggereren. Wel is het mogelijk dat er op een verhoging in het landschap, zoals op een dekzandkop, eiken te vinden waren en dat het gehucht daar zijn naam aan dankt. Hazelaar produceert niet alleen smakelijke hazelnoten, maar ook rechte takken welke uitstekend zijn om vlechtwerk mee te maken. Het is dan ook een struik die vaak te vinden was in de buurt van boerderijen, om te voorzien in geriefhout. Andere bomen die op de hogere, drogere gronden van dit dekzandgebied te vinden waren in de late middeleeuwen/nieuwe tijd zijn esdoorn (*Acer*), haagbeuk (*Carpinus betulus*), beuk (*Fagus*), linde (*Tilia*), iep (*Ulmus*) en bomen die pollen van gewone vlier-type (*Sambucus nigra*-type) produceren. Overigens werd gewone vlier vroeger vaak in de buurt van waterputten aangeplant omdat aan deze boom een duivel- en heksenwerende werking werd toegeschreven (Weeda *et al.* 1988, 264-265).

Akkers en moestuinen: Gebruiksplanten

In de kuilen is pollen aangetroffen dat afkomstig is van diverse cultuurgewassen. Pollen van granen is daarbij het meest talrijk. Met name het pollen van rogge (*Secale*) is in groten getale aangetroffen. Dit is niet vreemd want het pollen van rogge wordt, in tegenstelling tot dat van zelfbestuivende granen zoals tarwe (*Triticum*), gerst (*Hordeum*) en haver (*Avena*), door de wind verspreid. Met percentages tussen zes en negen procent is het aannemelijk dat de bewoners van Eikberg rogge op hun nabijgelegen akkers verbouwden en in het gehucht verwerkten. Immers, in de late middeleeuwen werd rogge volop verbouwd in de omgeving van Breda (Kranendonk *et al.* 2006). De hoger gelegen delen van het landschap zijn vaak geschikte plekken om te akkeren. Eikberg ligt op een verhoging in het landschap en er zal waarschijnlijk dan ook aan akkerbouw zijn gedaan in het gehucht zelf. Naast rogge is tevens pollen van gerst/tarwe-type en tarwe-type gevonden in de kuilen. Zowel tarwe als gerst zijn zelfbestuivend, wat betekent dat het pollen verpakt zit in het kaf en zich om deze reden nauwelijks verspreidt. Uit experimenteel onderzoek aan een op traditionele wijze geoogste akker is naar voren gekomen dat het percentage pollen van zelfbestuivende granen op een afstand van slechts anderhalve meter van de graanakker nog maar één procent was (Hall 1988, 268; Diot 1992). Pas bij het dorsen komt het pollen van beide graansoorten vrij. We mogen dus aannemen dat er tarwe en wellicht ook gerst is verwerkt in de omgeving van de kuilen. Mogelijk is er dorsafval in de kuil terecht gekomen of -als er sprake is van een relatie tot een potstal- hebben we te maken met de aanwezigheid van stro of veevoer.

Fig. 1.3: Links: boekweit (*Fagopyrum esculentum*) kan ervoor zorgen dat akkeronkruiden geen kans hebben om tot volle wasdom te komen (links, © BIAAX Consult), rechts: afbeelding van boekweit in het Crujdeboek van Dodoens uit 1554.

Naast pollen van deze granen is ook pollen van een zogenaamd schijngraan gevonden, namelijk dat van boekweit (*Fagopyrum esculentum*). Boekweit (Fig. 1.3) was in de late middeleeuwen/ nieuwe tijd net als granen een meelleverancier. Het is echter geen graan omdat het geen plant is van de grassenfamilie (*Poaceae*), maar van de duizendknoopfamilie (*Polygonaceae*). Het wordt om deze reden gezien als een schijngraan. De naam boekweit refereert naar de gelijkenis met beukenootjes en naar de functie als meelleverancier: 'boek' en 'weit' betekenen respectievelijk 'beuk' en 'tarwe'. De vroegste vermelding van boekweit in de Bredase regio stamt uit 1400 (Leenders 2006, 176). Hieruit bleek dat de Bredase domeinhoeve van Hulten onder andere boekweit moest leveren. Enkele decennia later moest ook de Ulvenhoutse hoeve dat. Boekweit werd, net als rogge, veel op de zandgronden verbouwd. Zelfs op arme gronden, evenals op veen, kan het nog een goede opbrengst leveren. De zestiende-eeuwse botanicus Rembert Dodoens (1554, deel 4, capitel 13, p. 511) schrijft het volgende over boekweit:

'van den meel van Bockweydt met water wordt bry ghemaect ende coecken ghebacken die ghegheten lichtelijck verteert worden, lichten camerganck maken ende die urine lossen, maer niet veel voetsels by en bringhen. Tbroot van Bockweydt ghebacken es vochtich ende waeterachtich ende en brenght oock niet veel voetsels by. Ende anders en heeft dit coren gheen cracht die ons bekennt es, dan dat het groen cruyt den beesten voor voeder ghegheven wordt, ende dat saet den hoenderen die daer mede op corten tijt vet worden.'

Overigens is boekweit niet alleen een voedingsgewas voor mens en dier, maar het maakt zich ook op de akkers zeer nuttig tegen zogenaamde akkeronkruiden. Boekweit kan namelijk niet tegen nachtvorst en wordt daarom laat ingezaaid. Het groeit echter zeer snel en geeft zoveel schaduw op de grond dat akkeronkruiden geen kans hebben om tot volle

bloei, en daarmee tot zaadzetting, te komen (Fig. 1.3) (Thys 1809, 393; Lesger 1986, 46). Boekweit, rogge, tarwe en mogelijk ook gerst zijn gewassen die veel in de omgeving van Breda werden verbouwd. Bij vrijwel alle palynologische onderzoeken aan laat-middeleeuwse contexten uit de Bredase regio komen ze terug.

Van biet (*Beta vulgaris*) is een stuifmeelkorrel aangetroffen in spoor 786. In een vijftiende tot zeventiende-eeuwse greppel van Breda-Digit Parc, in een zestiende/zeventiende-eeuwse kuil op het Begijnhof in Breda en een laat-middeleeuwse waterput van Breda-Saval zijn eveneens resten van biet gevonden (Van Beurden 2011, 6; Van Beurden 2013, 8; Kooistra 2007b, 6). Op basis van het pollen is het niet mogelijk te achterhalen of het gaat om strandbiet (*Beta vulgaris* subsp. *maritima*), welke van nature voorkomt in kustgebieden, of dat het de gecultiveerde variant (*Beta vulgaris* subsp. *vulgaris*) betreft. Biet is een Romeinse introductie in Nederland (Van Haaster 1997, 75). In de middeleeuwen werd biet hoofdzakelijk als snijbiet verbouwd en werden de bladeren dus gegeten. De rode knolbieten met een verdikte wortelpen die we vooral vandaag de dag eten, waren in de zestiende eeuw al wel bekend. Dodoens noemt ze in zijn Cruijdeboek *Roomse rode beete*. Wijdverbreid zullen deze rode knolbieten nog niet zijn geweest, want Dodoens beschouwt ze als een *vremde* variant (Dodoens 1554, deel 5, capitel 5, p. 587).

Een leuke vondst is het pollen van planten van de hennepfamilie (*Cannabaceae*) in spoor 876. Het boek "Nederlandse plaatsnamen" waarin de herkomst en historie van tal van plaatsen in Nederland beschreven zijn, waaronder die van Eikberg, vermeldt het volgende (Van Berkel & Samplonius 1998, 102):

'Eikberg is vanouds een kruispunt van wegen. De belangrijkste route loopt van Ginneken over de Roosberg en Eikberg naar Gilze. Vanaf de Eikberg kon men via de Woestenbergseweg en dwars over het huidige landgoed Valkenberg naar Chaam. Een andere weg liep via de Eikbergseweg naar de Bolberg, Dorst of Molenschot. De huidige Brigidastraat was slechts een voetpad van de Eikberg naar de kerk in Bavel. Door de groei van het reizigersverkeer in de zeventiende eeuw ontstonden er bij deze kruising van wegen twee herbergen met eigen bierbrouwerij.'

Wellicht is het pollen van de hennepfamilie afkomstig van hop (*Humulus lupulus*) dat in de bierbrouwerij werd gebruikt. Immers, vanaf het eerste kwart van de veertiende eeuw ging men hop gebruiken als ingrediënt om bier langer houdbaar te maken (Doorman 1955, 17-18; Slicher van Bath 1960, 199). Hierbij moeten we echter wel een kanttekening maken. Voor het brouwen van bier worden hopbellen gebruiken. Deze zijn afkomstig van de vrouwelijke (onbevuchte!) hopplant. De mannelijke hopplanten, die het pollen produceren (en daarmee de vrouwelijke planten bevruchten), waren bij de hopteelt juist niet gewenst. Het is daarom meer waarschijnlijk dat we hier te maken hebben met een wilde bosplant of met hop die in een tuin werd verbouwd voor de jonge scheuten (hopkeesten), die

eetbaar zijn als groente. Ook kan niet uitgesloten worden dat het pollen afkomstig is door de andere plant uit de hennepfamilie, namelijk hennep (*Cannabis sativa*). Bij eerdere archeobotanische onderzoeken uit Breda zijn in sporen uit de late-middeleeuwen en nieuwe tijd zowel resten van hop als van hennep aangetroffen. Hennep moet gezien worden als een veelzijdige plant die in vroeger tijden voornamelijk voor de vezels verbouwd werd. De vezels werden verwerkt tot garen, dat gebruikt werd voor het weven van zeilen, zo vermeldt onder andere Fuchs in zijn 'Nieuwen Herbarius' uit 1549 (Fuchs 1549, 148; Lindemans 1952, 247 - deel 2). Ook konden van hennepvezels stevige touwen worden gemaakt en werd het gezien als een belangrijke grondstof in de linnenweverij (Lindemans 1952, 247 - deel 2). Van de zaden van hennep kon olie worden geperst. Het is dan ook niet met zekerheid te zeggen welke plant verantwoordelijk is voor het pollen dat in spoor 786 is aangetroffen.

Milieuomstandigheden op de akkers en in de moestuinen

Op de akkers en moestuinen van Eikberg groeiden niet alleen cultuurgewassen, maar ook tal van akkerplanten. Omdat akkerplanten specifieke eisen stellen aan hun ondergrond, geven ze inzicht in de milieuomstandigheden aldaar. Zo komt gewone spurrie (*Spergula arvensis*) voor op voedselarme plekken en wordt daarom veel gezien op roggeakkers. Het pollen van driekleurig viooltje-type (*Viola tricolor*-type) is waarschijnlijk afkomstig van akkerviooltje (*Viola arvensis*), waarvan de meeste zaden worden gevonden in archeologische sporen uit deze periode (RADAR 2010). Akkerviooltje wordt veelal gevonden op akkers op zandgronden (Weeda *et al.* 1987, 204). Op kalkarme grond komt het vaak voor met soorten zoals gewone spurrie en knopherik (*Raphanus raphanistrum*). Van gewone spurrie is het pollen talrijk. Van knopherik weten we dat niet. Deze plant produceert namelijk geen soort- of geslachtspecifiek pollen. Het pollen is morfologisch hetzelfde als dat van de meeste andere planten van de kruisbloemenfamilie (*Brassicaceae*). Daarvan is behoorlijk veel pollen aangetroffen, dus het is goed mogelijk dat knopherik een (groot) deel van het pollen van de kruisbloemenfamilie heeft geproduceerd.⁴ Korenbloem (*Centaurea cyanus*) en planten die grote klapproos-type (*Papaver rhoeas*-type) produceren, zullen de akkers blauw en rood hebben gekleurd. Zowel korenbloem als klapproos zijn typische graanakkerplanten, waarbij korenbloem vochtmijdend is en daarmee voorkomt op droge plekken. Als korenbloem of klapproos zijn ondergeploegd of uitgetrokken hebben ze geen herstelmogelijkheden, zoals veel planten van hakvruchtakkers dat wel hebben (Weeda *et al.* 1991, 151.). Korenbloem komt vanaf de vroege middeleeuwen zo nu en dan voor in Nederland en heeft zich vanaf de volle middeleeuwen verder uitgebreid (Bakels 2012, 30). Op voedselrijke plekken op de akkers of in moestuinen kwamen planten voor die pollen van perzikkruid-type (*Persicaria maculosa*-type) produceren. Zwart hauwmos (*Anthoceros punctatus*) is een mos dat

⁴ In de kruisbloemenfamilie bevinden zich overigens tal van eetbare gewassen, zoals kolen.

voorkomt op wat meer vochtige plekken op graanakkers, met name op zand- en lössgrond.

Ruderales en betreden gronden

De vondst van pollen van alsem (*Artemisia*) wijst op de aanwezigheid van plekken die (sterk) verrijkt waren in voedingsstoffen. In een gehucht zullen die zeker te vinden zijn geweest. Op veel betreden plekken kwam gewoon varkensgras (*Polygonum aviculare*) voor, getuige de vondst van pollen van gewoon varkensgras-type.

Heide en hoogveen

Een belangrijke vegetatietype in de omgeving van de kuilen was heide. In Fig. 1.2 zien we dat de paarse taartpunt, welke pollen en sporen van heide- en hoogveenplanten voorstelt, bij beide kuilen behoorlijk groot is. Vooral van struikhei (*Calluna vulgaris*) en veenmos (*Sphagnum*) zijn veel pollen, respectievelijk sporen aangetroffen. Veenmos komt voor op natte plekken en vormt de belangrijkste component van hoogveen. Struikhei komt voor in zure, schrale zandgebieden (Weeda *et al.* 1988, 38). Struikhei vestigt zich graag op verlaten (zand)akkers, waar de meststoffen reeds zijn weggespoeld. Ten behoeve van landbouw werd vanaf het neolithicum steeds meer bos gekapt, het dode hout werd verbrand en de met as bemeste akkers werden na uitputting als weidegrond in gebruik genomen. De intensivering van het gebruik van de dekzandgronden voor akkerbouw heeft tot uitputting van de bodem geleid. Hiervan heeft struikhei kunnen profiteren. In de kuilen is bijna twintig procent van de aanwezige pollen en sporen afkomstig van struikhei. De percentages struikheipollen van rond de twintig procent zijn zeer vergelijkbaar met die van de meeste onderzochte sporen uit de late middeleeuwen/nieuwe tijd van Breda-Digit Parc, dat zich net als Bavel ten oosten van de stadskern van Breda bevindt. Waarschijnlijk is de uitbreiding van struikhei een reflectie van de verschraving van het landschap. Omdat niet zeker is hoe de kuilen geïnterpreteerd moeten worden en verdere gegevens omtrent bodemopbouw ontbreken, kunnen we echter niet uitsluiten dat we te maken hebben met de aanwezigheid van bijvoorbeeld plaggen. Zeker in contexten als potstallen werden plaggen gebruikt, zoals is aangetoond met het archeobotanisch onderzoek van Breda-Digit Parc (Van Beurden 2011, 11). Ook kan het zo zijn dat plaggen zijn gebruikt ter afdekking van de kuilen. Plaggen werden onder andere in heide- en veengebieden gestoken. In de sedimentologische opbouw van de vulling van de kuilen zijn geen bewijzen voor de aanwezigheid van plaggen gevonden. Een andere mogelijkheid is dat zich in de kuilen mest van dieren (bijvoorbeeld schapen) bevindt die op de hei zijn geweid. Dit lijkt echter niet waarschijnlijk omdat er nauwelijks mestschimmels in de kuilen zijn aangetroffen.

Grasland

Een andere belangrijke component in de pollenspectra van de vijftiende tot zeventiende-eeuwse kuilen vormen de grassen. In spoor 443 is twaalf procent van de pollen en sporen afkomstig van graslandplanten, in spoor 786 is dat negentien procent. Wederom

komen deze percentages sterk overeen met die in de pollenspectra van de onderzochte waterputten en greppel van Breda-Digit Parc. Grassen komen vooral voor in de vochtige tot natte delen van het landschap. Grassen vormen graslanden, bijvoorbeeld in de beekdalen (Kooistra 2007b, 29), maar zijn ook in tal van andere vegetatietypen te vinden. Hierbij kan gedacht worden aan de dekzandruggen met daarop de akkers, heidevelden en de bosschages, maar ook aan sloten nabij de kuilen. Aan de kuilen zelf zal vermoedelijk ook gras hebben gegroeid. Tussen de grassen in de graslanden kwamen ook andere planten voor, zoals blauwe knoop (*Succisa pratensis*), weegbree en planten die pollen van knooppkruid-type (*Centaurea jacea*-type), scherpe boterbloem-type (*Ranunculus acris*-type), ratelaar-type (*Rhinanthus*-type), veldzuring-type (*Rumex acetosa*-type) en duifkruid-type (*Scabiosa columbaria*-type) produceren. Veel van deze planten hebben hun zwaartepunt in matig voedselrijke, vochtige graslanden, zoals die waarschijnlijk in de beekdalen te vinden waren. Deze graslanden werden waarschijnlijk extensief begraasd. Dat past niet alleen in het beeld van de aanwezige graslandplanten, maar sluit ook goed aan bij de vondst van een ascospore van een mestschimmel in spoor 443, namelijk van het menhirzwammetje-type (*Podospora*-type). Het is ook mogelijk dat er mest in de kuil terecht is gekomen. Bij een interpretatie van het spoor als potstal zouden we in theorie hogere percentages en een grotere diversiteit aan ascosporen van mestschimmels verwachten. Een belangrijke kanttekening hierbij is dat de 'absence of evidence' nooit 'evidence of absence' mag zijn. Blauwe knoop is een typische plant van blauwgraslanden op vochtige tot vrij droge, weinig tot niet-bemeste, matig zure zandgronden die als hooiland in gebruik waren (Weeda *et al.* 1988, 285-286). Duifkruid komt ook voor op weinig tot niet-bemeste graslanden, maar kan juist niet goed kiemen op zure grond (Weeda *et al.* 1988, 288). Al met al lijken de palynologische resten te duiden op de aanwezigheid van verschillende graslanden in de omgeving van de kuilen. Evenals bij de heide geldt dat ook in de beekdalen plaggen werden gestoken die werden gebruikt in laat-middeleeuwse potstallen (Van Beurden 2011, 11).

Oevers, moerassen en water

Het percentage pollen en sporen van planten van oever- en moerasvegetaties is zeer laag in de kuilen. Er is pollen aangetroffen van planten van de cypergrassenfamilie, waar zeggen en biesen de belangrijkste geslachten zijn. Deze komen echter voor op tal van vochtige tot drassige plekken (bijvoorbeeld aan oevers, in moerassen, op drassige plekken in graslanden en op akkers). Omdat het pollen van cypergrassen, net zoals dat van de kruisbloemigen, niet soortspecifiek is, kunnen we dit pollen niet aan een specifiek vegetatietype toewijzen.

In spoor 443 zijn enkele resten aangetroffen van zoetwateralgen, zoals van de groenwierfamilie Zygnemataceae en resten van type 128A *sensu* van Geel. Wellicht was de ondergrond van deze kuil wat drassig. Het feit dat het pollen geconserveerd is duidt erop dat de kuilen waarschijnlijk vanaf de opvulling tot het moment van opgraven redelijk vochtig moeten zijn geweest.

1.2.2 Macrorestenonderzoek aan waterput S 409 (BR-402-15.179ABM en .182ABM)

Vondstnummer BR-402-15.179 bevatte uitsluitend klei en enkele fragmenten houtskool die te klein (< 2 mm) zijn om op soort te kunnen determineren.

In vondstnummer BR-402-15.182 is een grote hoeveelheid zaden en vruchten aangetroffen, waaronder dopfragmenten van boekweit, twee aarspilfragmenten van mogelijk broodtarwe (*Triticum aestivum* ssp. *aestivum*) en twee kafresten van graan dat niet op soort gedetermineerd kan worden. In Brabant neemt het belang van boekweit van de 13^e tot de 17^e eeuw toe. Het aandeel van tarwe was lager, maar de graansoort speelde nog steeds een rol in de voedselvoorziening (van Haaster 2009, 64). Het pollen van boekweit uit de kuil toont aan dat boekweit lokaal werd verbouwd. Tarwe stelt hogere eisen aan de bodem, maar de vondst van pollen van tarwe in de eerder besproken kuil wijst er op dat ook dit gewas lokaal werd verbouwd.

Groente, fruit en zuidvruchten zijn niet aangetroffen. Wel bevond zich in deze laag een fragment van de schaal van een walnoot (*Juglans regia*). Walnoot is, net als de biet, door de Romeinen geïntroduceerd (Pals 1997, 33). Vaak wordt aangenomen dat de noten van elders zijn aangevoerd, maar palynologisch onderzoek in de omgeving van Breda heeft aangetoond dat er in deze periode en regio walnootbomen groeiden (van Haaster 2000, Gouw & Kooistra 2006, van Beurden 2007, van Beurden 2011).

In deze waterput werden ook resten gevonden van oliehoudende zaden, waaronder kool- of raapzaad en vlas of lijnzaad (*Linum usitatissimum*). Van vlas zijn ook fragmenten van vruchtkapsels gevonden.

Het merendeel van de aangetroffen plantensoorten is afkomstig van wilde planten. Veel van deze soorten groeien in akkers en moestuinen. Het betreft onder andere resten van beklierde duizendknoop (*Persicaria lapathifolia*), Europese hanenpoot (*Echinochloa crus-galli*), gewone spurrie, hennepnetel (*Galeopsis*), kleine brandnetel (*Urtica urens*), korenbloem, schapenzuring (*Rumex acetosella*), vogelmuur (*Stellaria media*) en zwarte nachtschade (*Solanum nigrum*). Deze soorten duiden op een matig tot voedselrijke omgewerkte bodem. Naast akkeronkruiden bevinden zich in het monster resten van planten van ruderaal of betreden plaatsen en (nat) grasland.

Net als in de kuil bevinden zich in deze waterput enkele aan heide of veen gerelateerde plantensoorten. Zo zijn er relatief veel vruchten van tormentil (*Potentilla erecta*) gevonden die, in combinatie met een grote hoeveelheid bladeren van veenmos (*Sphagnum*), afkomstig kunnen zijn van een nabijgelegen heidegebied. Ook werd één vrucht van wilde gagel (*Myrica gale*) aangetroffen (Fig. 1.4). Wilde gagel is een kleine aromatisch geurende struik van heide, veenbodems, zure moerassen en vennen (Maes *et al.* 2013, 181). Dodoens meldt dat wilde gagel veel voorkomt in Brabant en de Kempen (1554, deel 6, capitel 15, p. 728). In de middeleeuwen was gagel een belangrijk ingrediënt bij het brouwen van bier. Het zou rond de 10^e eeuw echter verboden worden omdat de aromatische olie die uit de harsklieren van gagel komt, giftig is en roesverwekkend

(Weeds *et al.* 1985, 86). Dit verbod werd echter tot in de 18^e eeuw genegeerd (Hegi 1957, 22). Gagel werd ook voor andere doeleinden gebruikt. Zo schrijft Dodoens dat het kruid geschikt is als “mottenbal” en beveelt Blankaart het aan om wijn sterker te laten geuren (respectievelijk Dodoens 1554, Blankaart 1698, 412). Uitgaande van de datering van de laag en het aantreffen van één enkele vrucht is bierbrouwen weinig voor de hand liggend. Het huishoudelijk gebruik van gagel kan niet worden uitgesloten. Meer waarschijnlijk, met in achtneming van het veenmos en de tormentil, is dat de gagel als (omgevings)afval in de waterput terecht is gekomen.

Fig. 1.4: Gagel (*Myrica gale*). Foto: H. Woldring, 2005, via: <http://seeds.eldoc.ub.rug.nl/>.

In de waterput zijn ook resten van diverse oeverplanten aangetroffen. Zo zijn er een veel (slecht geconserveerde) vruchten van rus, mogelijk greppelrus (*Juncus bufonius*) en diverse zeggesoorten (*Carex*) gevonden, evenals enkele vruchten van waterpeper (*Persicaria hydropiper*). Mogelijk groeiden deze planten aan de rand of in de nabije omgeving van de waterput. Het kan echter niet worden uitgesloten dat deze planten deel uitmaakten van omgevingsafval en bij het dempen van de put in de waterput gedeponneerd zijn.

1.2.3 Waterput S 666 (BR-402-15.267, .273 en .276 ABM)

Deze vondstnummers bevatten geen resten van meelleveranciers, groenten, kruiden, specerijen of oliehoudende gewassen. Wel zijn een slecht geconserveerde pruimenpit (*Prunus*), een fragment van hazelnoot en een halve walnootdop met de hand verzameld. Daarnaast is er de vondst van een steenkern van gele kornoelje (*Cornus mas*). Gele kornoelje groeit tegenwoordig nog in het zuiden van Nederland, in Zuid-Limburg dat de

uiterste noordrand van zijn verspreidingsgebied vormt (Maes *et al.* 2013, 116). De vrucht wordt echter verspreid door Nederland gevonden bij archeologische opgravingen die dateren na de middeleeuwen. Historische bronnen vermelden dat gele kornoelje vanaf de 17^e eeuw werd gekweekt (Sangers 1952, 145; Maes *et al.* 2013, 118). Waarschijnlijk werden de vruchten vroeger ook verhandeld.

In zowel vondstnummer BR-402-15.267 en BR-402-15.273 zijn blaadjes van buxus (*Buxus sempervirens*) gevonden (Fig. 1.5). Bladeren van buxus of palmboompje, de officiële Nederlandse naam, worden vaker in archeologische contexten aangetroffen (RADAR 2010). De naam palmboompje verwijst naar de bladeren van de Palestijnse palm die werden gebruikt bij de intocht van Jezus in Jeruzalem (ook vermeld in Blankaart 1698, 143). Bij het vieren van Palmpasen gebruikten en gebruiken de Nederlandse gelovigen, bij gebrek aan palmtakken, buxustakken. Vanaf de 16^e eeuw kreeg buxus een tweede functie, namelijk als sierplant in tuinen (Dodoens 1554, deel 6 capitel 33, p. 753, Blankaart 1698, 143). In de 17^e eeuw werd het een heus exportproduct naar bijvoorbeeld Engeland. Buxus stond daar bekend als *Dutch box* (Sangers 1952, 145). Aangezien de bladeren soms nog aan takjes vastzitten, maken deze resten in de waterput waarschijnlijk deel uit van snoeiafval.

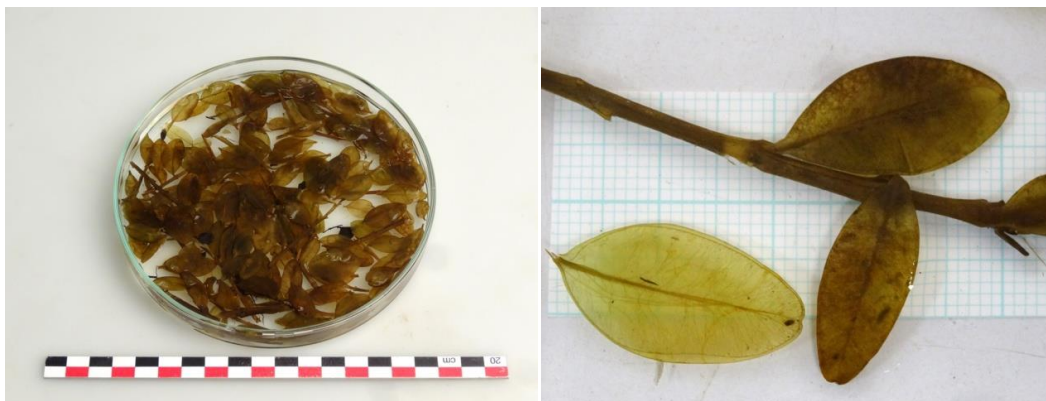

Fig. 1.5: Blaadjes van buxus of palmboompje (*Buxus sempervirens*). Rechts: Detail van de blaadjes op millimeterpapier. Foto's: M. Hondelink.

Wilde planten uit deze lagen van de waterput worden wederom vertegenwoordigd door diverse plantensoorten van voedselrijke bodems. Het betreft standplaatsen als akkers en/of (moes)tuinen, ruderaal en betreden plaatsen en oevers. Net als in monster .182 zijn er in monster .267 en .273 veel blaadjes van verschillende soorten mos gevonden. Aangenomen wordt alle plantenresten als omgevings- of nederzettingsafval in de put zijn gedeponeerd.

1.3 Samenvatting en conclusies

Bij een archeologische opgraving in Bavel (gemeente Breda) zijn bewoningssporen van het gehucht Eikberg aan het licht gekomen. Twee waterputten en twee kuilen zijn tijdens het veldwerk bemonsterd voor macroresten- en palynologisch onderzoek.

Het macrorestenonderzoek aan de waterputten heeft diverse plantensoorten aan het licht gebracht. Het merendeel van de zaden en vruchten is afkomstig van wilde planten die groeien in grasland, heide- of veengebieden en aan de rand van oevers of op vochtige grond in de buurt van de waterput. De vele onkruidsoorten van akkers en/of moestuinen vormen indirect bewijs voor de aanwezigheid van lokale akker- en (moes)tuinbouw. Naast wilde planten zijn er relatief weinig zaden en vruchten van eetbare planten (boekweit, (brood)tarwe, hazelnoot, walnoot, gele kornoelje, gewone vlier en pruim) of gebruiksplanten (raapzaad en vlas) gevonden. Al deze resten worden geïnterpreteerd als nederzettings- en omgevingsafval. De resten van eetbare plantensoorten worden beschouwd als consumptieafval. Waarschijnlijk zijn de aangetroffen zaden en vruchten in de put terechtgekomen ten tijde van het in onbruik raken van de waterput. Immers, depositie van afval in een waterput die in gebruik is, zal de waterkwaliteit alleen maar negatief beïnvloeden.

Het macrorestenonderzoek heeft in het geval van de kuilen weinig resultaten opgeleverd. Het palynologisch onderzoek heeft daarentegen veel kennis opgeleverd over de mogelijke functie van de kuilen en de omgeving waarin ze lagen.

Uit dit onderzoek blijkt dat de omgeving van de kuilen relatief open was. Op de droge dekzandgronden bestonden de bosschages voornamelijk uit hazelaar, eik, den en berk, terwijl op de lager gelegen gronden, zoals de beekdalen, els aanwezig was. Op de akkers en in de moestuinen van Eikberg werden granen verbouwd, waaronder rogge en tarwe, en mogelijk ook gerst. Boekweit was een andere meelleverancier. Bieten stonden waarschijnlijk ook op het menu als bladgroente. Het pollen van een plant van de hennepfamilie kan afkomstig zijn van hop, waarbij de aanwezigheid van twee bierbrouwerijen in dit gehucht opvalt. Hennep is de andere mogelijke producent van dit pollen en werd in de late middeleeuwen en nieuwe tijd voornamelijk verbouwd voor de vezels, waarvan stevige zeilen en touwen konden worden gemaakt. De (graan)akkers waren getuige de akkerflora behoorlijk voedselarm. Een verschraving van het landschap wordt verder onderbouwd door relatief hoge percentages pollen van struikhei, die de arme, zure zandgronden in de omgeving van de kuilen, innam. Op natte, voedselarme plaatsen vormde veenmos hoogveen. Graslanden waren tevens in de omgeving te vinden. Waarschijnlijk betreft het voor een belangrijk deel vochtige graslanden die extensief begraaasd werden. Deze graslanden waren bijvoorbeeld in de beekdalen te vinden. Daarnaast speelde blauwgrasland waarschijnlijk ook een rol in het vijftiende tot zeventiende-eeuwse landschap van Eikberg.

Over de functie van de kuilen hebben we geen eenduidig antwoord gekregen. Resten van mestschimmels zijn slechts één keer gevonden, wat de interpretatie als een potstal minder waarschijnlijk maakt, maar het ook niet geheel kan uitsluiten. Er zijn geen palynologische resten van waterplanten gevonden, op enkele resten van algen in spoor 443 na. Er zijn dus geen ook duidelijke indicaties dat het waterhoudende structuren waren. Hoge percentages pollen van graangewassen kunnen erop duiden dat er dorsafval in de kuil terecht is gekomen, waardoor de kuilen mogelijk geïnterpreteerd moeten worden als afvalkuilen. Er is met name een grote overeenkomst met de pollenspectra van waterputten en een greppel van Breda-Digit Parc die rond dezelfde periode zijn opgevuld. Het onderzoeksgebied van Digit Parc bevindt zich aan de oostkant van Breda, vergelijkbaar met het vroegere gehucht Eikberg, dat zich tevens ten oosten van Breda bevond.

1.4 Beantwoording van de onderzoeksvragen

- Wat was de aard van de begroeiing van het landschap gedurende de middeleeuwen en welke invloeden had deze op de leefwijze van de mens?

Uit het palynologisch onderzoek is gebleken dat de omgeving van de kuilen relatief open was. Op de droge dekzandgronden bestonden de bosschages voornamelijk uit hazelaar, eik, den en berk, terwijl op de lager gelegen gronden, zoals de beekdalen, els aanwezig was. Op de akkers in de omgeving van Eikberg werden diverse graansoorten verbouwd, waaronder rogge, tarwe en mogelijk ook gerst. Boekweit, een pseudograan, werd ook verbouwd. De (graan)akkers waren, getuige de akkerflora, behoorlijk voedselarm. Deze aanname wordt onderbouwd door relatief hoge percentages pollen van struikhei. Op natte, voedselarme plaatsen groeide een uit veenmos bestaand hoogveen. Elders in de omgeving, bijvoorbeeld in de beekdalen, waren graslanden te vinden. Waarschijnlijk betreft het voor een belangrijk deel vochtige graslanden die extensief begraaasd werden. Met uitzondering van de aanwezigheid van schorrenzoutgras in kuil BR-402-15.340 ABM heeft het macrorestenonderzoek weinig toe kunnen voegen aan het vegetatiebeeld dat door het palynologisch onderzoek is geschetst. De aanwezigheid van schorrenzoutgras vormt een indicatie voor de (voormalige) invloed van de getijdenrivier de Mark op de vegetatie in de omgeving van Eikberg. Bij gebrek aan andere brakwater-indicatoren in de sporen van Eikberg lijkt deze invloed beperkt te zijn geweest ten tijde van het in gebruik zijn van de kuilen.

Het is niet zozeer het landschap dat de leefwijze van de mens beïnvloedde, als wel de mens die het landschap beïnvloedde. Het landschap in de omgeving van Eikberg was gedurende de middeleeuwen grotendeels door mens naar zijn hand gezet. Zo is de invloed van de rivier de Mark na het ingrijpen van de mens afgenomen. Bossen waren gekapt om te kunnen voorzien in de toegenomen vraag naar hout. Het bos dat nog bestond, bestond uit bosschages en had een open karakter. Er werd intensief geakkerd in

de omgeving van Eikberg, wat leidde tot uitputting van de gronden. Mogelijk werd daarom naast de traditionele verbouw tarwe en rogge ook boekweit verbouwd. Grasvelden in de omgeving werden extensief begraasd.

- Wat is de functie van de kuilen geweest?

Het is vooralsnog onduidelijk wat de functie van de kuilen is geweest omdat verdere gegevens omtrent bodemopbouw ontbreken. Het is ook onduidelijk of de kuilen afgedekt of open zijn geweest. Dit bemoeilijkt het interpreteren van de resultaten. Waarschijnlijk is het merendeel van de pollen en sporen afkomstig van zowel de lokale als de regionale vegetatie. Een deel van het pollen en de sporen zal daarnaast als gevolg van menselijk handelen in de kuilen terecht zijn gekomen. Mogelijk is dit laatste het geval geweest bij de aangetroffen pollen van graan. Er zijn echter weinig resten van zaden en vruchten van granen en akkeronkruiden gevonden. Dit maakt het interpreteren van de kuil als opslagplaats voor graan minder aannemelijk. Er is echter wel veel pollen van graan gevonden, wat kan wijzen op het gebruik van de kuilen tijdens het dorsproces of voor het opslaan van stro of veevoer.

Er is echter ook veel pollen van heideplanten gevonden. Planten van heide- en veengronden worden vaak aangetroffen in plaggen die in dergelijke gebieden worden gestoken. Het is mogelijk dat plaggen zijn gebruikt ter afdekking van de kuilen. Daarnaast kan niet worden uitgesloten dat de kuilen functioneerden als potstallen. In dergelijke contexten werden ook plaggen gebruikt.

- Was er sprake van lokale akker- en/of tuinbouw?

Eikberg ligt op een verhoging in het landschap en dergelijke verhogingen vormen vaak een geschikte locatie voor akkerbouw. De vondst van het pollen van rogge toont aan dat rogge lokaal werd verbouwd. Naast rogge is tevens pollen van gerst/tarwe-type en tarwe-type gevonden in de kuilen. Het pollen van tarwe en gerst komt pas vrij bij het verwerken van het graan. Mogelijk werden beide graansoorten in de omgeving verbouwd, al kan niet worden uitgesloten dat geïmporteerde tarwe en gerst lokaal werden verwerkt. Boekweit werd waarschijnlijk ook in Eikberg verbouwd getuige de vondsten van pollen en macroresten.

Het verbouwen van groenten, fruit, kruiden en andere cultuurgewassen is lastiger aan te tonen. Dergelijke plantensoorten produceren vaak geen soortspecifiek pollen en er zijn in zowel de kuilen als in de waterputten weinig macroresten aangetroffen (namelijk: hazelnoot, walnoot, gele kornoelje, gewone vlier, pruim, raapzaad en vlas). Aangenomen wordt dat er wel kleinschalige (moes)tuinen zijn geweest in Eikberg, maar archeobotanisch bewijs hiervoor heeft dit onderzoek niet opgeleverd.

- Is er (mogelijk) sprake van handel geweest?

De aangetroffen plantensoorten kunnen allemaal in of rondom Eikberg hebben gegroeid. Mogelijk is er sprake geweest van lokale of regionale handel, maar hier zijn geen directe bewijzen voor.

2 Literatuur

Bakels, C.C., 1997. De cultuurgewassen van de Nederlandse Prehistorie, 5400 v.C. - 12 v.C, In: A.C. Zeven (red.), *De introductie van onze cultuurplanten en hun begeleiders van het Neolithicum tot 1500 AD*. Wageningen, 15-24.

Bakels, C.C., 2009: *The Western European Loess Belt. Agrarian History, 5300 BC-AD 1000*. New-York.

Bakels, C., 2012: The early history of Cornflower (*Centaurea cyanus* L.) in the Netherlands, *Acta Palaeobotanica* 52, 25-31.

Beug, H.-J., 2004: *Leitfaden der Pollenbestimmung für Mitteleuropa und angrenzende Gebiete*, München.

Beurden, L.M., van, 2007: *Botanisch onderzoek van een (post)midleleeuws gasthuis op de vindplaats Breda-De Beyerd*. Zaandam, BIAxiaal 307.

Beurden, L.M., van, 2011: *Breda-Digit Parc: pollen en macroresten uit sporen uit de Late-Middeleeuwen en Nieuwe Tijd*. Zaandam, BIAxiaal 516.

Beurden, L. van, 2013: Botanisch onderzoek aan een 12e-13e-eeuwse slootvulling en een 16e-17e-eeuwse kuilvulling aangetroffen onder het bleekveld van het Begijnhof te Breda, Zaandam (BIAxiaal 710).

Blankaart, S., 1698: *Den Nederlandschen Herbarius*. Amsterdam (fscimile 1980, Groningen).

Cappers, R.T.J., R.M. Bekker & J.A.E. Jans, 2006: *Digitale Zadenatlas van Nederland*. Eelde (Groningen Archaeological Studies 4).

Cappers, R.T.J. & R. Bekker 2013: *Handboek voor het determineren van zaden en vruchten*. Groningen.

Craane, M.L., 2015: Programma van Eisen Bavel-Eikberg, Breda.

Diot, M.F., 1992: Études palynologiques de blés sauvages et domestiques issus de cultures expérimentales, in: P.C. Anderson (red.), *Préhistoire de l'agriculture: nouvelles approches expérimentales et ethnographiques*, Périgueux (Monographie du CRA No 6, CNRS), 107-111.

Dodoens, R., 1554: *Cruydeboeck*. Antwerpen.

Doorman, G., 1955: *De middeleeuwse brouwerij en de gruit*, 's-Gravenhage.

Erdtman, G., 1960: The Acetolysis Method, *Svensk Botanisk Tidskrift* 54, 561-564.

Fægri, K., P.E. Kaland & K. Krzywinski 1989: *Textbook of Pollen Analysis*, Chichester (4th Ed.).

Fuchs, L., 1549: *Den Nieuwen Herbarius*, Basel.

Geel, B. van, 1976: *A Palaeoecological Study of Holocene Peat Bog Sections, based on the Analysis of Pollen, Spores and Macro- and Microscopic Remains of Fungi, Algae, Cormophytes and Animals*, Amsterdam (Proefschrift Universiteit van Amsterdam).

Geel, B. van, 1998: *A Study of Non-Pollen Objects in Pollen Slides*, Utrecht (ongepubliceerd).

Gouw, M., & L.I. Kooistra 2006: Geologie, bodem en vegetatie, in: P. Kranendonk, P. van der Kroft, J. Lanzing & B. Meijlink, *Witte vlekken ingekleurd. Archeologie in het tracé van de HSL-Zuid*. Amersfoort, Rapportage Archeologische Monumentenzorg 113, 113-164.

Groenman-van Waateringe, W., 1986: Grazing Possibilities in the Neolithic of the Netherlands based on Palynological Data, in: K.-E. Behre (red.), *Anthropogenic Indicators in Pollen Diagrams*, Rotterdam etc., 187-202.

Haaster, H. van, & O. Brinkkemper, 1995: RADAR, a Relational Archaeobotanical Database for Advanced Research. *Vegetation History and Archaeobotany* 4, 117-125.

Haaster, H. van, 1997: De introductie van cultuurgewassen in de Nederlanden tijdens de Middeleeuwen, in: A.C. Zeven (red.), *De introductie van onze cultuurplanten en hun begeleiders van het Neolithicum tot 1500 AD*, Wageningen, 53-104.

Haaster, H. van, 2000: Botanische resten uit de gracht rond het 18^e eeuwse kasteel Den Hof van den Houte in Etten-Leur. Zaandam, BIAxiaal 102.

Haaster, H. van, 2008: *Archeobotanica uit 's-Hertogenbosch. Milieuomstandigheden, bewoningsgeschiedenis en economische ontwikkelingen in en rond een (post)middeleeuwse stad*. Groningen.

- Haaster, H. van, 2010: *Archeobotanisch onderzoek aan enkele Romeinse en Middeleeuwse grondsporen van de vindplaats Breda-Hoge Mosten*, Zaandam (BIAXiaal 500).
- Hall, V.A., 1988: The Role of Harvesting Techniques in the Dispersal of Pollen Grains of Cerealia, *Pollen et Spores* 30-1, 265-270.
- Hegi, G., 1957: *Illustrierte Flora von Mitteleuropa* Band. III / 1. Teil, München.
- Kooistra, L.I., 2005: *Waardering van botanisch materiaal uit negentien grondmonsters van de Bredase vindplaats Saval bij Westrik*. Zaandam, BIAXiaal 142.
- Kooistra, L.I., 2006: Resultaten van het botanisch onderzoek, in: P. Kranendonk, P. van der Kroft, J. Lanzing & B. Meijlink, *Witte vlekken ingekleurd. Archeologie in het tracé van de HSL-Zuid, Amersfoort*. Rapportage Archeologische Monumentenzorg 113, 711-779.
- Kooistra, L.I., 2007a: *Breda-Leursebaan. Antropogene contexten uit de IJzertijd en Late-Middeleeuwen (1250 tot 1500) palynologisch onderzocht*. Zaandam, BIAXiaal 292.
- Kooistra, L.I., 2007b: Vegetation History and Agriculture in the Cover-Sand Area West of Breda (Province of Noord-Brabant, the Netherlands). *Vegetation History and Archaeobotany* 17/1.
- Kooistra, L.I., M.J. Kooistra & J. Schelvis 2008: Breda-Huifakker (Heilaar-Noord). *Ecologisch en micromorfologisch onderzoek naar de geschiedenis van het landschap en het landgebruik in Breda-West*, Zaandam (BIAXiaal 359).
- Kranendonk, P., P. van der Kroft, J. Lanzing & B. Meijlink (red.) 2006: *Witte vlekken ingevuld. Archeologie in het tracé van de HSL-Zuid (Deel 1-tekst)*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 113).
- Leenders, K.A.H.W., 1989: *Verdwenen venen. Een onderzoek naar de ligging en exploitatie van thans verdwenen venen in het gebied tussen Antwerpen, Geertruidenberg en Willemstad 1250-1750*. Gemeentekrediet Historische Uitgaven reeks no. 78.
- Leenders, K.A.H.W., 2006: Historisch-geografische context, in: P. Kranendonk, P. van der Kroft, J.J. Lanzing en B.H.F.M. Meijlink (red.), *Witte vlekken ingekleurd. Archeologie in het tracé van de HSL-Zuid*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 113), 165-185.

- Lesger, Cl., 1986: Regionale tegenstellingen tijdens een periode van expansie: 1500-1650, in: L. Noordegraaf (red.), *Agrarische Geschiedenis van Nederland: van prehistorie tot heden*, 's-Gravenhage, 37-58.
- Lindemans, P., 1952: *Geschiedenis van de landbouw in België*, Antwerpen (twee delen).
- Linden, M. van der, & S. Lange 2013: *Oud onderzoek uitgediept: eco-archeologische insteek in Breda*, Zaandam (BIAXiaal 670).
- Meijden, R. van der, 2005: *Heukels' Flora van Nederland*. Groningen/Houten.
- Moore, P.D., J.A. Webb & M.E. Collinson 1991: *Pollen Analysis*, Oxford.
- Neef, R., R.T.J. Cappers & R.M. Bekker, 2012: *Digital atlas of economic plants in Archaeology*. Groningen.
- Pals, J.P., 1997: De introductie van cultuurgewassen in Romeinse tijd, in: A.C. Zeven (red.), *De introductie van onze cultuurplanten en hun begeleiders van het Neolithicum tot 1500 AD*, Wageningen, 25-44.
- Punt, W., (red.) 1976: *The Northwest European Pollen Flora I*, Amsterdam.
- Punt, W., & G.C.S. Clarke (red.) 1980: *The Northwest European Pollen Flora II*, Amsterdam.
- Punt, W., & G.C.S. Clarke (red.) 1981: *The Northwest European Pollen Flora III*, Amsterdam.
- Punt, W., & G.C.S. Clarke (red.) 1984: *The Northwest European Pollen Flora IV*, Amsterdam.
- Punt, W., & S. Blackmore (red.) 1991: *The Northwest European Pollen Flora VI*, Amsterdam.
- Punt, W., S. Blackmore & G.C.S. Clarke (red.) 1988: *The Northwest European Pollen Flora V*, Amsterdam.
- Punt, W., S. Blackmore & P.P. Hoen (red.) 1995: *The Northwest European Pollen Flora VII*, Amsterdam.

Punt, W., S. Blackmore & P.P. Hoen (red.) 2003: *The Northwest European Pollen Flora VIII*, Amsterdam.

Punt, W., S. Blackmore, P.P. Hoen & P.J. Stafford (red.) 2009: *The Northwest European Pollen Flora IX*, Amsterdam.

Reimer, P.J., E. Bard, A. Bayliss, J.W. Beck, P.G. Blackwell, C. Bronk Ramsey, C.E. Buck, H. Cheng, R.L. Edwards, M. Friedrich, P.M. Grootes, T.P. Guilderson, H. Halldason, I. Hajdas, C. Hatté, T.J. Heaton, D.L. Hoffmann, A.G. Hogg, K.A. Hughen, K.F. Kaiser, B. Kromer, S.W. Manning, M. Niu, R.W. Reimer, D.A. Richards, E.M. Scott, J.R. Southon, R.A. Staff, C.S.M. Turney & J. van der Plicht 2013: IntCal 13 and Marine13 Radiocarbon Age Calibration Curves 0-50,000 years cal BP, *Radiocarbon* 55, 1869-1887.

Sangers, W.J. 1952: *De ontwikkeling van de Nederlandse tuinbouw tot het jaar 1930*. Zwolle.

Schaminée J.H.J., K.V. Sykora, N.A.C. Smits & M.A.P. Horsthuis, 2010: *Veldgids Plantengemeenschappen*, Zeist.

Schelvis, J., 2006: Resten van ongewervelden uit waterputten, in: P. Kranendonk, P. van der Kroft, J. Lanzing & B. Meijlink, *Witte vlekken ingekleurd. Archeologie in het tracé van de HSL-Zuid*. Amersfoort, Rapportage Archeologische Monumentenzorg 113, 781-790.

Slicher van Bath, B., 1960: *De agrarische geschiedenis van West-Europa (500-1850)*, Utrecht.

Stockmarr, J., 1971: Tablets with Spores used in Absolute Pollen Analysis, *Pollen et Spores* 14(4), 615-621.

Tamis, W.L.M., R. van der Meijden, J. Runhaar, R.M. Bekker, W.A. Ozinga, B. Odé & I. Hoste 2004: *Standaardlijst van de Nederlandse flora 2003*, Gorteria 30-4/5, 101-195.

Thys, I., 1809: *Historische verhandeling over den staet van het Nederland, deel IV*, Mechelen

Verhelst, G., 2008: *Groot handboek geneeskrachtige planten*. Wevelgem.

Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra, 1985: *Nederlandse oecologische flora*. Wilde planten en hun relaties 1. Amsterdam.

Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra, 1987: *Nederlandse oecologische flora*. Wilde planten en hun relaties 2. Amsterdam.

Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra, 1988: *Nederlandse oecologische flora*. Wilde planten en hun relaties 3. Amsterdam.

Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra, 1991: *Nederlandse oecologische flora*. Wilde planten en hun relaties 4. Amsterdam.

Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra, 1994: *Nederlandse oecologische flora*. Wilde planten en hun relaties 5. Amsterdam.

Appendix 1: Macrorestenanalyse.

			Context	Waterput	Waterput	Kuil	Waterput	Waterput	Waterput	Kuil
			Vondstnummer	BR-402-15.179	BR-402-15.182	BR-402-15.215	BR-402-15.267	BR-402-15.273	BR-402-15.276	BR-402-15.340
				Leeg						
Granen		Type rest								
<i>Cerealea</i>	Graan	vrucht	w		2					
<i>Fagopyrum esculentum</i>	Boekweit	vrucht	w		11					
<i>Triticum aestivum</i> ssp. <i>aestivum</i>	Broodtarwe	aarspilfrgm.	w		4 cf.					
Fruit		Type rest								
<i>Prunus</i> sp.	Pruim	vrucht	d						1	
Oliehoudende gewassen		Type rest								
<i>Brassica rapa/ napus</i>	Raapzaad	zaad	w		24				1	2
<i>Corylus avellana</i>	Hazelaar	zaad	d					1		
<i>Juglans regia</i>	Walnoot	vrucht	d						1	
<i>Juglans regia</i>	Walnoot	vrucht	w		1					
<i>Linum usitatissimum</i>	Vlas	vrucht	w		++					
<i>Linum usitatissimum</i>	Vlas	zaad	w		5					
Sierstruik		Type rest								
<i>Buxus sempervirens</i>	Palmboompje	blad	w				+++	++		
Akkers/moestuinen		Type rest								
<i>Atriplex patula/ prostrata</i>	Uitstaande-/spiesmelde	vrucht	w		8					
<i>Atriplex patula/ prostrata</i>	Uitstaande-/spiesmelde	vrucht	c			2				
<i>Centaurea cyanus</i>	Korenbloem	vrucht	w		7					
<i>Chenopodium album/ficifolium</i> - type	Melganzenvoet/Stippelganzenvoet	vrucht	w		3					
cf. <i>Echinochloa crus-galli</i>	Europese hanenpoot	bloem	w		3		2			
<i>Galeopsis</i> sp.	Hennepnetel	vrucht	w		10					
<i>Persicaria lapathifolia</i>	Beklierde duizendknoop	vrucht	w		21					
<i>Rumex acetosella</i>	Schapenzuring	vrucht	w		13		4	1		
<i>Rumex acetosella</i>	Schapenzuring	vrucht + periant	w		2					
<i>Solanum nigrum</i>	Zwarte nachtschade	zaad	w		7					
<i>Sonchus asper</i>	Gekroesde melkdistel	vrucht	w		7					
<i>Sonchus oleraceus</i>	Gewone melkdistel	vrucht	w		1					
<i>Spergula arvensis</i>	Gewone spurrie	zaad	w		++					
<i>Stellaria media</i>	Vogelmuur	zaad	w		43		8	++		
<i>Urtica urens</i>	Kleine brandnetel	vrucht	w		3					
Ruderaal en betreden plaatsen		Type rest								
<i>Hypericum</i> sp.	Hertshooi	vrucht	w				2			
<i>Poa annua</i>	Straatgras	vrucht	w				19			

			Context	Waterput	Waterput	Kuil	Waterput	Waterput	Waterput	Kuil
			Vondstnummer	BR-402-15.179	BR-402-15.182	BR-402-15.215	BR-402-15.267	BR-402-15.273	BR-402-15.276	BR-402-15.340
				Leeg						
<i>Polygonum aviculare</i>	Gewoon varkensgras	vrucht	w		+					
<i>Polygonum aviculare</i>	Gewoon varkensgras	vrucht	c			2				
<i>Potentilla anserina</i>	Zilverschoon	vrucht	w				11			
<i>Taraxacum officinale</i>	Paardenbloem	vrucht	w					14		
<i>Viola</i> sp.	Viool	vrucht	w		2					
Grasland		Type rest								
<i>Hypochaeris radicata</i>	Gewoon biggenkruid	vrucht	w		3					
<i>Leucanthemum vulgare</i>	Gewone magriet	vrucht	w		1 cf.					
<i>Ranunculus acris/ repens</i>	Scherpe/Kruipende boterbloem	vrucht	w		4					
<i>Ranunculus flammula</i>	Egelboterbloem	vrucht	w				1			
<i>Triglochin maritima</i>	Schorrenzoutgras	vrucht	w							2
Heide/veen		Type rest								
<i>Calluna vulgaris</i>	Heide	blad	w					2		
<i>Myrica gale</i>	Wilde gagel	vrucht	w		2					
<i>Potentilla erecta</i>	Tormentil	vrucht	w		++		3	+++		
<i>Sphagnum</i>	Veenmos	Blad	w		+++			23		
Bos en struwelen		Type rest								
<i>Alnus glutinosa</i>	Zwarte els	vrucht	w							
<i>Cornus mas</i>	Gele kornoelje	vrucht	w					1		
<i>Sambucus nigra</i>	Gewone vlier	vrucht	w		1					
Oeverplanten		Type rest								
<i>Carex acuta/ elata/ nigra/ tinervis</i>	Scherpe/Stijve/Zwarte/Drienvervige zegge	vrucht	w		+					
<i>Carex hirta / riparia</i> type	Ruige/Oeverzegge type	vrucht	w		15					
<i>Carex flava</i>	Dwerg/ Schubzegge	vrucht	w				4			
<i>Carex otrubae/ vulpina</i> type	(Valse) voszegge type	vrucht	w				5			
<i>Carex ovalis</i>	Hazenzegge	vrucht	w		2			2		
<i>Carex</i> sp.	Zegge	urn	w							
<i>Hippuris vulgaris</i>	Lidsteng	zaad	w		5					
<i>Juncus bufonius</i>	Greppelrus	zaad	w		++					
<i>Juncus</i> sp.	Rus	zaad	w				++	31		
<i>Lycopus europaeus</i>	Wolfspoot	vrucht	w				1			
<i>Mentha aquatica/ arvensis</i>	Watermunt/Akkermunt	vrucht	w		3					
<i>Persicaria hydropiper</i>	Waterpeper	vrucht	w		17			4		
<i>Persicaria mitis</i>	Zachte duizendknoop	vrucht	w					1 cf.		
<i>Ranunculus sceleratus</i>	Blaartrekkende boterbloem	vrucht	w							
<i>Stachys palustris</i>	Moerasandoorn	vrucht	w							
<i>Thalictrum</i> sp.	Ruit	vrucht	w		2 cf.					

			Context	Waterput	Waterput	Kuil	Waterput	Waterput	Waterput	Kuil
			Vondstnummer	BR-402-15.179	BR-402-15.182	BR-402-15.215	BR-402-15.267	BR-402-15.273	BR-402-15.276	BR-402-15.340
				Leeg						
Diversen		Type rest								
<i>Apiaceae</i>	Schermbloemenfamilie	vrucht	w		5					
<i>Asteraceae</i>	Composietenfamilie	vrucht	w							
<i>Brassicaceae</i>	Kruisbloemenfamilie	zaad	w		2	1				
Indeterminatae	Onbekend	Type rest			2					
Knop					+					
Mos		blad			++			++		

Appendix 2: Resultaten palynologisch onderzoek.

De codering die na het pollentype vermeld staat, geeft aan welke determinatieliteratuur is gebruikt voor de naamgeving (B = Beug, 2004; M = Moore et al., P = Punt et al., 1976-2009). Verklaring: + = aanwezig (buiten de telling), cf. = gelijkend op. Concentraties zijn uitgedrukt in aantal korrels per g en niet per ml.

put	37	37	43	43	
vlak	1	1	1	1	
spoornummer	443	443	786	786	
vulling	1	1	2	2	
datering	1485-1650	1485-1650	1435-1620	1435-1620	
Vondstnummer BR-402-15.	215	215	340	340	
	N	%	N	%	
Bomen en struiken (drogere gronden)	113	16,8	119	18,4	Bomen en struiken (drogere gronden)
Bomen (nattere gronden)	51	7,6	61	9,5	Bomen (nattere gronden)
Boskruiden	+	+	.	.	Boskruiden
Cultuurgewassen	101	15,0	96	14,9	Cultuurgewassen
Akkeronkruiden en ruderalen	28	4,2	14	2,2	Akkeronkruiden en ruderalen
Algemene kruiden	73	10,9	23	3,6	Algemene kruiden
Heide- en hoogveenplanten	207	30,8	194	30,1	Heide en hoogveenplanten
Graslandplanten	81	12,1	123	19,1	Graslandplanten
Moeras- en oeverplanten	18	2,7	15	2,3	Moeras- en oeverplanten
ΣAP	164	24,4	180	27,9	Som boompollen
ΣNAP	508	75,6	465	72,1	Som niet-boompollen
Pollensom	672	672	645	645	Pollensom
Pollenconcentratie (*1000 korrels/g)	129	129	430	430	Pollenconcentratie (*1000 korrels/g)
Bomen en struiken (drogere gronden)					
Acer (B)	3	0,4	+	+	Esdoorn
Betula (B)	24	3,6	18	2,8	Berk
Carpinus betulus (B)	4	0,6	2	0,3	Haagbeuk
Corylus (B)	27	4,0	48	7,4	Hazelaar
Fagus (B)	12	1,8	6	0,9	Beuk
Picea (B)	+	+	.	.	Fijnspar
Pinus (B)	27	4,0	15	2,3	Den
Quercus (B)	11	1,6	26	4,0	Eik
Sambucus nigra-type (B)	1	0,1	.	.	Gewone vlier-type
Tilia (B)	1	0,1	3	0,5	Linde
Ulmus (B)	3	0,4	1	0,2	Iep
Bomen (nattere gronden)					
Alnus (B)	50	7,4	60	9,3	Els
Salix (B)	1	0,1	1	0,2	Wilg
Boskruiden					
Polypodium (M)	+	+	.	.	Eikvaren
Cultuurgewassen					
Beta vulgaris (B)	.	.	1	0,2	Biet
Cannabaceae (B)	.	.	3	0,5	Hennepfamilie
Cerealia-type	37	5,5	18	2,8	Granen-type

put	37	37	43	43	
vlak	1	1	1	1	
spoornummer	443	443	786	786	
vulling	1	1	2	2	
datering	1485-1650	1485-1650	1435-1620	1435-1620	
Vondstnummer BR-402-15.	215	215	340	340	
	N	%	N	%	
Fagopyrum (B)	13	1,9	2	0,3	Boekweit
Hordeum/Triticum-type	11	1,6	13	2,0	Gerst/Tarwe-type
Secale (B)	38	5,7	59	9,1	Rogge
Triticum-type	2	0,3	.	0,0	Tarwe-type
Akkeronkruiden en ruderalen					
Anthoceros punctatus (M)	.	.	1	0,2	Zwart hauwmos
Artemisia (B)	4	0,6	1	0,2	Alsem
Centaurea cyanus (B)	7	1,0	6	0,9	Korenbloem
Papaver rhoeas-type (B)	3	0,4	.	.	Grote klaproos-type
Persicaria maculosa-type (B)	2	0,3	1	0,2	Perzikkruid-type
Polygonum aviculare-type (B)	.	.	2	0,3	Gewoon varkensgras-type
Spergula arvensis	12	1,8	3	0,5	Gewone spurrie
Viola tricolor-type (B)	.	.	+	+	Driekleurig viooltje-type
Algemene kruiden					
Apiaceae (B)	.	.	+	+	Schermbloemenfamilie
Asteraceae liguliflorae	42	6,3	7	1,1	Composietenfamilie lintbloemig
Asteraceae tubuliflorae	1	0,1	1	0,2	Composietenfamilie buisbloemig
Brassicaceae (B)	22	3,3	11	1,7	Kruisbloemenfamilie
Caryophyllaceae (B)	7	1,0	+	+	Anjerfamilie
Chenopodiaceae p.p. (B)	+	+	1	0,2	Ganzenvoetfamilie
Fabaceae p.p. (B)	.	0,3	2	0,3	Vlinderbloemenfamilie
Galeopsis-Ballota-groep (B)	1	0,1	.	.	Hennepnetel-Ballote-groep
Matricaria-type (B)	+	+	1	0,2	Kamille-type
Heide- en hoogveenplanten					
Calluna vulgaris (B)	127	18,9	118	18,3	Struikhei
cf. Empetrum/Ledum (B)	1	0,1	.	0,0	Kraaihei/Moerasrozemarijn?
Ericaceae (overig)	10	1,5	3	0,5	Heifamilie (overig)
Sphagnum (M)	69	10,3	73	11,3	Veenmos
Graslandplanten					
Centaurea jacea-type (B)	1	0,1	+	+	Knoopkruid-type
Plantago	.	.	+	+	Weegbree
Poaceae (B)	71	10,6	111	17,2	Grassenfamilie
Poaceae >40 m	2	0,3	9	1,4	Grassenfamilie, korrels >40 µ
Ranunculus acris-type (B)	3	0,4	+	+	Scherpe boterbloem-type
Rhinanthus-type (B)	+	+	1	0,2	Ratelaar-type
Rumex acetosa-type (P)	2	0,3	2	0,3	Veldzuring-type
Scabiosa columbaria-type (P)	+	+	.	.	Duifkruid-type
Succisa pratensis (P)	2	0,3	+	+	Blauwe knoop

put	37	37	43	43	
vlak	1	1	1	1	
spoornummer	443	443	786	786	
vulling	1	1	2	2	
datering	1485-1650	1485-1650	1435-1620	1435-1620	
Vondstnummer BR-402-15.	215	215	340	340	
	N	%	N	%	
Moeras- en oeverplanten					
Cyperaceae (B)	16	2,4	11	1,7	Cypergrassenfamilie
Dryopteris-type (M)	2	0,3	3	0,5	Niervaren-type
Pilularia globulifera (M)	.	.	1	0,2	Pilvaren
Microfossielen (zoetwater)					
Type 128A	1	0,1	.	.	Watertype (T.128A)
Zygnemataceae	5	0,7	.	.	Groenwier-familie Zygnemataceae
Microfossielen (mest)					
Podospora-type (T.368)	1	0,1	.	.	(Mest-)Schimmel Podospora-type (T.368)
Microfossielen (overig)					
Houtskoolfragmenten		0,0	+++	+++	Houtskoolfragmenten
Juncus zaadfragment	3	0,4	.	.	Zaadfragment van rus
Podosira-fragment	+	+	.	.	Fragment van de diatomee Podosira

Bijlage 6: ¹⁴C-dateringen

BETA ANALYTIC INC.

DR. M.A. TAMERS and MR. D.G. HOOD

4985 S.W. 74 COURT
MIAMI, FLORIDA, USA 33155
PH: 305-667-5167 FAX: 305-663-0964
beta@radiocarbon.com

REPORT OF RADIOCARBON DATING ANALYSES

Dr. Lina de Jonge

Report Date: 9/15/2015

Sample Data	Measured Radiocarbon Age	d13C	Conventional Radiocarbon Age(*)
-------------	--------------------------	------	---------------------------------

Beta - 418190	560 +/- 30 BP	-23.7 o/oo	580 +/- 30 BP
SAMPLE : 402-15.283HK			
ANALYSIS : AMS-Standard delivery			
MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid			
2 SIGMA CALIBRATION : Cal AD 1300 to 1370 (Cal BP 650 to 580) and Cal AD 1380 to 1415 (Cal BP 570 to 535)			

Beta - 418191	310 +/- 30 BP	-24.6 o/oo	320 +/- 30 BP
SAMPLE : 402-15.285HK			
ANALYSIS : AMS-Standard delivery			
MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid			
2 SIGMA CALIBRATION : Cal AD 1470 to 1650 (Cal BP 480 to 300)			

Dates are reported as RCYBP (radiocarbon years before present, "present" = AD 1950). By international convention, the modern reference standard was 95% the ¹⁴C activity of the National Institute of Standards and Technology (NIST) Oxalic Acid (SRM 4990C) and calculated using the Libby ¹⁴C half-life (5568 years). Quoted errors represent 1 relative standard deviation statistics (68% probability) counting errors based on the combined measurements of the sample, background, and modern reference standards. Measured ¹³C/¹²C ratios (delta ¹³C) were calculated relative to the PDB-1 standard.

The Conventional Radiocarbon Age represents the Measured Radiocarbon Age corrected for isotopic fractionation, calculated using the delta ¹³C. On rare occasion where the Conventional Radiocarbon Age was calculated using an assumed delta ¹³C, the ratio and the Conventional Radiocarbon Age will be followed by "**". The Conventional Radiocarbon Age is not calendar calibrated. When available, the Calendar Calibrated result is calculated from the Conventional Radiocarbon Age and is listed as the "Two Sigma Calibrated Result" for each sample.

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -23.7 o/oo : lab. mult = 1)

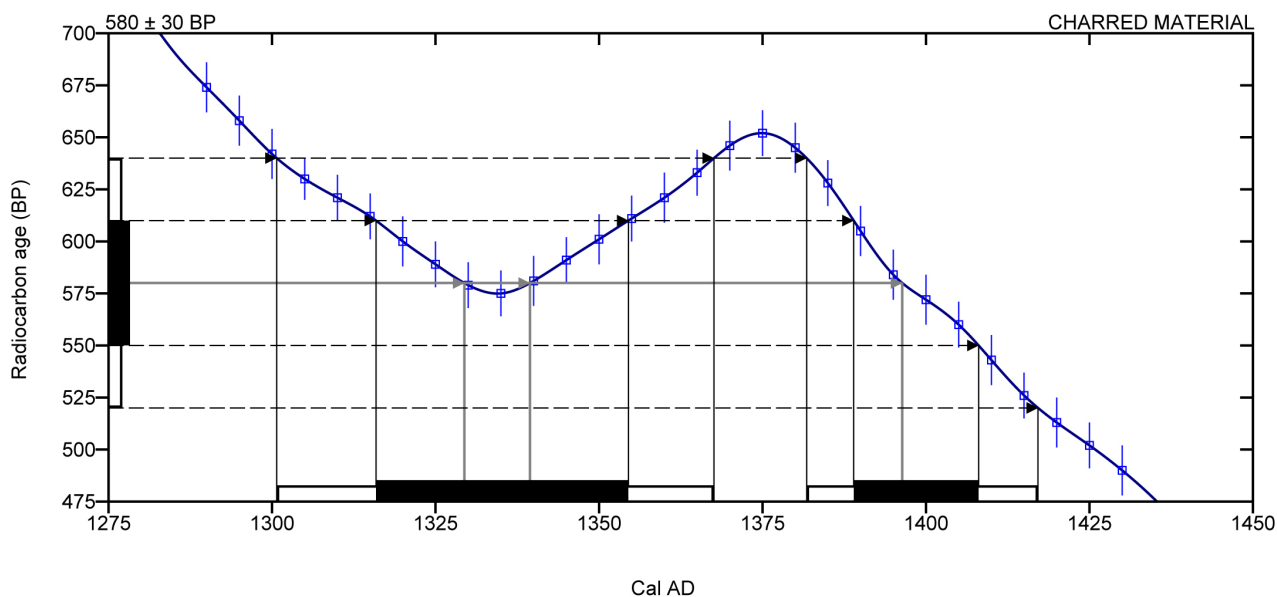
Laboratory number **Beta-418190 : 402-15.283HK**

Conventional radiocarbon age **580 ± 30 BP**

Calibrated Result (95% Probability) **Cal AD 1300 to 1370 (Cal BP 650 to 580)**
Cal AD 1380 to 1415 (Cal BP 570 to 535)

Intercept of radiocarbon age with calibration
curve Cal AD 1330 (Cal BP 620)
Cal AD 1340 (Cal BP 610)
Cal AD 1395 (Cal BP 555)

Calibrated Result (68% Probability) Cal AD 1315 to 1355 (Cal BP 635 to 595)
Cal AD 1390 to 1410 (Cal BP 560 to 540)

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869–1887., 2013.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -24.6 o/oo : lab. mult = 1)

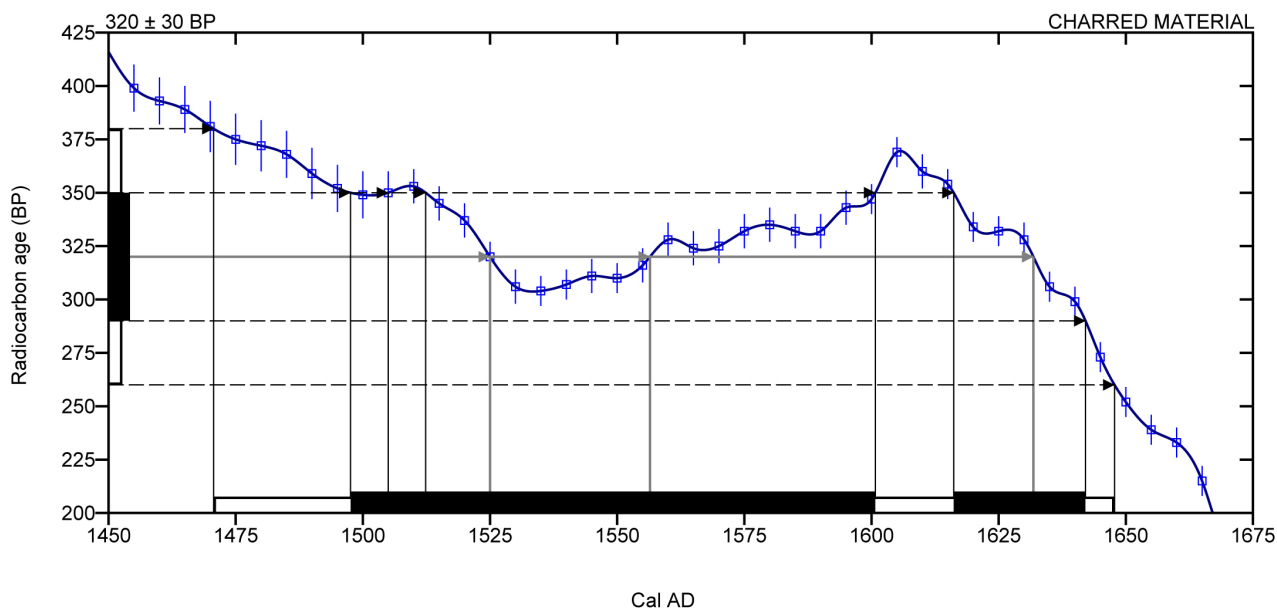
Laboratory number **Beta-418191 : 402-15.285HK**

Conventional radiocarbon age **320 ± 30 BP**

Calibrated Result (95% Probability) **Cal AD 1470 to 1650 (Cal BP 480 to 300)**

Intercept of radiocarbon age with calibration
curve Cal AD 1525 (Cal BP 425)
 Cal AD 1555 (Cal BP 395)
 Cal AD 1630 (Cal BP 320)

Calibrated Result (68% Probability) Cal AD 1500 to 1600 (Cal BP 450 to 350)
 Cal AD 1615 to 1640 (Cal BP 335 to 310)

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869–1887., 2013.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

Bijlage 7: sporenlijst

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
1	000	STV								
1	001	GR			LMEB	NTA				= S 031
1	002	NAT						6,59		-
1	003	PK			LMEB	NTA	6,47	6,59	12	-
1	004	PK			LMEB	NTA	6,56	6,58	2	-
1	005	PK			LMEB	NTA	6,45	6,55	10	-
1	006	PK			LMEB	NTA	6,51	6,57	6	
1	007	PK			LMEB	NTA	6,45	6,51	6	-
1	008	PK			LMEB	NTA	6,34	6,52	18	-
1	009	PK			LMEB	NTA	6,33	6,49	16	-
1	010	NAT						6,50		-
1	011	PK			LMEB	NTA	6,33	6,51	18	-
1	012	PK			LMEB	NTA	6,34	6,50	16	-
1	013	PK			LMEB	NTA	6,33	6,49	16	-
1	014	NAT						6,49		-
1	015	PK			LMEB	NTA	6,36	6,46	10	-
1	016	PK			LMEB	NTA	6,31	6,44	13	-
1	017	PK					6,35	6,44	9	-
1	018	NAT					6,18	6,44	26	-
1	019	PK					6,39	6,45	6	-
1	020	PK					6,39	6,45	6	-
1	021	KL								niet gecoupeerd stond onder water
1	022	PK								niet gecoupeerd stond onder water
1	023	KL								niet gecoupeerd stond onder water
1	024	KL								niet gecoupeerd stond onder water
1	025	PK			LMEB	NTA				niet gecoupeerd stond onder water
1	026	PK			LMEB	NTA				niet gecoupeerd stond onder water
1	027	PK			LMEB	NTA				niet gecoupeerd stond onder water
1	028	NAT						6,43		-
1	029	PK			LMEB	NTA	6,34	6,46	12	-
1	030	PK			LMEB	NTA	6,36	6,42	6	-
1	031	GR			LMEB	NTA	5,83	6,49	66	-
1	032	PK			LMEB	NTA				niet gecoupeerd stond onder water
1	950	C								-
1	990	A								
1	999	VERST								-
2	033	GR					5,67	6,17	50	-, loopt door in wp 3
2	034	GR					5,69	6,15	46	-, loopt door in wp 3
2	041	PGK					5,81	6,17	36	allen zichtbaar in profiel zie coupe S 033
2	950	C								-
2	990	ES								
2	991	LG								A-horizont verploegd met c
2	999	VERST								-

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
3	033	GR					5,67	6,17	50	gecoupeerd in wp2
3	034	GR					5,69	6,15	46	gecoupeerd in wp2
3	035	PK					6,19	6,27	8	-
3	036	PK					6,19	6,29	10	-
3	037	PK					6,21	6,29	8	-
3	038	PAK					6,07	6,29	22	-
3	039	NAT						6,20		-, mollengang
3	041	PGK					5,81	6,17	36	allen in profiel naast S 033
3	950	C								-
3	990	LG								esdek, A-horizont
4	040	NAT						6,26		natuurlijk boomval
4	950	C								-
4	951	B								
4	990	A								
5	042	KL					6,09	6,24	15	langgerekte kuil, verspoelde vulling, functie onduidelijk
5	043	NAT						6,28		-
5	044	NAT						6,29		-
5	045	NAT					6,19	6,31	12	-
5	950	C								-
5	951	B								
5	990	A								
5	999	VERST								-
6	046	NAT						6,33		-
6	047	NAT						6,31		-
6	048	NAT						6,33		-
6	049	NAT						6,34		-
6	050	NAT						6,34		-
6	051	KL					6,28	6,34	6	-
6	052	NAT						6,35		-
6	053	NAT						6,47		-
6	054	NAT					6,10	6,58	48	plaatselijke inspoeling ijzer, b-horizont;
6	950	C								-
6	951	B								
6	990	A								
7	055	NAT						6,14		-
7	056	SS						6,17		-
7	057	GR					6,03	6,21	18	-
7	058	NAT						6,15		-
7	950	C								-
7	951	B								-
7	990	A								
8	059	GR						6,10		-
8	060	PK			NT	NT	6,08	6,28	20	-

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
8	061	KL			NT	NT	5,81	6,33	52	in putwand, slechts deel gezien. water- overlast in coupe
8	062	KL			NTC	NTC	5,96	6,30	34	WO II?
8	063	PK			LMEB	NTC	5,94	6,30	36	-
8	064	NAT						6,27		-
8	065	KL			NTC	NTC	5,78	6,28	50	WO II?
8	066	KL			LMEB	NTB	6,03	6,19	16	in verlengde v S 065. te weinig materiaal. zeer humeuze vulling, kan ook smal greppeltje zijn
8	950	C								-
8	990	A								
8	992	LG								ouder esdek
9	067	PK					6,08	6,18	10	-
9	068	KL					5,99	6,25	26	-
9	069	PK					6,24	6,30	6	-
9	070	PK					6,10	6,30	20	-
9	071	NAT						6,29		-
9	950	C								-
9	951	B								-
9	990	A								
9	992	LG								
10	059	GR						6,03		niet kunnen tekenen ivm instabiele wand ook gezien in wp8 loopt waarsch door
10	072	PK					6,14	6,22	8	-
10	073	GR					5,63	6,03	40	-
10	074	GR					5,88	6,14	26	-
10	075	NAT						6,04		-
10	950	C								-
10	990	A								
10	991	LG								
10	992	LG								
11	076	NAT						6,18		-
11	077	NAT						6,16		-
11	078	KL			LMEB	NTB	5,63	6,17	54	of greppel??
11	079	SS			LMEB	NTB	6,09	6,14	5	verstoord? spitspoor?
11	080	SS					5,93	6,25	32	spitsporen zone
11	950	C								-
11	990	A								esdek
11	992	LG								
12	081	KL			LMEB	NTB	5,47	5,89	42	min 42cm diep = S556 in wp39 getrapte kuil onderin beetje getand, grondverbetering? LEEMWINNINGSKUIL
12	082	GVB					5,71	5,93	22	

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
12	083	PS					6,06	6,08	2	diepploegspoor
12	084	GR			LMEB	NTA		5,79		niet gecoupeerd in deze put wel in wp39 als S551
12	085	GR			NTC	NTC	5,29	5,77	48	met pvc leiding
12	086	XXX						5,76		
12	087	PK					5,55	5,85	30	
12	088	PK					5,63	5,91	28	
12	089	PK			LMEB	NTA	5,66	5,94	28	
12	090	PK					5,73	5,91	18	
12	091	PK					5,76	5,94	18	
12	092	PK					5,81	5,95	14	
12	093	PGK			LMEB	NTA	5,45	5,97	52	
12	094	KL	1575	1650	NTA	NTA	5,63	5,95	32	
12	095	KL					5,83	6,06	23	
12	096	PK			NTB	NTC	5,79	5,96	17	
12	097	PK					5,89	5,99	10	
12	098	PK					5,82	6,04	22	
12	099	PK					5,87	6,01	14	
12	100	KL					6	6,08	8	
12	101	PK			LMEB	NTA	5,97	6,15	18	
12	102	KL			LMEB	NTB	5,79	6,11	32	te weinig vondstmateriaal
12	103	PK					6,08	6,18	10	
12	104	NAT						6,15		
12	105	NAT					5,99	6,15	16	
12	106	PK					6,05	6,12	7	
12	950	C								
12	990	A								
12	991	LG								
12	992	LG								
12	999	VERST						5,75		minimaal 80 cm diep
13	107	NAT						5,99		
13	108	GR					5,81	6,05	24	
13	109	GR					5,83	5,91	8	
13	110	PK					5,84	5,90	6	
13	111	NAT						5,92		
13	112	PK					5,83	5,91	8	
13	113	PK					5,79	5,93	14	
13	114	PK					5,86	5,93	7	
13	115	GR					5,69	5,93	24	
13	116	NAT					5,90	5,92	2	
13	117	NAT					5,85	5,87	2	
13	118	GR					5,61	5,91	30	
13	119	PK	1300	1525	LMEB	NTA	5,75	5,94	19	
13	120	GR					5,81	5,94	13	

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
13	121	GR					5,81	5,99	18	-
13	122	GR								niet gecoupeerd
13	950	C								-
13	951	B								B-horizont
13	990	A								moderne bouwvoor
13	992	LG								A-horizont, oude akkerlaag
13	993	LG								A-horizont , oud esdek
14	950	C								-
14	951	B								A horizont
14	990	A								bouwvoor
14	999	VERST								-
15	123	PK					6,36	6,46	10	-
15	124	GR					5,90	6,30	40	-
15	125	GR					6,20	6,40	20	-
15	126	PK					6,07	6,23	16	-
15	127	GR					5,98	6,15	17	-
15	128	PK					5,75	6,07	32	-
15	129	GR	1300	1525	LMEB	NTA	5,35	6,03	68	
15	130	PK					5,88	6,06	18	-
15	131	KL			LMEB	NTA	6	6,05	5	te weinig materiaal
15	132	NAT						6,06		-
15	133	PK					5,89	6,01	12	-
15	950	C								-
15	990	A								bouwvoor/ A horizont
16	134	DP								-
16	135	GR								-, niet gecoupeerd
16	136	GR								gecoupeerd in wp 40 als S 582; LIJKT TE SPLITSSEN IN WP 40 s582 EN 585
16	137	PK					5,40	5,60	20	-
16	138	PK								couperen niet mog door wateroverlast
16	139	PK					5,41	5,59	18	-
16	140	PK								couperen niet mog door wateroverlast
16	141	PK								couperen niet mog door wateroverlast
16	142	PK								couperen niet mog door wateroverlast
16	143	PK								couperen niet mog door wateroverlast
16	144	PK					5,48	5,63	15	-
16	145	PK						5,63		couperen niet mog door wateroverlast
16	146	PK						5,88		couperen niet mog door wateroverlast
16	147	PK								couperen niet mog door wateroverlast
16	148	PK					5,72	5,88	16	-
16	149	PK					5,80	5,88	8	-
16	150	PK					5,42	5,66	24	-
16	151	KL					5,56	5,86	30	-
16	152	GR					4,86	5,86	100	coupe B 48 diep onderkant op 5,38. zie ook S850

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
16	153	NAT						5,89		-
16	154	PK					5,77	5,90	13	-
16	155	PK					5,67	5,87	20	-
16	156	PK								couperen niet mog door wateroverlast
16	157	GR					5,82	5,88	6	-
16	158	PK								couperen niet mog door wateroverlast
16	159	PK					5,74	5,89	15	-
16	160	PK								couperen niet mog door wateroverlast
16	161	PK								paalkuil?? couperen niet mog door wateroverlast
16	162	PK								paalkuil?? couperen niet mog door wateroverlast
16	163	PK								paalkuil??couperen niet mog door wateroverlast
16	164	NAT								-
16	165	PK								paalkuil?? couperen niet mog door wateroverlast
16	166	PK					5,63	5,87	24	-
16	167	KL								couperen niet mog door wateroverlast
16	168	PK					5,72	5,88	16	-
16	169	VERST								-
16	950	C								-
16	990	ES								A-horizont
16	992	LG								verploegde A horizont vermengd met C
16	999	VERST								bovenste verstoorde laag in profielen
17	000	STV								
17	170	PK			NTA	NTB	5,85	6,03	18	te weinig materiaal
17	171	PK					5,86	6,04	18	-
17	172	PK					5,82	6,02	20	-
17	173	PK					5,97	6,02	5	-
17	174	SS					5,84	6	16	-
17	175	SS						5,93		niet getekend
17	176	SS					5,81	5,93	12	niet getekend
17	177	PK						5,98		niet gecoupeerd door wateroverlast
17	178	PK					5,79	5,99	20	-
17	179	PK					5,77	5,97	20	-
17	180	PK					5,89	5,97	8	onderkant paalkuil ?
17	181	GR			LMEB	NTA	5,86	5,94	8	-
17	182	PK					5,84	5,94	10	onderkant paalkuil?
17	183	PK					5,79	5,87	8	-
17	184	PK					5,75	5,95	20	-
17	185	GR	1500	1600	LMEB	NTA	4,86	5,80	94	In zelfde greppelsysteem is in S832 pijpenkop gevonden, vermoed. uit nazak

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
17	186	AFK	1450	1525	LMEB	NTC	5,20	5,80	60	alleen AW4706 is 19-20 gedateerd, rest aw is 15B-16a (lmeb-nta); vondstreg in veld niet zuiver?
17	187	KL					5,69	5,79	10	-
17	188	GR					5,64	5,74	10	-
17	189	PK					5,65	5,77	12	-
17	190	PK					5,57	5,77	20	-
17	191	PK					5,67	5,73	6	-
17	192	NAT						5,70		-
17	193	SS					5,70	5,75	5	spitsporen baan, geen tekening wel foto
17	194	PK					5,42	5,77	35	-
17	195	GR					5,11	5,74	63	lijkt locatie v splitsing v greppels, dit is vermoed. de samenkomst v 774 en 852
17	196	PK					5,61	5,73	12	-
17	197	PK					5,31	5,75	44	-
17	198	PK					5,65	5,73	8	-
17	199	PK					5,51	5,74	23	-
17	200	GR					5,66	5,74	8	- erg ondiep
17	201	KL					5,63	5,75	12	-
17	202	KL					5,51	5,75	24	- kuil ?
17	203	GR					5,65	5,75	10	-
17	204	GR					5,68	5,74	6	-
17	205	VERST						5,40		- verstoring door vergraving onduidelijk waardoor dit is gebeurd WOII?
17	206	NAT						5,73		-
17	207	PK					5,35	5,73	38	-
17	950	C								-
17	990	A								a horizont
17	991	LG								verploegde A/C horizont
17	992	LG								a horizont, oud esdek
17	993	LG								
17	999	VERST								
18	208	PK					6,08	6,22	14	-
18	209	GR					6,10	6,36	26	-
18	210	GR					5,82	6,01	19	-
18	211	GR	1400	1425	LMEB	LMEB	5,13	5,93	80	
18	212	KL					5,88	6,05	17	-
18	213	KL					5,91	6,05	14	-
18	214	PK					6,08	6,09	1	zeer ondiep, niet getekend
18	950	C								-
18	990	A								bouwvoor
18	992	LG								
18	994	LG								spisporenlaag
18	999	VERST								-

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
19	215	ANT			NTA	NTC				WO II?
19	216	KS					5,61	5,68	7	-
19	950	C								-
19	990	A								a horizont
19	999	VERST								bouwvoor
20	217	KL					5,77	5,97	20	waarsch vulling in verstoorde laag S 241
20	218	PK					5,60	6,01	41	waarsch onderdeel verstoorde laag S241
20	219	NAT						5,93		-
20	220	SS					5,82	5,92	10	waarsch spitspoor in verstoorde laag S241
20	221	ANT								= S 241 waarschijnlijk vulling in verstoorde laag S241
20	222	ANT								= S 241 waarschijnlijk vulling in verstoorde laag S241
20	223	SS					5,78	5,86	8	waarsch spitspoor in verstoorde laag S241
20	224	GR					5,75	5,91	16	-
20	225	ANT						5,88		= S241 waarschijnlijk vulling in verstoorde laag S241
20	226	ANT								= S241, vulling in verstoorde laag S241
20	227	ANT								= S 241, vulling in verstoorde laag S241
20	228	PK					5,63	5,77	14	-
20	229	PK			LMEB	NTB		5,75		minimaal 34 cm diep
20	230	ANT						5,70		= S 241, vulling in verstoorde laag S241
20	231	VERST						5,71		-
20	232	GR	1700	1950	NTB	NTC	5,04	5,97	93	heeft dit mogelijk te maken met WOII?
20	233	VERST						5,69		-
20	234	VERST						5,70		-
20	235	VERST						5,74		-
20	236	SS					5,86	5,94	8	- in S 241
20	237	SS					5,83	5,97	14	- in S 241
20	238	ANT						5,99		= S 241, vulling in verstoorde laag S 241
20	239	VERST						5,74		-
20	240	PK					5,60	5,91	31	-
20	241	ANT								houdt verband met WOII? wordt begrensd door S 232
20	242	KL	1500	1700	NTA	NTB	5,53	5,77	24	-
20	243	KL					5,44	5,72	28	ligt boven S 244. dat mogelijk met WOII te maken heeft
20	244	KL	1940	1945	NTC	NTC		5,72		loopgraaf of schuttersput WOII ; tek?
20	245	GR			LMEB	NTA	5,56	5,70	14	-
20	246	GR					5,65	5,69	4	-
20	247	GR	1400	1525	LMEB	NTA	5,50	5,72	22	-
20	248	PK					5,61	5,76	15	-

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
20	249	KL								
20	250	PK					5,53	5,73	20	
20	950	C								
20	990	ES								
20	991	LG								
20	992	LG								
20	999	VERST								
21	251	PK					5,75	6,06	31	
21	252	NAT						5,92		
21	950	C								
21	999	VERST								
22	253	PK					6,05	6,20	15	
22	254	KL			LMEB	NTB	6,06	6,22	16	te weinig materiaal
22	255	KL					5,98	6,25	27	
22	256	PK					5,64	6,24	60	
22	257	KL					6,20	6,24	4	
22	258	GR					5,99	6,19	20	
22	259	NAT					6,15	6,38	23	
22	950	C								
22	990	A								bouwvoor
22	999	VERST								-
23	260	KL			LMEB	NTB	5,46	5,82	36	minimaal 36 cm diep
23	261	KL					4,84	5,84	100	LEEMWINNINGSKUIL
23	262	PS								-
23	950	C								-
23	991	LG								Ap horizont
23	999	VERST								verstoring
24	263	GR					5,76	6,02	26	-
24	264	KL	1300	1525	LMEB	NTA	5,73	5,99	26	-
24	265	NAT						6,03		-
24	266	NAT						6,04		-
24	267	KL			LMEB	NTB	5,83	6,06	23	zeer humeus. vergelijkbare vulling als 271.
24	268	VERST			NTC	NTC		6,05		-
24	269	NAT						6,04		-
24	270	GR					5,84	6,05	21	-
24	271	POT			NTA	NTB	4,60	6	140	min 140cm diep, lijkt op potstal met zones met karrensporen. De sporen in wp40; 574 t/m 581 en 585 horen hier waarschijnlijk ook bij
24	950	C								c horizont
24	951	B								-
24	990	A								A horizont
24	999	VERST								bouwvoor

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
25	272	GR						5,80		-
25	273	GR					5,62	5,78	16	-
25	274	GR					5,71	5,87	16	-
25	275	PK					5,67	5,93	26	-
25	276	GR					5,81	5,97	16	- zeer recht in de coupe
25	277	PK					5,87	5,95	8	-
25	950	C								c horizont
25	951	B								
25	990	A								a horizont
25	999	VERST								bouwvoor
26	278	PK					5,83	5,95	12	-
26	279	NAT						5,93		-
26	280	GR					5,81	5,89	8	-, greppeltje loopt niet door en is ondiep
26	281	PGK					5,84	5,94	10	-
26	282	GR					5,81	6,15	34	-
26	283	GR	1500	1600	NTA	NTA	5,84	5,97	13	-
26	284	WA	1475	1550	LMEB	NTA	3,74	5,94	220	Plaggenwaterput gecoupeerd in vervolg- onderz zie teknr034, vulling beschrijven is begonnen bij vulling 20 (om verwarring met eerdere campagne te voorkomen)
26	285	VERST			NTC	NTC		6,04		minstens 20 cm diep
26	286	GR					5,89	6,05	16	-
26	287	KL					4,83	6,05	122	leemkuil, minstens 122 cm diep, het kan ook een waterkuil zijn
26	288	PK					6	6,10	10	-
26	289	KL					5,91	6,11	20	-
26	290	PK	1300	1525	LMEB	NTA	5,92	6,04	12	v
26	950	C								c horizont
26	951	B								-
26	990	A								a horizont
26	999	VERST								-
27	291	DIG			LMEB	NTB	6,38	6,72	34	bot in slechte staat alleen de kaak verzameld. Het dier is een rund
27	292	GVB					6,65	6,74	9	-
27	293	PK					6,53	6,71	18	-
27	294	KS					6,74	6,98	24	-
27	295	PGK					6,68	6,94	26	-
27	296	PK			NTB	NTC	6,39	6,93	54	-
27	297	GVB			NTA	NTB	6,38	6,76	38	-
27	298	PK			LMEB	NTB	6,49	6,80	31	-
27	299	PK					6,45	6,80	35	-
27	300	PK			LMEB	NTB	6,47	6,83	36	-
27	301	VERV			LMEB	NTB		6,83		= S 300 paalkuil
27	302	PK					6,52	6,84	32	-

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
27	303	PGK					6,63	6,83	20	-
27	304	PK					6,68	6,84	16	-
27	305	PK					6,73	6,82	9	-
27	306	PK					6,57	6,77	20	-
27	307	PK					6,65	6,85	20	-
27	950	C								-
27	991	LG								Ap horizont
27	999	A								bouwvoor
28	308	GVB					6,35	6,83	48	noord-zuid georenteerd in aanleg
28	309	GVB					6,28	6,68	40	oost-west georiënteerd in aanleg
28	950	C								-
28	999	A								bouwvoor
29	000	STV								
29	310	GVB			NTA	NTB	6,33	6,83	50	-
29	311	GVB						6,27		= 310
29	312	NAT						6,27		-
29	313	GR					6,20	6,30	10	-
29	314	SS					6,25	6,31	6	-
29	315	KL					6,06	6,30	24	-
29	316	SS					6,24	6,30	6	-
29	317	GVB			LMEB	NTB	6,15	6,27	12	-, = S 310
29	318	GVB					6,15	6,27	12	-, = S 310
29	319	GR					6,20	6,28	8	-, = S 313
29	320	GVB						6,28		-, onderkant gvb
29	321	GVB						6,29		-, onderkant gvb
29	322	SL	1475	1575	LMEB	NTA	5,27	6,25	98	zit wat jonger materiaal in maar dat kan licht verstoord zijn door manier van opgraven. materiaal is in 16e eeuw te dateren, lijkt tussen 1525-1600 te zitten. Twee fases te onderscheiden oudste fase (vul 5 t/m 8) jongste fase (vul 1 t/m 4)
29	950	C								-
29	999	A								bouwvoor
30	323	GR					5,84	6,12	28	-
30	324	GR					5,81	6,51	70	-
30	325	GVB					6,16	6,60	44	andere fase moestuinbedden dan S 326
30	326	GVB						6,20		andere fase moestuinbedden dan S 326
30	950	C						6,20		-
30	951	B								b horizont
30	990	A								a horizont
30	992	LG								a horizont
30	999	A								bouwvoor
31	327	GR			NTB	NTC		6,33		-, met plastic erin is recent
31	328	SS							6	-, spitsporenzone

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
31	329	PK					6,24	6,38	14	-
31	950	C								-
31	990	A								a horizont
32	330	SS					6,19	6,23	4	-
32	331	GR	1300	1525	LMEB	NTA		6,20		-
32	332	GR	1300	1525			5,98	6,40	42	-
32	333	KL			LMEB	NTA	6,15	6,33	18	-
32	334	PK			NTA	NTC	6,17	6,29	12	-
32	335	PGK					6,15	6,41	26	-
32	336	NAT						6,28		-, mollengangen
32	337	PK					5,91	6,29	38	-
32	338	PK					6,02	6,30	28	-
32	339	PK					6,19	6,28	9	-
32	340	PK					6,16	6,25	9	-
32	341	GR	1300	1525	LMEB	NTA	5,83	6,23	40	-
32	342	PK					6,02	6,28	26	-
32	343	PK					5,99	6,21	22	-
32	344	PK					5,89	6,19	30	-
32	345	NAT						6,19		-
32	346	PK					6,14	6,30	16	-
32	347	PGK					5,99	6,35	36	-
32	348	NAT						6,34		-
32	349	PS						6,33		-
32	350	PK					6,18	6,34	16	-
32	351	KL					6,17	6,34	17	-
32	352	GVB			LMEB	NTB		6,39		-
32	353	SS						6,37		-
32	354	NAT						6,39		bioturbatie
32	950	C								-
32	990	A								a horizont
32	991	LG								a horizont
32	992	LG								ap horizont
33	000	STV						6,03		
33	355	KL			LMEB	NTB	5,89	6,03	14	-
33	356	KL			LMEB	NTB		5,99		-
33	357	KL			LMEB	NTB	5,59	5,99	40	-
33	358	KS			LMEB	NTB	5,81	5,99	18	niet op vlaktekening wel duidelijk gezien in coupe. N-Z georiënteerde karren- of bandensporen
33	359	KL	1300	1525	LMEB	NTA	6,16	6,34	18	opvullingslaag in S 437 (gezamenlijk mogelijk potstal?) net als S 360 en 361
33	360	KL			LMEB	NTB	6,22	6,38	16	opvullingslaag in S 437 (gezamenlijk mogelijk potstal?) net als S 359 en 361

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
33	361	KL			LMEB	NTB	6,34	6,38	4	opvullingslaag in S 437 (gezamenlijk mogelijk potstal?) net als S 360 en 359
33	362	NAT						6,45		-
33	950	C								-
33	990	LG								
33	991	LG								a horizont
33	992	LG								ap horizont
34	363	GR	1300	1525	LMEB	NTA	6,05	6,59	54	=491
34	364	GR	1300	1600	LMEB	NTA	6,36	6,64	28	-
34	365	PK					6,46	6,60	14	-
34	366	NAT						6,58		-, bioturbatie
34	367	NAT						6,57		-
34	368	KL					6,26	6,48	22	opvullingslaag in S 400 (gezamenlijk mog potstal?) net als S 369, 370 en 311
34	369	KL					6,10	6,48	38	-,
34	370	UIT			LMEB	NTA	6,15	6,47	32	opvullingslaag in S400 (gezamenlijk mogelijk potstal?) net als S369, 370, 311
34	371	KL					6,34	6,48	14	opvullingslaag in S400 (gezamenlijk mogelijk potstal?) net als S369, 370, 311
34	372	NAT						6,48		-, bioturbatie bij greppel S 364
34	373	PK					6,30	6,46	16	-
34	374	KL					6,29	6,45	16	-
34	375	VERST								grote vergraving oude brede sloot of vijver
34	950	C								-
34	951	B								b horizont
34	990	A								a horizont
34	991	LG								a horizont
34	992	LG								ap horizont
35	376	PGK					5,78	6,14	36	-
35	377	KL					5,87	6,13	26	mogelijk verstoring
35	378	VERV						6,13		= S 377
35	379	VERST			NTC	NTC		5,97		-
35	380	GVB						5,99		-, niet getekend
35	950	C								-
35	990	LG								
35	992	LG								ap horizont
35	999	VERST								-
36	000	STV								
36	381	PK					6,44	6,56	12	-
36	382	PK					6,24	6,56	32	-
36	383	NAT						6,56		-, bioturbatie
36	384	GVB			LMEB	NTB	6,44	6,54	10	-
36	385	GVB					6,50	6,55	5	-

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
36	386	GVB			LMEB	NTB	6,40	6,55	15	-
36	387	PS						6,56		-
36	388	NAT						6,53		-
36	389	PK			LMEB	NTA		6,54		-, onderkant paalkuil??
36	390	PK			LMEB	NTA	6,45	6,55	10	-, onderkant pk
36	391	NAT						6,54		-
36	392	KL			NTA	NTC	6,39	6,59	20	-, grondverbetering??
36	393	PGK					6,38	6,56	18	-
36	394	PGK					6,37	6,56	19	-
36	395	PK			LMEB	NTA	6,44	6,56	12	-
36	396	PK					6,49	6,61	12	-
36	397	NAT						6,61		-, bioturbatie
36	398	NAT						6,57		-, bioturbatie
36	399	PK					6,26	6,57	31	-
36	400	UIT						6,59		kleine coupe midden in spoor; bouwpuin, mortel, dakpan, bs
36	401	PK					6,46	6,54	8	-
36	402	KL					6,45	6,50	5	onderkant kuil
36	950	C								-
36	990	LG						6,56		
37	000	STV								
37	403	VERST			NTC	NTC				-, resten werkput 36
37	404	GVB			LMEB	NTB	6,41	6,53	12	-
37	405	PK					6,46	6,58	12	-
37	406	PK			LMEB	NTB	6,35	6,61	26	-
37	407	PK					6,42	6,64	22	-
37	408	PK			LMEB	NTB	6,38	6,62	24	-
37	409	WA	1550	1625	LMEB	NTA	4,18	6,48	230	waterput met pompconstr, bakstenen op wagenwiel op houten wijnton. Er is n reconstr tek. onderkant duigen 4.18 nap
37	410	KS	1500	1700	NTA	NTB		6,50		-
37	411	GR			LMEB	NTB	6,38	6,48	10	-, greppeltje ??
37	412	NZL			LMEB	NTB	6,27	6,49	22	-, nazakking van waterput S 454
37	413	NAT						6,46		-
37	414	GR			LMEB	NTA	5,96	6,40	44	loopt niet door in wp34, is het niet eerder een kuil??
37	415	VERST						6,55		-, recente verstoring
37	416	VERST								verstoring veroorzaakt door oude wp
37	417	SS						6,55		-
37	418	NAT						6,56		-
37	419	KL			LMEB	NTA	6,40	6,58	18	-
37	420	SS					6,51	6,59	8	-
37	421	PK					6,29	6,59	30	-
37	422	KL			LMEB	NTA	6,31	6,59	28	-

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
37	423	PK			LMEB	NTA	6,46	6,60	14	-
37	424	PK					6,35	6,61	26	-
37	425	KL			LMEB	NTB	6,41	6,55	14	-
37	426	PK	1300	1525	LMEB	NTA	6,45	6,57	12	mogelijk spitspoor
37	427	PK					6,41	6,55	14	-
37	428	NAT			LMEB	NTA		6,56		-
37	429	PK					6,40	6,54	14	-
37	430	NAT						6,53		-
37	431	NAT						6,53		-
37	432	KL					6,44	6,54	10	-
37	433	NAT						6,57		-
37	434	NAT						6,55		-
37	435	SS					6,29	6,37	8	-
37	436	GR			LMEB	NTB	6,14	6,40	26	vulling 2 is vervallen; wat is relatie met 414?
37	437	REC			LMEB	NTB				is oude werkput 33
37	438	PK			LMEB	NTA	6,17	6,45	28	-
37	439	KL			LMEB	NTB	6,17	6,43	26	doorsneden door 446, beide sporen in 439 coupetekening
37	440	KL			LMEB	NTB	6,16	6,46	30	-
37	441	KL			LMEB	NTB	6,37	6,49	12	-
37	442	KL					6,38	6,46	8	kuiltje
37	443	POT	1550	1650	NTA	NTA	6,07	6,33	26	doet denken aan potstalvulling; bemonsterd
37	443C	POT	1550	1650	NTA	NTA				doet denken aan potstalvulling; bemonsterd
37	444	KL			LMEB	NTA	6,35	6,45	10	spitsporen onderin
37	445	KL	1500	1625	NTA	NTA	5,77	6,39	62	op drie plaatsen gecoupeerd, mogelijk n-z lopend moesbed erdoor
37	446	PK					6,27	6,43	16	niet in vlak ingetekend; zie s 439
37	447	GVB			LMEB	NTA	6,11	6,35	24	-
37	448	KL			LMEA	NTB	6,23	6,41	18	-
37	449	KL					5,93	6,31	38	-
37	450	SS						6,33		-
37	451	PK			LMEB	NT	6,17	6,37	20	-
37	452	VERV								is s443
37	453	KL	1550	1650	NTA	NTA	5,85	6,29	44	lijkt op s462
37	454	WA	1500	1550	NTA	NTA	5,49	6,49	100	plaggenwand/waterput; vanwege grondwater sterk trapsgewijs gecoupeerd
37	455	PK					5,98	6,02	4	mogelijk ok pk, mogelijk rest nazak 412
37	456	PK			LMEB	NT	6,12	6,38	26	-
37	457	VERV						6,21		is 443
37	458	VERV					6,13	6,21	8	is 443
37	459	PK			LMEB	NT	6,17	6,35	18	op een lijn met 456, 451, 460

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
37	460	PK			LMEB	NT	6	6,38	38	op een lijn met 451-456-459
37	461	KL	1550	1650	NTA	NTA	6,19	6,39	20	-
37	462	KL	1550	1650	NTA	NTA	6,09	6,33	24	lijkt op 453
37	463	PK					6,20	6,28	8	-
37	464	GR			LMEB	NTA	6,23	6,31	8	heel smap en ondiep, karrenspoor?
37	465	KL			LMEB	NTA				tek? humeuze laag?
37	466	NAT					6,18	6,28	10	nat
37	467	KL								
37	500	DP			LMEB	NTA	6,22	6,32	10	potstal?
37	501	DP			LMEB	NTA	6,06	6,32	26	-
37	502	SS						6,26		<4cm diep
37	503	SS						6,22		<4cm diep
37	950	C								-
37	999	VERST								-
38	468	GR			LMEB	NTB	6,20	6,52	32	-,
38	469	PK			LMEB	NTB	6,20	6,40	20	-
38	470	PK			LMEB	NTB	6,29	6,39	10	-
38	471	KL			LMEB	NTB	6,28	6,38	10	-
38	472	PK			LMEB	NTB	6,25	6,39	14	-
38	473	GVB					6,23	6,37	14	-
38	474	PK			LMEB	NTA	6,29	6,39	10	-
38	475	GR			LMEB	NTA	6,40	6,60	20	-
38	476	VERV					6,37	6,41	4	476 = 475
38	477	GVB			NTA	NTB		6,41		zie 352 en 404
38	478	PK			LMEB	NTA	6,30	6,42	12	gelijk aan 747
38	479	PK			LMEB	NTB	6,38	6,44	6	-
38	480	PK			NTC	NTC	6,39	6,45	6	-
38	481	PK			LMEB	NTB	6,38	6,48	10	-
38	482	PK					6,49	6,51	2	-
38	483	GVB					6,39	6,57	18	lijkt stukje moesbed/gvb als 404
38	484	KL					6,44	6,54	10	-
38	485	PK					6,40	6,56	16	versnijding met 468 niet te zien. onderdeel van palenrij
38	486	KL					6,49	6,59	10	oudere fase greppel 468?
38	487	PK					6,45	6,59	14	onderdeel van palenrij
38	488	PK					6,31	6,59	28	
38	489	GR			LMEB	NTA	6,50	6,60	10	-
38	490	PK					6,36	6,61	25	onderdeel van palenrij
38	491	GR	1450	1600	LMEB	NTA	6,26	6,62	36	-
38	492	PK					6,35	6,55	20	onderdeel van palenrij
38	493	PK					6,35	6,55	20	onderdeel van palenrij
38	494	KS			NTA	NTA	6,39	6,55	16	-
38	495	KL					6,33	6,55	22	-
38	496	PK					6,30	6,52	22	-
38	497	VERV					6,40	6,52	12	=368

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
38	498	NAT						6,42		-
38	499	PK					6,51	6,61	10	-
38	950	C								
38	990	A								bouwvoor
38	991	LG								b horizont
38	999	VERST								-
39	000	STV								
39	504	KL			LMEB	NTA	5,74	5,98	24	-
39	505	GR			LMEB	NTA	5,78	5,98	20	-
39	506	LG					5,77	5,89	12	-
39	507	PK					5,90	6,06	16	of kuiltje
39	508	PS			NTA	NTB		6,04		-
39	509	PK					5,82	6,06	24	-
39	510	PS						6,02		-
39	511	PK					5,79	5,99	20	-
39	512	SS						5,95		-
39	513	PK					5,75	5,95	20	-
39	514	PK					5,86	5,96	10	of kuiltje
39	515	KL			LMEB	NTA	5,86	6	14	-
39	516	PK	1300	1525	LMEB	NTA	5,80	6,04	24	-
39	517	KL	1300	1525	LMEB	NTA	5,83	5,95	12	- kl met spitspoor
39	518	PK					5,81	5,91	10	-
39	519	PK					5,85	5,95	10	-
39	520	PK					5,78	5,96	18	-
39	521	KL			LMEB	NTA	5,72	5,96	24	
39	522	KL			LMEB	NTA	5,76	5,90	14	of greppeltje
39	523	KL					5,74	5,88	14	-, onderdeel van S522
39	524	NAT						5,86		-
39	525	KL					5,66	5,82	16	-
39	526	NAT						5,84		-
39	527	NAT						5,89		-
39	528	NAT						5,89		-
39	529	NAT						5,84		-
39	530	NAT						5,86		-
39	531	KL					5,54	5,76	22	vlek humeus
39	532	VERV						5,76		is vulling S531
39	533	SS						5,80		-
39	534	KL			NTC	NTC	5,36	5,84	48	WO II? schuttersput?
39	535	PK					5,82	5,86	4	ok, 4 cm diep
39	536	PK					5,66	5,84	18	-
39	537	PK					5,66	5,84	18	-
39	538	NAT						5,89		=542
39	539	VERV					5,82	5,90	8	=542
39	540	VERV						5,94		is S542
39	541	KL						5,94		-, is S542

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
39	542	KL					5,75	5,95	20	-
39	543	PK					5,80	5,96	16	-
39	544	GR			NTC	NTC				met pvc leiding
39	545	KL					4,71	5,67	96	lijkt greppel te vormen met 557 en 544, in eerste instantie als kuil gezien. Relatie met 551?
39	546	NAT						5,67		-
39	547	NAT						5,67		-
39	548	NAT						5,67		-
39	549	NAT						5,70		-
39	550	NAT						5,69		-
39	551	GR			LMEB	NTA	5,52	5,72	20	-, is S545
39	552	PK					5,89	6,07	18	-
39	553	KL					4,75	5,61	86	als 081 - LEEMWINNINGSKUIL
39	554	PS					5,68	5,72	4	-
39	555	PK					5,96	6,08	12	-
39	556	KL								zie ook s081
39	557	GR			LMEB	NTA	5,45	5,63	18	-
39	558	KL								
39	622	KL			NTC	NTC		5,60		WO II?
39	623	PK			NT	NT		5,72		WO II?
39	624	PK			NT	NT		5,67		WO II?
39	625	PK					5,55	5,79	24	-
39	626	PK					5,81	5,89	8	-
39	627	PK					5,83	5,91	8	-
39	628	PK					5,95	6,07	12	-
39	950	C								-
39	990	A								bouwvoor, a horizont
39	999	VERST								-
40	559	KL					5,70	5,82	12	datering op basis van vuursteen kan ook opspit zijn!
40	560	NAT						5,82		-
40	561	NAT						5,83		-
40	562	NAT						5,88		-
40	563	NAT						5,88		-
40	564	NAT						5,90		-
40	565	NAT						5,93		-
40	566	GR			LMEB	NTA	5,81	5,93	12	-
40	567	NAT						5,86		-
40	568	VERV			LMEB	NTA		5,92		in veld als kuil gezien
40	569	NAT						5,91		-
40	570	PK					5,84	5,90	6	-
40	571	PK					5,81	5,89	8	-
40	572	PK					5,75	5,85	10	-
40	573	LG								greppel? coupe?

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
40	574	KS								coupe?
40	575	LG						5,78		coupe?
40	576	LG						5,78		coupe?
40	577	LG						5,78		-
40	578	LG								-
40	579	LG								-
40	580	GR								-
40	581	LG								-
40	582	GR					5,60	5,80	20	-
40	583	NAT						5,80		-
40	584	PK					5,74	5,84	10	-
40	585	LG						5,78		-
40	586	PK					5,61	5,85	24	-
40	587	PK					5,79	5,87	8	-
40	588	PK					5,83	5,87	4	-
40	589	PK					5,72	5,88	16	-
40	590	PK					5,80	5,86	6	-
40	591	LG								coupe?
40	592	PK					5,52	5,90	38	-
40	593	KL					5,67	5,93	26	-
40	594	NAT						5,92		-
40	595	PK					5,77	5,91	14	-
40	596	PK					5,78	5,90	12	-
40	597	NAT						5,85		-
40	598	NAT						5,87		-
40	608	PK					5,81	5,91	10	-
40	721	KL					5,69	5,87	18	-
40	722	KL					5,74	5,94	20	-
40	723	KL					5,73	5,95	22	-
40	724	KL					5,64	5,92	28	-
40	950	C								
40	980	LG								
40	981	LG								uitspoelingslaag
40	990	A								a horizont
41	284	WA	1475	1550	LMEB	NTA	3,91	6,01	210	
41	599	KL					5,87	5,95	8	-
41	600	PK					5,65	5,83	18	- pk/nat?
41	601	GR			LMEB	NTB	5,34	5,84	50	-
41	602	GR			LMEB	NTA	5,73	5,85	12	-
41	603	KL					5,72	5,90	18	-
41	604	NAT						5,90		-
41	605	KL					5,73	5,89	16	-
41	606	GR			NTB	NTC	5,79	5,95	16	-
41	607	SS						5,82		-
41	609	GR	1300	1525	LMEB	NTA	5,74	5,82	8	-

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
41	610	PK					5,76	5,82	6	-
41	611	NAT						5,79		-
41	612	NAT						5,80		-
41	613	GR					5,73	5,85	12	-
41	614	PK					5,86	6,02	16	-
41	615	PK					5,96	6,06	10	-
41	616	PK					5,99	6,07	8	-
41	617	NAT						6,01		-
41	618	PK					5,93	6,01	8	-
41	619	NAT						5,90		-
41	620	KL					5,85	5,91	6	-
41	621	PK					5,84	5,92	8	-
41	629	NAT						5,91		-
41	630	KL					5,52	5,94	42	-
41	631	NAT						6,02		-
41	632	PK					5,80	6,02	22	-
41	633	KL					5,81	5,98	17	-
41	634	PK					5,57	5,61	4	-
41	635	KL			LMEB	NTA	5,96	6,12	16	-
41	636	NAT						6,12		-
41	637	KL					6,03	6,11	8	-
41	638	PK					6,04	6,13	9	-
41	639	PK					6,06	6,14	8	-
41	640	PK					6,05	6,15	10	-
41	641	PK					6,01	6,11	10	-
41	642	NAT						6,11		-
41	643	KL			LMEB	NTA	6,03	6,13	10	nat?
41	644	KL					6,07	6,13	6	-
41	645	KL					6,07	6,13	6	-
41	646	GR	1300	1400	LMEB	LMEB	6,02	6,12	10	-
41	647	KL			LMEB	NTA	6	6,09	9	-
41	648	PK					5,94	6,04	10	-
41	649	PK					5,96	6,06	10	-
41	650	PK					6,01	6,05	4	-
41	651	GR					5,79	6,02	23	-
41	652	KL					5,85	5,98	13	pk?
41	653	NAT						5,97		-
41	654	VERV						5,99		-
41	655	GR			LMEB	NTA		6,02		-
41	656	PK					6	6,08	8	-
41	657	VERV						5,79		-
41	658	PK					6,03	6,09	6	-
41	659	PK					6,01	6,09	8	-
41	660	PK					6	6,09	9	-

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
41	661	PK			LMEB	NTA	5,95	6,09	14	-
41	662	PK					6,02	6,10	8	-
41	663	KL			LMEB	NTA	5,87	6,11	24	-
41	664	PK					5,97	6,05	8	-
41	665	PK					5,95	6,07	12	-
41	666	WA	1550	1650	NTA	NTA	4,37	6,07	170	zit wat jonger materiaal in maar kan licht verstoord zijn door manier v opgraven. materiaal is in 16e-17e eeuw te dateren en lijkt tussen 1550-1650 te zitten.
41	667	KL					5,96	6,06	10	-
41	668	GR					6,01	6,06	5	-
41	669	KL					5,53	6,07	54	-
41	677	KL					5,81	5,91	10	-
41	678	KL					5,81	5,92	11	-
41	679	KL					5,77	5,93	16	-
41	680	NAT						5,91		-
41	681	PK					5,84	5,92	8	-
41	682	PK					5,78	5,90	12	-
41	683	PK					5,62	5,90	28	-
41	684	NAT						5,93		-
41	685	PK					5,89	5,93	4	-
41	686	PK					5,73	5,95	22	-
41	687	PK					5,85	5,91	6	-
41	688	PK					5,82	5,94	12	-
41	689	KL					5,65	5,89	24	-
41	690	NAT					5,83	5,89	6	-
41	691	NAT						5,89		-
41	692	NAT						5,89		-
41	693	NAT						5,90		-
41	694	NAT						5,91		-
41	695	NAT					5,86	5,92	6	-
41	696	NAT						5,91		-
41	697	NAT						5,91		-
41	698	NAT						5,92		-
41	699	NAT						5,92		-
41	700	NAT					5,82	5,92	10	-
41	701	NAT						5,91		-
41	702	NAT						5,92		-
41	703	NAT						5,92		-
41	704	PK					5,76	5,91	15	-
41	705	NAT					5,81	5,89	8	-
41	706	PK					5,81	5,89	8	-
41	707	KL						6,10		-
41	760	PK						6,01		

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
41	761	KL								
41	762	KL								
41	763	KL								-
41	940	PK								-
41	950	C								-
41	955	LG								
41	999	VERST						6,01		-
42	670	GR	1500	1600	NTA	NTA	5,33	5,85	52	-
42	671	PK					5,65	5,84	19	-
42	672	KL						5,92		-
42	673	GR					5,85	5,88	3	-
42	674	PK					5,80	5,89	9	-
42	675	PK					5,53	5,89	36	-
42	676	NAT						5,90		-
42	708	NAT					5,84	5,88	4	-
42	709	KL			LMEB	NTA	5,46	5,82	36	-
42	710	GR					5,76	5,84	8	-
42	711	PK					5,81	5,84	3	-
42	712	KL						5,87		-
42	713	DP			LMEB	NTA	5,66	5,80	14	-
42	714	PK					5,67	5,83	16	-
42	715	KL			LMEB	NTA	5,03	5,79	76	-
42	716	PK					5,65	5,87	22	-
42	717	PK					5,68	5,86	18	-
42	718	PK					5,63	5,85	22	-
42	719	PK						5,85		-
42	720	PK						5,88		-
42	725	PK			LMEB	NTA		5,86		-
42	726	PK			LMEB	NTA	5,65	5,92	27	-
42	727	NAT						5,93		-
42	728	PK			LMEB	NTA	5,82	5,92	10	-
42	729	PK			LMEB	NTA	5,78	5,90	12	-
42	730	PK					5,73	5,91	18	-
42	731	GR			LMEB	NTA	4,65	5,84	119	-
42	732	WK	1500	1800	NTA	NTB	5,35	5,85	50	vondstmateriaal; te grote range, sterk verspoeld mogelijk vermenging
42	733	NAT						5,93		-
42	754	PK			LMEB	NTA	5,74	5,90	16	-
42	764	GR					5,59	5,65	6	-
42	950	C								-
42	990	ES								a horizont
42	999	VERST								-
43	000	STV								
43	734	KL			LMEB	NTA	5,98	6,18	20	-

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
43	735	KL					5,93	6,13	20	-
43	736	KL					5,91	6,09	18	-
43	737	PK					5,93	6,10	17	-
43	738	PK			LMEB	NTA	5,84	6,18	34	-
43	739	NAT					6,07	6,17	10	-
43	740	KL			LMEB	NTB	6,10	6,24	14	-
43	741	NAT						6,20		-
43	742	REC								-
43	743	KL			NTB	NTC	6,01	6,15	14	-
43	744	NAT						6,14		-
43	745	PK					6,04	6,15	11	-
43	746	PK			LMEB	NTA	6,06	6,16	10	-
43	747	PK					5,94	6,17	23	-
43	748	KL			LMEB	NTA	5,93	6,16	23	-
43	749	PK					5,88	6,16	28	-
43	750	KL			LMEB	NTA	5,74	6,08	34	-
43	751	LG			LMEB	NTA	5,95	6,03	8	-
43	752	KL			LMEB	NTC	5,75	6,02	27	-
43	753	KL			LMEB	NTA	5,75	6,02	27	-
43	754	KL			LMEB	NTA		6,15		-
43	755	VL					5,94	5,98	4	-
43	756	KL			LMEB	NTA	5,91	5,99	8	-
43	757	KL					5,88	5,98	10	-
43	758	KL			LMEB	NTA	5,65	5,89	24	-
43	759	GR	1300	1525	LMEB	NTA	5,75	5,99	24	-
43	764	GR								
43	765	PK					5,70	5,78	8	-
43	766	GR					5,75	5,89	14	-
43	767	KL			LMEB	NTA	5,79	5,95	16	-
43	768	KL					5,81	5,93	12	-
43	769	KL			LMEB	NTA	5,73	5,91	18	-
43	770	KL			LMEB	NTA	5,72	5,88	16	-
43	771	VL					5,86	5,94	8	-
43	772	NAT						5,88		-
43	773	NAT					5,85	5,89	4	-
43	774	GR	1500	1600	NTA	NTA	5,35	5,63	28	In zelfde greppelsyst is in S832 pijpenkop gevonden, vermoedelijk uit nazak
43	775	WK			NTA	NTA	4,17	5,67	150	-
43	776	POT	1550	1650	NTA	NTA				-
43	777	PK			LMEB	NTA	5,99	6,03	4	-
43	778	NAT			LMEB	NTA				-
43	779	NAT			LMEB	NTA				-
43	780	KL								-
43	781	NAT					5,59	5,64	5	-

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
43	782	PK					5,53	5,63	10	-
43	783	PK					5,68	5,72	4	-
43	784	PK			LMEB	NTA	5,60	5,63	3	-
43	785	KL					5,40	5,59	19	-
43	786	POT	1550	1650	NTA	NTA	4,95	5,33	38	
43	787	KL					5,48	5,66	18	-
43	788	KL					5,46	5,66	20	-
43	789	PK					5,31	5,71	40	-
43	790	KL					5,55	5,77	22	-
43	791	NAT			LMEB	NTB	5,73	5,74	1	-
43	792	KL					5,44	5,78	34	-
43	793	KL					5,63	5,77	14	-
43	794	SL			LMEB	NTA	5,03	5,79	76	-
43	795	PK					4,58	5,79	121	-
43	796	NAT						5,74		-
43	797	PK					5,67	5,72	5	-
43	798	PK					5,67	5,73	6	-
43	799	KL					5,33	5,69	36	-
43	800	PK					5,52	5,68	16	-
43	801	KL			LMEB	NTA	5,21	5,61	40	-
43	802	LG					5,04	5,24	20	-
43	803	KL					5,69	5,82	13	-
43	804	KL								
43	821	KL					5,24	5,58	34	-
43	846	PK					5,54	5,68	14	-
43	950	C						5,44		-
43	990	ES						5,68		
43	999	VERST						5,68		
43	999Z	VERST								-
44	732	WK	1500	1800	NTA	NTB	5,47	5,97	50	vondstmateriaal; te grote range, sterk verspoeld mogelijk vermenging
44	805	GR					5,85	5,97	12	
44	806	KL			LMEB	NTA	5,83	5,97	14	-
44	807	NAT					5,93	6,01	8	-
44	808	PK					5,90	5,96	6	-
44	809	PK			LMEB	NTA	5,87	5,95	8	-
44	810	KL			LMEB	NTA	5,46	5,95	49	-
44	811	PK					5,77	5,97	20	-
44	812	KL			LMEB	NTA	5,71	5,90	19	-
44	813	NAT					5,93	5,95	2	-
44	814	NAT					5,85	5,89	4	-
44	815	NAT					5,83	5,85	2	-
44	816	NAT					5,84	5,86	2	-
44	817	PK					5,77	5,87	10	-

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
44	818	PK					5,75	5,87	12	-
44	819	LG						5,89		-
44	820	KL			LMEB	NTA	5,65	5,83	18	-
44	822	NAT					5,82	5,90	8	-
44	823	PK			LMEB	NTA	5,73	5,86	13	-
44	824	WK	1500	1800	NTA	NTB	5,06	5,86	80	vondstmateriaal; te grote range, sterk verspoeld. mogelijk vermenging
44	825	PK					5,72	5,86	14	-
44	826	NAT						5,81		-
44	827	PK			LMEB	NTA	5,68	5,82	14	-
44	828	PK					5,30	5,80	50	-
44	829	PK					5,66	5,78	12	-
44	830	PK			NTB	NTB	5,47	5,77	30	-
44	831	PK					5,51	5,81	30	-
44	832	GR	1500	1600	NTA	NTA	5,28	5,86	58	er is ook een pijpenkop gevonden, vermoedelijk uit de nazak.
44	833	GR					5,59	5,70	11	-
44	834	KL			LMEB	NTB	5,43	5,79	36	-
44	835	PK					5,63	5,79	16	-
44	836	PK			LMEB	NTA	5,68	5,79	11	-
44	837	PK					5,62	5,82	20	-
44	838	PK					5,70	5,80	10	-
44	839	PK					5,61	5,79	18	-
44	840	PK					5,62	5,80	18	-
44	841	KL					5,56	5,86	30	-
44	842	NAT						5,65		-
44	843	NAT			LMEB	NTA		5,64		-
44	844	PS						5,74		-
44	845	WK	1800	1850	NTB	NTB	3,99	5,86	187	-
44	847	PK			LMEB	NTB	5,63	5,97	34	
44	950	C								-
44	990	A						5,97		
44	999	VERST								-
45	848	PK					5,76	5,82	6	-
45	849	PK					5,68	5,76	8	-
45	850	GR			NTA	NTC	5,44	5,78	34	zie greppel S152
45	851	KL					5,52	5,84	32	-
45	852	GR					5,87	6,05	18	-
45	853	VERV					5,85	5,86	1	-
45	854	VERV						5,84		-
45	855	VERV						5,83		-
45	856	SS					5,77	5,81	4	-
45	857	VERV						5,81		-
45	858	LG					5,59	5,87	28	-
45	859	PK					5,72	5,80	8	-

Put	Spoor	Spoor aard	Begin dat	Eind dat	Begin periode	Eind periode	Nap onder (m)	Nap boven (m)	Spoor diepte (cm)	Opmerking
45	860	PK					5,56	5,79	23	-
45	861	PK					5,65	5,75	10	-
45	950	C								-
45	990	LG								a horizont
45	999	VERST								bouwvoor
46	862	PK							18	
46	863	GR							29	
46	950	C								
46	999	VERST								

Spooraard	Betekenis
A	Bouwvoor
AAN	aanleg put
AFK	afvalkuil
AFL	afvallaag
AKK	akkerlaag
AKR	oude akkerlaag
ANT	antropogeen
APL	aanplempingslaag
ASL	aanspoelingslaag
AV	aanleg vlak
AWC	aardewerkconcentratie
B	Inspoelingshorizont
BA	balk
BEL	belegeringswerk
BES	beschoeiing
BGR	begraving
BKS	bekisting
BMP	boomstamput
BOC	botconcentratie
BPA	beschoeiing, palen
BPL	beschoeiing, planken
BPT	beerput/beerkelder
BRK	brandkuil
BRL	brandlaag
BUN	visbun
BVA	boomval
BVO	bijzondere vondst
C	moedermateriaal
CR	crematiegraf
CULL	cultuurlaag
DGZ	dagzomende laag
DIG	dierbegraving
DK	drenkkuil
DLT	doorlaat(door een muur)
DP	depressie
DRG	diergang
E	uitspoelingshorizont
EG	erfgreppel
ES	esdek
FUNL	funderingslaag
GA	gracht
GE	geul/kreek/rivier
GHE	grafheuvel
GR	greppel
GRGR	greppelgraf
GT	goot

Spooraard	Betekenis
GVB	grondverbetering
HA	haard
HAK	haardkuil
HAP	haardplaats
HCON	houtconstructie
HG	huisgreppel
HI	hoefindrukken
HKC	houtschoolconcentratie
HO	hout
HU	hutkom
IN	inhumatiegraf
KEK	kelderkuil
KEL	kelder
KG	kringgreppel
KGO	ovale kringgreppel
KGR	ronde kringgreppel
KGV	vierkante kringgreppel
KL	kuil
KRK	kreek
KS	karrenspoor
LAT	latrine
LG	laag
LML	leemlaag
LO	ophogingslaag
LPN	loophniveau
LS	stortlaag
LV	losse vondst
MOE	moerige laag
MR	muur
MSK	mestkuil
MST	muursteen
NAT	natuurlijk
NVP	plantaardige verstoring
NZL	nazak, laag
OBJ	object
OPP	oppervlaktevondst
OPS	opspit
OV	oven
PA	houten paal
PAK	paal met paalkuil: intacte paal
PG	paalgat: grondspoor voormalige
PGK	paalgat met paalkuil: grondspoor
PK	paalkuil: grondspoor kuil voor
PL	plank
PLL	plaggenlaag
PLP	plaggenput

Spooraard	Betekenis
PO	poel/ven/meer
POT	potstal
PS	ploegspoor
PSE	ploegspoor, eergetouw
PSK	ploegspoor, keerploeg
PUC	puinconcentratie
REC	recent
RPA	palenrij
RPG	rij paalgaten
RPK	rij paalkuilen
RPL	rij planken
SG	standgreppel
SI	silo
SINL	sintellaag
SL	sloot
SPECL	specielaag
SPG	spitsgracht
SS	spitspoor
ST	steen
STC	steenconcentratie
STCO	steenconstructie
STRA	straatniveau
STV	stortvondst
TDL	talud, laag
TON	tonput
UGK	uitgraafkuil
UIT	uitbraakspoor
VEG	vegetatierestant
VERK	verkleuring
VERST	verstoring
VERV	vervalt
VL	vlek
VLIJ	vlijlaag
VN	veen
VR	vloer
VRD	voorraad
VSC	vuursteenconcentratie
VW	vlechtwerk
WA	waterput
WG	weg
WK	waterkuil
WL	wal
WVH	wegverharding
XXX	onbekend

Bijlage 8: structurenlijst

Structuur	Structuurtype	Werkput	Spoor	Vulling
1	PAL	1	8	1
1	PAL	1	7	1
1	PAL	1	30	1
1	PAL	1	29	1
1	PAL	1	27	1
1	PAL	1	25	1
1	PAL	1	16	1
1	PAL	1	15	1
1	PAL	1	13	1
1	PAL	1	12	1
1	PAL	1	11	1
1	PAL	1	9	1
1	PAL	1	9	2
1	PAL	1	3	1
1	PAL	1	32	1
1	PAL	1	5	1
10	PAL	40	571	1
10	PAL	40	590	1
10	PAL	40	588	1
10	PAL	40	587	1
10	PAL	40	586	1
10	PAL	40	572	1
10	PAL	40	570	1
10	PAL	40	584	1
11	PAL	40	589	2
11	PAL	40	589	1
11	PAL	40	596	1
11	PAL	40	595	1
11	PAL	40	595	2
11	PAL	40	592	1
11	PAL	40	592	3
11	PAL	40	592	2
12	PAL	41	648	1
12	PAL	41	650	1
12	PAL	41	649	1
13	PAL	41	662	1
13	PAL	41	665	1
13	PAL	41	656	1
14	PAL	44	823	1
14	PAL	44	827	1
14	PAL	44	835	1
14	PAL	44	840	1
14	PAL	42	729	2
14	PAL	42	729	1

Structuur	Structuurtype	Werkput	Spoor	Vulling
14	PAL	42	754	1
14	PAL	42	726	1
14	PAL	42	728	1
15	POT	37	445	2
15	POT	37	445	5
15	POT	37	445	4
15	POT	37	445	3
15	POT	37	445	1
15	POT	37	443C	1
15	POT	37	501	2
15	POT	37	501	1
15	POT	37	500	1
15	POT	37	462	2
15	POT	37	462	1
15	POT	37	453	2
15	POT	37	453	1
15	POT	37	453	3
15	POT	37	461	1
15	POT	37	461	2
15	POT	37	443	1
16	POT	16	134	1
16	POT	24	271	3
16	POT	24	271	1
16	POT	24	271	4
16	POT	24	271	2
16	POT	40	576	1
16	POT	40	577	1
16	POT	40	578	1
16	POT	40	591	1
17	POT	43	776	1
17	POT	43	786	1
17	POT	43	786	3
17	POT	43	786	5
17	POT	43	786	2
17	POT	43	786	4
18	GRP	17	185	1
18	GRP	17	185	2
18	GRP	17	185	3
18	GRP	17	185	4
18	GRP	45	850	2
18	GRP	45	850	1
18	GRP	44	832	1
18	GRP	44	832	2
18	GRP	44	832	3
18	GRP	43	774	3
18	GRP	43	774	4

Structuur	Structuurtype	Werkput	Spoor	Vulling
18	GRP	43	774	5
18	GRP	43	774	6
18	GRP	43	774	1
18	GRP	43	774	2
18	GRP	42	731	6
18	GRP	42	731	7
18	GRP	42	731	5
18	GRP	42	731	4
18	GRP	42	731	3
18	GRP	42	731	2
18	GRP	42	731	1
18	GRP	42	670	1
18	GRP	42	670	5
18	GRP	42	670	4
18	GRP	42	670	2
18	GRP	42	670	3
19	GRP	16	152	1
19	GRP	16	152	2
19	GRP	16	152	3
19	GRP	44	833	1
19	GRP	44	833	2
2	PAL	16	158	1
2	PAL	16	167	1
2	PAL	16	168	1
2	PAL	16	160	1
2	PAL	16	159	1
2	PAL	16	156	1
2	PAL	16	166	1
2	PAL	16	155	1
2	PAL	44	839	1
2	PAL	44	837	1
2	PAL	44	838	1
2	PAL	44	831	1
2	PAL	42	717	1
2	PAL	42	716	1
2	PAL	42	718	1
20	GRP	25	274	1
20	GRP	41	601	2
20	GRP	41	601	3
20	GRP	41	601	4
20	GRP	41	601	1
21	GRP	13	118	1
21	GRP	16	136	1
21	GRP	40	582	1
22	GRP	1	1	1
22	GRP	34	364	1

Structuur	Structuurtype	Werkput	Spoor	Vulling
22	GRP	38	489	1
23	GRP	1	31	4
23	GRP	1	31	1
23	GRP	1	31	2
23	GRP	1	31	3
23	GRP	34	363	2
23	GRP	34	363	3
23	GRP	34	363	1
23	GRP	38	491	1
23	GRP	38	491	2
23	GRP	38	491	3
23	GRP	38	491	4
23	GRP	38	491	5
24	GRP	12	85	1
24	GRP	22	258	1
24	GRP	39	544	1
25	GRP	13	108	1
25	GRP	41	606	1
26	GRP	13	120	1
26	GRP	24	263	1
26	GRP	24	263	2
27	GRP	24	270	1
27	GRP	25	273	1
27	GRP	40	566	1
27	GRP	41	602	1
28	GRP	17	181	1
28	GRP	44	805	1
28	GRP	43	759	1
29	GRP	15	129	1
29	GRP	15	129	2
29	GRP	18	211	1
29	GRP	18	211	2
3	PAL	17	184	1
3	PAL	17	183	1
3	PAL	44	808	1
3	PAL	44	809	1
30	GRP	17	188	1
30	GRP	17	188	2
30	GRP	45	852	1
30	GRP	43	766	1
31	GRP	12	84	1
31	GRP	39	551	1
32	GRV	32	352	1
32	GRV	37	404	1
32	GRV	38	473	1
32	GRV	38	477	1

Structuur	Structuurtype	Werkput	Spoor	Vulling
32	GRV	38	483	1
33	KL	39	534	1
33	KL	39	622	1
34	KL	12	81	1
34	KL	39	556	1
35	KL	12	999	1
35	KL	39	553	4
35	KL	39	553	1
35	KL	39	553	2
35	KL	39	553	3
36	KL	8	62	1
36	KL	8	62	2
36	KL	8	65	1
37	WPT	26	284	21
37	WPT	26	284	28
37	WPT	26	284	25
37	WPT	26	284	27
37	WPT	26	284	24
37	WPT	26	284	23
37	WPT	26	284	22
37	WPT	26	284	26
37	WPT	26	284	33
37	WPT	26	284	32
37	WPT	26	284	31
37	WPT	26	284	29
37	WPT	26	284	1
37	WPT	26	284	20
37	WPT	26	284	30
37	WPT	41	284	28
37	WPT	41	284	32
37	WPT	41	284	31
37	WPT	41	284	20
37	WPT	41	284	2
37	WPT	41	284	1
37	WPT	41	284	33
37	WPT	41	284	21
37	WPT	41	284	30
37	WPT	41	284	27
37	WPT	41	284	26
37	WPT	41	284	25
37	WPT	41	284	24
37	WPT	41	284	23
37	WPT	41	284	22
37	WPT	41	284	29
38	WPT	41	666	4
38	WPT	41	666	8

Structuur	Structuurtype	Werkput	Spoor	Vulling
38	WPT	41	666	3
38	WPT	41	666	2
38	WPT	41	666	7
38	WPT	41	666	6
38	WPT	41	666	5
38	WPT	41	666	1
39	WPT	37	412	1
39	WPT	37	454	5
39	WPT	37	454	3
39	WPT	37	454	1
39	WPT	37	454	4
39	WPT	37	454	2
4	PAL	27	304	1
4	PAL	27	305	1
4	PAL	27	306	1
4	PAL	27	303	1
4	PAL	27	303	2
4	PAL	27	302	1
4	PAL	27	300	1
4	PAL	27	307	1
4	PAL	27	299	1
4	PAL	27	293	1
4	PAL	27	298	1
4	PAL	27	296	1
4	PAL	27	295	2
4	PAL	27	295	1
40	WPT	36	400	1
40	WPT	37	409	3
40	WPT	37	409	8
40	WPT	37	409	7
40	WPT	37	409	6
40	WPT	37	409	2
40	WPT	37	409	1
40	WPT	37	409	5
40	WPT	37	409	4
41	WKL	43	775	3
41	WKL	43	775	4
41	WKL	43	775	1
41	WKL	43	775	2
42	WKL	44	824	1
42	WKL	44	732	1
42	WKL	42	732	2
42	WKL	42	732	1
43	WKL	44	845	1
43	WKL	44	845	2
43	WKL	44	845	3

Structuur	Structuurtype	Werkput	Spoor	Vulling
43	WKL	44	845	4
43	WKL	44	845	5
43	WKL	44	845	6
43	WKL	44	845	7
5	PAL	32	340	1
5	PAL	32	338	1
5	PAL	32	339	1
6	PAL	32	342	1
6	PAL	32	344	1
6	PAL	32	343	1
7	PAL	37	460	1
7	PAL	37	459	1
7	PAL	37	456	1
7	PAL	37	451	1
8	PAL	38	481	1
8	PAL	38	482	1
8	PAL	38	470	2
8	PAL	38	470	1
8	PAL	38	478	1
8	PAL	38	469	2
8	PAL	38	469	1
8	PAL	38	479	1
8	PAL	38	480	1
8	PAL	38	474	1
8	PAL	38	472	1
9	PAL	38	493	1
9	PAL	38	492	1
9	PAL	38	490	1
9	PAL	38	487	1
9	PAL	38	485	1
9	PAL	38	499	1

STRUCTUURTYPE	BETEKENIS
GRP	Greppel
SLT	Sloot/greppel
HUI	Huis
SPI	Spieker
BIJ	Bijgebouw
GRF	Grafstructuur
KL	Kuil
WKL	Waterkuil
WPT	Waterput
HTK	Hutkom
GRP	Greppel
GRT	Gracht
PAL	Pallisade
ERF	Erf
WEG	Weg
WAL	(akker-)Wal
LIN	Linie
VST	Vestingwerk
HMT	Hooimijt
SPS	Spitsporen
PPS	Ploegsporen
BDB	Beddenbouw
GRV	Grondverbete- ringswerken

Bijlage 9: vondstenlijst

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.001CER	1	1	006	1	PK	CER	1	7,80			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.002BWM	2	1	033	2	GR	BWM	4	444,50					1 x fragm roze bakst, 1 x fragm oranje bakst, 1 x fragm oranje plavuiz 2 cm dik, 1 x fragm grijze dakpan
BR-402-15.003CER	8	1	062	1	KL	CER	1	2,50			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.004CER	8	1	063	1	PK	CER	1	1,90			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.004MTL	8	1	063	1	PK	MTL	1	2,70					zie subnr
BR-402-15.004MTL1	8	1	063	1	PK	MTL	1	2,70					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.005ABM	8	1	066	2	KL	ABM	1						GEZEED
BR-402-15.005ECO	8	1	066	2	KL	ECO		20,20					gezeefd uit 005ABM
BR-402-15.006BWM	8	1	066	1	KL	BWM	2	256,30					1 x fragm oranje plavuiz 3 cm dik, 1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.006CER	8	1	066	1	KL	CER	1	1,20			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.007BWM	8	1	065	1	KL	BWM	1	4,30					1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.008MTL	1	1	000	1	STV	MTL	6	67,70					zie subnr
BR-402-15.008MTL1	1	1	000	1	STV	MTL	1	6,40					AFGESTOTEN koper, gordijning,
BR-402-15.008MTL2- MT4972	1	1	000	1	STV	MTL	1	13,70	1400	1870	LME	NTC	Ds13mm
BR-402-15.008MTL3- MT4973	1	1	000	1	STV	MTL	1	9,70	1400	1870	LME	NTC	Ds12mm
BR-402-15.008MTL4- MT4971	1	1	000	1	STV	MTL	1	17,60	1400	1870	LME	NTC	Ds14mm
BR-402-15.008MTL5- MT4970	1	1	000	1	STV	MTL	1	16,90	1400	1870	LME	NTC	Ds14mm
BR-402-15.008MTL6- MT4969	1	1	000	1	STV	MTL	1	7,40	1700	1900	NTB	NTC	koper, Ds21mm
BR-402-15.008PYP	1	1	000	1	STV	PYP	1	10,70					zie PPhr
BR-402-15.008PYP- PP0211	1	1	000	1	STV	PYP	1	10,70	1775	1840	NTB	NTB	hielmerk:1703-1960 ES gekroond met bijmerk gouds wapenschild en ander bijmerk een stip
BR-402-15.008STN	1	1	000	1	STV	STN	1	2,40					licht grijs
BR-402-15.009CER	11	1	990	1	A	CER	1	31,70			NTA	NTB	steengoed
BR-402-15.010CER	11	1	079	1	SS	CER	1	6,90			LMEB	NTB	roodbakkend

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.011PYP	11	P6	990	1	A	PYP	1	2,40	1700	1900	NTB	NTC	fragm kop
BR-402-15.012CER	11	1	078	1	KL	CER	2	12			LMEB	NTB	steengoed en roodbakkend
BR-402-15.013CER	12	1	089	1	PK	CER	2	6,50			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.014PYP	12	1	096	1	PK	PYP	1	0,70			NTB	NTC	
BR-402-15.015BWM	12	1	094	1	KL	BWM	1	9,40					1 x fragm grijze tegel 1,3 cm dik
BR-402-15.015CER	12	1	094	1	KL	CER	3	5,70	1575	1650	NTA	NTA	roodbakkend en majolica
BR-402-15.016CER	12	1	093	1	PGK	CER	2	11,10			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.017CER	12	1	101	1	PK	CER	2	3,90			LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.018BWM	12	1	102	1	KL	BWM	1	2,40					1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.018CER	12	1	102	1	KL	CER	1	1,40			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.019CER	13	1	119	1	PK	CER	1	25,50	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.020BWM	15	1	129	1	GR	BWM	2	24,50					2 x fragm oranje bakst
BR-402-15.020CER	15	1	129	1	GR	CER	7	156,50	1300	1525	LMEB	NTA	roodbakkend, steengoed, grijsbakkend
BR-402-15.020STN	15	1	129	1	GR	STN	1	13,40					grijze harde steensoort
BR-402-15.021CER	15	1	131	1	KL	CER	1	2,70			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.022BWM	17	1	181	1	GR	BWM	4	52,60					3 x fragm roze bakst
BR-402-15.022CER	17	1	181	1	GR	CER	3	72,50			LMEB	NTA	roodbakkend, grijsbakkend
BR-402-15.023BWM	17	1	186	1	AFK	BWM	1	45					sterk versinterd stuk baksteen met mortelrestanten
BR-402-15.023CER	17	1	186	1	AFK	CER	39	2710,70			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.023CER- AW4663	17	1	186	1	AFK	CER	1	2215,10	1450	1525	LMEB	NTA	combi met BR-402-15.024, roodbakkend grape
BR-402-15.023CER- AW4705	17	1	186	1	AFK	CER	1	496,50	1450	1550	LMEB	NTA	"combi met BR-402-15.026, . 3 fragm. passen, roodbak- kend pispot"
BR-402-15.024BWM	17	1	186	1	AFK	BWM	4	633,20					2 x fragm roze bakst, 2 x fragm oranje bakst ?x1x5 (grote steen kloostermop?) met veel kleine grind insluitsels
BR-402-15.024CER	17	1	186	1	AFK	CER	51	1729,90	1450	1525	LMEB	NTA	combi met BR-402-15.023 =AW4663, roodbakkend
BR-402-15.024MTL	17	1	186	1	AFK	MTL	1	59,70					zie subnr
BR-402-15.024MTL1- MT4959	17	1	186	1	AFK	MTL	1	59,70			XME	NT	"Archeoplan, L94mm, haak?"
BR-402-15.025CER	17	1	185	1	GR	CER	15	286,40	1300	1525	LMEB	NTA	roodbakkend, grijsbakkend

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vulling	Spooraard	Categorie	Aantal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.026BWM	17	1	186	1	AFK	BWM	2	989,80					1 x fragm roze bakst 7x8x3, 1 x grijze plavuiz 2,5 cm
BR-402-15.026CER	17	1	186	1	AFK	CER	22	1094,60	1450	1525	LMEB	NTC	combi met BR-402-15.023 =AW4705, roodbakend en grijsbakend
BR-402-15.026CER-AW4706	17	1	186	1	AFK	CER	4	979,90	1800	1900	NTB	NTC	4 fragmenten passen, roodbakend kachelpan; afwijkende datering van overig aardewerk in 186. stond vraagteken op kaartje.
BR-402-15.027BWM	17	1	186	1	AFK	BWM	3	1715,40					2 x fragm geel/roze bakst 17x8x3,5, 1 x fragm zeer hard gebakken bruin/rode baksteen 7x10,5x4
BR-402-15.028CER	17	1	000	1	STV	CER	15	211,40			LMEB	NTB	roodbakend
BR-402-15.029CER	17	1	170	1	PK	CER	1	5,40			NTA	NTB	roodbakend
BR-402-15.030CER	17	1	000	1	STV	CER	3	78,80	1000	1700	LMEA	NTB	roodbakend, Pingsdorf
BR-402-15.030KST	17	1	000	1	STV	KST	1	8,50			NTC	NTC	restant tube ?? AFGESTOTEN
BR-402-15.030MTL	17	1	000	1	STV	MTL	2	9,90					zie subnr
BR-402-15.030MTL1	17	1	000	1	STV	MTL	1	0,80					AFGESTOTEN, koper, afval,
BR-402-15.030	17	1	000	1	STV	MTL	1	10			XME	NT	afval, L19xB14xD11 mm, gietpunt van musketkogel?
MTL2-MT5972													
BR-402-15.030PYP	17	1	000	1	STV	PYP	1	5,20					zie PPnr
BR-402-15.030PYP-PP0212	17	1	000	1	STV	PYP	1	5,20	1630	1680	NTA	NTB	steel met fleur-de-lis in parelrand
BR-402-15.030STN	17	1	000	1	STV	STN	2	4					twee stukjes leisteent, lijkt samengeklit sintelachtig
BR-402-15.031CER	18	1	211	1	GR	CER	1	143	1400	1450	LMEB	LMEB	grijsbakend
BR-402-15.031STN	18	1	211	1	GR	STN	1	220,70					harde donkergrijze steen met witte calcieta aders
BR-402-15.032CER	19	1	215	1	ANT	CER	19	187,80	1550	1650	NTA	NTA	roodbakend
BR-402-15.032VST	19	1	215	1	ANT	VST	1	61,40					pseudostuk/ geofakt, is natuurlijk. Determinatie Pieter Dijkstra
BR-402-15.033CER	20	1	229	1	PK	CER	1	4,20			LMEB	NTB	roodbakend
BR-402-15.034BWM	20	1	232	1	GR	BWM	1	5,20					1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.034CER	20	1	232	1	GR	CER	28	571,90			NTB	NTC	roodbakend, witbakend

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.034GLS	20	1	232	1	GR	GLS	2	18,50			NTA	NTC	bodem + gedeelte wand groen medicijnflesje, licht opgebolde bodem, pontil. Scherf groen glas v onbekend voorwerp
BR-402-15.034MTL	20	1	232	1	GR	MTL	2	30,30					zie subnr
BR-402-15.034MTL1	20	1	232	1	GR	MTL	1	19,30					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.034MTL2	20	1	232	1	GR	MTL	1	11,10					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.034STN	20	1	232	1	GR	STN	1	24,70					lesteen
BR-402-15.035FAU	20	1	243	1	KL	FAU	20	76,60					gezeefd, uit MBO= dierlijk bot, veel kleine fragm. plooi kies zoogdier - aantal 20 is arbitrair(paard/rund/schaap/geit)
BR-402-15.035MBO	20	1	243	1	KL	MBO	0						VERVALLEN=gezeefd=35FAU
BR-402-15.036CER	20	1	245	1	GR	CER	2	83			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.037BWM	20	1	247	1	GR	BWM	1	99,10					1 x fragm oranje plavuiz 2,5 dlk
BR-402-15.037CER	20	1	247	1	GR	CER	1	12,60	1400	1550	LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.038BWM	20	1	242	1	KL	BWM	1	0,90					1 x fragm roze bakst
BR-402-15.038CER	20	1	242	1	KL	CER	9	208	1500	1700	NTA	NTB	roodbakkend, steengoed
BR-402-15.039BWM	20	1	232	1	GR	BWM	10	2120					2 x fragm roze bakst, 3 x fragm oranje plavuiz 2,5 cm dik, 1 x fragm oranje dakpan, 3 x fragm oranje bakst
BR-402-15.039CER	20	1	232	1	GR	CER	45	1055,80			NTB	NTC	steengoed, witbakkend, fayence, roodbakkend en industrieel
BR-402-15.039GLS	20	1	232	1	GR	GLS	3	397,80			NTA	NTC	2 x fles, complete bodem met bolle ziel van zeer donker- groen glas; een gedeelte van flessenbodem groen glas, een groene scherf van onbekend voorwerp
BR-402-15.039MTL	20	1	232	1	GR	MTL	2	71,90					zie subnr
BR-402-15.039MTL1	20	1	232	1	GR	MTL	1	59,80					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.039MTL2	20	1	232	1	GR	MTL	1	12,10					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.039PYP	20	1	232	1	GR	PYP	2	11,80	1600	1900	NTA	NTC	steel
BR-402-15.039PYP- PP0213	20	1	232	1	GR	PYP	1	5,90	1740	1840	NTB	NTB	bijmerk Gouds wapenschild met 's'
BR-402-15.040BWM	22	1	253	1	PK	BWM	1	8,50					1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.041CER	22	1	254	1	KL	CER	1	1,20			LMEB	NTB	roodbakkend

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.042MTL	22	1	256	1	PK	MTL	1	11,20					zie subnr
BR-402-15.042MTL1	22	1	256	1	PK	MTL	1	11,20					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.043CER	23	1	260	1	KL	CER	1	4,80			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.043FAU	23	1	260	1	KL	FAU	13	9,70					met kleine stukjes plookies medium/groot zoogdier
BR-402-15.044CER	24	1	267	1	KL	CER	1	2,90			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.045CER	24	1	271	1	POT	CER	1	35,20			NTA	NTB	roodbakkend
BR-402-15.046CER	24	1	264	1	KL	CER	1	9,90	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.047CER	26	1	290	1	PK	CER	1	12,50	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.048CER	26	1	284	1	WA	CER	1	9,80			NTA	NTA	roodbakkend
BR-402-15.049CER	26	1	283	1	GR	CER	76	751,60	1500	1600	NTA	NTA	roodbakkend
BR-402-15.049SLK	26	1	283	1	GR	SLK	1	15,30					
BR-402-15.050BWM	27	1	291	1	DIG	BWM	2	103,90					2 x fragm bakst 1 x licht roze, 1 x oranje
BR-402-15.050CER	27	1	291	1	DIG	CER	1	1,60			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.050FAU	27	1	291	1	DIG	FAU	12	350					met kleine fragmenten 2 fragm. (passend) van onderkaak met kiezen van een rund, en losse kiezen bovenkaak rond
BR-402-15.051CER	27	2	298	1	PK	CER	1	2,70			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.052BWM	27	2	301	1	VERV	BWM	2	2,30					2 x fragm roodbruine bakst
BR-402-15.052GLS	27	2	301	1	VERV	GLS	1	0,90			NTA	NTB	scherf van helder lichtgroen glas
BR-402-15.053BWM	27	2	300	1	PK	BWM	1	3,40					1 x fragm roze bakst
BR-402-15.053CER	27	2	300	1	PK	CER	1	1,50			LMEB	NTB	steengoed
BR-402-15.054BWM	27	1	297	1	GVB	BWM	2	235,20					1 x fragm oranje bakst, 1 x fragm gele bakst 3 cm dik
BR-402-15.054CER	27	1	297	1	GVB	CER	8	105,70			NTA	NTB	steengoed
BR-402-15.054FAU	27	1	297	1	GVB	FAU	8	22,60					slechte conditie sterk verveerd, onderkant scheenbeen rond? gewrichtsuitende.
BR-402-15.054STN	27	1	297	1	GVB	STN	2	41,20					1 x leisteen met spijkergat (dakleifragment), 1 x steenkool
BR-402-15.055BWM	27	1	296	1	PK	BWM	1	3,40					1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.055PYP	27	1	296	1	PK	PYP	2	1	1780	1820	NTB	NTB	2 fragm steel
BR-402-15.056VST	20	p5	990	1	ES	VST	1	6,70					natuurproduct, gebruikt als wegverharding, zuid-Belgisch vuursteen, machinaal bewerkt. Determinatie Pieter Dijkstra

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vulling	Spooraard	Categorie	Aantal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.057BWM	29	1	322	8	SL	BWM	43	2505,30					3 x fragm grijze nokpan 1,2 cm dik, 5 x fragm oranje dakpan 1,7 cm dik, 7 x fragm grijze plavuiz dik 3,4 en 1,5 en 2 cm, 4 x oranje plavuiz dik 2 en 2,5 cm, 1 x fragm baksteen uitw grijze glazuur of zwaar versinterd, rest roze tot oranje bak
BR-402-15.057CER	29	1	322	8	SL	CER	1460	57357,20	1300	1900	LMEB	NTC	roodbakkend, fayence, steengoed, grijsbakkend, witbakkend, industrieel en majolica
BR-402-15.057CER-AW4664	29	1	322	8	SL	CER	1	340,40	1450	1525	LMEB	NTA	roodbakkend deksel met silbversiering boogjes en stippen
BR-402-15.057CER-AW4665	29	1	322	8	SL	CER	1	237,50	1550	1600	NTA	NTA	roodbakkende deksel met knop
BR-402-15.057CER-AW4666	29	1	322	8	SL	CER	1	829,60	1450	1550	LMEB	NTA	roodbakkend, pispot, beide zijden loodglazuur, ziel en worstoor
BR-402-15.057CER-AW4668	29	1	322	8	SL	CER	2	933,30	1450	1550	LMEB	NTA	roodbakkend, bord met 3 standlobben inwendig versiering gele silb halve maantjes en noppen met loodglazuur
BR-402-15.057CER-AW4669	29	1	322	8	SL	CER	1	218,50	1400	1525	LMEB	NTA	roodbakkend, kom met 3 standlobben en 2 horizontale worstoren inw koperoxide en loodglazuur
BR-402-15.057CER-AW4670	29	1	322	8	SL	CER	1	292,70	1400	1525	LMEB	NTA	roodbakkend, kom met 3 standlobben en 2 horizontale worstoren en schenklip, inw koperoxide en loodglazuur
BR-402-15.057CER-AW4671	29	1	322	8	SL	CER	1	669,80	1450	1550	LMEB	NTA	roodbakkend, bakpan met bolle bodem en geknepen steel en schenklip
BR-402-15.057CER-AW4673	29	1	322	8	SL	CER	1	2062,50	1400	1525	LMEB	NTA	roodbakkend, kom met 3 standlobben en twee horizontale worstoren, schenklip, reparatieloodje onder oor, inw loodglazuur
BR-402-15.057CER-AW4674	29	1	322	8	SL	CER	1	747,30	1450	1525	LMEB	NTA	roodbakkend, grape op drie pootjes, met twee verticale worstoren en spaarzaam loodglazuur
BR-402-15.057CER-AW4675	29	1	322	8	SL	CER	1	1792,50	1450	1550	LMEB	NTA	roodbakkend, kan met 4 standlobben en 1 verticaal worstoor en spaarzaam loodglazuur

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.057CER- AW4677	29	1	322	8	SL	CER	1	171,30	1500	1600	NTA	NTA	roodbakkend, beker op standing met verticaal worstoor en 3 groeven ter decoratie. Uitwendig ijzerengobe en beide zijden loodglazuur
BR-402-15.057CER- AW4678	29	1	322	8	SL	CER	1	941,40	1500	1550	NTA	NTA	steengoed, drieorenkan - beker met 3 lintoren en een standing en zoutglazuur
BR-402-15.057CER- AW4679	29	1	322	8	SL	CER	1	142,70	1500	1600	NTA	NTA	roodbakkend, kop met twee horizontale worstoren en standing, beide zijden spaarzaam loodglazuur
BR-402-15.057CER- AW4680	29	1	322	8	SL	CER	1	334,20	1450	1550	LMEB	NTA	roodbakkend, kop op 3 standlobben en met een verticaal worstoor, 2 hoepels en diverse draairingen op de buik, inw loodglazuur uitw spaarzaam
BR-402-15.057CER- AW4681	29	1	322	8	SL	CER	1	124,10	1550	1650	LMEB	NTA	roodbakkend, kop op standing en verticaal worstoor met geprononceerde draairing uitwe ijzerengobe, beide zijden loodglazuur
BR-402-15.057CER- AW4682	29	1	322	8	SL	CER	1	379,60	1450	1550	LMEB	NTA	roodbakkend, kop op drie standvinnen met 1 verticaal worstoor en loodglazuur
BR-402-15.057CER- AW4683	29	1	322	8	SL	CER	3	138,80	1525	1575	NTA	NTA	majolica kan met gele banden op de buik en rib tussen hals en schouder tindglazuur op hele kan behalve onderzijde, oor ontbreekt
BR-402-15.057CER- AW4684	29	1	322	8	SL	CER	1	1521,10	1450	1550	LMEB	NTA	roodbakkend, bakpan met seel inwendig loodglazuur op standvlak
BR-402-15.057CER- AW4685	29	1	322	8	SL	CER	1	1865,50	1450	1550	LMEB	NTA	roodbakkend, kan op 4 standlobben met 1 verticaal worstoor en loodglazuur op de schouder
BR-402-15.057CER- AW4686	29	1	322	8	SL	CER	1	315,50	1450	1550	LMEB	NTA	roodbakkend, kop met 1 horizontaal worstoor binnenzijde gele silblaag tot de rand en inw loodglazuur
BR-402-15.057CER- AW4687	29	1	322	8	SL	CER	1	621,40	1450	1525	LMEB	NTA	roodbakkend, grape met drie pootjes en minimaal 1 horizontaal worstoor en spaarzaam loodglazuur
BR-402-15.057CER- AW4688	29	1	322	8	SL	CER	1	277,40	1450	1525	LMEB	NTA	roodbakkend, grape met drie pootjes en geprononceerde ribbel op de overgang schouder-buik. 1 verticaal worstoor

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vulling	Spooraard	Categorie	Aantal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.057CER-AW4689	29	1	322	8	SL	CER	1	1268,90	1450	1525	LMEB	NTA	roodbakkend, grape op drie pootjes met twee verticale worstoren, loodglazuur op binnenkant bodem en en spaarzaam op de schouder
BR-402-15.057CER-AW4690	29	1	322	8	SL	CER	1	242,50	1575	1650	NTA	NTA	roodbakkend grape op drie pootjes met twee verticale worstoren met geprononceerde ribbels op de hals en beide zijden loodglazuur
BR-402-15.057CER-AW4691	29	1	322	8	SL	CER	1	162,50	1500	1600	NTA	NTA	roodbakkend, kop op standing met 1 horizontaal worstoor, inw loodglazuur uitw spaarzaam
BR-402-15.057CER-AW4692	29	1	322	8	SL	CER	1	510,10	1550	1625	NTA	NTA	roodbakkend, bakpan met bolle bodem en steel, inw loodglazuur
BR-402-15.057CER-AW4693	29	1	322	8	SL	CER	1	297,40	1500	1600	NTA	NTA	roodbakkend, kom op standing met 1 verticaal worstoor, inw loodglazuur
BR-402-15.057CER-AW4694	29	1	322	8	SL	CER	1	104	1450	1550	LMEB	NTA	roodbakkend, kop op 3-4 standlobben met 1 horizontaal worstoor, slib op de bodem en inw loodglazuur
BR-402-15.057CER-AW4695	29	1	322	8	SL	CER	1	303,50	1450	1550	LMEB	NTA	roodbakkend, deksel met knop ongeglazuurd
BR-402-15.057CER-AW4696	29	1	322	8	SL	CER	1	152,40	1450	1550	LMEB	NTA	roodbakkend, kop op standing met steel of oor, inw loodglazuur uitw spaarzaam loodglazuur
BR-402-15.057CER-AW4697	29	1	322	8	SL	CER	1	100,90	1450	1550	LMEB	NTA	roodbakkend, kop op standing oor ontbreekt, inw loodglazuur uitw spaarzaam loodglazuur
BR-402-15.057CER-AW4698	29	1	322	8	SL	CER	1	168,10	1450	1550	LMEB	NTA	roodbakkend, kop op standing oor ontbreekt, inw loodglazuur uitw spaarzaam loodglazuur
BR-402-15.057CER-AW4699	29	1	322	8	SL	CER	1	49,50	1450	1550	LMEB	NTA	roodbakkend, kop op standing oor ontbreekt, inw loodglazuur uitw spaarzaam loodglazuur
BR-402-15.057CER-AW4700	29	1	322	8	SL	CER	1	185	1450	1550	LMEB	NTA	roodbakkend, kop op standing verticaal worstoor, inw loodglazuur uitw spaarzaam loodglazuur
BR-402-15.057CER-AW4701	29	1	322	8	SL	CER	1	2388,70	1500	1550	NTA	NTA	roodbakkend, melteilkom op geknepen standing met 2 horizontale worstoren, schenklip en geribbelde rand, inw loodglazuur

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.057CER- AW4702	29	1	322	8	SL	CER	1	274,30	1500	1550	LMEB	LMEB	roodbakkend, grape met 3 pootjes, min. 1 verticaal worstoor, bodem loodglazuur en uitw spaarzaam loodglaz
BR-402-15.057CER- AW4703	29	1	322	8	SL	CER	1	1004,80	1500	1550	NTA	NTA	roodbakkend, grape met 3 pootjes en 2 verticale worsto- ren, ijzerengobe en beide zijden spaarzaam loodglazuur
BR-402-15.057CER- AW4704	29	1	322	8	SL	CER	1	423,70	1500	1600	NTA	NTA	2 fragm (passen)roodbakkend grape met 3 pootjes, 2 vert. worstoren, groef op schouder, beide zijden loodglazuur
BR-402-15.057CER- AW4715	29	1	322	8	SL	CER	1	559,40	1500	1550	NTA	NTA	roodbakkend, grape met 3 pootjes en een vert. worstoor en ribbels op de schouder, beide zijden loodglazuur
BR-402-15.057CER- AW4718	29	1	322	8	SL	CER	1	2702,90	1450	1525	LMEB	NTA	roodbakkend, grape met drie pootjes en 2 verticale worstoren duimindrukken op de rand, bodem loodglazuur, uitw spaarzaam loodglazuur
BR-402-15.057CER- AW4721	29	1	322	8	SL	CER	2	984,80	1350	1500	LMEB	LMEB	fragmenten passen grijsbakkend kan op 4 standvinnen
BR-402-15.057CER- AW4745	29	1	322	8	SL	CER	1	1401,60	1350	1500	LMEB	LMEB	grijsbakkende pot op 4 standvinnen
BR-402-15.057GLS	29	1	322	8	SL	GLS	2	42,70			NTA	NTC	scherfje van helder licht groen glas
BR-402-15.057GLS- GL1400	29	1	322	8	SL	GLS	1	39,40	1400	1550	LMEB	NTA	Drinkglas. Dit onderdeel is van ribbelbeker, zie omschrij- ving in Henkes. Kan ook de voet zijn van een voetbeker. Ribbels lopen bijna verticaal en buigen bij de overgang naar de kelk af naar rechts. Pontilmerk bevat en luchtbel.
BR-402-15.057HT	29	1	322	8	SL	HT	1	5,20					AFGESTOTEN was fragment grove den
BR-402-15.057KST	29	1	322	8	SL	KST	3	28,60			NTC	NTC	AFGESTOTEN was kunststof is in ieder geval geen leer
BR-402-15.057MTL	29	1	322	8	SL	MTL	2	85,60					zie subnr
BR-402-15.057MTL1	29	1	322	8	SL	MTL	1	39,40					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.057MTL2	29	1	322	8	SL	MTL	1	46,20					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.057PYP	29	1	322	8	SL	PYP	3	7,40		1750	NTB	NTC	
BR-402-15.057PYP- PP0214	29	1	322	8	SL	PYP	1	4,90	1650	1750	NTB	NTB	steel met lelies in ruitvormige kaders; reliëfdecoratie uit persmal
BR-402-15.057STN	29	1	322	8	SL	STN	14	407,10					10 x leisteen, 4 x grijze harde steen

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.059MTL	29	1	322	8	SL	MTL	1	6,90					zie subnr
BR-402-15.059MTL1- MT4968	29	1	322	8	SL	MTL	1	6,90	1500	1600	NTA	NTA	insigne, L35x834mm, vrouwfiguur, mogelijk erotische insigne
BR-402-15.064CER	29	1	310	1	GVB	CER	5	152,20			LMEB	NTB	fayence, roodbakendm steengoed en witbakend
BR-402-15.064VST	29	1	310	1	GVB	VST	1	88,40					pseudostuk/ Geofakt, is natuurlijk. Determinatie P. Dijkstra
BR-402-15.065CER	29	1	317	1	GVB	CER	1	18,40			LMEB	NTB	roodbakend
BR-402-15.066BWM	29	1	313	1	GR	BWM	4	179,30					1 x fragm roze bakst, 3 x fragm oranje bakst
BR-402-15.066STN	29	1	313	1	GR	STN	1	764,60					groot stuk witte calciet
BR-402-15.069FAU	29	1	322	4	SL	FAU	1	43,60					fragm bekken van vermoedelijk een rond met snij en haksporen
BR-402-15.069HT	29	1	322	4	SL	HT	3	328,30					AFGESTOTEN was alleen gespoeld, geseald L27xDsn3cm+ L16xDsn4cm+ L10xDsn2,5cm, 2 x takfragment grove den met zaagsporen en walhooft onbewerkt
BR-402-15.070CER	29	1	000	1	STV	CER	1	29,80			NTA	NTB	steengoed
BR-402-15.071MTL	29	1	000	1	STV	MTL	3	16,90					zie subnr
BR-402-15.071MTL1- MT4976	29	1	000	1	STV	MTL	1	4,20					koper, fragment van ?, L48mm
BR-402-15.071MTL2- MT4974	29	1	000	1	STV	MTL	1	3,60	1400	1600	LME	NTA	koper, L21xB16mm
BR-402-15.071MTL3- MT4975	29	1	000	1	STV	MTL	1	9,20	1400	1870	LME	NTC	Ds10-12mm, niet mooi rond
BR-402-15.072CER	32	1	352	1	GVB	CER	3	27,30			LMEB	NTB	roodbakend
BR-402-15.073CER	32	1	331	1	GR	CER	1	13,10	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakend
BR-402-15.074CER	32	1	333	1	KL	CER	2	26,40	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakend, roodbakend
BR-402-15.075CER	32	1	341	1	GR	CER	8	243,20	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakend, roodbakend
BR-402-15.075HK	32	1	341	1	GR	HK	1	0,70					
BR-402-15.075MTL	32	1	341	1	GR	MTL	1	35,30					zie subnr
BR-402-15.075MTL1- MT4958	32	1	341	1	GR	MTL	1	35,30					Archeoplan, L35x828xD9mm
BR-402-15.077GLS	32	1	334	1	PK	GLS	1	2,30			NTA	NTC	scherf van helder lichtgroen glas

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.078BWM	32	1	337	1	PK	BWM	1	0,60					1 x fragm licht oranje bakst
BR-402-15.079CER	33	1	355	1	KL	CER	1	50,40			LMEB	NTB	roodbakend
BR-402-15.079STN	33	1	355	1	KL	STN	1	16,70					leiste
BR-402-15.080BWM	33	1	356	1	KL	BWM	1	4,80					1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.080CER	33	1	356	1	KL	CER	8	172,70			LMEB	NTB	roodbakend en grijsbakend
BR-402-15.080STN	33	1	356	1	KL	STN	2	46,60					2 x lichtgrijze harde steen 1 x met witte calcieter
BR-402-15.081BWM	33	1	357	1	KL	BWM	1	9,30					1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.081CER	33	1	357	1	KL	CER	4	77,50			LMEB	NTB	roodbakend
BR-402-15.081STN	33	1	357	1	KL	STN	1	2,20					leiste
BR-402-15.082CER	33	1	358	1	KS	CER	1	97,80			LMEB	NTA	roodbakend
BR-402-15.083BWM	33	1	359	1	KL	BWM	1	325,20					1 x fragm roze bakst 7x9x4
BR-402-15.083CER	33	1	359	1	KL	CER	9	115,40	1300	1525	LMEB	NTA	roodbakend en grijsbakend
BR-402-15.083STN	33	1	359	1	KL	STN	1	7,60					leiste
BR-402-15.084BWM	33	1	360	1	KL	BWM	1	71,50					1 x fragm oranje playuis met koperoxide+loodglaz 2cm dik
BR-402-15.084CER	33	1	360	1	KL	CER	57	1121	1300	1525	LMEB	NTA	roodbakend en grijsbakend
BR-402-15.084MTL	33	1	360	1	KL	MTL	1	11,60					zie subnr
BR-402-15.084MTL1	33	1	360	1	KL	MTL	1	11,60					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.084PYP	33	1	360	1	KL	PYP	1	3,40	1700	1800	NTB	NTC	
BR-402-15.085BWM	33	1	360	1	KL	BWM	7	201,10					6x fragm oranje bakst/tegel, 1x fragm oranje playuis dik 3,5
BR-402-15.085CER	33	1	360	1	KL	CER	127	2057,60			LMEB	NTC	roodbakend, grijsbak, steengoed, industrieel, porselein
BR-402-15.085GLS	33	1	360	1	KL	GLS	1	1,40			NTA	NTC	scherfje van helder kleurloos vensterglas
BR-402-15.085MTL	33	1	360	1	KL	MTL	2	19,30					zie subnr
BR-402-15.085MTL1	33	1	360	1	KL	MTL	1	8,30					AFGESTOTEN fragment,
BR-402-15.085MTL2	33	1	360	1	KL	MTL	1	11					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.085STN	33	1	360	1	KL	STN	1	1,40					leiste
BR-402-15.086BWM	33	1	361	1	KL	BWM	6	269,40					5 x fragm oranje bakst, 1 x fragm roze bakst
BR-402-15.086CER	33	1	361	1	KL	CER	41	902			LMEB	NTB	roodbakend en grijsbakend
BR-402-15.086PYP	33	1	361	1	KL	PYP	1	1,10			NTB	NTC	
BR-402-15.087CER	33	1	990	1	LG	CER	1	50,10			NTB	NTB	porselein

Vondstnummer	Put	Flak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.088BWM	33	1	360	1	KL	BWM	13	81,80					11x fragm roze bakst, 2x fragm gele bakst allen sterk gesleten
BR-402-15.088CER	33	1	360	1	KL	CER	90	1624,80			LMEB	NTA	roodbakkend, steengoed en grijsbakkend
BR-402-15.088FAU	33	1	360	1	KL	FAU	10	4,90					met kleine stukjes plookies groot zoogdier
BR-402-15.088MTL	33	1	360	1	KL	MTL	2	24,20					zie subnr
BR-402-15.088MTL1	33	1	360	1	KL	MTL	1	6,10					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.088MTL2	33	1	360	1	KL	MTL	1	18,20					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.089BWM	34	1	370	1	UIT	BWM	1	1,90					1 x fragm harde bruine bakst
BR-402-15.089CER	34	1	370	1	UIT	CER	2	47,50			LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.090CER	34	1	364	1	GR	CER	9	192,70	1300	1600	LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.090MTL	34	1	364	1	GR	MTL	1	18,30					zie subnr
BR-402-15.090MTL1	34	1	364	1	GR	MTL	1	18,30					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.091BWM	34	1	363	2	GR	BWM	1	2					1 x fragm bakst oranje
BR-402-15.091CER	34	1	363	2	GR	CER	1	1,90	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.091STN	34	1	363	2	GR	STN	1	1					stukje steenkool
BR-402-15.092CER	35	p3	990	1	LG	CER	1	15,70			NTA	NTA	roodbakkend
BR-402-15.093CER	35	1	990	1	LG	CER	5	94,40			NTA	NTC	roodbakkend en industrieel
BR-402-15.094CER	35	p4	990	1	LG	CER	1	4,20	1600	1900	NTA	NTB	zie AW4766
BR-402-15.094CER-AW4766	35	p4	990	1	LG	CER	1	4,20	1600	1900	NTA	NTC	steengoed knikker met engobe en zoutglazuur
BR-402-15.095CER	36	1	000	1	STV	CER	1	3,10	1875	1950	NTC	NTC	
BR-402-15.095CER-AW4945	36	1	000	1	STV	CER	1	3,10	1875	1950	NTC	NTC	speelgoed porselein fragm schotel speelgoedseries
BR-402-15.096CER	36	1	384	1	GVB	CER	1	6,30			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.097CER	36	1	386	1	GVB	CER	2	27,30			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.098CER	36	1	390	1	PK	CER	1	3,30			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.098STN	36	1	390	1	PK	STN	1	186					grijze harde steen
BR-402-15.099CER	36	1	389	1	PK	CER	1	4,70			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.099MTL	36	1	389	1	PK	MTL	1	3,30					zie subnr
BR-402-15.099MTL1	36	1	389	1	PK	MTL	1	3,30					AFGESTOTEN roest,

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.100CER	36	1	395	1	PK	CER	1	6,60			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.101GLS	36	1	392	1	KL	GLS	1	1,50			NTA	NTC	scherf van helder lichtgroen glas
BR-402-15.101MTL	36	1	392	1	KL	MTL	1	21,30					zie subnr
BR-402-15.101MTL1	36	1	392	1	KL	MTL	1	21,30					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.102BWM	36	1	401	1	PK	BWM	2	13,40					2 x fragm baksteen oranje
BR-402-15.102MTL	36	1	401	1	PK	MTL	2	7,60					zie subnr
BR-402-15.102MTL1	36	1	401	1	PK	MTL	2	7,60					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.103CER	29	1	000	1	STV	CER	17	401,90			NTB	NTC	roodbakkend, witbbakend, steengoed , industrieel
BR-402-15.103PYP	29	1	000	1	STV	PYP	4	12,30			NTA	NTC	1x ketel pp0215
BR-402-15.103PYP- PP0215	29	1	000	1	STV	PYP	1	6,40	1630	1659	NTA	NTB	Samuel Broen net als in Molenstraat BR-22-91
BR-402-15.104CER	33	1	000	1	STV	CER	2	36			LMEB	NTB	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.105CER	37	1	404	1	GVB	CER	5	108,90			LMEB	NTB	roodbakkend en fayence
BR-402-15.106CER	37	1	406	1	PK	CER	2	37			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.107CER	37	1	408	1	PK	CER	1	6,10			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.108CER	37	1	419	1	KL	CER	3	80,50			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.109BWM	37	1	426	1	PK	BWM	1	5,40					1 x fragm roze bakst
BR-402-15.109CER	37	1	426	1	PK	CER	1	1,70	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.110CER	37	1	409	1	WA	CER	1	26			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.111CER	37	1	410	1	KS	CER	5	96,50	1500	1700	NTA	NTB	steengoed en roodbakkend
BR-402-15.112CER	37	1	412	1	NZL	CER	2	68,40			NTA	NTA	steengoed
BR-402-15.113BWM	37	1	436	1	GR	BWM	2	502,90					1x fragm roze bakst ?x 8 x4, 1 x fragm roze plavuis 2 cm
BR-402-15.113CER	37	1	436	1	GR	CER	16	515			LMEB	NTB	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.114CER	37	1	414	1	GR	CER	10	778,70	1300		LMEB	NTA	roodbakkend, grijsbakkend en steengoed
BR-402-15.115CER	37	1	437	1	REC	CER	11	266,40			LMEB	NTB	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.116CER	37	1	423	1	PK	CER	3	15			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.117CER	37	1	422	1	KL	CER	3	38,30			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.118CER	37	1	412	1	NZL	CER	12	212,80			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.118VST	37	1	412	1	NZL	VST	1	19,90					zie subnr
BR-402-15.118VST1- VS0504	37	1	412	1	NZL	VST	1	19,90			PA- LEOM	PA- LEOM	kern, negatief van een goeie afslag op vorstspijltuk. determinatie Pieter Dijkstra

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	End dat.	Begin per.	End per.	Opmerking
BR-402-15.119CER	37	2	454	3	WA	CER	3	56,20			LMEB	NTA	roodbakkend en steengoed
BR-402-15.120CER	37	2	454	2	WA	CER	5	149,40			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.121BWM	37	1	436	1	GR	BWM	2	20,30					1 x fragm roze bakst, 1 x fragm gele bakst
BR-402-15.121CER	37	1	436	1	GR	CER	16	162,80			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.122CER	37	1	414	1	GR	CER	6	90,20			LMEB	NTA	roodbakkend en steengoed
BR-402-15.123CER	37	1	411	1	GR	CER	1	27,40			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.124BWM	37	1	425	1	KL	BWM	1	288,70					1 x fragm grijze dakpan 1, 4 cm dik
BR-402-15.124CER	37	1	425	1	KL	CER	2	104,40			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.125CER	37	1	441	1	KL	CER	1	6,30			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.126CER	37	1	438	1	PK	CER	1	2,70			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.127BWM	37	1	439	1	KL	BWM	1	9,20					1 x fragm gele bakst
BR-402-15.127CER	37	1	439	1	KL	CER	2	13,20			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.128BWM	37	1	442	1	KL	BWM	1	0,80					1 x fragm roze bakst
BR-402-15.129BWM	37	1	440	1	KL	BWM	1	16,60					1 x fragm roze bakst
BR-402-15.129CER	37	1	440	1	KL	CER	1	10,20			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.130CER	37	1	445	1	KL	CER	20	580,40	1500	1625	NTA	NTA	roodbakkend en steengoed
BR-402-15.131ABM	37	2	454	5	WA	ABM	1	2137,40					GEZEED
BR-402-15.131BWM	37	2	454	5	WA	BWM	1	18,20					gezeefd mat uit 131ABM
BR-402-15.131CER	37	2	454	5	WA	CER		0					gezeefd mat uit 131ABM; 14,2
BR-402-15.131ECO	37	2	454	5	WA	ECO		0,10					gezeefd 2 pitjes uit 131ABM
BR-402-15.131HT	37	2	454	5	WA	HT		5,50					gezeefd mat uit 131ABM
BR-402-15.131STN	37	2	454	5	WA	STN	1	0,10					gezeefd mat uit 131ABM
BR-402-15.132MPL	37	2	454	1	WA	MPL	1	1490,80					in plastic, plasticzak verpakt
BR-402-15.133CER	37	2	454	5	WA	CER	8	203,10			LMEB	NTA	roodbakkend en steengoed
BR-402-15.133HT	37	2	454	5	WA	HT	1	0,70					AFGESTOTEN uitgedroogd te laat gezien, fragm walhoot
BR-402-15.134BWM	37	2	454	5	WA	BWM	3	668,30					1 x fragm roze bakst, 2 x fragm donkerrode bakst 4,5 cm dik
BR-402-15.134CER	37	2	454	5	WA	CER	9	232			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.134HT	37	2	454	5	WA	HT	1	0,10					AFGESTOTEN was takje loofhout
BR-402-15.135CER	37	2	454	4	WA	CER	1	51,20			LMEB	NTA	roodbakkend

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vulling	Spooraard	Categorie	Aantal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.136CER	37	2	454	2	WA	CER	6	66,20			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.137CER	37	1	409	1	WA	CER	2	77,20			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.138HT	37	2	409	4	WA	HT	1	2647,90					constructie gebogen L76xB8xD6cm, met pennen en gaten eikenhout
BR-402-15.139HT	37	2	409	5	WA	HT	3	5320,30			NTA	NTA	gespoeld, pompzuiger, elzenhout en klep van peer/appel/meidoorn L109xDsn ok17-bk18cm, 23cm van ok opening L16xB8,5, 27cm van bk "ring" in stam van L6,5xDsn 9-9,5cm, holte is 9,5-10cm,
BR-402-15.139HT1-HT0128	37	2	409	5	WA	HT	1	5132			NTA	NTA	verwerkt door Archeoplan gespoeld, pompbuis, elzenhout. L109xDsn ok17-bk18cm, 23cm van ok opening L16xB8,5
BR-402-15.139HT2-HT0129	37	2	409	5	WA	HT	1	167,10			NTA	NTA	verwerkt door Archeoplan, pompzuiger onderd, klep van peer/appel/meidoorn, "ring" in stam v. L6,5xDsn 9-9,5cm
BR-402-15.139HT-HT0155	37	2	409	5	WA	HT	1	21,20					deel pompzuiger, met 7 pengaatjes aan 1 zijde, waarmee het op het leer van de pompzuiger vast zat
BR-402-15.139LEE	37	2	409	5	WA	LEE	1	17					bekeken door Herman en Peter
BR-402-15.139LEE-LR0779	37	2	409	5	WA	LEE	1	17					runderleer, bevestigingslapje behorend bij pompzuiger HT0155
BR-402-15.140HT	37	2	409	6	WA	HT	1	3402,70					
BR-402-15.140HT1	37	2	409	6	WA	HT	1	3402,70					gedetermineerde fragm AFGESTOTEN = 1,7gr hoepel fragmenten niet gespoeld, takken van tamme kastanje en omwikkeling van wilgentenen
BR-402-15.141HT	37	2	409	6	WA	HT	1	920,10					duig 1 L78xB6,8naar8,5x D1,1naar1,5cm, ok+bk richel en afgeschuind, bk een spijkergat dsn0,7cm
BR-402-15.142HT	37	2	409	8	WA	HT	1	18					
BR-402-15.142HT-HT0143	37	2	409	8	WA	HT	1	18					lepel. L5,7xB5,5xD1cm, steel L5,5xB1,7xD1,7cm
BR-402-15.143HT	37	2	409	8	WA	HT	1	303,90					

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.143HT1- HT0139	37	2	409	8	WA	HT	1	303,90	1500	1600	NTA	NTA	verwerkt door Archeoplan bord, Dsn21cm met gesneden binnen cirkel 1,5cm v d kant, =bk bord, D1,3cm
BR-402-15.144MTL	37	2	409	7	WA	MTL	1	69,40					zie subnr
BR-402-15.144MTL1- MT4954	37	2	409	7	WA	MTL	1	69,40	1570	1600	NTA	NTA	Archeoplan, L170x855mm, lepel met vijgvormige of druppelvormige bak; ronde steel trompetvormig uiteinde; cirkelvormige decoratie op bak; merkteken op kopse kant
BR-402-15.145HT	37	2	409	4	WA	HT	1	2500,40					constructie L71xB9naar4xD6cm met pennen en gaten
BR-402-15.146HT	37	2	409	4	WA	HT	1	1562,90					constructie L59,5xB5naar7,5xD6,5cm, met pennen en gaten
BR-402-15.147HT	37	2	409	4	WA	HT	1	7898					constructie gebogen "tak" L100xB10xD11,5cm
BR-402-15.148HT	37	2	409	5	WA	HT	1	1464,20					
BR-402-15.148HT1- HT0137	37	2	409	5	WA	HT	1	1464,20					verwerkt door Archoplan, plank L29xB24xD2cm, op de vage cirkel (afdruk?) zitten op de rand 3 spijkers, + rond gat Dsn 2,8cm, met spijkerkop
BR-402-15.148MTL1- MT5974	37	2	409	5	WA	MTL	3	12,30		1700	NTA	NTB	Archoplan, plank L29xB24xD2cm, op de vage cirkel (afdruk?) zitten op de rand 3 spijkers L55+62x66mm,, + rond gat Dsn 2,8cm, met spijkerkop, hoort bij HT137
BR-402-15.149LEE	37	2	409	8	WA	LEE	7	38,20					
BR-402-15.149LEE- LR0769	37	2	409	8	WA	LEE	7	38,20	1550	1700	NTA	NTB	Linker instapkinderschoen, maat 22. Kwartieren verlengd tot enkelband en met gespje gesloten. Bovenleer met opzetteenstuk. Slijtage aan teenstuk, gerepareerd.
BR-402-15.150HT	37	2	409	8	WA	HT	1	974,70					
BR-402-15.150HT1- HT0133	37	2	409	8	WA	HT	1	974,60					verwerkt door Archeoplan L+23cm bezem en het lijken "losse" naalden
BR-402-15.151HT	37	2	409	8	WA	HT	1	966,90					
BR-402-15.151HT1	37	2	409	8	WA	HT	1	966,90					bezem niet gespoeld met "losse" naalden
BR-402-15.152HT	37	2	409	8	WA	HT	13	590,10					AFGESTOTEN 10 tak fragm (met kleine stukjes) langste 30,5xD2,5cm, korste 6xD1,3cm, 2 plankfragm bewerkt, L17xB3,3cm+L10,5xB2,5cm, vierkant plankje 8x8x1,5cm
BR-402-15.153FAU	37	2	409	7	WA	FAU	1	7,70					fragment schedel van een medium zoogdier

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.154HT	37	2	409	8	WA	HT	11	1013,70					AFGESTOTEN takfragm 3x L11,5xDsn1,2cm, L8,5xDsn 2cm, L7,5xDsn1,2cm, 8 plankfragm langste 33xB9x D2,2cm kortstel6xB2,1xD1cm, waarv 2 met spijkergaatjes
BR-402-15.155HT	37	2	409	1	WA	HT	1	55,40					takfragm L13,5xB2,2cm (half)
BR-402-15.156CER	37	2	409	7	WA	CER	8	407,60	1500		NTA	NTB	roodbakkend
BR-402-15.156HT	37	2	409	7	WA	HT	1	29,40					AFGESTOTEN was L11,5xB2,5xD0,8cm
BR-402-15.157HT	37	2	409	7	WA	HT	5	57,90					"AFGESTOTEN 4x was tak(?) L12xDsn1,4cm, L13xDsn1,4cm=8hoekig+gebroken, L7xDsn0,8cm, L8xDsn0,6cm, half L2,5xDsn1cm"
BR-402-15.157HT2- HT0123	37	2	409	7	WA	HT	2	11					verwerkt door Archeoplan L13xDsn1,4cm=8hoekig + gebroken, gewicht na conserveren=5gr
BR-402-15.158HT	37	2	409	7	WA	HT	1	19,80					
BR-402-15.158HT1- HT0138	37	2	409	7	WA	HT	1	19,80	1500	1800	NTA	NTB	"verwerkt door Archeoplan, houten lepel, L6,5xB6xD0,5cm steel L8xB2naar0,8xD0,6cm"
BR-402-15.159HT	37	2	409	7	WA	HT	1	28,70					
BR-402-15.159HT- HT0144	37	2	409	7	WA	HT	1	28,70					klos voor wol? L/H9cmx Dsn-ok4cm gelijk met Dsn-bk4cm, bovenop bolling 1,9cm, met enkele richels/cirkels ingesne- den en middenin gat door tot. lengte v voorwerp v 5mm
BR-402-15.160HT	37	2	409	6	WA	HT	1	934,80					duig 2 L77,7xb6,5naar7,9x D1naar1,5cm, ok+bk richel en afgeschuind
BR-402-15.161HT	37	2	409	6	WA	HT	1	1243,60					duig 3 L78xB8,4naar10,3 xD1,3naar1,6cm, ok+bk richel en afgeschuind
BR-402-15.162HT	37	2	409	6	WA	HT	1	1470,80					duig 4 L78xB10,5naar11,8x D1,2naar1,6cm, ok+bk afgeschuind 2cm, ok+bk richel op 4cm, ok+bk extra afgeschuind 9cm,
BR-402-15.163HT	37	2	409	6	WA	HT	1	1268					duig 5 L78,6xB8naar10,4x D0,9naar1,9cm, aan ok 32,5cm houten dop dsn3cm, aan ok 39cm houten schijf dsn 5cm, aan ok en bk 1,5 afgeschuind, aan ok en bk richel van 0,3mm diep en ok en bk extra afgeschuind 10-8cm
BR-402-15.164HT	37	2	409	6	WA	HT	1	1191,20					duig 6 =HT0156

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.164HT- HT0156	37	2	409	6	WA	HT	1	1191,20					duig 6 L78,5xB8,4naar9,8x D1,2naar1,5cm, ok+bk 8-9cm en daarna 1,8cm afgeschuind, met merkteken van cirkels en strepen CONSERVEREN
BR-402-15.165HT	37	2	409	6	WA	HT	1	1054,10					duig 7=HT0157
BR-402-15.165HT- HT0157	37	2	409	6	WA	HT	1	1054,10					duig 7 L78xB8naar9,8x D1naar1,8cm, ok afgeschuind, ok+bk op 4cm richel en merkteken MI=12,5cm breed CONSERVEREN
BR-402-15.166HT	37	2	409	6	WA	HT	1	1186,80					duig 8 L77,5xB9,3naar10,2 xD1naar1,3cm, ok 1,5cm afgeschuind, ok+bk richel van 0,3mm diep, bk -buitenkant 3streepjes?
BR-402-15.167HT	37	2	409	6	WA	HT	1	743,90					duig 9 L78xB5,9naar7x D1naar1,5cm, bovenin zit 3cm een gat dsn 8mm van ok zit 38 en 41cm enn houten pennetje dsn 5mm, van bk 2,5cm een gat= kapot, ook een richel en afgeschuind, op binnenzijde lijkt een teken MV te staan
BR-402-15.168HT	37	2	409	6	WA	HT	1	847,50					duig 10 L78xB6,7naar7,8x D1naar1,5cm, ok afgeschuind, ok op 3cm 2gaten dsn 5mm, bk op 2,5cm 2 gaten (kapot) dsn 4mm, ok+bk richel van 3mm diep op 3,6 en 4,2cm, mogelijk met merkteken?
BR-402-15.169HT	37	2	409	6	WA	HT	1	1563,40					duig 11 L77,8xB12naar12,7 xD1,1naar1,5cm
BR-402-15.170HT	37	2	409	6	WA	HT	1	1016,60					duig 12 L74xB7,2naar8,7x D1naar1,5cm, ok 1,5cm afgeschuind, op 4,2cm richel v 3mm diep
BR-402-15.171HT	37	2	409	6	WA	HT	1	1416,20					duig 13 L77xB10,5x D1naar1,5cm, ok richel en afge- schuind, bk afgebrokkeld
BR-402-15.172HT	37	2	409	6	WA	HT	1	988,40					duig 14 L73,5xB7,6naar9,5 xD1,5cm, ok 1,5cm afge- schuind, ok 4,2cm richel 4cm van ok 3mm diep, ok+bk extra afgeschuind 10+5cm, aan binnenzijde opmidden van plank zit een uitholling van 17cm lang en 2,5cm breed,

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.173HT	37	2	409	6	WA	HT	1	1806,90					duig 15 L77xB12,2naar14,1 xD1,4cm, ok+bk richel en afgeschuind
BR-402-15.174HT	37	2	409	6	WA	HT	1	1149,80					"duig 16 L77,4xB8,6naar9,4 xD1naar1,6cm, ok+bk richel en afgeschuind"
BR-402-15.175HT	37	2	409	6	WA	HT	1	1132,20					"duig 17 L77,5xB8,7naar 10,4 xD1naar1,6cm, ok+bk richel en afgeschuind"
BR-402-15.176HT	37	2	409	6	WA	HT	1	1378,60					duig 18 L78xB10naar12,5 xD1naar1,6cm, ok+bk richel en afgeschuind, ok3 spijkergaatjes dsn6mm, bk 2 spijkergaatjes dsn 5mm
BR-402-15.177MTL	37	2	409	8	WA	MTL	2	265,30					zie subnr
BR-402-15.177MTL1-MT4955	37	2	409	8	WA	MTL	1	223,20					"Archeoplan,L205+L245x B70mm,"
BR-402-15.177MTL2	37	2	409	8	WA	MTL	1	42,20					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.178ABM	37	2	409	1	WA	ABM	1	705,10					
BR-402-15.178BWM	37	2	409	1	WA	BWM		34					gezeefd mat uit 178ABM
BR-402-15.179ABM	37	2	409	2	WA	ABM	1	404,20					naar Archeodienst conclusie in Rapport Archeobotanie Breda Eikberg- Gilzeweg
BR-402-15.180BWM	37	2	409	3	WA	BWM	5	2328,10					3 roze bakstenen L17xB8,5xD4cm
BR-402-15.181BWM	37	2	409	8	WA	BWM	1	204,40					1 x fragm rode plavuiz 2,5 cm
BR-402-15.181CER	37	2	409	8	WA	CER	3	75,50			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.182ABM	37	2	409	8	WA	ABM	1	6424					naar archeodienst, conclusie in Rapport Archeobotanie Breda Eikberg-Gilzeweg
BR-402-15.183BWM	37	2	409	8	WA	BWM	1	305,20					1 x fragm roze bakst 3,5 cm
BR-402-15.183CER	37	2	409	8	WA	CER	7	735,70	1500	1700	NTA	NTB	roodbakkend
BR-402-15.184CER	37	1	441	1	KL	CER	2	5,50			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.185BWM	37	1	428	1	NAT	BWM	1	7,20					1 x fragm roze bakst
BR-402-15.185CER	37	1	428	1	NAT	CER	1	20			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.186CER	37	1	439	1	KL	CER	1	7,30			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.187CER	37	1	999	1	VERST	CER	2	298,60			LMEB	NTB	roodbakkend en grijsbakkend

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.187PYP	37	1	999	1	VERST	PYP	1	10,80					zie PPnr
BR-402-15.187PYP- PP0259	37	1	999	1	VERST	PYP	1	10,80	1610	1680	NTA	NTB	
BR-402-15.188CER	37	1	422	1	KL	CER	5	164,60			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.189CER	37	1	425	1	KL	CER	9	71,90			LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.189MTL	37	1	425	1	KL	MTL	1	11,20					zie subnr
BR-402-15.189MTL1	37	1	425	1	KL	MTL	1	11,20					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.190CER	37	1	440	1	KL	CER	1	3			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.191CER	37	1	423	1	PK	CER	1	2,80			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.192CER	37	1	447	1	GVB	CER	3	7,10			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.192MTL	37	1	447	1	GVB	MTL	1	9,30					zie subnr
BR-402-15.192MTL1	37	1	447	1	GVB	MTL	1	9,30					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.193CER	37	1	448	1	KL	CER	12	213,70			LMEA	NTB	roodbakkend, grijsbakkend en pingsdorp
BR-402-15.194CER	37	1	445	1	KL	CER	7	95,70			LMEB	NTA	roodbakkend, steengoed
BR-402-15.194MTL	37	1	445	1	KL	MTL	4	92,20					zie subnr
BR-402-15.194MTL1	37	1	445	1	KL	MTL	1	11,40					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.194MTL2	37	1	445	1	KL	MTL	1	40,30					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.194MTL3	37	1	445	1	KL	MTL	1	27,30					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.194MTL4	37	1	445	1	KL	MTL	1	13,40					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.194VST	37	1	445	1	KL	VST	1	32,80					zie subnr
BR-402-15.194VST1	37	1	445	1	KL	VST	1	32,80					natuurlijk/pseudo, Terras- / Schelde vuursteen, determina- tie Pieter Dijkstra
BR-402-15.195MTL	37	1	443	1	POT	MTL	1	79,70					zie subnr
BR-402-15.195MTL1	37	1	443	1	POT	MTL	1	79,70					AFGESTOTEN roestbonk,
BR-402-15.196MTL	37	1	404	1	GVB	MTL	1	1					zie subnr
BR-402-15.196MTL1	37	1	404	1	GVB	MTL	1	1					AFGESTOTEN koper, afval?,
BR-402-15.197MTL	37	1	404	1	GVB	MTL	1	1					zie subnr
BR-402-15.197MTL1-	37	1	404	1	GVB	MTL	1	1			XME	NT	afval,
MT4967													
BR-402-15.198CER	37	1	444	1	KL	CER	2	21,50			LMEB	NTA	roodbakkend

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.199BWM	37	1	453	1	KL	BWM	1	0,60					1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.199CER	37	1	453	1	KL	CER	8	140,50	1250		LMEB	NTA	roodbakkend en proto steengoed
BR-402-15.199MTL	37	1	453	1	KL	MTL	1	28,30					zie subnr
BR-402-15.199MTL1	37	1	453	1	KL	MTL	1	28,30					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.199PYP	37	1	453	1	KL	PYP	1	1,40			NTB	NTC	
BR-402-15.199STN	37	1	453	1	KL	STN	1	4,50					kwartsiet
BR-402-15.200CER	37	1	462	1	KL	CER	1	31			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.201CER	37	1	464	1	GR	CER	3	13,10			LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.201VST	37	1	464	1	GR	VST	1	10,90					natuurlijk- pseudo, wel vuursteen (niet artificieel)
BR-402-15.202CER	37	1	461	1	KL	CER	3	22,50			LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.203CER	37	1	465	1	KL	CER	2	4,60	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.204MTL	37	1	000	1	STV	MTL	1	70					zie subnr
BR-402-15.204MTL1	37	1	000	1	STV	MTL	1	70					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.205STN	38	1	469	1	PK	STN	1	2,40					leisteent sintel
BR-402-15.206BWM	38	1	468	1	GR	BWM	2	4,90					2 x fragm tegel met tinglazuur
BR-402-15.206CER	38	1	468	1	GR	CER	1	11,60			NTA	NTB	witbakkend
BR-402-15.207CER	38	1	474	1	PK	CER	2	7,60	1300	1525	LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.208CER	38	1	471	1	KL	CER	2	39,10			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.209KST	38	1	480	1	PK	KST	1	0,10			NTC	NTC	AFSTOTEN blauw plastic bloemvormig knoopje/drukkertje
BR-402-15.210CER	38	1	477	1	GVB	CER	2	153,40			NTA	NTB	roodbakkend
BR-402-15.211CER	38	1	475	1	GR	CER	13	72,40	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.212BWM	38	1	483	1	KL	BWM	1	163,40					1 x fragm roze bakst 3,5 dik
BR-402-15.213BWM	38	1	468	1	GR	BWM	2	2,50					2 x fragm roze bakst
BR-402-15.213CER	38	1	468	1	GR	CER	12	150,20	1300	1850	LMEB	NTB	roodbakkend, grijsbakkend, steengoed
BR-402-15.213STN	38	1	468	1	GR	STN	1	530,90					klei-moddergesteente
BR-402-15.214CER	37	1	443	1	POT	CER	1	24,40	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.215ABM	37	1	443	1	POT	ABM	1	10462					terug van archeodienst, gedeelte hk blijft in depot, ged opgestuurd naar Lab Beta Analytic inc in Londen zie bbl:364. C-14 datering: 320+/- 30 BP: Cal AD1485-1650
BR-402-15.216CER	38	1	491	2	GR	CER	1	11,40			LMEB	NTA	roodbakkend

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.217BWM	38	1	491	2	GR	BWM	7	31,90					7 x fragm roze bakst
BR-402-15.218BWM	38	1	491	5	GR	BWM	1	29					1 x fragm rode bakst
BR-402-15.218CER	38	1	491	5	GR	CER	5	36,90	1300	1600	LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.218FAU	38	1	491	5	GR	FAU	3	1,40					fragm plootkies zoogdier (paard/rund/schaap/geit)
BR-402-15.219CER	39	1	999	1	VERST	CER	5	113,70			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.219MTL	39	1	999	1	VERST	MTL	5	54,80					zie subnr
BR-402-15.219MTL1	39	1	999	1	VERST	MTL	1	13,50			NT	NT	AFGESTOTEN afval,
BR-402-15.219MTL2	39	1	999	1	VERST	MTL	1	9,70					AFGESTOTEN afval,
BR-402-15.219MTL3	39	1	999	1	VERST	MTL	1	0,40					AFGESTOTEN koper, gordijnring,
BR-402-15.219MTL4	39	1	999	1	VERST	MTL	1	16,70					AFGESTOTEN koper,
BR-402-15.219MTL5	39	1	999	1	VERST	MTL	1	14,40					AFGESTOTEN koper,
BR-402-15.220CER	39	1	521	1	KL	CER	5	13,90			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.220PYP	39	1	521	1	KL	PYP	1	6,50			NTB	NTB	zie PPnr
BR-402-15.220PYP- PP0258	39	1	521	1	KL	PYP	1	6,50	1750	1800	NTB	NTB	pijp met zijmerk gekroonde wereldkloot
BR-402-15.221BWM	39	1	522	1	KL	BWM	1	4,20					1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.221CER	39	1	522	1	KL	CER	1	3,70			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.222CER	39	1	508	1	PS	CER	1	26,90			NTA	NTB	roodbakkend
BR-402-15.223CER	40	1	566	1	GR	CER	2	68,40			LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.224VST	40	1	559	1	KL	VST	1	11,40					zie subnr
BR-402-15.224VST1- VS0505	40	1	559	1	KL	VST	1	11,40			PALE- OLA	PALE- OLA	snuitschrabber, grattoir museum. op kernpreparatiestuk, slagvlak is type Epanellée:laat paleo A Determinatie Pieter Dijkstra
BR-402-15.225CER	41	1	602	1	GR	CER	1	20,30			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.226CER	41	1	606	1	GR	CER	1	2,10			NTB	NTC	industriëel
BR-402-15.227HK	39	1	532	1	VERV	HK		276,40					gezeefd =HK met enkele fragmentjes hout uit 227MHK
BR-402-15.227MHK	39	1	532	1	VERV	MHK	1	6260					OP HK EN ARCHEOLOGICA GEZEefd
BR-402-15.228CER	39	1	527	1	NAT	CER	1	4,40			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.229CER	39	1	522	1	KL	CER	1	2,70			LMEB	NTA	roodbakkend

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.230STN	39	1	530	1	NAT	STN	1	1,10					leiste
BR-402-15.231CER	39	1	521	1	KL	CER	1	3,10			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.232CER	39	1	517	1	KL	CER	1	1	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.233CER	39	1	516	1	PK	CER	1	6,80	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.233GLS	39	1	516	1	PK	GLS	1	0,20			NTA	NTC	scherfje van helder lichtgroen vensterglas
BR-402-15.234GLS	39	1	509	1	PK	GLS	1	0,60			NTA	NTC	scherf van helder groen vensterglas
BR-402-15.235CER	39	1	515	1	KL	CER	3	58,90			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.235MTL	39	1	515	1	KL	MTL	2	7,80					zie subnr
BR-402-15.235MTL1	39	1	515	1	KL	MTL	1	7,80					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.235MTL2	39	1	515	1	KL	MTL	1	6					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.236CER	39	1	551	1	GR	CER	1	28,20			LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.237CER	39	1	557	1	GR	CER	1	11			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.238MTL	39	1	623	1	PK	MTL	3	8,30					zie subnr
BR-402-15.238MTL1	39	1	623	1	PK	MTL	1	0,20					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.238MTL2	39	1	623	1	PK	MTL	1	7,50					AFGESTOTEN
BR-402-15.238MTL3	39	1	623	1	PK	MTL	1	0,90					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.239CER	39	1	505	1	GR	CER	1	7,30			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.240BWM	39	1	504	1	KL	BWM	1	6,30					1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.240CER	39	1	504	1	KL	CER	2	38,60			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.240STN	39	1	504	1	KL	STN	1	7,40					leiste
BR-402-15.241MTL	39	1	000	1	STV	MTL	1	8					zie subnr
BR-402-15.241MTL1- MT4961	39	1	000	1	STV	MTL	1	8	1800	1900	NTC	NTC	koper, L27xB20mm
BR-402-15.242MTL	41	1	999	1	VERST	MTL	1	12					zie subnr
BR-402-15.242MTL1- MT4960	41	1	999	1	VERST	MTL	1	12	1400	1600	LMEB	NTA	Koper, L21xD20mm
BR-402-15.243CER	40	1	568	1	VERV	CER	1	7,80	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.244CER	41	1	601	1	GR	CER	1	6,40			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.244MTL	41	1	601	1	GR	MTL	1	37,40					zie subnr

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.244MTL1	41	1	601	1	GR	MTL	1	37,40					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.245CER	41	1	609	1	GR	CER	1	5,80	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.246CER	41	1	643	1	KL	CER	1	1,50			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.247MTL	41	1	599	1	KL	MTL	1	7,90					zie subnr
BR-402-15.247MTL1	41	1	599	1	KL	MTL	1	7,90					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.249CER	41	1	647	1	KL	CER	1	0,50			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.250BWM	41	1	663	1	KL	BWM	6	22,30					5 x fragm oranje bakst, 1 x fragm donkerrode bakst
BR-402-15.250CER	41	1	663	1	KL	CER	6	19,30			LMEB	NTA	roodbakkend en majolica
BR-402-15.250KHL	41	1	663	1	KL	KHL	1	9,70					verbrand huttenleem
BR-402-15.251CER	41	1	661	1	PK	CER	1	11			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.252CER	41	1	635	1	KL	CER	1	0,20			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.252MTL	41	1	635	1	KL	MTL	1	4,20					zie subnr
BR-402-15.252MTL1	41	1	635	1	KL	MTL	1	4,20					AFGESTOTEN fragm nagel,
BR-402-15.252STN	41	1	635	1	KL	STN	1	2,90					stukje steenkool
BR-402-15.253CER	41	1	646	1	GR	CER	1	4,60	1300	1400	LMEB	LMEB	roodbakkend
BR-402-15.253FAU	41	1	646	1	GR	FAU	1	1,70					fragm gebit dier verbrand bot
BR-402-15.253VST	41	1	646	1	GR	VST	1	0,40					zie subnr
BR-402-15.253VST1	41	1	646	1	GR	VST	1	0,40					natuurlijk stuk, splijting door verbranding, determinatie Pieter Dijkstra
BR-402-15.254MHK	41	1	760	1	PK	MHK	1	6395					OPGEZEED-GEEN RESIDU
BR-402-15.255CER	41	1	284	32	WA	CER	35	1160,90	1400		LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.256CER	41	1	284	32	WA	CER	1	15,10			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.256MTL	41	1	284	32	WA	MTL	1	2,70					zie subnr
BR-402-15.256MTL1	41	1	284	32	WA	MTL	1	2,70					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.256STN	41	1	284	32	WA	STN	1	13,30					leistein gerold
BR-402-15.257HT	41	1	284	32	WA	HT	1	11,10					AFGESTOTEN was in plastic ingepakt, L5,2xDsn 1,2cm, schuin afgewerkt
BR-402-15.258CER	41	1	284	20	WA	CER	2	19,70	1400	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.259CER	41	1	284	32	WA	CER	1	324,30	1500	1550	NTA	NTA	zie subnr

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.259CER- AW4667	41	1	284	32	WA	CER	1	324,30	1500	1550	NTA	NTA	was subnr1 steengoed Kanneetje uit langerwehe met ijzerengobe en zoutglazuur
BR-402-15.260MPO	41	1	284	20	WA	MPO	1						bak 50x10x10cm,
BR-402-15.261HT	41	1	284	32	WA	HT	1	1421,40					"paal eik L59,5xB5,5naar2,5xD4,5 naar2,5cm, over hele lengte rondom bekapt, vierkant naar ronde punt"
BR-402-15.262BWM	41	1	284	1	WA	BWM	1	910,40					gele baksteen L20xB10xD4cm
BR-402-15.262STN	41	1	284	1	WA	STN	1	268,30					kwartsitisch zandsteen
BR-402-15.263CER	41	1	999	1	VERST	CER	1	81,70			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.263MNT	41	1	999	1	VERST	MNT	1	0,90					zie subnr
BR-402-15.263MNT1	41	1	999	1	VERST	MNT	0	0					VERVALLEN=metaal mt5971
BR-402-15.263MNT2- MU1379	41	1	999	1	VERST	MNT	1	0,90	1601	1670	NTA	NTB	koper, duit Zeelandia, was subnr2
BR-402-15.263MTL	41	1	999	1	VERST	MTL	5	54,60					zie subnr
BR-402-15.263MTL1	41	1	999	1	VERST	MTL	1	32,20					AFGESTOTEN afval,
BR-402-15.263MTL2- MT4963	41	1	999	1	VERST	MTL	1	10,90	1845		NTB	NTC	kogelpunt, L19xD9mm, kop randvuurpatroon?
BR-402-15.263MTL3	41	1	999	1	VERST	MTL	1	4,40			NT	NT	AFGESTOTEN koper, fragm ?,
BR-402-15.263MTL4- MT4964	41	1	999	1	VERST	MTL	1	5,90	1400	1870	LME	NTC	Ds11mm,
BR-402-15.263MTL5- MT5971	41	1	999	1	VERST	MTL	1	1,30			NTA	NTC	koper, D1xDs17mm
BR-402-15.263STN	41	1	999	1	VERST	STN	1	3,90					moddersteen
BR-402-15.264ABM	41	1	666	3	WA	ABM	1	5738,30					OPGEZEED-GEEN RESIDU
BR-402-15.265BWM	41	1	666	2	WA	BWM	1	18,70					1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.265CER	41	1	666	2	WA	CER	1	4,70	1600	1650	NTA	NTA	witbakkend
BR-402-15.266HT	41	1	666	2	WA	HT	3	1151,60					AFGESTOTEN was takfragm L15,5xDsn 3,5cm L19xdsn3,5cm passen aan elkaar, L45xdsn6naar4,5cm
BR-402-15.267ABM	41	1	666	4	WA	ABM	1	410,70					naarArcheodienst,conclusie in Rapport_Archeobotanie_Breda-Eikberg- Gilzeweg

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.267BWM	41	1	666	4	WA	BWM	24	9606,20					"1 licht roze hard gebakken baksteen L20x8x10xD4,5cm, 1 x licht roze baksteen 17,5x8x3,5cm, 1 x gele baksteen 15x7,5x3,5, 1 x roze baksteen met aan één zijde een punt (profielsteen), 2 x rode dakpan 1,4 cm dik, 1 x grijze plavuiz met koperoxide en lo"
BR-402-15.267CER	41	1	666	4	WA	CER	172	8160,70			NTA	NTA	roodbakend, steengoed, witbakend
BR-402-15.267CER- AW4672	41	1	666	4	WA	CER	14	1274,10	1600	1650	NTA	NTA	Witbakend Ringvaas op drie pootjes met drie uilenbekers erop en in het midden een kool met een ontbrekend figuur erop. Uitwendig koperoxide met gele slijbdetails en loodglazuur. De ring en de uidein zijn hol en onderling met elkaar verbonden.
BR-402-15.267CER- AW4676	41	1	666	4	WA	CER	4	558,90	1600	1700	NTA	NTB	Siroopkan fayence versierd met kobaltblauwe florale motieven en een guirland en met tekst alles tinglazuur
BR-402-15.267CER- AW4707	41	1	666	4	WA	CER	1	82,70	1600	1650	NTA	NTA	zalfpotje met loodglazuur
BR-402-15.267CER- AW4716	41	1	666	4	WA	CER	1	242,40	1500	1600	NTA	NTA	roodbakend, kop met één horizontaal worstoor, inwendig slijb met koperoxide en loodglazuur
BR-402-15.267CER- AW4717	41	1	666	4	WA	CER	1	2875,60	1600	1700	NTA	NTA	"roodbakend pot met 2 verticale worstoren en gepro- nonceerde ringen op hals en buik + 2 golvende lijnen ertussen, allemaal horizontaal"
BR-402-15.267CER- AW4746	41	1	666	4	WA	CER	1	1615,50	1450	1550	LMEB	NTA	kan op drie standvinnen met 1 verticaal worstoor, beide zijden loodglazuur
BR-402-15.267ECO	41	1	666	4	WA	ECO	2	7,40					"1xkastanje 1xwalnoot opm EdN 21/08: moet dit hazel- noot zijn ipv kastanje??"
BR-402-15.267FAU	41	1	666	4	WA	FAU	6	190,40					bot fragmenten met een "blauwe" kleur!?, vivianiet? met veel kleine fragmenten waarschijnlijk onderkaak varken
BR-402-15.267GLS	41	1	666	4	WA	GLS	4	51,10					
BR-402-15.267GLS- GL1486	41	1	666	4	WA	GLS	4	51,10			NTA	NTB	4 vrij grote scherven van vensterglas, blauwgroen, lichtelijk aangetast. Scherven passen aan elkaar, vormen deel van een ruitje.

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.267HT	41	1	666	4	WA	HT	101	26814,50					7x (gewicht 7,2gram), gedroogd doordat ik het te laat gezien heb =AFGESTOTEN, meerdere keren heb ik enkele (kleine) fragm samen een subnr gegeven
BR-402-15.267HT10- HT0142	41	1	666	4	WA	HT	1	238,50					ruim kwart deksel of bodem, Dsn 17?cm, ronde kant afgeschuind 13,5cm
BR-402-15.267HT11- HT0130	41	1	666	4	WA	HT	1	660	1550	1700	NTA	NTB	schooltafragment, L33,5xB17,5xD1cm, verschillende spijkergaatjes in zijkant en onderkant, groot gat bovenin (5cm v bk), Dsn 3naar4cm
BR-402-15.267HT12- HT0141	41	1	666	4	WA	HT	1	352,90					half deksel of bodem L28xB13,5xD2cm, 11,5cm van ronding zit een vierkant gat (dsn 5mm)
BR-402-15.267HT13- HT0131	41	1	666	4	WA	HT	1	516,50	1550	1700	NTA	NTB	schooltafragment, L22,5xB15naar12,5xD1,2 cm, 4cm van lengte kant zit een vierkante spijker, dsn1cm,
BR-402-15.267HT14	41	1	666	4	WA	HT	14	2382,20					"12x=1950gr AFGESTOTEN 14 fragm ""plank"" waarvan enkele bewerkt, LL33,5xL B10,5cm. HT14-3 is fragm schilderijijstje weg voor restauratie"
BR-402-15.267HT14- HT0134	41	1	666	4	WA	HT	1	132,60	1600	1700	NTA	NTB	HT14-3 is fragm schilderijijstje weg voor restauratie
BR-402-15.267HT14- HT0153	41	1	666	4	WA	HT	1	188,40					halve cirkel L34xB7,8xD1,3cm hoort mogelijk bij ht16
BR-402-15.267HT15	41	1	666	4	WA	HT	8	31,30					AFGESTOTEN was kleinere fragm, takjes,
BR-402-15.267HT16	41	1	666	4	WA	HT	11	2866,60					AFGESTOTEN was 9 fragm plank L17,5xB12xD2cm, 1 fragm tak L19,5xB13,5xD7,5cm, 1fragm plank=halve cirkel, L27xB8xD1,3cm past mogelijk aan half deksel subnr12,, 4fragm vormen 1 plank
BR-402-15.267HT16- HT0152	41	1	666	4	WA	HT	1	129,30					deel plank halve cirkel L27xB8xD1,3cm past mogelijk aan ht12
BR-402-15.267HT17	41	1	666	4	WA	HT	15	3735,50					14x3200gr AFGESTOTEN 5 fragm tak LL15xDsn7cm, 10 fragm plank LL35,5xB11cm, enkele bewerkt+spijkergaatjes .267HT17-2 is hamersteel

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.267HT17- HT0124	41	1	666	4	WA	HT	1	42,80	1600	1700	NTA	NTB	verwerkt door Archeoplan hamersteel = hamer? steel L19,5xDs3,2cm
BR-402-15.267HT18	41	1	666	4	WA	HT	17	2867,70					AFGESTOTEN was 10 fragm vormen 5stukken, de rest past niet, 12 plankfragm LL23,5xB10xD2,5cm, 4 tak fragm LL26xdsn5,5cm met gat dsn 1,5cm
BR-402-15.267HT19	41	1	666	4	WA	HT	15	1576,80					AFGESTOTEN was verschillende stukjes bewerkt, 4takjes L17xDsn3cm, L6,5xDsn0,5cm, 11 fragm LL23xB11xD2,5cm, KL1,5xB2,5xD0,7cm,
BR-402-15.267HT19- HT0154	41	1	666	4	WA	HT	1	0,10					takje VTIS
BR-402-15.267HT1- HT0136	41	1	666	4	WA	HT	1	148,70	1600	1700	NTA	NTB	verwerkt door Archeoplan, kop van houten hamer L12xDsn3,5cm, kopse kanten zijn afgerond, op helft van hamer gat voor houten steel Dsn2cm, zit nog fragm in hamer van steel,
BR-402-15.267HT20	41	1	666	4	WA	HT	1	2722,10					(BLAADIES IN DOOS 6) plank, L70,5xB19naar1xD2cm, met klein L9xB4,5xD1,5cm plankje erop gespijkerd
BR-402-15.267HT21	41	1	666	4	WA	HT	1	3266,10					plank L72xB22,5naar9xD2cm, met spijkerresten aan 1 kopse kant
BR-402-15.267HT23- HT0134	41	1	666	4	WA	HT	1	132,60	1600	1700	NTA	NTB	Tamara=HT14-3 ons volgnr=HT23 is fragm schilderijlijstje
BR-402-15.267HT2- HT0145	41	1	666	4	WA	HT	1	78,20					kop?, van hamer L10,5 xDsn 3cm, met 2 spijkergaatjes van 2mm doorsnede,, 1kopse kant recht, 1kopse kant afgerond
BR-402-15.267HT36- HT0127	41	1	666	4	WA	HT	6	567,40	1600	1700	NTA	NTB	"verwerkt door Archeoplan plank L37xB18,5xD1,7cm (was volgnr Tamara 16-2)"
BR-402-15.267HT3- HT0126	41	1	666	4	WA	HT	1	58,50	1600	1700	NTA	NTB	verwerkt door Archeoplan L16,5xB3,2xD1,5cm, mogelijk handvat/ steel ergens van ?, kopse kant gewicht na conserveren=18,70gr afgerond,

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.267HT4- HT0125	41	1	666	4	WA	HT	1	24,20	1600	1700	NTA	NTB	verwerkt door Archeoplan L10xB2xD1,5 naar 1cm, bewerkt aan 1 kopse kant (puntig?) gewicht na conserveren=10,90gr
BR-402-15.267HT5- HT0135	41	1	666	4	WA	HT	1	901,90	1600	1700	NTA	NTB	"verwerkt door Archeoplan, deurgreep met sleutelgat L36,5xB6,5xD5 naar 2cm, 1 kopse kant aangepunt met spijker (Dsn1cm), 9cm van punt, ertussen 2 gaatjes van 6mm, andere kant gaatje van 1,8cm en gat van 3cm is open (2cm) naar einde, "
BR-402-15.267HT6	41	1	666	4	WA	HT	1	421,10					L+-23cm, is mogelijk slechte staat, bezemfragm met "losse" naalden/ haren
BR-402-15.267HT7	41	1	666	4	WA	HT	1	593,50					AFGESTOTEN was L36,5xB9,5xD2cm, van kopse kant 8cm in plank een vierkant gat van 5mm,
BR-402-15.267HT8	41	1	666	4	WA	HT	1	562,60					AFGESTOTEN was plank L47xB10 naar1,5xD2cm, aan 1 kopse kant 2 spijkergaatjes van 3mm Dsn.
BR-402-15.267HT9	41	1	666	4	WA	HT	1	2802,20					AFGESTOTEN wasL36,5xDsn12,5cm half boomstammetje
BR-402-15.267KHL	41	1	666	4	WA	KHL	4	7,40					heel licht; lijkt nauwelijks gebakken
BR-402-15.267LEE	41	1	666	4	WA	LEE	4	131,40					
BR-402-15.267LEE- LR0770	41	1	666	4	WA	LEE	4	131,40	1550	1700	NTA	NTB	
BR-402-15.267MTL	41	1	666	4	WA	MTL	37	3483,60					zie subnr
BR-402-15.267MTL10	41	1	666	4	WA	MTL	1	5,10					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, subnr 5 t/m 11 zaten in 1 zakje
BR-402-15.267MTL11- MT4983	41	1	666	4	WA	MTL	1	87,70					NIET naar Archeoplan geweest, CONSERVEREN? VOOR- WERP, onbekend subnr 5 t/m 11 zaten in 1 zakje was sub 11
BR-402-15.267MTL12- MT4997	41	1	666	4	WA	MTL	1	10	1580	1600	LME	NTA	koper, schaal van balans, Ds67mm
BR-402-15.267MTL13- MT4981	41	1	666	4	WA	MTL	1	70,90					ARCHEOPLAN VERLOREN GEGAAN TIJDENS PROCES bakje was sub13

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vulling	Spooraard	Categorie	Aantal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.267MTL14-MT4978	41	1	666	4	WA	MTL	1	1632,60					Archeoplan, B220mm
BR-402-15.267MTL15-MT4982	41	1	666	4	WA	MTL	1	67,40					Archeoplan, onbekend in 3en gebroken, L107mm
BR-402-15.267MTL16	41	1	666	4	WA	MTL	1	4,40					AFGESTOTEN subnr 15 t/m 22 in 1 zak
BR-402-15.267MTL17	41	1	666	4	WA	MTL	1	1,60					AFGESTOTEN subnr 15 t/m 22 in 1 zak
BR-402-15.267MTL18	41	1	666	4	WA	MTL	1	319					NIET naar Archeoplan geweest, CONSERVEREN? IJZER BEPLATING, subnr 15 t/m 22 in 1 zak
BR-402-15.267MTL19-MT4980	41	1	666	4	WA	MTL	1	67,80					Archeoplan, staaf, L230x88xD7mm
BR-402-15.267MTL1-MT5996	41	1	666	4	WA	MTL	5	92,70					"Archeoplan
5 fragm L51+45+26+22+20, onbekend"													
BR-402-15.267MTL20	41	1	666	4	WA	MTL	1	230,70					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, subnr 15 t/m 22 in 1 zak
BR-402-15.267MTL21-MT4979	41	1	666	4	WA	MTL	1	242,70	1600		NTA		Archeoplan, L306x8175mm hengel
BR-402-15.267MTL22	41	1	666	4	WA	MTL	2	109,30					"NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, subnr 15 t/m 22 in 1 zak
fragm gebroken"													
BR-402-15.267MTL23	41	1	666	4	WA	MTL	2	168,90					"NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, subnr 15 t/m 22 in 1 zak
fragm gebroken?"													
BR-402-15.267MTL24	41	1	666	4	WA	MTL	1	20,60					NIET naar Archeoplan geweest, CONSERVEREN? IJZER BEPLATING, roest, BEWAREN?
BR-402-15.267MTL25	41	1	666	4	WA	MTL	3	11,50					AFGESTOTEN strip?
BR-402-15.267MTL26	41	1	666	4	WA	MTL	3	8,30					AFGESTOTEN

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.267MTL27	41	1	666	4	WA	MTL	8	5,20					AFGESTOTEN scherfjes??
BR-402-15.267MTL28- MT8867	41	1	666	4	WA	MTL	1	1,10					zat bij hout, BR-402-15.267HT20, is in metaal ruimte opgeborgen
BR-402-15.267MTL2- MT5995	41	1	666	4	WA	MTL	1	112,70					Archeoplan staaf, L40x14xD7mm
BR-402-15.267MTL3	41	1	666	4	WA	MTL	1	45,40					AFGESTOTEN staaf
BR-402-15.267MTL4	41	1	666	4	WA	MTL	1	55,50					AFGESTOTEN
BR-402-15.267MTL5	41	1	666	4	WA	MTL	1	30,90					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, subnr 5 t/m 11 zaten in 1 zakje
BR-402-15.267MTL5- MT8866	41	1	666	4	WA	MTL	1	1,80					"Archeoplan, punt fragment
L28x86xD6mm"													
BR-402-15.267MTL6	41	1	666	4	WA	MTL	1	6,20					AFGESTOTEN subnr 5 t/m 11 zaten in 1 zakje
BR-402-15.267MTL7	41	1	666	4	WA	MTL	1	49,80					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, subnr 5 t/m 11 zaten in 1 zakje
BR-402-15.267MTL8- MT5973	41	1	666	4	WA	MTL	1	18,90					Archeoplan L49xB22mm, blad bijtje? mes?
BR-402-15.267MTL9	41	1	666	4	WA	MTL	1	1,70					AFGESTOTEN subnr 5 t/m 11 zaten in 1 zakje
BR-402-15.267PYP	41	1	666	4	WA	PYP	1	1,40					
BR-402-15.267PYP- PP0257	41	1	666	4	WA	PYP	1	1,40	1725	1800	NTB	NTB	steel met raderingmet palmbiadmotief, was sub1,
BR-402-15.267STN	41	1	666	4	WA	STN	20	33288,20					1 x grauwwacher gerold, 3 x klei/moddergesteente, 1 x gerold kwartsiet, 6 x kwartsitisch zandsteen gerold, 2 x zandsteen gerold, 4 x kalksteen, 1 x kwartsband, 1 x kiezel, 1 x taunuskwartsiet gerold
BR-402-15.267VST	41	1	666	4	WA	VST	1	1416,30					1x1416,3gram =natuurlijk stuk vuursteen in klei-hutten- leem. Determinatie Pieter Dijkstra
BR-402-15.267VST1	41	1	666	4	WA	VST	1	1416,30					1x1416,3gram =natuurlijk stuk vuursteen in klei-hutten- leem. Determinatie Pieter Dijkstra

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.268HT	41	1	666	7	WA	HT	7	23434,10					"gespoeld, in plastic verpakt subnr1 zijn 2 stukken "
BR-402-15.268HT1	41	1	666	7	WA	HT	2	6347					"wagenwiel L84x88xD6cm (11,5xDsn2,5cm pen) 1 kopse kant gat ander pen, L80xBr7,5xD6cm , (Br4xDsn2,5cm pen)1 kopse kant gat ander pen"
BR-402-15.268HT2	41	1	666	7	WA	HT	1	3255,50					wagenwiel L74x86xD6cm, aan kopse kanten gaten met klein rest van pen, herstelstuk aan 1 kopse kant
BR-402-15.268HT3	41	1	666	7	WA	HT	1	3437,30					wagenwiel L75x88xD6cm, aan 1 kopse kant afgebroken pen, 1 kopse kant met herstel stuk(gat)
BR-402-15.268HT4	41	1	666	7	WA	HT	1	3866,40					wagenwiel L73x87xD7cm, 2 kopse kanten gat met afgebroken pen erin,
BR-402-15.268HT5	41	1	666	7	WA	HT	1	4131,50					wagenwiel, L74x88xD7cm, met 1 herstelstuk aan kopse kant
BR-402-15.268HT6	41	1	666	7	WA	HT	1	2396,40					wagenwiel L74x88naar2xD7naar3cm
BR-402-15.269STN	41	1	666	4	WA	STN	1	19773					
BR-402-15.270HT	41	1	666	4	WA	HT	10	15633,90					takken +boomstammetje
BR-402-15.270HT1	41	1	666	4	WA	HT	1	860,50					tak L73xB3naar8xD5cm
BR-402-15.270HT10	41	1	666	4	WA	HT	1	1529,30					plank L57xB15,5naar4xD2,5cm
BR-402-15.270HT2	41	1	666	4	WA	HT	1	4165,90					balk(?), L82xB11,5naar8xD8naar 5cm, eik,slechte conditie,
BR-402-15.270HT3	41	1	666	4	WA	HT	1	3363					tak, 91,5xB9,5naar6xD7,5cm
BR-402-15.270HT4	41	1	666	4	WA	HT	1	2502,20					boomstammetje, L68xDsn7cm afgesbroken fragmentje 40gr =AFGESTOTEN
BR-402-15.270HT5	41	1	666	4	WA	HT	1	586,30					plank L49xB6xD2cm
BR-402-15.270HT6	41	1	666	4	WA	HT	1	432,60					"fragm L41,5xB8naar2,5xD4naar 1,5cm"
BR-402-15.270HT7	41	1	666	4	WA	HT	1	554,10					plank L49,5xB5xD2,5cm
BR-402-15.270HT8	41	1	666	4	WA	HT	1	861,10					plank L67,5xB7naar3,5xD2cm aan 1 kopse kant gat dsn1cm
BR-402-15.270HT9	41	1	666	4	WA	HT	1	778,90					plank L58xB7,5xD2cm
BR-402-15.271MTL	41	1	666	4	WA	MTL	15	1206,40					zie subnr
BR-402-15.271MTL10	41	1	666	4	WA	MTL	1	5					AFGESTOTEN sub 1 t/m 15zat in 1 zak

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.271MTL11	41	1	666	4	WA	MTL	1	4,20					AFGESTOTEN sub 1 t/m 15zat in 1 zak
BR-402-15.271MTL12- MT4986	41	1	666	4	WA	MTL	1	68,10					Archeoplan, nagel? Fragment van groter geheel, L106xB11xD9mm
BR-402-15.271MTL13	41	1	666	4	WA	MTL	1	1,70					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING sub 1 t/m 15zat in 1 zak
BR-402-15.271MTL14	41	1	666	4	WA	MTL	1	0,70					AFGESTOTEN sub 1 t/m 15zat in 1 zak
BR-402-15.271MTL15	41	1	666	4	WA	MTL	1	308,80					NIET naar Archeoplan geweest ADVIES CONSERVERING, JO KEMPENS samen met deur, sub 1 t/m 15zat in 1 zak
BR-402-15.271MTL1- MT4988	41	1	666	4	WA	MTL	1	327,40					NIET naar Archeoplan geweest, CONSERVEREN? VOOR- WERP, hoefijzer, sub 1 t/m 15zat in 1 zak was sub1
BR-402-15.271MTL2- MT4985	41	1	666	4	WA	MTL	1	131,10	1600		NTA		Br!Paulus Verdaasdonk 2ringen, L62xB63mm wartel. Paardentuig? Ring is 36 bij 62, haak is 70 bij 39
BR-402-15.271MTL3- MT4987	41	1	666	4	WA	MTL	1	257,80					NIET naar Archeoplan geweest, CONSERVEREN? VOOR- WERP, muuranker, sub 1 t/m 15zat in 1 zak was sub3
BR-402-15.271MTL4	41	1	666	4	WA	MTL	1	33,50					AFGESTOTEN sub 1 t/m 15zat in 1 zak
BR-402-15.271MTL5- MT4984	41	1	666	4	WA	MTL	1	13,70					Archeoplan, fragment L47xB7mm
BR-402-15.271MTL6	41	1	666	4	WA	MTL	1	13,10					AFGESTOTEN sub 1 t/m 15zat in 1 zak
BR-402-15.271MTL7	41	1	666	4	WA	MTL	1	22,10					AFGESTOTEN sub 1 t/m 15zat in 1 zak
BR-402-15.271MTL8	41	1	666	4	WA	MTL	1	8,60					AFGESTOTEN sub 1 t/m 15zat in 1 zak
BR-402-15.271MTL9	41	1	666	4	WA	MTL	1	4,60					AFGESTOTEN sub 1 t/m 15zat in 1 zak
BR-402-15.272MTL	41	1	666	4	WA	MTL	1	410,60					zie subnr
BR-402-15.272MTL1- MT4977	41	1	666	4	WA	MTL	1	410,60	1600		NTA		Archeoplan, L286xDs36(steel)mm, hakmes met houten steel
BR-402-15.273ABM	41	1	666	4	WA	ABM	1	3830,20					naar archeodienst, conclusie in Rapport_Archeobotanie_Breda-Eikberg- Gilzeweg
BR-402-15.274CER	41	1	666	4	WA	CER	1	1,80			LMEB	NTA	roodbakkend

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.274HT	41	1	666	4	WA	HT	21	6,80					meerdere fragmentjes mogelijk met zaden? Heeft Tamara NIET gezien!
BR-402-15.274MTL	41	1	666	4	WA	MTL	2	124,70					zie subnr
BR-402-15.274MTL1-MT4989	41	1	666	4	WA	MTL	1	122,40					Archeoplan, hengsel, L104x84x24mm, wartel. Paardentuig?
BR-402-15.274MTL2	41	1	666	4	WA	MTL	1	2,30					AFGESTOTEN in zelfde zak als subnr1
BR-402-15.275CER	41	1	666	4	WA	CER	2	5			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.275HT	41	1	666	4	WA	HT	16	542,10					AFGESTOTEN was fragm L10,5cm, verder kleine fragm, fragm boomstronk(?) 1xbewerkt
BR-402-15.275HT1	41	1	666	4	WA	HT	1	9					"(BLAD EN PIT IN DOOS 6) bewerkt, L6x82,5naar1,4xD0,8cm, "
BR-402-15.275HT2-HT0122	41	1	666	4	WA	HT	1	443,80					"L6x82,5naar1,4xD0,8cm, bewerkt. verwerkt door Archeoplan, met zaden en pitten niet gesorteerd, gewicht na conserveren=2,70gr"
BR-402-15.275MTL	41	1	666	4	WA	MTL	58	2320,20					zie subnr
BR-402-15.275MTL1	41	1	666	4	WA	MTL	1	108,10					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal in 1 zak, scharnierfragment van deur?
BR-402-15.275MTL10	41	1	666	4	WA	MTL	1	5,30					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL11	41	1	666	4	WA	MTL	1	6					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL12	41	1	666	4	WA	MTL	1	39,60					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL13-MT4992	41	1	666	4	WA	MTL	1	87,40					Archeoplan, beugel/ hengsel, L104x87x9xD13mm
BR-402-15.275MTL14-MT4995	41	1	666	4	WA	MTL	1	71,40					Archeoplan, deurbeslag, L140x82x0xD7mm

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vulling	Spooraard	Categorie	Aantal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.275MTL15	41	1	666	4	WA	MTL	1	14,80					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL16	41	1	666	4	WA	MTL	1	113,50					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal in 1 zak, scharnierfragm van deur?
BR-402-15.275MTL17-MT4996	41	1	666	4	WA	MTL	1	138,30					Archeoplan, deel van slot??, L40xB39mm
BR-402-15.275MTL18	41	1	666	4	WA	MTL	1	12,60					NIET naar Archeoplan geweest, CONSERVEREN? IJZER BEPLATING, zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL19	41	1	666	4	WA	MTL	1	18,50					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL2	41	1	666	4	WA	MTL	1	4,80					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL20	41	1	666	4	WA	MTL	1	8,70					NIET naar Archeoplan geweest, CONSERVEREN? IJZER BEPLATING, zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL21	41	1	666	4	WA	MTL	1	2,40					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL22-MT4993	41	1	666	4	WA	MTL	1	484,90					Archeoplan, ketting, zDs135mm=ring,schakels 88*53, 118*47, 127*37
BR-402-15.275MTL23	41	1	666	4	WA	MTL	1	16,80					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL24-MT4994	41	1	666	4	WA	MTL	1	97					Archeoplan, muuranker, L66xB51xD8mm
BR-402-15.275MTL25	41	1	666	4	WA	MTL	1	52,60					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL26	41	1	666	4	WA	MTL	1	3					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL27	41	1	666	4	WA	MTL	1	24,10					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL28	41	1	666	4	WA	MTL	1	19,10					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL29	41	1	666	4	WA	MTL	1	10,80					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL3	41	1	666	4	WA	MTL	1	18,80					NIET naar Archeoplan geweest, CONSERVEREN? IJZER BEPLATING, zat allemaal in 1 zak

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.275MTL30	41	1	666	4	WA	MTL	1	2,80					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL31	41	1	666	4	WA	MTL	1	5,50					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL32	41	1	666	4	WA	MTL	1	3,20					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL33	41	1	666	4	WA	MTL	1	2,90					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL34	41	1	666	4	WA	MTL	1	1,90					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL35	41	1	666	4	WA	MTL	1	7,60					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL36	41	1	666	4	WA	MTL	1	7,50					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL37	41	1	666	4	WA	MTL	1	2,90					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL38	41	1	666	4	WA	MTL	1	3,90					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL39	41	1	666	4	WA	MTL	1	4					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL4	41	1	666	4	WA	MTL	1	17,20					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL40	41	1	666	4	WA	MTL	1	1,80					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL41	41	1	666	4	WA	MTL	1	0,50					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL42	41	1	666	4	WA	MTL	1	3,90					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL43	41	1	666	4	WA	MTL	1	1					AFGESTOTN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL44	41	1	666	4	WA	MTL	1	1					zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL45	41	1	666	4	WA	MTL	1	2					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL46	41	1	666	4	WA	MTL	2	1,90					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL47- MT4990	41	1	666	4	WA	MTL	1	62,30					Archeoplan, beitel/ staaf L221xB7xD6mm
BR-402-15.275MTL48	41	1	666	4	WA	MTL	1	103,30					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal (in een zak) in 1 zak, scharnier van deur
BR-402-15.275MTL49	41	1	666	4	WA	MTL	1	31,90					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal (in een zak) in 1 zak
BR-402-15.275MTL5	41	1	666	4	WA	MTL	1	67,40					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal in 1 zak, mogelijk scharnierfragment?

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.275MTL50	41	1	666	4	WA	MTL	1	25,20					AFGESTOTEN zat allemaal (in een zak) in 1 zak
BR-402-15.275MTL51	41	1	666	4	WA	MTL	1	31,70					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal (in een zak) in 1 zak
BR-402-15.275MTL52	41	1	666	4	WA	MTL	1	17,30					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal (in een zak) in 1 zak
BR-402-15.275MTL53-MT4991	41	1	666	4	WA	MTL	1	91					Archeoplan, L58x56mm, wartel. Paardentuig? Afm haak 70 x 39
BR-402-15.275MTL54	41	1	666	4	WA	MTL	1	10,30					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal (in een zak) in 1 zak
BR-402-15.275MTL55	41	1	666	4	WA	MTL	1	9,90					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal (in een zak) in 1 zak
BR-402-15.275MTL56	41	1	666	4	WA	MTL	1	5,80					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal (in een zak) in 1 zak
BR-402-15.275MTL57	41	1	666	4	WA	MTL	1	29,60					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal (in een zak) in 1 zak
BR-402-15.275MTL58	41	1	666	4	WA	MTL	1	4,90					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal in 1 zak, beslag van deur?
BR-402-15.275MTL6	41	1	666	4	WA	MTL	1	15,90					AFGESTOTEN zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL7	41	1	666	4	WA	MTL	1	58,60					NIET naar Archeoplan geweest, CONSERVEREN? IJZER BEPLATING, zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL8	41	1	666	4	WA	MTL	1	147,40					NIET naar Archeoplan geweest, CONSERVEREN? IJZER BEPLATING, zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.275MTL9	41	1	666	4	WA	MTL	1	173,90					NIET naar Archeoplan geweest, ADVIES CONSERVERING, samen met deur, zat allemaal in 1 zak
BR-402-15.276ECO	41	1	666	4	WA	ECO	1	0,20					"pit erg droog naar archeodienst"
BR-402-15.277CER	42	1	715	1	KL	CER	6	60,80			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.278CER	42	1	731	1	GR	CER	2	18,10			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.279CER	42	1	709	1	KL	CER	1	5,80			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.280CER	41	1	655	1	GR	CER	2	4	1300		LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vulling	Spooraard	Categorie	Aantal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.280MTL	41	1	655	1	GR	MTL	1	7,80					zie subnr
BR-402-15.280MTL1	41	1	655	1	GR	MTL	1	7,80					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.281BWM	42	1	670	2	GR	BWM	2	54,70					1 x fragm oranje bakst, 1 x fragm gele bakst
BR-402-15.281CER	42	1	670	2	GR	CER	3	24,90			LMEB	NTA	roodbakkend en steengoed
BR-402-15.282BWM	42	1	732	1	VWK	BWM	4	8,10					4 x fragm oranje bakst
BR-402-15.282CER	42	1	732	1	VWK	CER	26	136,50			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.282HK	42	1	732	1	VWK	HK	1	0,50					
BR-402-15.283BWM	42	1	713	1	DP	BWM	4	3,40					4 x fragm roze bakst
BR-402-15.283CER	42	1	713	1	DP	CER	34	249,30	1300		LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.283HK	42	1	713	1	DP	HK	16	2,70					C-14 datering: 580+/- 30 BP: Cal AD1300-1370 + Cal AD 1380-1415.
BR-402-15.284BWM	42	1	715	1	KL	BWM	1	2,90					1 x fragm roze bakst
BR-402-15.284CER	42	1	715	1	KL	CER	12	56,80	1300		LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.284HK	42	1	715	1	KL	HK	2	1,30					1x?
BR-402-15.285BWM	41	1	601	1	GR	BWM	2	47,90					2 x fragm oranje bakst
BR-402-15.285CER	41	1	601	1	GR	CER	7	24,10	1300	1900	LMEB	NTC	roodbakkend, grijsbakkend, porselein
BR-402-15.285HK	41	1	601	1	GR	HK	2	0,40					C-14 datering: 320+/- 30 BP: Cal AD1470-1650
BR-402-15.285MTL	41	1	601	1	GR	MTL	1	21,30					zie subnr
BR-402-15.285MTL1	41	1	601	1	GR	MTL	1	21,30					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.286BWM	41	1	663	1	KL	BWM	7	12,20					7 x fragm oranje bakst
BR-402-15.287CER	43	1	748	1	KL	CER	1	4,30			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.288CER	43	1	746	1	PK	CER	1	2,30			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.289BWM	43	1	741	1	NAT	BWM	1	1,40					1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.290BWM	43	1	743	1	KL	BWM	2	1,90					2 x fragm oranje bakst
BR-402-15.290CER	43	1	743	1	KL	CER	1	2,90			NTB	NTC	industriëel
BR-402-15.290MTL	43	1	743	1	KL	MTL	1	74,80					zie subnr
BR-402-15.290MTL1	43	1	743	1	KL	MTL	1	74,80					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.290STN	43	1	743	1	KL	STN	2	15,60					stukje steenkool en stukje verbrand leisteen
BR-402-15.291CER	43	1	738	1	PK	CER	1	3,50			LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.291MTL	43	1	738	1	PK	MTL	1	5,30					zie subnr
BR-402-15.291MTL1	43	1	738	1	PK	MTL	1	5,30					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.292BWM	43	1	735	1	KL	BWM	1	9,60					1 x fragm gele bakst
BR-402-15.293BWM	43	1	734	1	KL	BWM	2	13,30					2 x fragm roze bakst
BR-402-15.293CER	43	1	734	1	KL	CER	1	2,10			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.293MTL	43	1	734	1	KL	MTL	3	65,50					zie subnr
BR-402-15.293MTL1	43	1	734	1	KL	MTL	1	7,30					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.293MTL2	43	1	734	1	KL	MTL	1	44,30					AFGESTOTEN fragm
BR-402-15.293MTL3	43	1	734	1	KL	MTL	1	14					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.294BWM	43	1	759	1	GR	BWM	2	2					2 x fragm oranje bakst
BR-402-15.294CER	43	1	759	1	GR	CER	6	52,80	1300	1525	LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.295CER	43	1	756	1	KL	CER	2	6,80	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.296BWM	43	1	770	1	KL	BWM	1	2					1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.296CER	43	1	770	1	KL	CER	1	13,50			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.297CER	43	1	754	1	KL	CER	3	12,40			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.298BWM	43	1	774	1	GR	BWM	1	11					1 x fragm gele bakst
BR-402-15.298CER	43	1	774	1	GR	CER	3	31,90			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.299BWM	43	1	751	1	LG	BWM	1	2,30					1 x fragm roze bakst
BR-402-15.299CER	43	1	751	1	LG	CER	15	268,40	1300		LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.299MTL	43	1	751	1	LG	MTL	1	8,30					zie subnr
BR-402-15.299MTL1	43	1	751	1	LG	MTL	1	8,30					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.300BWM	43	1	752	1	KL	BWM	1	34,90					1 x fragm oranje tegel 1 cm dik
BR-402-15.300CER	43	1	752	1	KL	CER	5	20,30		1900	LMEB	NTC	roodbakkend en porselein
BR-402-15.300MTL	43	1	752	1	KL	MTL	1	8,60					zie subnr
BR-402-15.300MTL1	43	1	752	1	KL	MTL	1	8,60					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.300STN	43	1	752	1	KL	STN	1	818,80					1 x taunuskwartsiet
BR-402-15.301BWM	43	1	740	1	KL	BWM	16	663,30					9 x fragm roze bakst 16,5x4x2, 5 x fragm oranje bakst, 1 x fragm rode bakst, 1 x fragm gele bakst 3,5 dik
BR-402-15.301CER	43	1	740	1	KL	CER	10	324			LMEB	NTB	roodbakkend

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vulling	Spooraard	Categorie	Aantal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.302CER	43	1	767	1	KL	CER	1	15			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.303BWM	43	1	750	1	KL	BWM	6	55,40					3 x fragm roze bakst, 2 x fragm oranje bakst, 2 x fragm bruine bakst
BR-402-15.303CER	43	1	750	1	KL	CER	10	66,20	1300		LMEB	NTA	grijsbakkend en roodbakkend
BR-402-15.303MTL	43	1	750	1	KL	MTL	2	53,70					zie subnr
BR-402-15.303MTL1	43	1	750	1	KL	MTL	1	52,10					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.303MTL2	43	1	750	1	KL	MTL	1	2,60					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.304BWM	43	1	769	1	KL	BWM	1	5,40					1 x fragm grijze dakpan
BR-402-15.304CER	43	1	769	1	KL	CER	1	30,50			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.305BWM	43	1	753	1	KL	BWM	4	16,20					1 x fragm gele bakst, 3 x fragm oranje bakst
BR-402-15.305CER	43	1	753	1	KL	CER	9	77	1300		LMEB	NTA	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.305STN	43	1	753	1	KL	STN	1	1177,90					1 x groot stuk donkergrijs taunuskwartsiet witte aders
BR-402-15.306BWM	43	1	758	1	KL	BWM	6	49,70					4 x fragm roze bakst, 2 x fragm gele bakst
BR-402-15.306CER	43	1	758	1	KL	CER	53	1021,10	1300		LMEB	NTA	roodbakkend, grijsbakkend, steengoed
BR-402-15.306MTL	43	1	758	1	KL	MTL	1	11,30					zie subnr
BR-402-15.306MTL1	43	1	758	1	KL	MTL	1	11,30					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.306STN	43	1	758	1	KL	STN	6	1773					2 x kwarts, 1 x moddergesteente, 1 x kwartsitisch zandsteen, 1 x kalksteen
BR-402-15.307CER	43	1	990	1	ES	CER	2	179,50	1300		LMEB	NTB	roodbakkend en grijsbakkend
BR-402-15.308BWM	43	1	801	1	KL	BWM	2	6,90					2 x fragm roze bakst
BR-402-15.308CER	43	1	801	1	KL	CER	2	42,40			LMEB	NTA	roodbakkend en steengoed
BR-402-15.309BWM	43	1	821	1	KL	BWM	1	108,10					1 x fragm oranje plavuiz met alle zijden loodglazuur 2,5 dik
BR-402-15.310FAU	43	1	790	1	KL	FAU	19	13,20					met kleine fragmenten plooi kiezen medium / groot zoogdier
BR-402-15.311BWM	43	1	782	1	PK	BWM	1	2,50					1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.312BWM	43	1	791	1	NAT	BWM	1	15,20					1 x fragm grijze plavuiz
BR-402-15.312CER	43	1	791	1	NAT	CER	1	1,30			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.313MTL	43	1	776	1	POT	MTL	1	90,90					zie subnr

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.313MTL1- MT4956	43	1	776	1	POT	MTL	1	90,90					Archeoplan,,L105xB30xD6mm
BR-402-15.314CER	43	1	784	1	PK	CER	3	49			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.314HK	43	1	784	1	PK	HK	1	0,30					
BR-402-15.315CER	43	1	794	1	SL	CER	13	429,20	1450	1525	LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.315CER- AW4946	43	1	794	1	SL	CER	1	416	1450	1525	LMEB	NTA	roodbakkend grape of kookkan met drie pootjes, rechte rand inwendig loodglazuur uitwendig spaarzaam loodglazuur.
BR-402-15.315VST	43	1	794	1	SL	VST	1	14,90					zie subnr
BR-402-15.315VST1	43	1	794	1	SL	VST	1	14,90					vorstspijlstuk =natuurlijk, Terras vuursteen, determinatie Pieter Dijkstra
BR-402-15.316CER	44	1	810	1	KL	CER	1	2,60			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.317CER	44	1	812	1	KL	CER	2	1,50			LMEB	NTA	roodbakkend en indet
BR-402-15.318CER	44	1	820	1	KL	CER	2	40			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.319CER	44	1	832	1	GR	CER	1	1			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.319MTL	44	1	832	1	GR	MTL	2	60,90					zie subnr
BR-402-15.319MTL1- MT4965	44	1	832	1	GR	MTL	1	2	1600	1700	NTA	NTB	koper, Ds12mm
BR-402-15.319MTL2- MT4966	44	1	832	1	GR	MTL	1	59	1400	1600	LME	NTB	koper/brons, poot grape?, L69xB11xD13mm
BR-402-15.319PYP	44	1	832	1	GR	PYP	5	9,60			NTB	NTC	kopfragmenten; wordt gelijmd en krijgt pp nr
BR-402-15.319PYP- PP0567	44	1	832	1	GR	PYP	5	9,60	1800	1940	NTB	NTC	= 1 ketel scherven passen
BR-402-15.320CER	44	1	806	1	KL	CER	5	98,90			LMEB	NTA	roodbakkend, grijsbakkend en steengoed
BR-402-15.321CER	44	1	809	1	PK	CER	1	1,10			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.322MTL	44	1	834	1	KL	MTL	1	14,40					zie subnr
BR-402-15.322MTL1- MT4962	44	1	834	1	KL	MTL	1	14,40			LMEB	NTC	zegellood deel lakenlood?, L29xB21mm
BR-402-15.323CER	44	1	990	1	A	CER	5	48,10			LMEB	NTA	roodbakkend

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.324MTL	43	1	774	1	GR	MTL	1	5,80					zie subnr
BR-402-15.324MTL1	43	1	774	1	GR	MTL	1	5,80					AFGESTOTEN afval,
BR-402-15.325BWM	43	1	780	1	KL	BWM	1	12,20					1 x fragm roze bakst
BR-402-15.326CER	43	1	779	1	NAT	CER	2	11,60			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.327BWM	44	1	732	1	WK	BWM	28	486,90					1 x fragm gele bakst 3 cm dik, 8 x fragm roze bakst, 19 x fragm oranje bakst
BR-402-15.327CER	44	1	732	1	WK	CER	13	117,40	1300	1800	LMEB	NTB	roodbakkend, grijsbakkend, steengoed, fayence
BR-402-15.327GLS	44	1	732	1	WK	GLS	3	17,90			NTA	NTC	1 scherfje van groen vensterglas, 2 scherven van flessen, waarvan 1 donkergroen met mat oppervlak en 1 lichtgroen met glad oppervlak
BR-402-15.327MTL	44	1	732	1	WK	MTL	2	5,10					zie subnr
BR-402-15.327MTL1	44	1	732	1	WK	MTL	1	1,40					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.327MTL2	44	1	732	1	WK	MTL	1	3,70					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.327STN	44	1	732	1	WK	STN	1	2,40					lesteen
BR-402-15.328HT	44	1	732	1	WK	HT		1,10					gezeefd mat uit 328MHT
BR-402-15.328MHT	44	1	732	1	WK	MHT	1	189,30					OP HOUT EN ARCHEOLOGICA GEZEefd
BR-402-15.329HT	44	1	732	1	WK	HT	1	341,70					AFGESTOTEN was L3 1xB6n aar2xD4cm, tak
BR-402-15.330ABM	44	1	845	7	WK	ABM	1						GEZEefd
BR-402-15.330ECO	44	1	845	7	WK	ECO		0,20					gezeefd mat uit 330ABM
BR-402-15.330HT	44	1	845	7	WK	HT		91,90					gezeefd materiaal uit 330ABM
BR-402-15.330STN	44	1	845	7	WK	STN		0,60					gezeefd ns uit 330ABM
BR-402-15.330TXT	44	1	845	7	WK	TXT		0,80					gezeefd mat uit 330ABM
BR-402-15.331CER	44	1	830	1	PK	CER	1	2,10	1600	1800	NTA	NTB	roodbakkend
BR-402-15.332CER	44	1	836	1	PK	CER	1	16,30	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.333BWM	44	1	845	4	WK	BWM	1	9,10					1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.333CER	44	1	845	4	WK	CER	18	789,70	1500	1900	NTA	NTB	roodbakkend, steengoed, industrieel

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.333GLS	44	1	845	4	WK	GLS	13	874,70	1700	1900	NTB	NTC	1 bodem met hoge ziel en zwaar pontilmerk en groot deel van de wand. 1 bodem met hoge ziel en zwaar pontilmerk, anzet van de wand van dik glas, 11 lossen scherven van diverse afmetingen alles van donkergroen helder glas. alle scherven van flessen
BR-402-15.333MTL	44	1	845	4	WK	MTL	1	19,20					zie subnr
BR-402-15.333MTL1	44	1	845	4	WK	MTL	1	19,20					AFGESTOTEN nagel,
BR-402-15.333STN	44	1	845	4	WK	STN	2	12,40					1 x zandsteen, 1 x moddersteen
BR-402-15.334CER	44	1	847	1	PK	CER	1	5,80			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.335BWM	44	1	834	1	KL	BWM	2	38					1 x fragm grijze dakpan, 1 x fragm oranje bakst
BR-402-15.335CER	44	1	834	1	KL	CER	20	344			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.335GLS	44	1	834	1	KL	GLS	1	1,80			NTA	NTC	kleine scherv van helder donkergroen glas, fles
BR-402-15.335PYP	44	1	834	1	KL	PYP	1	4,90	1600	1675	NTA	NTB	
BR-402-15.336BWM	44	1	832	1	GR	BWM	1	18					1 x fragm oranje dakpan
BR-402-15.336CER	44	1	832	1	GR	CER	5	308,40			LMEB	NTA	grote fragment met oor hoort mogelijk bij vondstnr 319= zelfde spoornr roodbakkend
BR-402-15.336MTL	44	1	832	1	GR	MTL	1	460,70					zie subnr
BR-402-15.336MTL1-MT4957	44	1	832	1	GR	MTL	1	460,70	1500	1600	NTA	NTA	Archeoplan,L132
BR-402-15.337CER	43	1	775	1	WK	CER	1	6,40	1600	1700	NTA	NTA	roodbakkend; frag boord met ringeloonversiering
BR-402-15.338CER	43	1	776	1	POT	CER	2	52,80	1550	1650	NTA	NTA	roodbakkend
BR-402-15.339CER	43	1	786	1	POT	CER	3	41,40	1550	1650	NTA	NTA	roodbakkend
BR-402-15.340ABM	43	1	786	2	POT	ABM	1						terug van archeodienst, gedeelte hk blijft in depot, ged opgestuurd naar Lab Beta Analytic inc in Londen zie brl:364 C-14 datering: 450+/- 30 BP: Cal AD1435-1510 + CalAD1600-1615.
BR-402-15.341CER	44	2	845	3	WK	CER	2	61,70			NTA	NTB	Rapport_Archeobotanie_Breda-Eikberg- Gilzeweg roodbakkend
BR-402-15.342CER	44	1	843	1	NAT	CER	1	1,50	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vul- ling	Spoor- aard	Cate- gorie	Aan- tal	Gewicht in gram	Begin dat.	Eind dat.	Begin per.	Eind per.	Opmerking
BR-402-15.343BWM	44	1	824	1	WK	BWM	3	7,50					1 x fragm roze bakst, 2 x oranje bakst
BR-402-15.343CER	44	1	824	1	WK	CER	2	7,40			LMEB	NTB	roodbakkend
BR-402-15.343MTL	44	1	824	1	WK	MTL	1	9,30					zie subnr
BR-402-15.343MTL1	44	1	824	1	WK	MTL	1	9,30					AFGESTOTEN roest,
BR-402-15.343STN	44	1	824	1	WK	STN	1	2,20					lesteen
BR-402-15.344CER	43	1	000	1	STV	CER	1	232,20	1400	1600	LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.345CER	45	1	850	1	GR	CER	5	105,70	1600	1900	NTA	NTC	roodbakkend, steengoed, industrieel
BR-402-15.345GLS	45	1	850	1	GR	GLS	1	59,30			NTA	NTC	scherf van donker groen glas, fles
BR-402-15.346CER	43	1	777	1	PK	CER	3	21,50			LMEB	NTA	roodbakkend
BR-402-15.347CER	43	1	778	1	NAT	CER	2	11,30	1300	1525	LMEB	NTA	grijsbakkend
BR-402-15.348HT	41	1	666	4	WA	HT	1	15000					deur L100x58xD11cm, met mogelijk metalen beslag, niet gespoeld, te zwaar ADVIES CONSERVERING JO KEMPKENS samen met fragmenten metaal
BR-402-15.348HT1- HT0132	41	1	666	4	WA	HT	21	15000	1600	1700	NTA	NTB	verwerkt door Archeoplan, onderkant waterput (deur?) L100x58xD11cm, met mogelijk metalen beslag, niet gespoeld, te zwaar, (samen met fragmenten metaal) naar Archeoplan geweest.
BR-402-15.348MTL1- MT5975	41	1	666	4	WA	MTL	1	38,40	1575	1625	NTA	NTA	"Archeoplan, L160xB27naar17xD2mm, aan 1 zijde rondgat=Ds 14xmm=buitenzijde 24mm HT132=L100x58xD11cm mogelijk metalen beslag, "
BR-402-15.349ABM	41	1	707	1	KL	ABM	1	512,50					in plastic plasticzak ingepakt
BR-402-15.349MIX	41	1	707	1	KL	MIX		1,30					gezeefd mat uit 349ABM
BR-402-15.350MSE	43	1	786	1	POT	MSE	1	1430,30					
BR-402-15.350XXX	43	1	786	1	POT	XXX		2,50					gezeefd mat uit 350MSE

Categorie	Betekenis	Opmerking
ABM	algemeen biologisch monster	monster
AZM	algemeen zeefmonster	monster
BEE	Been Gewei bewerkt	
BWM	Bouwmateriaal	
CER	Aardewerk	
CPY	Pijpaarde	
ECO	Ecologisch	
FAU	Fauna	
GLS	Glas	
HK	Houtskool	
HT	Hout	
KHL	Huttenleem	
KSC	Sculpturen	
KST	Kunststof	
LEE	Leer	
MAR	monster arthropoda	monster
MB	monster botanie	monster
MBO	monster van klein botmateriaal	monster
MC14	monster voor C14-dat	monster
MCR	crematiemonster	monster
MDN	monster voor dendrochronologie	monster
ME	monster ecologisch	monster
MFF	fosfaatmonster	monster
MHK	houtskoolmonster	monster
MHT	houtmonster	monster
MIX	Gemengd	
MLM	leemmonster	monster
MNT	Munten	
MPL	plaggenmonster	monster
MPO	pollenmonster	monster
MSC	schelpenmonster	monster
MSE	sedimentmonster	monster
MSL	monster slijpplaat	monster
MTL	Metaal	
MZ	monster zoologisch	monster
MZA	zadenmonster	monster
PMA	Plant.macroresten	
PYP	Rookpijp	
SC	Schelpen	
SLK	Metaalslakken	
SP	bijzondere vondst	
STN	Natuursteen	
TW	Touw	
TXT	Textiel	
VST	Vuursteen	
XXX	Onbekend	

Bijlage 10: aardewerkinventarisatielijst

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.001CER	1	006	paalkuil	1	Roodbakkend AW	uitwendig loodglazuur		LMEB	NTB	1	8	1		
BR-402-15.003CER	8	062	kuil	1	Roodbakkend AW	uitwendig loodglazuur		LMEB	NTB	1	3	1		
BR-402-15.004CER	8	063	paalkuil	1	Roodbakkend AW	beide zijden loodglazuur		LMEB	NTB	1	2	1		
BR-402-15.006CER	8	066	kuil	1	Roodbakkend AW	uitwendig loodglazuur		LMEB	NTB	1	1	1		
BR-402-15.009CER	11	990	laag	1	Steengoed plus	fragm kan met uitwendig zoutglazuur		NTA	NTB	1	32	1		
BR-402-15.010CER	11	079	spitspoor	1	Roodbakkend AW	met loodglazuur		LMEB	NTB	1	7	1		
BR-402-15.012CER	11	078	kuil	1	Steengoed plus	met zoutglazuur, lijkt stukje van een bodem		LMEB	NTB	1	8			1
BR-402-15.012CER	11	078	kuil	1	Roodbakkend AW	beide zijden loodglazuur		LMEB	NTB	1	4		1	
BR-402-15.013CER	12	089	paalkuil	1	Roodbakkend AW	2 x spaarzaam loodglazuur, snippers		LMEB	NTA	2	7	2		
BR-402-15.015CER	12	094	kuil	1	Majolica	fragm bord	16d-17A	NTA	NTA	1	3	1		
BR-402-15.015CER	12	094	kuil	1	Roodbakkend AW	1 x ongeglazuurd, 1 x beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	2	3	2		
BR-402-15.016CER	12	093	paalgat	1	Roodbakkend AW	1 x ongeglazuurd, 1 x eenzijdig loodglazuur		LMEB	NTA	2	11	2		
BR-402-15.017CER	12	101	paalkuil	1	Roodbakkend AW	met loodglazuur		LMEB	NTA	1	2	1		
BR-402-15.017CER	12	101	paalkuil	1	Grijsbakkend AW			LMEB	NTA	1	2	1		
BR-402-15.018CER	12	102	kuil	1	Roodbakkend AW	inw loodglazuur		LMEB	NTB	1	1	1		
BR-402-15.019CER	13	119	paalkuil	1	Grijsbakkend AW	fragm melkteil	14-16a	LMEB	NTA	1	25		1	
BR-402-15.020CER	15	129	greppel	1	Roodbakkend AW			LMEB	NTA	3	4	3		
BR-402-15.020CER	15	129	greppel	1	Steengoed plus	fragm kan langerwehe met uitgeknepen standring ijzerengobe en zoutglazuur		LMEB	NTA	1	134			1
BR-402-15.020CER	15	129	greppel	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	3	18	3		
BR-402-15.021CER	15	131	kuil	1	Roodbakkend AW	beide zijden loodglazuur.		LMEB	NTA	1	3	1		
BR-402-15.022CER	17	181	greppel	1	Grijsbakkend AW			LMEB	NTA	1	6	1		
BR-402-15.022CER	17	181	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x fragm melkteil inwendig loodglazuur		LMEB	NTA	2	68	1	1	

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.023CER	17	186	afvalkuil	1	Roodbakkend AW	MAE 3, alle fragmenten met spaarzaam loodglazuur		LMEB	NTA	22	1080	16	5	1
BR-402-15.023CER-AW4663	17	186	afvalkuil	1	Roodbakkend AW	MAE 1, grape archeologisch compleet	1450-1525	LMEB	NTA	1	2215		1	
BR-402-15.023CER-AW4705	17	186	afvalkuil	1	Roodbakkend AW	pispot met ziel spaarzaam loodglazuurcombi BR-402-15.026	15b-16b	LMEB	NTA	3	496	1	1	1
BR-402-15.024CER	17	186	afvalkuil	1	Roodbakkend AW	2 x fragm bakpan, 2 x grape MAE 4		LMEB	NTA	11	294	8	3	
BR-402-15.025CER	17	185	greppel	1	Grijsbakkend AW	1 x fragm melkteil	14-16a Deze	LMEB	NTA	2	102	1	1	
BR-402-15.025CER	17	185	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 4, 2 bodems van grapes met standing, 3 fragmenten van grapes met pootje allen met enkel- of dubbelzijdig loodglazuur		LMEB	NTA	13	184	8		5
BR-402-15.026CER	17	186	afvalkuil	1	Grijsbakkend AW	1 x uitgevouwen en omgeslagen horizontaal worstoor van een grijsbakkende grote pot	15A	LMEB	NTA	1	164	1		
BR-402-15.026CER	17	186	afvalkuil	1	Roodbakkend AW	1 x fragm olielampje spaarzaam loodglazuur, 1 x grape met standvin spaarzaam loodglazuur, 1 x worstoor, MAE 3		LMEB	NTA	18	360	16		2
BR-402-15.026CER-AW4706	17	186	afvalkuil	1	Roodbakkend AW	MAE 1 kachelpan met 1 horizontaal oor en twee groeven op de buik, beide zijden loodglazuur	19	NTB	NTC	4	980		3	1

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.028CER	17	000	stort vondst	1	Roodbakkend AW	14 fragm behoren tot 1 grape met drie pootjes beide zijden loodglazuur en 1 fragm beide zijden loodglazuur MAE 2		LMEA	NTB	15	211	15		
BR-402-15.029CER	17	170	paalkuil	1	Roodbakkend AW	beide zijden loodglazuur		NTA	NTB	1	5		1	
BR-402-15.030CER	17	000	stort vondst	1	Roodbakkend AW	2 x fragment bord met op de vlag een golvende lijn slibversiering, inw loodglazuur	16B-17	NTA	NTB	2	66	1	1	
BR-402-15.030CER	17	000	stort vondst	1	Pingsdorf		11-13A	LMEA	LMEA	1	12	1		
BR-402-15.031CER	18	211	greppel	1	Grijsbakkend AW	1 x uitgevouwen en omgeslagen horizontaal worstoor van een grijsbakkende grote pot als BR-402-15.026CER	15A	LMEB	NTA	1	143	1		
BR-402-15.032CER	19	215	antropogeen	1	Roodbakkend AW	MAE 2, pispot met uitgeknepen standing en beide zijden loodglazuur 16B-17A		NTA	NTA	19	187	13	4	2
BR-402-15.033CER	20	229	paalkuil	1	Roodbakkend AW	beide zijden loodglazuur		LMEB	NTB	1	4	1		
BR-402-15.034CER	20	232	greppel	1	Witbakkend AW	fragment van bord met koperoxide en rode en witte slibversiering en loodglazuur	19	NTB	NTC	1	10	1		
BR-402-15.034CER	20	232	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 8, o.a. fragmenten van bakpannen, borden en grapes, één bord met koperoxide en slibversiering		NTA	NTB	21	533	11	5	5
BR-402-15.034CER	20	232	greppel	1	Industrieel	MAE 2, fragmenten van bord en kop		NTB	NTC	4	28	2	2	

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.036CER	20	245	kuil	1	Roodbakkend AW	verticaal worstoor, oneglazuur		LMEB	NTA	1	83		1	
BR-402-15.037CER	20	247	greppel	1	Roodbakkend AW	uitwendig spaarzaam loodglazuur, snippers	15-16A	LMEB	NTA	1	13	1		
BR-402-15.038CER	20	242	kuil	1	Steengoed plus	fragm kan	16-17	NTA	NTB	1	30			1
BR-402-15.038CER	20	242	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x fragm bord met slibversiering en binnenzijde loodglazuur, 1 x bodem van pispot met uitgeknepen standing		LMEB	NTA	8	178	2	2	4
BR-402-15.039CER	20	232	greppel	1	Steengoed plus	MAE 2, mineraalwaterkruik	18-19	NTB	NTC	5	226	3	1	1
BR-402-15.039CER	20	232	greppel	1	Witbakkend AW	MAE 1, fragmenten van bord met versiering van ijzeroxide, koperoxide en loodglazuur.	19	NTB	NTC	4	68	2	1	1
BR-402-15.039CER	20	232	greppel	1	Industrieel	MAE 1, fragmenten kop		NTB	NTC	3	1	1	2	
BR-402-15.039CER	20	232	greppel	1	Fayence	MAE 1, fragm bord met kobaltblauwe bloemversiering en tinglazuur	17-18	NTB	NTB	2	14		2	
BR-402-15.039CER	20	232	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 5, fragm van bakpannen , grapes, kommen enkele scherven met mangaan donker gekleurs, veel met een of beide zijden loodglazuur, enkele worstoren		LMEB	NTC	33	746	27	4	2
BR-402-15.041CER	22	254	kuil	1	Roodbakkend AW	ongeglazuurd		LMEB	NTB	1	1	1		
BR-402-15.043CER	23	260	kuil	1	Roodbakkend AW	beide zijden loodglazuur		LMEB	NTB	1	5	1		
BR-402-15.044CER	24	267	kuil	1	Roodbakkend AW	inwendig loodglazuur		LMEB	NTB	1	3	1		
BR-402-15.045CER	24	271	potstal	1	Roodbakkend AW	fragm vergiet-lekschaal beide zijden loodglazuur.		NTA	NTB	1	35	1		

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.046CER	24	264	kuil	1	Grijsbakkend AW	fragment standvin	14-16a	LMEB	NTA	1	24			1
BR-402-15.047CER	26	290	paalkuil	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	13	1		
BR-402-15.048CER	26	284	waterput	1	Roodbakkend AW	beide zijden loodglazuur		NTA	NTA	1	10	1		
BR-402-15.049CER	26	283	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 2, meeste scherven van 1 grape met ribben op de hals , manchetrand en verticaal worstoor en 3 pootjes, daarnaast nog 1 los worstootje	16	NTA	NTA	76	751	71	5	
BR-402-15.050CER	27	291	dier begraving	1	Roodbakkend AW	inwendig loodglazuur		LMEB	NTB	1	2	1		
BR-402-15.051CER	27	298	paalkuil	1	Roodbakkend AW	inwendig loodglazuur		LMEB	NTB	1	3	1		
BR-402-15.053CER	27	300	paalkuil	1	Steengoed plus	buitenzijde met engobe		LMEB	NTB	1	2	1		
BR-402-15.054CER	27	297	grond verbetering	1	Steengoed plus	MAE 1, fragm van een grote pot met gedeeltelijk engobe en zoutglazuur		NTA	NTB	8	106	8		
BR-402-15.057CER	29	322	sloot	1	Roodbakkend AW	veel scherven en veel samenvoegingen aantal niet meer te tellen MAE 49, o.a. 6 x bakpannen, 2 x grapes met duimindrukken, 1 x vergiet, 10 grapes, 3 x deksel, 5 x melkteil, 4 x bord, 14 x kom, 2 x spreuwenpot		LMEB	NTA	1308	24789	1135	138	35
BR-402-15.057CER	29	322	sloot	8	Fayence	MAE 1, 1 x verticaal lintoor van een kan	17-18	NTB	NTB	8	24	6	2	
BR-402-15.057CER	29	322	sloot	8	Steengoed plus	MAE 4, o.a. fragm drieorenkan, kannen, vingerpotje		NTA	NTB	17	1116	9	4	4
BR-402-15.057CER	29	322	sloot	1	Grijsbakkend AW	MAE 4, o a. fragmenten van kannen met verticale oren en standlobben, en een bak	14-16a	lmeb	NTA	80	2990	74	3	3

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.057CER	29	322	sloot	1	Witbakkend AW	MAE 2, 1 x bord maaslands wit met inwendig koperoxide en loodglazuur en golfversiering in relief, 1 x bordfragment met scrafito en koperoxide, ijzeroxide en loodglazuur		NTA	NTB	2	64		2	
BR-402-15.057CER	29	322	sloot	8	Industrieel	MAE 1, pispot?	19	NTB	NTC	2	68		1	1
BR-402-15.057CER	29	322	sloot	8	Majolica	fragm bord inwendig kobaltblauwe versiering en tinglazuur	16-17A	NTA	NTA	1	60		1	
BR-402-15.057CER-AW4664	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	deksel met worstoor, uitw loodglazuur, motief in slib (bogen, stippen)	15b-16a	LMEB	NTA	1	340	1		
BR-402-15.057CER-AW4665	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	deksel met knop	16B	NTA	NTA	1	238		1	
BR-402-15.057CER-AW4666	29	322	sloot	1	Roodbakkend AW	pispot, beide zijden loodglazuur, ziel en worstoor	15b-16b	LMEB	NTA	1	830		1	
BR-402-15.057CER-AW4668	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	bord met 3 standlobben inwendig versiering gele slib halve maantjes en noppen met loodglazuur	15b-16b	LMEB	NTA	1	933		1	
BR-402-15.057CER-AW4669	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kom met 3 standlobben en 2 horizontale worstoren inw koperoxide en loodglazuur	15-16a	LMEB	NTA	1	219		1	
BR-402-15.057CER-AW4670	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kom met 3 standlobben en 2 horizontale worstoren en schenklip, inw koperoxide en loodglazuur	15-16a	LMEB	NTA	1	293		1	

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402- 15.057CER- AW4671	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	bakpan met bolle bodem en geknepen steel en schenklip	15b-16b	LMEB	LMEB	1	670		1	
BR-402- 15.057CER- AW4673	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kom met 3 standlobben en twee horizontale worstoren en schenklip en reparatieloodje onder het oor, inw loodglazuur	15-16a	LMEB	NTA	1	2063		1	
BR-402- 15.057CER- AW4674	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	grape op drie pootjes, met twee verticale worstoren en spaarzaam loodglazuur	15b-16a	LMEB	NTA	1	747		1	
BR-402- 15.057CER- AW4675	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kan met 4 standlobben en 1 verticaal worstoor en spaarzaam loodglazuur	15b-16b	LMEB	NTA	1	1793		1	
BR-402- 15.057CER- AW4677	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	beker op standing met verticaal worstoor en 3 groeven ter decoratie. Uitwendig ijzerengobe en beide zijden loodglazuur	16	NTA	NTA	1	171		1	
BR-402- 15.057CER- AW4678	29	322	sloot	8	Steengoed plus	drieorenkan met 3 lintoren en een standing en zoutglazuur	16-16b	NTA	NTA	1	941		1	
BR-402- 15.057CER- AW4679	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kop met twee horizontale worstoren en standing, beide zijden spaarzaam loodglazuur	16	NTA	NTA	1	143		1	
BR-402- 15.057CER- AW4680	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kop op 3 standlobben en met een verticaal worstoor, 2 hoepels en dieverse draairingen op de buik, inw loodglazuur uitw spaarzaam	15b-16b	LMEB	NTA	1	334		1	

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.057CER-AW4681	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kop op standing en verticaal worstoor met geprononceerde draairing uitwe ijzerengobe, beide zijden loodglazuur	16b-17b	NTA	NTA	1	124		1	
BR-402-15.057CER-AW4682	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kop op drie standvinnen met 1 verticaal worstoor en loodglazuur	15b-16b	LMEB	NTA	1	380		1	
BR-402-15.057CER-AW4683	29	322	sloot	8	Majolica	kan met gele banden op de buik en rib tussen hals en schouder tindglazuur op hele kan behalve onderzijde, oor ontbreekt	16a-16c	NTA	NTA	1	139		1	
BR-402-15.057CER-AW4684	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	bakpan met seel inwendig loodglazuur op standvlak	15b-16b	LMEB	NTA	1	1521		1	
BR-402-15.057CER-AW4685	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kan op 4 standlobben met 1 verticaal worstoor en loodglazuur op de schouder	15b-16b	LMEB	NTA	1	1866		1	
BR-402-15.057CER-AW4686	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kop met 1 horizontaal worstoor binnenzijde gele sliplaag tot de rand en inw loodglazuur	15b-16b	LMEB	NTA	1	316		1	
BR-402-15.057CER-AW4687	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	grape met drie pootjes en minimaal 1 horizontaal worstoor en spaarzaam loodglazuur	15b-16a	LMEB	NTA	1	621		1	
BR-402-15.057CER-AW4688	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	grape met drie pootjes en geprononceerde ribbel op de overgang schouder-buik. 1 verticaal worstoor	15b-16a	LMEB	NTA	1	277		1	

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.057CER-AW4689	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	grape op drie pootjes met twee verticale worstoren, loodglazuur op binnenkant bodem en en spaarzaam op de schouder	15b-16a	LMEB	NTA	1	1269		1	
BR-402-15.057CER-AW4690	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	grape op drie pootjes met twee verticale worstoren met geprononceerde ribbels op de hals en beide zijden loodglazuur	16c-17b	NTA	NTA	1	243		1	
BR-402-15.057CER-AW4691	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kom op standing met 1 horizontaal worstoor, inw loodglazuur uitw spaarzaam	16-17	NTA	NTA	1	163		1	
BR-402-15.057CER-AW4692	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	bakpan met bolle bodem en steel, inw loodglazuur	16b-17a	NTA	NTA	1	510		1	
BR-402-15.057CER-AW4693	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kom op standing met 1 verticaal worstoor, inw loodglazuur	16-17	NTA	NTA	1	297		1	
BR-402-15.057CER-AW4694	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kom op 3-4 standlobben met 1 horizontaal worstoor, slib op de bodem en inw loodglazuur	15b-16b	LMEB	NTA	1	104		1	
BR-402-15.057CER-AW4695	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	deksel met knop ongeglazuurd	15b-16b	LMEB	NTA	1	304		1	
BR-402-15.057CER-AW4696	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kom op standing met steel of oor, inw loodglazuur uitw spaarzaam loodglazuur	15b-16b	LMEB	NTA	1	152		1	
BR-402-15.057CER-AW4697	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kom op standing oor ontbreekt, inw loodglazuur uitw spaarzaam loodglazuur	15b-16b	LMEB	NTA	1	101		1	

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.057CER-AW4698	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kom op standing oor ontbreekt, inw loodglazuur uitw spaarzaam loodglazuur	15b-16b	LMEB	NTA	1	168		1	
BR-402-15.057CER-AW4699	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kom op standing oor ontbreekt, inw loodglazuur uitw spaarzaam loodglazuur	15b-16b	LMEB	NTA	1	50		1	
BR-402-15.057CER-AW4700	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	kom op standing verticaal worstoor, inw loodglazuur uitw spaarzaam loodglazuur	15b-16b	LMEB	NTA	1	185		1	
BR-402-15.057CER-AW4701	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	meiteil/kom op geknepen standing met 2 horizontale worstoren en schenklip en geribbelde rand, inw loodglazuur	16-16b	NTA	NTA	1	2389		1	
BR-402-15.057CER-AW4702	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	grape met drie pootjes met minimaal 1 verticaal worstoor, bodem loodglazuur en uitw spaarzaam loodglazuur	16-16b	NTA	NTA	1	274		1	
BR-402-15.057CER-AW4703	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	grape met drie pootjes en twee verticale worstoren, ijzerengobe en beide zijden spaarzaam loodglazuur	16-16b	NTA	NTA	1	1005		1	
BR-402-15.057CER-AW4704	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	grape met drie pootjes en twee verticale worstoren en een groef op de schouder, beide zijden loodglazuur	16-17	NTA	NTA	1	424		1	
BR-402-15.057CER-AW4715	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	grape met drie pootjes en een verticaal worstoor en ribbels op de schouder, beide zijden loodglazuur	16-16b	NTA	NTA	1	559		1	

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.057CER-AW4718	29	322	sloot	8	Roodbakkend AW	grape met drie pootjes en 2 verticale worstoren duimindrukken op de rand, bodem loodglazuur, uitw spaarzaam loodglazuur	15b-16a	LMEB	NTA	1	2703		1	
BR-402-15.057CER-AW4721	29	322	sloot	8	Grijsbakkend AW	pot op 4 standvinnen	14b-16	LMEB	LMEB	1	985		1	
BR-402-15.057CER-AW4745	29	322	sloot	8	Grijsbakkend AW	pot op 4 standvinnen	14b-16	LMEB	LMEB	1	1402		1	
BR-402-15.064CER	29	310	grond verbetering	1	Fayence	beide zijden wit		NTB	NTB	1	4	1		
BR-402-15.064CER	29	310	grond verbetering	1	Roodbakkend AW	fragm bakpan, inw loodglazuur		LMEB	NTB	1	20	1		
BR-402-15.064CER	29	310	grond verbetering	1	Steengoed plus	MAE 2, 1 x fragm beker met kobaltblauw, mangaan en zoutglazuur (westerwald)		NTA	NTB	2	68	2		
BR-402-15.064CER	29	310	grond verbetering	1	Witbakkend AW	fragm van een bakpan met holle steel, loodglazuur en mangaan spikkels		NTA	NTB	1	58		1	
BR-402-15.065CER	29	317	grond verbetering	1	Roodbakkend AW	inw loodglazuur		LMEB	NTB	1	18	1		
BR-402-15.070CER	29	000	grond verbetering	1	Steengoed plus	lintoor		NTA	NTB	1	30	1		
BR-402-15.072CER	32	352	grond verbetering	1	Roodbakkend AW	MAE 3, 1 x inw loodglazuur, 1 x uitw loodglazuur, 1 beide zijden spaarzaam loodglazuur, binnenzijde met koperoxide		LMEB	NTB	3	27	3		

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.073CER	32	331	greppel	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	13	1		
BR-402-15.074CER	32	333	kuil	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	1	1		
BR-402-15.074CER	32	333	kuil	1	Roodbakkend AW	fragment kom beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	1	25		1	
BR-402-15.075CER	32	341	greppel	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	2	24	2		
BR-402-15.075CER	32	341	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 4, o.a. fragm van olielampje, pootje van grape en 1 scherfje met ijzerengobe, allen spaarzaam loodglazuur		LMEB	NTA	6	220	4		2
BR-402-15.079CER	33	355	kuil	1	Roodbakkend AW	fragm bakpan		LMEB	NTB	1	50			1
BR-402-15.080CER	33	356	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 3, o.a. fragmenten van grapes met spaarzaam loodglazuur, 1 fragment van grape met beide zijden loodglazuur en mangaan		LMEB	NTB	7	158	5	2	
BR-402-15.080CER	33	356	kuil	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	LMEB	1	14	1		
BR-402-15.081CER	33	357	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 4, 1 x fragm kop spaarzaam loodglazuur, enkele scherven eenzijdig loodglazuur.		LMEB	NTB	4	77	2	2	
BR-402-15.082CER	33	358	karrenspoor	1	Roodbakkend AW	spaarzaam loodglazuur		LMEB	NTA	1	98	1		
BR-402-15.083CER	33	359	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 3, fragmenten van grapes, 1 x een pootje van grape alle spaarzaam loodglazuur.		LMEB	NTA	8	114	4	3	1
BR-402-15.083CER	33	359	kuil	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	1	1		
BR-402-15.084CER	33	360	greppel	1	Grijsbakkend AW	MAE 3, worstoor, veel delen van 2 kannen past aan BR-402-15.085CER	14-16a	LMEB	NTA	18	435	18		

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.084CER	33	360	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 4, fragmenten grapes met pootjes en standvinnen en stukje lekschaal met spaarzaam loodglazuur		LMEB	NTA	38	1081	32	3	3
BR-402-15.085CER	33	360	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 2, fragmenten van grapes en kommetjes met spaarzaam loodglazuur		LMEB	NTB	49	1663	40	4	5
BR-402-15.085CER	33	360	greppel	1	Industrieel	fragm bord wit		NTB	NTC	1	4	1		
BR-402-15.085CER	33	360	greppel	1	Steengoed plus	MAE 1, steengoed kannetje uit Langerwehe	14-15	LMEB	LMEB	2	130		2	
BR-402-15.085CER	33	360	greppel	1	Grijsbakkend AW	MAE 4, oa fragm van melkteilen en kannen	14-16a	LMEB	NTA	74	258	65	2	7
BR-402-15.085CER	33	360	greppel	1	Porselein euro	wit		NTB	NTC	1	2	1		
BR-402-15.086CER	33	361	depressie	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	2	26	2		
BR-402-15.086CER	33	361	depressie	1	Roodbakkend AW	MAE 6, o.a. fragmenten van grapes met uitgeknepen standing en pootjes, kan en bord met slibversiering ook verschillende verticale worstoren		LMEB	NTB	39	876	32	5	2
BR-402-15.087CER	33	990	Bouwvoor	1	Porselein Chinees	fragm bord met op spiegel bloemenversiering in kobaltbauw met veldspaatglazuur		NTB	NTB	1	50			1
BR-402-15.088CER	33	360	greppel	1	Steengoed plus	MAE 1 fragm beker		LMEB	NTA	2	18	1	1	
BR-402-15.088CER	33	360	greppel	1	Grijsbakkend AW	MAE 2, fragm vergiet en fragment melkteil		LMEB	NTA	5	246	2	3	

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.088CER	33	360	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 8, o.a. fragm van grapes , kannen, bakpannen, veelal spaarzaam loodglazuur, enkele, stukjes beide zijden loodglazuur, uitgevoven en omgeslagen horizontaal oor		LMEB	NTA	83	1061	73	9	1
BR-402-15.089CER	34	370	kuil	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	2	1		
BR-402-15.089CER	34	370	kuil	1	Roodbakkend AW	fragm vetvanger		LMEB	NTA	1	46		1	
BR-402-15.090CER	34	364	greppel	1	Roodbakkend AW	1 x pootje grape, 2 x fragm spaarzaam loodglazuur, 1 x beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	4	52	3		1
BR-402-15.090CER	34	364	greppel	1	Grijsbakkend AW	MAE 1, fragment melkteil	14-16a	LMEB	NTA	5	140	2	3	
BR-402-15.091CER	34	363	sloot	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	2	1		
BR-402-15.092CER	35	990	Bouwvoor	1	Roodbakkend AW	fragm van schotel inwendig met slibversiering en loodglazuur.		NTA	NTA	1	16		1	
BR-402-15.093CER	35	990	Bouwvoor	1	Industrieel	fragm schotel helemaal wit		NTB	NTC	1	1		1	
BR-402-15.093CER	35	990	Bouwvoor	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x met verticaal worstoor, 3 x beide zijden loodglazuur 1 x eenzijdig loodglazuur		LMEB	NTB	4	93	1	3	
BR-402-15.094CER-AW4766	35	990	Bouwvoor	1	Steengoed plus	knikker met engobe en zoutglazuur	17-19	NTA	NTB	1	4	1		
BR-402-15.095CER-AW4945	36	000	stortvondst	1	Porselein euro	fragm schotel speelgoedseries	19c-20b	NTC	NTC	1	3		1	
BR-402-15.096CER	36	384	grond verbetering	1	Roodbakkend AW	fragm grape beide zijden lodglazuur		LMEB	NTB	1	6	1		

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.097CER	36	386	grond verbetering	1	Roodbakkend AW	beide zijden loodglazuur		LMEB	NTB	2	27	2		
BR-402-15.098CER	36	390	paalkuil	1	Roodbakkend AW	inw. Slibversiering en loodglazuur bord?		LMEB	NTA	1	3	1		
BR-402-15.099CER	36	389	paal met paalkuil: intacte paal	1	Roodbakkend AW	inw loodglazuur		LMEB	NTA	1	5	1		
BR-402-15.100CER	36	395	paalkuil	1	Roodbakkend AW	ongeglazuurd		LMEB	NTA	1	7	1		
BR-402-15.103CER	29	000	stortvondst	1	Industrieel	fragm kop, helemaal wit		NTB	NTC	1	12	1		
BR-402-15.103CER	29	000	stortvondst	1	Witbakkend AW	inw koperoxide en loodglazuur		LMEB	NTB	1	1	1		
BR-402-15.103CER	29	000	stortvondst	1	Roodbakkend AW	MAE 6, fragm van kommen en grapes/pispotten		LMEB	NTB	12	355	5	6	1
BR-402-15.103CER	29	000	stortvondst	1	Steengoed plus	MAE 3, 1 x fragm beker, 1 x kan en 1 x grote pot laatste twee met engobe (raeren baksel)		LMEB	NTB	3	34	2	1	
BR-402-15.104CER	33	000	stortvondst	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	14	1		
BR-402-15.104CER	33	000	stortvondst	1	Roodbakkend AW	fragm kom met twee horizontale worsttoortjes, inw loodglazuur		LMEB	NTB	1	22		1	
BR-402-15.105CER	37	404	grond verbetering	1	Fayence	beide zijden wit, tinglazuur		NTB	NTB	1	1	1		
BR-402-15.105CER	37	404	grond verbetering	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x verticaal worstoor grape met beide zijden loodglazuur, 1 x fragm bodem met standing inw loodglazuur		LMEB	NTB	4	107	3		1
BR-402-15.106CER	37	406	paalkuil	1	Roodbakkend AW	MAE 1, 2 x fragm bord met inw loodglazuur		LMEB	NTB	2	37	2		
BR-402-15.107CER	37	408	paalkuil	1	Roodbakkend AW	inw loodglazuur		LMEB	NTB	1	6	1		

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.108CER	37	419	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, fragm grape met verticaal worstoor , 1 x fragm pootje grape, 1 x fragm standing van bord met inwendig gele slib of kom met , allen met loodglazuur		LMEB	NTA	3	80	1		2
BR-402-15.109CER	37	426	paalkuil	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	2	1		
BR-402-15.110CER	37	409	waterput	1	Roodbakkend AW	fragm van grape beide zijden loodglazuur		LMEB	NTB	1	26	1		
BR-402-15.111CER	37	410	karrenspoor	1	Steengoed plus	fragm kan met ijzerengobe en zoutglazuur Raeren	16	NTA	NTA	1	16		1	
BR-402-15.111CER	37	410	karrenspoor	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x kom met binnenzijde slib en loodglazuur, 2 randjes van kom met inwendig loodglazuur	16-17	NTA	NTB	4	80		2	2
BR-402-15.112CER	37	412	nazak, laag	1	Steengoed plus	MAE 2, 1 x kan met ijzerengobe en zoutglazuur, beide stukjes Raeren		NTA	NTA	2	68	1	1	
BR-402-15.113CER	37	436	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 5, fragmenten van grapes komen verschillende worstoren, eenzijdig, dubbelzijdig en spaarzaam loodglazuur 1 x met koperoxide		LMEB	NTB	13	481	8	5	
BR-402-15.113CER	37	436	greppel	1	Grijsbakkend AW			LMEB	NTA	3	34	3		
BR-402-15.114CER	37	414	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x fragm kan met beide zijden loodglazuur, 1 x worstoor beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	7	598	6	1	

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.114CER	37	414	greppel	1	Steengoed plus	MAE 2, fragm bodem met uitknepen standring raeren, 1 x fragm raeren ijzerengobe en zoutglazuur		LMEB	NTA	2	168	1		1
BR-402-15.114CER	37	414	greppel	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	12	1		
BR-402-15.115CER	37	437	verstoring	1	Roodbakkend AW	MAE 3, 1 x standvin, 1 x pootje, 1 x worstoor, sommige met spaarzaam loodglazuur andere één- of tweezijdig		LMEB	NTB	9	228	7		2
BR-402-15.115CER	37	437	verstoring	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	2	38	2		
BR-402-15.116CER	37	423	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 1, inwendig loodglazuur		LMEB	NTB	3	15	3		
BR-402-15.117CER	37	422	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x beide zijden, 2 x eenzijdig loodglazuur		LMEB	NTB	3	38	3		
BR-402-15.118CER	37	412	nazak, laag	1	Roodbakkend AW	MAE 3, fragmenten van grapes en van een vergiet. 1 x pootje van een grape, sommige stukjes spaarzaam loodglazuur, anderen beide zijden en enkele eenzijdig loodglazuur.		LMEB	NTB	12	212	9	2	1
BR-402-15.119CER	37	454	waterput	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x fragm bakpan spaarzaam loodglazuur, 1 x fragm van bord of kom met op spiegel witte slib koperoxide en loodglazuur		LMEB	NTA	2	46	1	1	
BR-402-15.119CER	37	454	waterput	1	Steengoed plus	fragm van kan met reliëf versiering	16A	NTA	NTA	1	10	1		
BR-402-15.120CER	37	454	waterput	2	Roodbakkend AW	MAE 2, o.a. fragm van kom en grape, sommige eenzijdig loodglazuur, andere beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	5	154	3	2	

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.121CER	37	436	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 3, o.a. fragm van kom, kop en vergiet, fragmenten ongeglaazuurd, eenzijdig, beide zijden en spaarzaam loodglazuur.		LMEB	NTB	16	162	14	2	
BR-402-15.122CER	37	414	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 3, o.a. fragm kom, grape en vergiet, spaarzaam of enkelzijdig loodglazuur		LMEB	NTA	5	82	2	2	1
BR-402-15.122CER	37	414	greppel	1	Steengoed plus	fragm kan (Raeren)		LMEB	NTA	1	8	1		
BR-402-15.123CER	37	411	greppel	1	Roodbakkend AW	inwendig loodglazuur, uitwendig loodsnippers		LMEB	NTB	1	27	1		
BR-402-15.124CER	37	425	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 1, fragm grape met pootje, beide zijden loodglazuur		LMEB	NTB	2	104	1		1
BR-402-15.125CER	37	441	kuil	1	Roodbakkend AW	beide zijden loodglazuur		LMEB	NTB	1	6	1		
BR-402-15.126CER	37	438	paalkuil	1	Roodbakkend AW	inwendig gele sib en loodglazuur		LMEB	NTA	1	3	1		
BR-402-15.127CER	37	439	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x fragm grape met beide zijden loodglazuur, 1 x met engobe en loodglazuur		LMEB	NTB	2	13	1	1	
BR-402-15.129CER	37	440	kuil	1	Roodbakkend AW	verticaal worstoor met spaarzaam loodglazuur		LMEB	NTB	1	10	1		
BR-402-15.130CER	37	445	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x grape beide zijden loodglazuur met pootjes (16e), 2 fragm spaarzaam loodglazuur		LMEB	NTA	18	520	12	5	1
BR-402-15.130CER	37	445	kuil	1	Steengoed plus	MAE 1, steengoed kan waarschijnlijk frechen, ijzerengobe en kobaltblauw en zoutglazuur. Met medaillons in de vorm van een bloem. Medaillons blauw. Kan met standvlak	16d-17a	NTA	NTA	2	60	1		1

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.133CER	37	454	waterput	5	Roodbakkend AW	MAE 4, o.a. fragm bord oneglazuurd, kom horizontaal worstoor spaarzaam geglazuurd, grape beide zijden loodglazuur, fragm bord met slijbversiering in boogjes		LMEB	NTA	7	183	2	3	2
BR-402-15.133CER	37	454	waterput	5	Steengoed plus	fragm kan uit frechen met klein applique met portret van man met helm		LMEB	NTA	1	20	1		
BR-402-15.134CER	37	454	waterput	5	Roodbakkend AW	MAE 4, o.a. fragm van grape inw loodglazuur uitw loodsnippers, fragm bordje inw loodglaz, 1 x fragm kom inwendig gele slijb en loodglazuur 1 x worstoor loodsnippers		LMEB	NTA	9	232	6	3	
BR-402-15.135CER	37	454	waterput	4	Roodbakkend AW	MAE 1, fragm aanzet worstoor grape beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	1	51			1
BR-402-15.136CER	37	454	waterput	2	Roodbakkend AW	MAE 3, 1 x randfragm vervanger beide zijden glazuur, 1 x grape beide zijden glazuur, 1 x bord met stipjes van slijbversiering en inwendig loodglazuur		LMEB	NTA	6	66	4	2	
BR-402-15.137CER	37	409	waterput	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x verticaal worstoor van grape beide zijden loodglazuur, 1 x inwendig loodglazuur		LMEB	NTA	2	77	2		

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.156CER	37	409	waterput	7	Roodbakkend AW	MAE 3, o a fragm kom met standvlak en manchetrand inwendig loodglazuur, 1 x fragm kan met standing beie zijden loodglazuur, verder 3 inwendig glazuur, 3 beide zijden lodglazuur		NTA	NTB	8	407	4	2	2
BR-402-15.181CER	37	409	waterput	8	Roodbakkend AW	MAE 1 vergiet inwendig loodglazuur, met platte rand		LMEB	NTB	3	76	2	1	
BR-402-15.183CER	37	409	waterput	8	Roodbakkend AW	MAE 4, o.a. fragm bakpan met massief dichtgeknepen handvat inw loodglaz, 1 x vergiet met standing beide zijden loodglazuu, 1 x schotel 1 x kom	16-17	NTA	NTB	7	735	3	3	1
BR-402-15.184CER	37	441	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 1, beide zijden loodglazuur		LMEB	NTB	2	5	2		
BR-402-15.185CER	37	428	natuurlijk	1	Roodbakkend AW	uitwendig loodglazuur		LMEB	NTA	1	20	1		
BR-402-15.186CER	37	439	kuil	1	Roodbakkend AW	inw loodglazuur		LMEB	NTA	1	7	1		
BR-402-15.187CER	37	999	verstoring	1	Roodbakkend AW	vergiert met standing		LMEB	NTB	1	157			1
BR-402-15.187CER	37	999	verstoring	1	Grijsbakkend AW	1 x uitgevouwen en omgeslagen horizontaal worstoor van een grijsbakkende grote pot als BR-402-15.026CER	14-16a	LMEB	NTA	1	142	1		
BR-402-15.188CER	37	422	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 fragm grape met pootje, 1 met standing, 1 x fragm met loodsnippers, 1 x beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	5	164	1	2	2

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.189CER	37	425	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 1, 1 fragm vergiet met standvin, meeste dubbelzijdig loodglazuur, sommige enkelzijdig		LMEB	NTA	7	66	5	1	1
BR-402-15.189CER	37	425	kuil	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	2	6	2		
BR-402-15.190CER	37	440	kuil	1	Roodbakkend AW	uitw loodglazuur		LMEB	NTA	1	3	1		
BR-402-15.191CER	37	423	kuil	1	Roodbakkend AW	inw loodglazuur		LMEB	NTA	1	3	1		
BR-402-15.192CER	37	447	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x met inwendig slib en loodglazuur, 2 x enkelzijdig loodglazuur		LMEB	NTA	3	7	3		
BR-402-15.193CER	37	448	kuil	1	Pingsdorf	niet heel duidelijk, zeer aangetaste scherf		LMEA	LMEB	1	4	1		
BR-402-15.193CER	37	448	kuil	1	Grijsbakkend AW	1 x randfragment buitenzijde rood, onduidelijk	14-16a	LMEB	NTA	2	18	1	1	
BR-402-15.193CER	37	448	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 4, o.a. fragm van grape met pootje en kom en 1 fragm met koperoxide en loodglazuur, meeste enkelzijdig loodglazuur en 2 fragmenten beide zijden loodglazuur		LMEB	NTB	9	192	1	7	1
BR-402-15.194CER	37	445	kuil	1	Steengoed plus	fragm kan met engobe en zoutglazuur		LMEB	NTA	1	30	1		
BR-402-15.194CER	37	445	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, o.a. fragm kom, 1 x beide zijden glazuur, 5 x eenzijdig loodglazuur		LMEB	NTA	6	65	5	1	
BR-402-15.198CER	37	444	kuil	1	Roodbakkend AW	spraakzaam loodglazuur		LMEB	NTA	2	21	2		

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.199CER	37	453	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 1, 1 x fragm kom met horizontaal worstoor inw loodglazuur, 1 x fragm bord met slijversiering en loodglazuur		LMEB	NTA	7	136	6	1	
BR-402-15.199CER	37	453	kuil	1	Proto-Steengoed		13b-14a	LMEB	LMEB	1	4	1		
BR-402-15.200CER	37	462	kuil	1	Roodbakkend AW	pootje van grape		LMEB	NTA	1	31			1
BR-402-15.201CER	37	464	greppel	1	Roodbakkend AW	een zijde loodglazuur		LMEB	NTA	1	7	1		
BR-402-15.201CER	37	464	greppel	1	Grijsbakkend AW	MAE 1	14-16a	LMEB	NTA	2	6	2		
BR-402-15.202CER	37	461	kuil	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	4	1		
BR-402-15.202CER	37	461	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, fragm bord beide zijden loodglazuur. 1 x inw loodglazuur		LMEB	NTA	2	19	1	1	
BR-402-15.203CER	37	465	laag	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	2	5	2		
BR-402-15.206CER	38	468	greppel	1	Witbakkend AW	fragm bord, binnenzijde koperoxide en beide zijden loodglazuur		NTA	NTB	1	12	1		
BR-402-15.207CER	38	474	paalkuil	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	4	1		
BR-402-15.207CER	38	474	paalkuil	1	Roodbakkend AW	klein brokje geen glazuur		LMEB	NTA	1	4	1		
BR-402-15.208CER	38	471	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, fragm bord		LMEB	NTB	2	39	2		
BR-402-15.210CER	38	477	grond verbetering	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x fragm grape met verticaal worstoor beide zijden loodglazuur, 1 x fragm grape met standing		NTA	NTB	2	153		1	1
BR-402-15.211CER	38	475	greppel	1	Grijsbakkend AW	MAE 1, kom (g-kom-20)	14-16a	LMEB	NTA	13	72	10	2	1
BR-402-15.213CER	38	468	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 2, o.a. fragm grape loodsnippers, 1 x fragm bord beide zijden loodglazuur		LMEB	NTB	7	44	6	1	
BR-402-15.213CER	38	468	greppel	1	Grijsbakkend AW	MAE 1, fragm standvin	14-16a	LMEB	NTA	3	87	2		1

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.213CER	38	468	greppel	1	Steengoed plus	MAE 2, 1 x fragm mineraalwaterkruik		LMEB	NTB	2	20	2		
BR-402-15.214CER	37	443	kuil	1	Grijsbakkend AW	fragm standvin	14-16a	LMEB	NTA	1	24			1
BR-402-15.216CER	38	491	greppel	1	Roodbakkend AW	beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	1	11	1		
BR-402-15.218CER	38	491	greppel	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	8	1		
BR-402-15.218CER	38	491	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 2, spaarzaam loodglazuur		LMEB	NTA	4	29	4		
BR-402-15.219CER	39	999	verstoring	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x bodem met standring inwendig loodglazuur, 4 x spaarzaam loodglazuur		LMEB	NTA	5	114	4		1
BR-402-15.220CER	39	521	kuil	1	Roodbakkend AW	spaarzaam loodglazuur		LMEB	NTA	5	14	5		
BR-402-15.221CER	39	522	kuil	1	Roodbakkend AW	geen glazuur		LMEB	NTB	1	4	1		
BR-402-15.222CER	39	508	vervalt	1	Roodbakkend AW	fragm grape met beide zijden mangaan en loodglazuur		NTA	NTB	1	27	1		
BR-402-15.223CER	40	566	greppel	1	Grijsbakkend AW	fragm kom	14-16a	LMEB	NTA	2	14	1	1	
BR-402-15.223CER	40	566	greppel	1	Roodbakkend AW	fragm olielamp met loodsnippers		NTA	NTA	1	54			1
BR-402-15.225CER	41	602	greppel	1	Roodbakkend AW	fragm bord inwendig loodglazuur		LMEB	NTA	1	20	1		
BR-402-15.226CER	41	606	greppel	1	Industrieel	fragm bord beide zijden wit		NTB	NTC	1	2	1		
BR-402-15.228CER	39	527	vervalt	1	Roodbakkend AW	fragm bord met slibversiering		LMEB	NTA	1	4		1	
BR-402-15.229CER	39	522	kuil	1	Roodbakkend AW	beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	1	3	1		
BR-402-15.231CER	39	521	kuil	1	Roodbakkend AW	inw loodglazuur		LMEB	NTA	1	3	1		
BR-402-15.232CER	39	517	kuil	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	1	1		
BR-402-15.233CER	39	516	paalkuil	1	Grijsbakkend AW	aanzet standvin	14-16a	LMEB	NTA	1	7			1
BR-402-15.235CER	39	515	greppel	1	Roodbakkend AW	1x worstoor loodsnippers, 1 x inw loodglazuur		LMEB	NTA	3	59	3		
BR-402-15.236CER	39	551	greppel	1	Grijsbakkend AW	standvin		LMEB	NTA	1	28			1
BR-402-15.237CER	39	557	greppel	1	Roodbakkend AW	ongeglazuurd		LMEB	NTA	1	11	1		

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.239CER	39	505	greppel	1	Roodbakkend AW	fragm bord met slibversiering		LMEB	NTA	1	7	1		
BR-402-15.240CER	41	504	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x bord met slibversiering en loodglazuur inwendig, 1 x beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	2	39	1	1	
BR-402-15.243CER	41	568	vervalt	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	8	1		
BR-402-15.244CER	41	601	greppel	1	Roodbakkend AW	geen glazuur.		LMEB	NTA	1	6	1		
BR-402-15.245CER	41	609	greppel	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	6	1		
BR-402-15.246CER	41	643	kuil	1	Roodbakkend AW	inwendig loodglazuur		LMEB	NTA	1	2	1		
BR-402-15.249CER	41	647	kuil	1	Roodbakkend AW	beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	1	1	1		
BR-402-15.250CER	41	663	kuil	1	Roodbakkend AW	fragmenten met spaarzaam loodglazuur		LMEB	NTA	5	18	5		
BR-402-15.250CER	41	663	kuil	1	Majolica	raar gevormd stukje, binnenzijde lichtblauw met tinglazuur, buitenzijde vervuild loodglazuur	16-17A	NTA	NTA	1	1	1		
BR-402-15.251CER	41	661	paalkuil	1	Roodbakkend AW	inwendig loodglazuur		LMEB	NTA	1	11	1		
BR-402-15.252CER	41	635	kuil	1	Roodbakkend AW	sterk verspoeld en afgesleten		LMEB	NTA	1	1	1		
BR-402-15.253CER	41	646	greppel	1	Roodbakkend AW		14-15	LMEB	LMEB	1	5	1		
BR-402-15.255CER	41	284	waterput	32	Roodbakkend AW	MAE 5, 1 x fragm beker, 1 x pispot, 1 x bord met slibversiering, 1 x grape, 1 x olie lampje spaarzaam of enkelzijdig loodglazuur		LMEB	NTA	8	642	3	4	1
BR-402-15.255CER	41	284	waterput	32	Grijsbakkend AW	MAE 1, 4 standvinnen kom of kan	15-16a	LMEB	NTA	27	518	22		5
BR-402-15.256CER	41	284	waterput	1	Roodbakkend AW	fragm bakpan met schenklip, spaarzaam loodglazuur		LMEB	NTA	1	15		1	
BR-402-15.258CER	41	284	waterput	1	Grijsbakkend AW	MAE 1	15-16a	LMEB	NTA	2	20	2		

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.259CER-AW4667	41	284	waterput	32	Steengoed plus	Kannetje uit langerwehe met ijzerengobe en zoutglazuur	16-16b	NTA	NTA	1	324		1	
BR-402-15.263CER	41	999	verstoring	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x grape met loodsnippers, 1 x fragm bord met slibversiering inw loodglazuur		LMIEB	NTA	3	82	2	1	
BR-402-15.265CER	41	666	waterput	2	Witbakkend AW	Fragment van de ringvaas op drie pootjes met drie uilenbekers erop en in het midden een kool met een ontbrekend figuur erop. Uitwendig koperoxide met gele slibdetails en loodglazuur. De ring en de uilen zijn hol en onderling met elkaar verbonden.	17A	NTA	NTA	1	5	1		
BR-402-15.267CER	41	666	waterput	4	Roodbakkend AW	MAE 5, o.a. fragm van spreekwepot, grapes met standing en inw loodglazuur, en een zelfpotje		NTA	NTA	58	1356	51	1	6
BR-402-15.267CER	41	666	waterput	4	Steengoed plus	met engobe en zoutglazuur		NTA	NTA	1	16	1		
BR-402-15.267CER	41	666	waterput	4	Witbakkend AW	Hard gebakken grijs versinterd aw, waarschijnlijk oortje van Ringvaas met uilenbekers	17A	NTA	NTA	1	8	1		

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.267CER-AW4672	41	666	waterput	4	Witbakkend AW	Ringvaas op drie pootjes met drie uilenbekers erop en in het midden een kool met een ontbrekend figuur erop. Uitwendig koperoxide met gele slijbdetails en loodglazuur. De ring en de uideln zijn hol en onderling met elkaar verbonden.	17A	NTA	NTA	1	1274		1	
BR-402-15.267CER-AW4676	41	666	waterput	4	Fayence	Siroopkan fayence versierd met kobaltblauwe florale motieven en een guirland e met tekst alles tinglazuur	17	NTA	NTB	1	558		1	
BR-402-15.267CER-AW4707	41	666	waterput	4	Roodbakkend AW	zalfpootje met loodglazuur	17-17b	NTA	NTA	1	82		1	
BR-402-15.267CER-AW4716	41	666	waterput	4	Roodbakkend AW	kop met één horizontaal worstoor, inwendig slijb met koperoxide en loodglazuur	16	NTA	NTA	1	242		1	
BR-402-15.267CER-AW4717	41	666	waterput	4	Roodbakkend AW	pot met 2 verticale worstoren en geprononceerde ringen op hals en buik + 2 golvende lijnen ertussen, allemaal horizontaal	17	NTA	NTA	1	2875		1	
BR-402-15.267CER-AW4746	41	666	waterput	4	Roodbakkend AW	kan op drie standvinnen met 1 verticaal worstoor, beide zijden loodglazuur	15b-16b	LMEB	NTA	1	1615		1	
BR-402-15.274CER	41	666	waterput	1	Roodbakkend AW	inw ijerengobe beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	1	2	1		

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vuul.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.275CER	41	666	waterput	1	Roodbakkend AW	beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	1	5	1		
BR-402-15.277CER	42	715	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 3, x fragm kom inwendig gele slib en loodglazuur, 1 x kom met slibversiering, 1 x stukje loodsnippers		LMEB	NTA	6	60	5	1	
BR-402-15.278CER	42	721	sloot	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x beide zijden loodglazuur, 1 x loodsnippers		LMEB	NTA	2	18	2		
BR-402-15.279CER	42	709	kuil	1	Roodbakkend AW	inw loodglazuur		LMEB	NTA	1	6	1		
BR-402-15.280CER	41	655	greppel	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	2	1		
BR-402-15.280CER	41	655	greppel	1	Roodbakkend AW	beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	1	2	1		
BR-402-15.281CER	42	670	greppel	1	Steengoed plus	MAE 2, 1 x randfragm steengoed kan, met dikke bruingroene glazuur		LMEB	NTA	2	12	1	1	
BR-402-15.281CER	42	670	greppel	1	Roodbakkend AW	fragm bord met slibversiering		LMEB	NTA	1	10	1		
BR-402-15.282CER	42	732	waterkuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, spaarzaam of eenzijdig loodglazuur		LMEB	NTA	26	136	25		1
BR-402-15.283CER	42	713	depressie	1	Grijsbakkend AW	MAE 1, met standvinnen	14-16a	LMEB	NTA	32	243	28		4
BR-402-15.283CER	42	713	depressie	1	Roodbakkend AW	MAE 2 1 x met eenzijdig glazuur		LMEB	NTA	2	6	2		
BR-402-15.284CER	41	715	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x rand kleine grape, 1 x fragm kom inwendig gele slib en loodglazuur		LMEB	NTA	9	30	8	1	
BR-402-15.284CER	41	715	kuil	1	Grijsbakkend AW	MAE 1	14-16a	LMEB	NTA	3	26	3		
BR-402-15.285CER	41	601	greppel	1	Porselein Chinees	met blauwe versiering, veldspaatglazuur	17-19	NTB	NTC	1	2	1		
BR-402-15.285CER	41	601	greppel	1	Grijsbakkend AW	sterk verspoeld en afgesleten		LMEB	NTA	1	2	1		
BR-402-15.285CER	41	601	greppel	1	Roodbakkend AW	1 x rand van kom, spaarzaam loodglazuur		LMEB	NTA	5	20	4	1	
BR-402-15.287CER	43	748	kuil	1	Roodbakkend AW	met slibversiering en loodglazuur		LMEB	NTA	1	4	1		

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.288CER	43	746	paalkuil	1	Roodbakkend AW	inw loodglazuur		LMEB	NTA	1	2	1		
BR-402-15.290CER	43	743	kuil	1	Industrieel	wit		NTB	NTC	1	3		1	
BR-402-15.291CER	43	738	paalkuil	1	Grijsbakkend AW			LMEB	NTA	1	3	1		
BR-402-15.291CER	43	738	paalkuil	1	Roodbakkend AW	ongeglazuurd		LMEB	NTA	1	1	1		
BR-402-15.293CER	43	734	kuil	1	Roodbakkend AW	inw loodglazuur		LMEB	NTA	1	2	1		
BR-402-15.294CER	43	759	greppel	1	Grijsbakkend AW	MAE 1	14-16a	LMEB	NTA	4	40	4		
BR-402-15.294CER	43	759	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 1, inwendig loodglazuur	14-15	LMEB	NTA	2	12	2		
BR-402-15.295CER	43	756	kuil	1	Grijsbakkend AW	MAE 1	14-16a	LMEB	NTA	2	7	2		
BR-402-15.296CER	43	770	kuil	1	Roodbakkend AW	ongeglazuurd		LMEB	NTA	1	14	1		
BR-402-15.297CER	43	754	paalkuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x met loodsnippers, 1 x beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	3	12	3		
BR-402-15.298CER	43	774	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x bord met enkelzijdig loodglazuur		LMEB	NTA	3	32	1	2	
BR-402-15.299CER	43	751	laag	1	Grijsbakkend AW	MAE 1	14-16a	LMEB	NTA	3	20	3		
BR-402-15.299CER	43	751	laag	1	Roodbakkend AW	MAE 2, o.a. pootje van grape, alle fragmenten spaarzaam loodglazuur en loodsnippers		LMEB	NTA	12	246	11		1
BR-402-15.300CER	43	752	kuil	1	Porselein euro	een fragment vormoor van kopje	19	NTB	NTC	1	2	1		
BR-402-15.300CER	43	752	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 1, inwendig loodglazuur		LMEB	NTA	4	18	4		
BR-402-15.301CER	43	740	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 4, o.a. fragm grapes met verticale worstoren en kom, veel spaarzaam loodglazuur enkelen beide zijden loodglazuur		LMEB	NTB	10	324	7	3	
BR-402-15.302CER	43	767	kuil	1	Roodbakkend AW	fragm kom, inwendig loodglazuur		LMEB	NTA	1	15	1		
BR-402-15.303CER	43	750	kuil	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	18	1		

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vuul.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.303CER	43	750	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, o.a. fragm kom met inwendig gele slijb en loodglazuur, 1 x fragm standvin grape beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	9	48	7	1	1
BR-402-15.304CER	43	769	kuil	1	Roodbakkend AW	fragm grape beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	1	30	1		
BR-402-15.305CER	43	753	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x pootje grape, 1 x kom verder spaarzaam en enkelzijdig loodglazuur		LMEB	NTA	8	69	5	2	1
BR-402-15.305CER	43	753	kuil	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	8	1		
BR-402-15.306CER	43	758	kuil	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	20	1		
BR-402-15.306CER	43	758	kuil	1	Steengoed plus	MAE 3, 1 x fragm kan (siegburg met engobe), 1 x lintoor kan, 1 fragm met ijzerengobe (Raeren)		LMEB	NTA	3	54	2	1	
BR-402-15.306CER	43	758	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 5, fragm bakpannen, kommen en grapes met spaarzaam , inwendig of beide zijden loodglazuur en loodsnippers, 1 x grape/pispot met standing, 2 x verticaal worstoor, 1 x horizontaal worstoor		LMEB	NTA	49	947	42	6	1
BR-402-15.307CER	43	990	laag	1	Grijsbakkend AW	fragm standvin	14-16a	LMEB	NTA	1	34			1
BR-402-15.307CER	43	990	laag	1	Roodbakkend AW	fragm handvat bakpan, inwendig loodglazuur		LMEB	NTB	1	144		1	
BR-402-15.308CER	43	801	kuil	1	Roodbakkend AW	inwendig loodglazuur		LMEB	NTA	1	30	1		
BR-402-15.308CER	43	801	kuil	1	Steengoed plus	lintoor, ijzerengobe en zoutglazuur		LMEB	NTA	1	12	1		
BR-402-15.312CER	43	791	vervalt	1	Roodbakkend AW	eenzijdig loodglazuur		LMEB	NTB	1	1	1		

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vuul.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.314CER	43	784	paalkuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, o.a. fragm kommetjes inw loodglazuur		LMEB	NTA	3	49	2	1	
BR-402-15.315CER-AW4946	43	794	sloot	1	Roodbakkend AW	MAE 1, grape of kookkan met drie pootjes, rechte rand inwendig loodglazuur uitwendig spaarzaam loodglazuur.	15b-16a	LMEB	NTA	13	429	10	1	2
BR-402-15.316CER	44	810	paalkuil	1	Roodbakkend AW	loodsnippers		LMEB	NTA	1	3	1		
BR-402-15.317CER	44	812	kuil	1	Roodbakkend AW	ongeglazuurd		LMEB	NTA	1	1	1		
BR-402-15.317CER	44	812	kuil	1	Indet	stukje mortel??				1	1	1		
BR-402-15.318CER	44	820	kuil	1	Roodbakkend AW	MAE 1, inw loodglazuur, uitwendig spaarzaam loodglazuur		LMEB	NTA	2	40	2		
BR-402-15.319CER	44	832	sloot	1	Roodbakkend AW	beide zijden loodglazuur		LMEB	NTA	1	1	1		
BR-402-15.320CER	44	806	greppel	1	Steengoed plus	fragm kan langerwehe		LMEB	NTA	1	12	1		
BR-402-15.320CER	44	806	greppel	1	Roodbakkend AW	MAE3, 1 x rand kom inw loodglazuur, 1 x fragm grape loodsnippers, 1 x fragm grote loodsnippers, 1 x fragm grote pot, uitwenig loodglazuur		LMEB	NTA	3	75	2	1	
BR-402-15.320CER	44	806	greppel	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	12	1		
BR-402-15.321CER	44	809	paalkuil	1	Roodbakkend AW	ongeglazuurd		LMEB	NTA	1	1	1		
BR-402-15.323CER	44	990	laag	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x pootje grape, 1 x met koperoxide en loodglazuur rest loodsnippers		LMEB	NTA	5	48	2	2	1
BR-402-15.326CER	43	779	vervalt	1	Roodbakkend AW	loodsnippers		LMEB	NTA	2	12	2		
BR-402-15.327CER	44	732	waterkuil	1	Steengoed plus	MAE 2, 2 x fragm kan (Raeren)		LMEB	NTB	3	14	3		
BR-402-15.327CER	44	732	waterkuil	1	Fayence	vorm onbekend uitwendig met kobaltblauwe versiering	17-18	NTA	NTB	1	10		1	
BR-402-15.327CER	44	732	waterkuil	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	2	1		

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.327CER	44	732	waterkuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, fragmenten van kom, grape en bord, 1 worstoor		LMEB	NTB	8	91	6	2	
BR-402-15.331CER	44	830	paalkuil	1	Roodbakkend AW	fragm bord ringeloor versiering concentrische ringen (nederrijn)	17-18	NTA	NTB	1	2	1		
BR-402-15.332CER	44	836	paalkuil	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	16	1		
BR-402-15.333CER	44	845	waterkuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x fragm bord met inwendig slierversiering, de rest spaarzaam loodglazuur		NTA	NTB	5	42	4	1	
BR-402-15.333CER	44	845	waterkuil	1	Steengoed plus	MAE 3, O.a. fragm mineraalwaterkruik, 1 x met kobaltblauw glazuur merk erop. 1 x pot steengoed 2, krastechniek ingevuld met kobaltblauw stylistische versiering floraal motief (westerwald)	18-19	NTB	NTB	12	709	8	1	3
BR-402-15.333CER	44	845	waterkuil	1	Industrieel	fragm bord met lichtblauw randje (feather edge)	19	NTB	NTB	1	38		1	
BR-402-15.334CER	44	847	paalkuil	1	Roodbakkend AW	beide zijden loodglazuur		LMEB	NTB	1	6	1		
BR-402-15.335CER	44	834	verstoring	1	Roodbakkend AW	MAE 4, o.a. fragm van schaal kom borden en verschillende oren, 1 oor met mangaanoxide en loodglazuur, 1 x fragm standing, 1 x fragm horizontaal worstoor mogelijk van vetvanger of grote schaal		LMEB	NTB	20	344	16	3	1
BR-402-15.336CER	44	832	sloot	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x randfragment grote kom met horizontaal worstoor, 1 x fragm standing, 1 x pootje allen eenzijdig loodglazuur		LMEB	NTA	5	308	2	1	2

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vull.	Baksel	Opmerking	Datering	Per. begin	Per. eind	Aant.	Gewicht	Wand	Rand	Bodem
BR-402-15.337CER	43	775	waterkuil	1	Roodbakkend AW	fragm bord met ringeloorversiering	17	NTA	NTA	1	6	1		
BR-402-15.338CER	43	776	depressie	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x fragm pispot inwendig loodglazuur uitwendig loodsnippers op standing, 1 x fragm grape biede zijden loodglazuur	16B-17A	NTA	NTA	2	53		1	1
BR-402-15.339CER	43	786	vervalt	1	Roodbakkend AW	MAE 2, o.a. fragm grape beide zijden loodglazuur, 1 x fragm kom inwendig gele slib en loodglazuur.	16B-17A	NTA	NTA	3	42	3		
BR-402-15.341CER	44	845	waterkuil	1	Roodbakkend AW	MAE 2, 1 x fragm bord inw loodglazuur		NTA	NTB	2	62	2		
BR-402-15.342CER	44	843	vervalt	1	Grijsbakkend AW		14-16a	LMEB	NTA	1	2	1		
BR-402-15.343CER	44	824	waterkuil	1	Roodbakkend AW	spaarzaam loodglazuur		LMEB	NTB	2	7	2		
BR-402-15.344CER	43	000	stortvondst	1	Roodbakkend AW	Fragm bakpan met toegevochten steel iwendig loodglazuur	15-16	LMEB	NTA	1	232		1	
BR-402-15.345CER	45	850	greppel	1	Roodbakkend AW	fragm bord, beide zijden loodglazuur		NTA	NTB	1	8		1	
BR-402-15.345CER	45	850	greppel	1	Steengoed plus	MAE 1, fragm fles met kobaltblauwe versiering (westerwald)	17-19	NTB	NTB	2	74	1	1	
BR-402-15.345CER	45	850	greppel	1	Industrieel	MAE 1, kop volledig wit	19	NTB	NTC	2	24		2	
BR-402-15.346CER	43	777	paalkuil	1	Roodbakkend AW	MAE 1, allen ongeglazuurd		LMEB	NTA	3	21	3		
BR-402-15.347CER	43	778	vervalt	1	Grijsbakkend AW	MAE 1	14-16a	LMEB	NTA	2	11	2		

